Rafiq Yusifoğlu

SEÇİLMİŞ ƏSƏRLƏRİ

II cild

Rafiq Yusifoğlu

SEÇİLMİŞ ƏSƏRLƏRİ

II cild

Bakı 2022

Redaktor:

Məhərrəm Qasımlı

Rafiq Yusifoğlu. Seçilmiş əsərləri, II cild. Bakı, ADPU nəşriyyatı, 2022. - 512 səh.

Görkəmli şair, ədəbiyyatşünas, nasir, publisist, tərcüməçi Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mədəniyyət işçisi, filologiya elmləri doktoru, professor, "Qızıl kəlmə", "Qızıl qələm", "Vətən", "İlin ən yaxşı kitabı", "Araz" və s. ədəbi mükafatların laureatı Rafiq Yusifoğlunun "Seçilmiş əsərləri"nin II cildinə onun "Qəm karvanı" kitablarındakı bir bölmə, "Təzə sevdalara doğru" kitabındakı bütün əsərlər və "Ömür ağacından düşən yarpaqlar" kitabındakı şeirlərindən bir qismi daxil edilmişdir.

© $\frac{19479864}{1957(H)2022}$ - Qrifli nəşr

© Rafiq Yusifoğlu

SƏNİ BİRCƏ DUYAN VARSA

SƏN MƏNİ QINAMA

Yağsa da ömrümə illərin qarı,
Həyatım ağaca, gülə oxşayır. –
Hələ ürəyimdə neçə baharın
Yolunu gözləyən qönçə yaşayır.

Dinclik tapa bilmir ürək bir hovur,
Özünə sevgidən çələng toxuyur.
Saçıma düşsə də ömrün qırovu,
Qəlbimdə yaz qışa meydan oxuyur.

Üşüyə-üşüyə çiçək dərəndə,
“Sənə soyuq olar, yağışdır”, – demə.
Gözlərim sevinir gözəl görəndə,
“Qocasan, özünü yığışdır”,– demə.

Günəş məhəbbətlə üzə güləndə,
Dirçəlir, gül açır quru yamaclar.
Cavanlar var deyə, bahar gələndə
Çiçək açmasınmı qoca ağaclar?

1991

BƏXTİMİN ÜLKƏRİ DEYƏRDİM SƏNƏ

Bəxtimin ülkəri deyərdim sənə,
Dayandıq üz-üzə, alışdıq, söndük.
Nə vaxt uzaqdaydın, doğmaydın mənə,
Nə vaxt yaxınlaşdıq, ögeyə döndük.

Bu görüş, bu vüsal yalanmış, yalan,
Başımın üstünü aldı qarlı qış.
Demə, o duyğular kül altda qalan
Közün axırıncı işartısıymış…

Ürəyim – günbəgün soyuyan torpaq,
O sevgi – bir payız çiçəyi imiş.
Göz yaşın – budaqdan düşən son yarpaq,
Ahların – son bahar küləyi imiş…

Əl çək hisslərimin daş yaxasından,
Danışma, gözündən yaş tökə-tökə.
Mənim ürəyimi qış yuxusundan
Bir bahar çiçəyi oyada bəlkə?!

1988

BİR QADININ SÖZLƏRİNDƏN

Minnətçi göndərmir həyat küsənə,
Onun qanunları necə sərt imiş.
Səninlə olduğum anlar əfsanə,
Təkcə göz yaşlarım həqiqət imiş…

1988

AY UZAQ DAĞLARDAN GƏLƏN ÇİÇƏYİM

Titrədi ürəyim, əsdi ürəyim,
Arzum pardaxlandı yaz havasına.
Ay uzaq dağlardan gələn çiçəyim,
Qəlbimi köklədin yaz havasına.

Doldu otağıma bənövşə ətri,
Gül açmaq istədi quru ağaclar.
Əllər yol gəlirmiş əlimdən ötrü,
Sinəmdə saz oldu şəlalə saçlar.

Yaxın gəl, təzədən bitim, göyərim,
Çiçəklər şairə bir tacmış demə.
Mənim para-para olan ciyərim,
Çiçək qoxusuna möhtacmış demə…

Qəlb gərək təzədən vurulmaq üçün,
Başımın üstündən tufanlar əsmiş.
Eşqin kor gözündə nur olmaq üçün,
Bir zərif çiçəyin işığı bəsmiş…

Titrədi ürəyim, əsdi ürəyim,
Hissim pöhrələndi saz havasına.
Ay uzaq dağlardan gələn çiçəyim,
Qəlbimi köklədin yaz havasına.

1989

SEVGİ QANADINDA

Yaşın bu çağında dağıldı huşum,
Heç nəyi almadım daha eynimə.
Hardan uçub gəldi bu dövlət quşu,
Başıma fırlanıb, qondu çiynimə?!

Didir, parçalayır söz ürəyimi,
Gözə sığal çəkən gözəllər imiş.
Sən demə, sehrli qız ürəyinin
Tilsimli açarı qız əlləriymiş…

Fil gücü var imiş zərif çiçəkdə,
Kasıbın üzünə tale gülərmiş.
Coşub çağlayanda sevgi ürəkdə,
İnsan qanadsız da uça bilərmiş…

Yaşın bu çağında dağıldı huşum,
Heç nəyi almadım daha eynimə.
Hardan uçub gəldi bu dövlət quşu,
Başıma fırlanıb, qondu çiynimə?!

1989

DİLİMDƏ BİTƏN ÇİÇƏK

Dünya namərd dünyadı,
Qaranı ağdan seçək.
Çiçəklərin gözündən
Sevgi şərbəti içək.

Hey yolunu gözlərdim,
Bu nə odlu gözlərdi?!
Kül altda od közərdi,
Sən otağıma gircək.

Sinəndəki xal – dadlı,
Dodaqların bal daddı.
Şeytan bizi aldatdı,
Xəyallar olub gerçək.

Ömrümə gələn gündən,
Üzümə gülən gündən,
Adını bilən gündən
Dilimdə bitib çiçək.

Satqın bizi haqlasa,
Eşqi yoldan saxlasa,
Sirrimiz pardaxlasa,
Gərək bu eldən köçək…

1989

ÜRƏYİN SEHRLİ QAPILARI VAR

–Kövrək ürəyimin qapılarını
Titrək təbəssümlə bir gözəl döyər.
Çalar yetim qalan könül tarını,
"Aç, girim içəri, səninəm", – deyər.

–Ürəyin sehrli qapıları var,
Hamının üzünə açılmır onlar…

–Qocayam söyləyib, küsmə həyatdan,
Bir də görərsən ki, titrədi ürək, –
Bir sevda boylandı köksünün altdan,
Qarı deşib çıxan novruzgülü tək…

–Ürəyin sehrli qapıları var,
Hamının üzünə açılmır onlar…

–Sənin taleyinə doğan Ayam mən,
Buludlar bürüyüb niyə üzünü?!
–Yavrum, unutma ki, ürəyə girən
Ordan çıxa bilməz ömrü uzunu.

Ürəyin sehrli qapıları var,
Hamının üzünə açılmır onlar…

1988

BİR HƏZİN XATİRƏ

Düşər yanmaq həvəsinə közərib sönən,
Təbəssümün ürəklərə həsrət bağışlar.
Bir təyyarə meydanıdır elə bil sinən, –
Enər ora təyyarələr – həsrət baxışlar.

Gündüzlərim, gecələrim düşər qarışıq,
Bir ümidsiz diləyim var sinəsi dağlı.
Sən tikanlar arasından süzülən işıq,
Bir cəsarət baxar sənə qolları bağlı.

Bir vüsal var, bir hicranla olub qol-boyun,
Bir cüt göz var, yanıb-sönər bəxt ulduzu tək.
Canavara qismət olar bir ana qoyun,
Ürəyimdə bir xatirə mələr quzu tək…

1981

GÖZALTI ETDİYİM QIZLAR

Ayaqyalın uşaq idik,
Oynayardıq "Mərəköçdü".
Hay salardıq, səsinizdən, –
Deyərdilər: dərə köçdü…

Yada düşcək ürək sızlar,
Tələsdilər insafsızlar,
Gözaltı etdiyim qızlar
Gözləmədi, ərə köçdü.

Bəs biz böyüyərik haçan? –
Törə qaldıq, ay anacan!
Beçə xoruz olanacan,
Pərvazlandı, fərə köçdü…

1977

SƏNİ BİRCƏ DUYAN VARSA

Bu gördüyün bəxtəvərlər
Dərdlərimdən hali deyil.
Dünya yaxşı adamlardan
Nə yaxşı ki, xali deyil.

Ürəkdə nur, işıq varsa,
Arzuların gülü solmaz.
Dərd sevgiylə yoğrulmasa,
Bizə belə doğma olmaz.

Əzəldən öyrəncəliyik
Ürəkdə qəm daşımağa.
Səni bircə duyan varsa,
Dəyər hələ yaşamağa…

1992

TÜRK GÖZƏLİ

Ay türk qızı, donunun
Açılıbdır yaxası.
Təbəssümün qəlbimi
Yandırası, yaxası.

Gecəni xatırladır
Sənin qara, gur saçın.
Qəlbin eşqlə doludur,
Üzün, sinən nur saçır.

Bu gözəllik önündə
Şair laldı, fağırdı.
Üzün aya bənzəyir,
Sinən aylı cığırdı…

1992

SEVGİ OLACAQ

Atəşə tuş olan kimi
Şam məhəbbətlə əridi.
Həsrət ömrün yaraşığı,
Eşq həyatın cövhəridi.

Yerdə qarışqalar səf-səf,
Göydə quşlar qatar-qatar.
Çiçəklərin gülüşündə
İlk baharın sevdası var.

Məcnun ömrü, Leyli ömrü
Dillərdə dastana dönər.
Məhəbbətin nuru düşən
Ürək gülüstana dönər.

Məhəbbət damarlarımda
Axıb gedən qana bənzər.
Sevgisiz, sevdasız ömür
Susuz dəyirmana bənzər.

Soyuq-soyuq ürəklərə
Nə vaxtsa, sevgi dolacaq.
Bu dünyanı fəlakətdən
Qurtaran sevgi olacaq…

1992

FÜZULİ KİMİ

Bir kimsə gülmür üzümə,
Bu gün mənim günüm deyil.
Dünya gözəllə doludu,
Heç birisi mənim deyil.

Həsrət dolu baxışlarım
Çevrilər bir ac arıya.
Gözüm görüb ləzzət çəkər,
Ürəyim düşər ağrıya…

1992

BİZİM PƏNCƏRƏMİZ ÜZBƏÜZ DÜŞÜB

Ürəyin hökmünə baş əydiyimdən,
Həmişə mən dilə-dişə düşmüşəm.
Hər səni görəndə titrəyirəm mən,
Yaşın bu çağında işə düşmüşəm.

Üzümü bürüyən duman, çən deyil,
Sənin həsrətindir, qəlbimi yaxır.
Daha mənim üçün ay göydən deyil
Sizin pəncərədən boylanıb baxır.

Yenə də üz-üzə dayanmışıq biz,
Uzaqdan görürəm qabarır döşün.
Günəşdən çox əvvəl oyanmışıq biz,
Yanır köksümüzdə sevgi günəşi.

Görüb gözlərini, qalanıb oda,
Mənim ürəyimə dərin iz düşüb.
Bizim qismətimiz ayrı olsa da,
Bizim pəncərəmiz üzbəüz düşüb…

1992

SILDIRIM ÇİÇƏYİ

Sıldırım çiçəyi, qısadır dilim,
Nə ola, bir kiçik quşa dönəydim.
Ya sən bu tərəfdə bitəydin, gülüm,
Ya mən o tərəfdə daşa dönəydim.

Tərpənə bilmirik boylansaq da biz,
Arzumun əlləri açıla qalıb.
Üz-üzə, göz-gözə dayansaq da biz,
Tale aramıza sıldırım salıb.

Bəxtiyar sanıram özümlə səni,
Eh, bilsən nə keçir könlümdən mənim?!
Öpüb oxşayıram gözümlə səni,
Ta heç nə gəlməyir əlimdən mənim.

Qibtə eləyirəm əsən küləyə, –
Mən səni görəndən dağılıb huşum.
Sıldırım üstündə bitən çiçəyə
İldırım olmasam, necə qovuşum?!

1992

NƏ VAXTDANDIR SEVGİ ŞEİRİ YAZA BILMİRƏM

El dərdindən çat-çat olub sevən qəlbim də,
Ürəyimə düşən toxum daha boy atmır.
Gözəllərin təbəssümü mənim qəlbimdə
Nə zamandır oda dönüb, sevgi oyatmır.

Gözlərini süzüb baxma, yaş o yaş deyil,
Mənə sevgi nəğmələri oxuma hələ.
Ömrüm-günüm, nə olsun ki, ürək daş deyil,
Tanklar girir, toplar girir yuxuma hələ.

İnanıram, qurtaracaq bir gün bu dava,
Qovuşacaq bir-birinə həsrət dodaqlar.
Ürəyimdə körpə quşlar quracaq yuva,
Yarpaqlayıb gül açacaq quru budaqlar.

Addım səsi oyadacaq dilsiz yolları,
Üzüntülü günlərimiz çox çəkməyəcək.
Boynumuza dolanacaq ana qolları,
Gəlinlərin gözündə yaş çiçəkləyəcək.

Əvvəl-axır bəzəyəcək sevgi aləmi,
Arzuların tumurcuğu puçurlayacaq.
Vərəqlərin qulağına şair qələmi
Ən müqəddəs kəlmələri pıçıldayacaq…

1992

MƏN SƏNİ SEVİRDİM

Köksümə sığmırdı sevdalı ürək,
Mən öz taleyimdən çox razı idim.
Çıxmışdın yoluma yaz çiçəyi tək,
Ancaq ki, ətrinə tamarzı idim.

Duyduqca sevdanın zərif odunu,
Baş aça bilmirdim özüm özümdən.
Təkrar etdiyimdən tez-tez adını,
Yaz ətri gəlirdi mənim sözümdən.

Mizrab dəyməmişdi könül tarına,
Sevgi mövsümündə nə tez üşüdün?
Sən mənim ömrümün ilk baharına
Gələn bir körpəcə qaranquş idin.

Nəyə qadir imiş zərif bir çiçək? –
Məhəl də qoymazmış qışın qarına.
Qabarmış döşlərin novruzgülü tək
Meydan oxuyardı ağ paltarına.

Odlara yanacam məhşər günündə,
Gözləri açılan bulaq olmuşam.
Yaşın bu çağında, sənin önündə
Təzədən çevrilib uşaq olmuşam.

Həsrətin qəlbimi yandırdı, yaxdı,
Qara gözlərinə olmuşam əsir.
"Mən səni sevirdim" demək günahdı,
Mən səni görəndə ürəyim əsir…

1992

GÖRÜŞ

Çıxdın qarşıma
Yenə bu axşam,
Alışıb yandı
Qəlbimdə bir şam.
Əlinə dəyən
Əllərim əsdi.
Sənsiz bu dünya
Mənə məhbəsdi.
Adını çəkdim,
Sözüm sevindi.
Gözünə baxdım,
Gözüm sevindi.
Bəbəklərimdə
İldırım çaxdı.
Həsrət buzları
Əriyib axdı…

1993

KOR DEYİL NƏDƏİR

Başa düşər bu dünyada yalqızlar məni,
Xatirələr ürəyimə axın eyləyər.
Əsir etdi, yesir etdi bu qızlar məni,
Gözəllikdən zövq almayan axı neyləyər?!

Bir istəklim səsimə səs verməyəcəksə,
Özün düşün, o ev mənə gor deyil, nədir?
Əgər sənin gözlərini görməyəcəksə,
Mənim nurlu bəbəklərim kor deyil, nədir?

ƏLİNƏ AVTOQRAF YAZDIĞIM GÖZƏL

Biri dəftər gətirdi, biri kitab gətirdi,
Məndən xətt yadigarı istəyənlər nə qədər?!
Biri durub kənarda hey köksünü ötürdü,
Bildi ki, yazılanlar hədərdir, Vallah, hədər.

Ürəyim də qalmışdı o gözəlin yanında,
Öz-özümə düşündüm: niyə məndən yan keçir?
Şeytanlar oynayırdı o şeytanın canında,
Xoşbəxtlik günlərimin üstündən boran keçir…

Bir kimsə hiss etmədi, mələk keçdi qarşımdan,
Sözün ən gözəlini işvə dedi, naz dedi.
Əllərini uzatdı, ağlım çıxdı başımdan,
Əllərimin içinə avtoqraf yaz, – dedi.

Qara qarğalar kimi oynayırdı telləri,
Gördü həyəcanlıyam, dodağını dişlədi.
Öpüb gözüm üstünə qoyardım o əlləri,
O zərif dəri üstdə qələm necə işlədi?!

1992

ƏMANƏT

Elə arxayın gəzirlər
Bu dünyanın gözəlləri,
Görmürlərmi xiyabanda
Xışıldayan xəzəlləri?!

Bilmirlərmi gün gələcək,
Çiçək kimi solacaqlar?
Yada salıb ötən günü
Bulud kimi dolacaqlar?

Payız sarı yarpaqları
Budaqlardan qoparacaq.
Ömrün yeli xəzəl kimi
Onları da aparacaq.

Elə arxayın gəzirlər,
Unudurlar bunu ancaq:
Gözəllik də əmanətdi,
Borc verilib, alınacaq…

HƏR BAHAR GƏLƏNDƏ

Hər bahar gələndə dinir şimşəklər,
Tumurcuq çırtlayır, otlar boy atır.
Dağlarda, düzlərdə açan çiçəklər
Mənim ürəyimdə sevda oyadır.

Yeni həyat gəlir torpağa, daşa,
Sehrkar təbiət çələng toxuyur.
Ürəyim çevrilir bir qaranquşa,
Çırpınır, köksümə meydan oxuyur.

Bahar unutdurur dərdi, ələmi,
Güllərin üzündə şeh muncuqlayır.
Budağa bənzəyən şair qələmi
Hər bahar gələndə tumurcuqlayır.

Təzə sevda ilə dolur könüllər,
Yaşıl işıq yanır neçə arzuya.
Elə bəzənir ki, qupquru çöllər,
Qibtə eləyirsən qoyun-quzuya.

Qocanın qəlbində açar çiçəklər,
Əlləri dəyəndə qız əllərinə.
Tab edə bilməyir bəzən ürəklər
Bahar sevdasının gur sellərinə.

Sehrkar təbiət girir min dona,
Onun görüşünə gəlməyə dəyər.
Qocalar, qorxmayın, girin meydana,
Bahar sevdasıyla ölməyə dəyər…

1991

SEVGİ PAYIM

Nədən söhbət açaq bilmirik hələ,
Tale görüşdürüb bu yolda bizi.
Yaman sıxılırıq, tanısaq belə
Uzaqdan-uzağa bir-birimizi.

Dincliyim – dəryada batan gəmidi,
Dikilib uzağa, – gözüm yol çəkir…
Əslində şair də arı kimidi,
Çiçəkdən-çiçəyə qonub bal çəkir.

Gözüm tora düşüb sənin gözündə,
Nəfəsin közərdir kül altda közü.
Deməyə qorxuruq ikimizin də
Qəlbində boy atıb göyərən sözü.

Söhbət əsnasında itir çən, duman,
Eyni ahəng ilə vurur qəlbimiz.
Çəkinə-çəkinə söz seçən zaman
Mina axtarana bənzəyirik biz.

Nə qədər olarmış qoruq, qadağa? –
Yüz ölçüb, bir biçmək müsibət imiş.
Ala gözlərinə olum sadağa,
Onun hər baxışı səadət imiş…

Sən mənim sevincim, günüm, ayımsan,
Taleyin bəxşişi – sevgi paymsan…

1991

LALƏ

Lalə, səni bir yol görən
vurulur, könül bağlayır,
Çöllər qızı, nazlanırsan:
toyundur ha, toyundur ha!
Özündə, sözündə deyil,
külək hönkürür, ağlayır,
Sənin ləçək paltarını
soyundura-soyundura…

1991

XAL

Qismətimə əzəldən çəmən düşüb, yol düşüb,
Əyilib şeh içmişəm lalələrin gözündən.
Hər tənədən, gileydən ürəyimə xal düşüb,
Bircə yol çıxmamışam ürəyimin sözündən.

Duyğulu bir insanın vurğunu, ölüsüyəm,
Qədirbilməz görəndə şimşək çaxır başımda.
O qədər xalım var ki, yenə xal dəlisiyəm,
Xallı gözəl görəndə ağlım çıxır başımdan…

1991

***

Çiçəklər içində ürəyim itib,
Mən necə onlara
könül verməyim?
Yolumun üstündə bir lalə bitib,
Bilmirəm neyləyim,
dərim, dərməyim?!

***

Təşnəyəm, gəl paralanmış
Köksümə yağış kimi yağ.
Bircə yol bulud gözünlə
Qan çəkən gözlərimə bax.

İllər boyu sənin əksin
Ürəyimdə gecələyib.
Bəbəyimdə həsrətinin
Çiçəkləri qönçələyib…

YARAŞIR

Hikmət Mirməmmədli tərəfindən bəstələnmişdir

Varlığımı oda saldın
Bircə yol ötüb qarşımdan.
Meh telinə sığal çəkib,
Ağlımı aldı başımdan.

Saçına külək yaraşır,
Əlinə çiçək yaraşır.
Sevgimə sənin sinəndə
Döyünən ürək yaraşır.

Ürəyimdə sənin adın
Dolandım dağı, meşəni.
Al çəmənin gözlərindən
Dərdiyim tər bənövşəni.

Saçına külək yaraşır,
Əlinə çiçək yaraşır.
Sevgimə sənin sinəndə
Döyünən ürək yaraşır.

Üşüyürsən, yaxına gəl,
Odlu nəfəsimlə isin.
Boynun körpə bənövşə tək
Mənim köksümə əyilsin.

Saçına külək yaraşır,
Əlinə çiçək yaraşır.
Sevgimə sənin sinəndə
Döyünən ürək yaraşır.

CƏZA

Körpədi, quzuya bənzər,
Gözləri güzgüyə bənzər.
Beli elə incədi ki,
Kəməri üzüyə bənzər.

Qarşısında nəfəs dərdim,
Təzələndi köhnə dərdim.
O gözlərin aynasında
Saçlarımı dümağ gördüm.

Təravəti yaza verib,
Saflığı bu qıza verib.
Gözüm görür, əlim çatmır,
Tanrı mənə cəza verib…

ƏGƏR MƏHƏBBƏT OLMASA

Yarpaqlar da budaqlarda məhəbbətlə pıçıldaşır,
Məhəbbətsiz keçə bilməz bil ki, bircə anımız da.
Eşqin görünməz çayları ölənəcən aşıb-daşır,
Axır bizim qanımızda, axır bizim canımızda.

Ömrü boyu bu çiçəkdən o çiçəyə qonan arı
Tək bal yığmaz, öz işiylə xidmət edər təbiətə.
Əgər tozlanma getməsə, budaqların olmaz barı,
Iki könül qovuşmasa, yetmək olmaz səadətə.

Oğul-uşaq böyütməyə hövsələmiz çatmaz qəti,
Ürəkdə sevgi olmasa, iş görmərik, ərincəyik.
Bəzək vurur ömrümüzə gözəllərin məhəbbəti,
Onların sevgi torunda çabalayan hörümçəyik.

Qəlbimizin ağrısından, sevgisindən Vətən başlar,
İnsan övlad böyütməklə xidmət edər millətinə.
Əgər məhəbbət olmasa, yuva qurub zərif quşlar,
Dözməz bala çıxarmağın əzabına, zillətinə…

1992

GƏLƏSƏN

Arzuların qönçə tuta,
Çiçəkli bağa gələsən.
Ürəyindən görüş keçə,
Enib bulağa gələsən.

Əsirgəməz işvə-nazı,
Qayıtsın ömrümün yazı.
Olarammı mən heç razı
Durub ayağa gələsən?

Bəsdir çəkdin yanıqlı ah,
Gözlərimin içinə bax.
Deyilsən ki, körpə uşaq
Qaçıb qucağa gələsən.

Dilləndirmə qırıq neyi,
Eləmə yersiz gileyi.
Var isə quzu taleyin,
Gərək bıçağa gələsən.

Əl görmədim əlin kimi,
Dil görmədim dilin kimi,
Gələr olsan, gəlin kimi
Bizim ocağa gələsən…

1992

O ZAMAN MƏN SƏNƏ KÖNÜL VERƏNDƏ

O zaman mən sənə könül verəndə,
Bir çılğın, qayğısız qız uşağıydın.
Ürəyim əsirdi səni görəndə,
Ruhuma süzülən ay işığıydın…

Əsdi üstümüzə bir dəli külək,
Gör harda rüzgarın girinə düşdük?
Yollar haçalandı ilan dili tək,
Hərəmiz o yolun birinə düşdük.

Vurulmuş düyünü aça bilmədik,
Hər üz qızartısı ismət deyilmiş.
Alın yazısından qaça bilmədik,
Səninlə qovuşmaq qismət deyilmiş.

Kövrəldim, göynədim ömrüm uzunu,
O gün qəfil səni qarşımda gördüm.
Mənim gəncliyimin bəxt ulduzunu
Bir bərli-bəzəkli maşında gördüm.

Nəyi düşünürdün, nəyi anırdın? –
Yerin qu tükünün döşəyi kimi.
Yayxanıb arxaya, xumarlanırdın
Qayğısız restoran pişiyi kimi…

Baxdım görkəminə, bağrım alışdı, –
Ta çıxa bilməzsən uca dağa sən!
Bilmirəm, əzizim, necə alışdın
Əsnəyə-əsnəyə yaşamağa sən?

Gözümdən yaş deyil, dərddir qaynayan,
Bir eşqin ocağı sönüb, İlahi!
Qara gözlərində şimşək oynayan
O gözlər gör nəyə dönüb, İlahi?!

O zaman sən mənə könül verəndə
Bir çılğın, qayğısız qız uşağıydın.
Ürəyim əsirdi səni görəndə,
Ruhuma süzülən ay işığıydın…

1992

SÖZ VERMƏMİŞDİM

–Qar tək soyuq idim mən bu həyatda,
Neyləyim, beləymiş taleyim, belə…
Odlu gözlərinin baxışı altda
Qorxuram əriyib çevriləm selə…

Həsrətin can verib cansız kağıza,
Sakitcə oxumaq deyildir asan.
Qorxuram biz düşək dilə-ağıza,
Söz ver ki, sən məni unudacaqsan.

–Kəsmisən üstümü, amanım yoxdu,
Odumdan özgəyə köz verməmişdim…
Səni unutmağa gümanım yoxdu,
Səni sevməyə də söz verməmişdim…

1990

SƏNİN ÜRƏYİNİN BAŞINA DÖNÜM

“Sizinlə çəkdirdiyim şəkli gecələr ürəyimin başına qoyub yatıram” – deyən bir gözələ.

Ömrümə təzə yaz gətirən qızın
Payızına dönüm, qışına dönüm.
Sənin tək bir gözəl yetirən yurdun
Torpağına dönüm, daşına dönüm.

Köksündən könlünə enə bilməsəm,
Xoş təranə olub dinə bilmərəm.
Qəlbində doğmaya dönə bilməsəm,
Qara gözlərinin yaşına dönüm.

Gözəllik önündə şair baş əyər,
Gülüm, bənzəyirsən tər bənövşəyə,
Mənim şəklimi ki, qoymur üşüyə,
Sənin ürəyinin başına dönüm…

1996

NEYLƏYƏ BİLƏR

Tanrı buyruğuyla yol gedən kəsi
Çətin ki, nadanlar əyləyə bilə.
Kimin ki, eşq ilə gəlir nəfəsi,
Qəlbimi gül kimi iyləyə bilər.

Heç kəs deyə bilməz naşı olmuşam,
Sevdalı gözlərin yaşı olmuşam.
Mən hansı yuvanın quşu olmuşam,
Nəslimi tanıyan söyləyə bilər.

Təzələr yanında təptəzəyəmsə,
Doğma məclislərə mən bəzəyəmsə,
Əgər Tanrım ilə üz-üzəyəmsə,
İblislər könlümə neyləyə bilər?!

1996

QORXURAM GÖZÜMÜN YAŞI QURUYA

Dünya üçün

Göz yaşım – sevgimin kəpənəkləri,
Uçub çiçəklərlə gedər görüşə.
Qorxuram qəlbimin qəm çiçəkləri
Sevinc xəzanının girinə düşə.

Qorxuram nadanlar mənə güləndə,
Ömrümün payızı qışa çevrilə.
Qorxuram yanına qaçıb gələndə,
Həsrətli qollarım daşa çevrilə.

Bir cüt göz gərəkdi mənə ağlaya,
Bir eşqin közərən qərib qoruyam.
Qorxuram hisslərim qabar bağlaya,
Qorxuram gözümün yaşı quruya…

Ürəyim doğmadı dərdə, ələmə,
Zərrəcə qorxum yox dardan, çətindən.
İlahi, sən məni məhrum eləmə
Hönkürüb ağlamaq səadətindən…

1996

NƏ YAXŞI ÜSTÜMDƏ AĞLAYANIM VAR

Həyat yollarında dolduqca yaşa,
Ömrümə təptəzə naxışlar yağar.
Yenə həsrətlilər verib baş-başa,
Sevimli dünyama yağışlar yağar…

Pak qəlbi tutarmı ucuz qarğışlar?!
Nə günə salacaq, gülüm, pas ağı?
Sevdalı gözlərdən yağan yağışlar
Yuyar ürəyimdən kiri, pasağı…

Özgə aləmi var ürkəkliyimin,
Onu sevdiyimi əri də bilir.
Gücünə bələdəm kövrəkliyimin,
Ən sərt daşları da əridə bilir.

Vurğunam dünyanın yağışlarına,
Nə yaxşı bulaq tək çağlayanım var.
Nə yaxşı layiqəm göz yaşlarına,
Nə yaxşı üstümdə ağlayanım var…

1996

MƏNİM GÖZ YAŞLARIM QURUMAZ DAHA

Bu baha dünyada sevgi ucuzdu,
Bu ucuz dünyada göz yaşı – baha…
Gözümə bir damla yaş versin deyə,
Dua eləyirdim ulu Allaha.

Min həsrət uyuyur bir qırıq simdə,
Daşa çevrilmişdi sevən qəlbim də.
Elə bilirdim ki, mənim qəlbimdə
Daha yer qalmayıb fəğana, aha.

Dilimin ucunda əsir sözlərim,
Kül altdan boylanır sönən közlərim,
Bahar buluduna dönüb gözlərim,
Mənim göz yaşlarım qurumaz daha…

1996

GÜMÜŞÜ GECƏ

Olubdur göz yaşım gözümdən baha,
Qəlbimin sözünü necə deyim mən?!
Baş aça bilmirəm özümdən daha,
Ölmək istəyirəm xoşbəxtliyimdən.

İçimdən boylanır sevmək həvəsi,
Bu gecə ruhuma sevgi bağışlar.
Üzümdə payızın qərib nəfəsi,
Gözümdə bərq vurur gümüşü yaşlar.

Ürəyim sevgiylə titrəyir necə?
Ay salıb sulara qızılı bir iz.
Bir bu kövrək payız, bu qərib gecə,
Bir dəniz olaydı, bir mən, bir də Siz.

Bahar buludu tək gözlərim dolub,
Hönkürə-hönkürə baxaydım Sizə.
Təpədən dırnağa göz yaşı olub,
Axıb qarışaydım mavi dənizə…

1996

İKİ GÖZƏL

Təmiz bir ürəklə yanıma qaçdın,
Qaranlıq dünyamda üzün ay oldu.
Sən məndə bir ayrı "mən" görüb, çaşdın,
Nifrətin sevginlə əkiztay oldu.

Müjdəsi sən oldun bu il baharın,
Səadət söylədi köksümdə ürək.
Gülüm, dəvəçiylə dost olanların
Hər vaxt darvazası gen olsun gərək.

Qəlbin eşq odunda bişibsə əgər,
Ömrün bələnəcək şirin aləmə.
Könlünə oynamaq düşübsə əgər,
Sən bir də şairi dəvət eləmə…

***

Bir nadan qəlbimi qan eləmişdi,
Cilov gəmirirdi qəzəbim, hirsim.
O çıxdı qarşıma, bu necə işdi? –
Qayıtdı könlümə müqəddəs hissim.

Bir iblis şairi tutmuşdu dilə,
Cənnətdən əbədi getmək olarmış.
İlahi! İlahi bir öpüş ilə
Dəlini ağıllı etmək olarmış!…

Məni ustalıqla məzəmmət etdi,
Qəlbimə gileyi yağdı narınca.
Hirsimi soyudub, sakitcə getdi,
İlahi, səadət yetir Narınca!…

1996

“HAMIYA ŞEİR YAZMISINIZ, MƏNƏ YOX” – DEYƏ GİLEYLƏNƏN BİR GÖZƏLƏ

Sənə biganə deyiləm,
Vurğunun olmuşam mən də.
Allahın yaratdığına
Necə tərif desin bəndə?!

Qəlbimdə olan hissləri
Söz eləməyə qorxmuşam.
Köhnə sevgi dastanımı
Təzələməyə qorxmuşam.

Hanı elə bir oğul ki,
Düz gözünə baxa bilə?!
Sənin eşqinin toruna
Düşən çətin çıxa bilə…

1995

SEVGİ QANADINDA

Nailə üçün

Dedin ki, piyada gedək, nə olar? –
Qalsın yadımızda bu xoşbəxt gecə.
Yamanca sevindim, ürəyim əsdi,
Mən sənin sözündən çıxaydım necə?

Verdim cavabını elə o saat,
Yenə dinc durmadı ağzımda dilim.
Səninlə dünyanın o başına da
Piyada getməyə hazıram, gülüm.

Getdik, yollarımız nə qısa oldu? –
Həsrət alovunda gizli yanırdıq.
Ancaq biz piyada deyildik o gün,
Sevgi qanadında pərvazlanırdıq…

1995

DƏNİZƏ BAXAN GÖZƏL

“Sahildə gəzirəm yalnız, tək-tənha,
Həsrətli bir nəğmə simdən inciyib.
Mən öz sevgilimdən küsüb getmişəm,
Görəsən dalğalar kimdən inciyib?”

Cəmalə

Sən dənizə baxanda, dindi mənim də könlüm,
Sevdalı ürəklərə qurbandı şair özü.
Yazırsan ki, sahildə tənha gəzirsən, gülüm,
Yox-yox, əskik olmayıb üstündən şair gözü.

Eşqinin dalğaları sənə verməyib aman,
Hissimin əlləriylə saçını hörmüşəm mən.
Oğrun-oğrun boylanıb dənizə baxan zaman
Sənin bəbəklərində dalğalar görmüşəm mən.

Gözümüzdə qalmasın bu müqəddəs diləklər,
Gözələ göz qoymağı şair çətin tərgidə.
Mənim sevdalı yavrum, o dalğalı bəbəklər
Yüz ilin qəvvasını qorxuram ki, qərq edə…

1996

CƏMALƏ

İSTƏYİRƏM

Rafiq Yusifoğluna

Ona vurulan gündən ərşə çəkilib yuxum,
Həyəcandan, sevgidən hey əsirəm gizlicə.
İstəyirəm dənizə şair gözüylə baxım,
Görüm onun gözüylə dəniz görünür necə?!

İstəyirəm mən onun həyatını bəzəyəm,
Təbəssümlə könlünü danışdıram, dindirəm.
İstəyirəm mirvari dalğalara bənzəyəm,
Onun şair qəlbini həmişə sevindirəm.

İstəyirəm çevriləm mən bir su pərisinə,
Şair sahildə durub yollarımı gözləyə.
İstəyirəm çevriləm xırda dəniz daşına,
Dənizin sahilində o məni əzizləyə.

İstəyirəm çevrilib nurlu ay işığına,
Şair pəncərəsinə həmişə işıq salam.
İstəyirəm sübh çağı dönüb dan ulduzuna
Sevgiylə, təbəssümlə ona söyləyəm: – Salam!

İstəyirəm bir həzin musiqiyə çevrilib,
Sevdalı ürəyində həmişə gələm dilə.
İstəyirəm bənzəyəm narın yaz yağışına,
Döyüb pəncərəsini onu səsləyəm çölə.

Ömrün qış çağında da kaş olmaya gileyli,
Qəlbindəki arzular çevrilməyə xəzələ.
Kaş bir çiçəyə dönəm, səhərlər şehli-şehli
Dərib məni apara istədiyi gözələ…

ŞAİRİ SEVƏN GÖZƏL

"İstəyirəm" şeirinin müəllifinə

Gözündə sevgi görüb, qəlbimdə tufan qalxıb,
Gözəllik dünyasına şair salıb mehrini.
İstəyirsən dünyaya şair gözüylə baxıb,
Sevdalı ürəyimin anlayasan sehrini.

Mən daşları sevsəm də, sən dəniz daşı olma,
Onu duyan gərəkdi, neyləyir dəniz daşı?!
Qəlbimin sevinci ol, gözümün yaşı olma,
Səni sevdalı görüb sevincdən dəniz daşır.

Dönüb su pərisinə qarşıma üzsən, gülüm,
Qədəminə gözümdən mirvarilər səpərdim.
Səni dərib özgəyə verməyə gəlməz əlim,
Çiçək olsan, sevdalı gözlərindən öpərdim.

Taleyin göndərdiyi halalca payım olsan,
Bəlkə də ömrüm boyu çəkməzdim bu zilləti.
Sübh çağı dan ulduzum, gecələr ayım olsan,
Əridərdin qəlbimdə mürgüləyən zülməti.

Açılsaydı önümdə dəstə-dəstə çiçəklər,
Gözlərindən tanıyıb, mütləq səni seçərdim.
Narın yaz yağışına dönə bilsəydin əgər,
Sənin hər bir damcını qətrə-qətrə içərdim.

Şairi sevən qızın ürəyi dönməz buza,
Şairi sevən qızın qəlbi qızılgül olar.
Şairi sevən gözlər dönər bir cüt ulduza,
Şairi sevən ürək nəğməli bülbül olar…

1996

CƏMALƏ

MƏNİ DUYARDINMI?

Məni duyardınmı dəniz olsaydım? –
Niyə səni görcək qanad açıram?
Dalğalar adicə dalğalar deyil,
Səninlə görüşmək üçün qaçıram.

Məni duyardınmı yağış olsaydım?
Təşnə tək qədrimi bilərdinmi heç?
Əllərin çatsaydı bulud üzümə,
Gözümün yaşını silərdinmi heç?!

Məni duyardınmı nəğmə olsaydım?
Nədən kaman ağlar, sim nalə çəkər?!
Əgər mən olmasam bu yer üzündə,
Səni itirəndə kim nalə çəkər?!

Məni duyardınmı şeir olsaydın?! –
Oxuya biləydim kaş ürəyini.
Sanardım dünyanın bəxtəvəriyəm,
Sözlərin göynətsə daş ürəyimi.

Məni duyardınmı bir daş olsaydım,
Nə zümrüd deyiləm, nə də brilyant.
Mən əgər səninlə sirdaş olsaydım,
Müqəddəs sevgiyə and içərdim, and.

Əgər sən duysaydın, duysaydın məni,
Qəlbimə bir sevgi izi düşərdi.
Anlaya bilsəydin məhəbbətimi,
Bu dünya nə qədər gözəlləşərdi!…

SƏNİ DUYMASAYDIM

Səni duymasaydım, sahildə durub,
Nəmli gözlərini anardımmı heç?!
Dənizin mirvari dalğalarını
Həsrətli qolların sanardımmı heç?!

Səni duymasaydım, yaz yağışında
Şehli çəmənləri gəzə bilməzdim.
Səni duymasaydım, bəbəklərindən
Boylanan həsrəti sezə bilməzdim.

Səni duymasaydım, təbəssümündən
Qələmim bir çələng bağlayardımı?
Hər kəlmən, hər sözün nəğməyə dönüb,
Sevdalı qəlbimdə çağlayardımı?!

Heç qaya üstündə yurd salan çiçək
Şair ürəyinə daş deyərdimi?!
Əgər daş olsaydım, sevda yolunda
Başıma bu qədər daş dəyərdimi?!

Təzə bir çiçəksən daş sinəm üstə,
Təpədən dırnağa hünərsən, gülüm.
Könlündən daş olmaq keçirsə əgər,
Mənim baş daşıma dönərsən, gülüm!…

1996

XALLI QIZ

Qəlbimə yar olacaq heç bilmirəm bəxt haçan?
Onun əksini gördüm xalının qarasında.
Hey danladım özümü: nə üçün bu vaxtacan
Gözüm görməyib onu qızların arasında?

Mənə gəl-gəl deyirdi sənin şümşad qolların,
Necə bəxtiyar idi baxışlarım üzündə?
Bermud üçbucağına dönüb qara xalların
Qərq elədi könlümü gözəllik dənizində…

1996

NƏ XEYRİ

Sözün qədrini bilməyən
Sənə söz versə, nə xeyri?
Qəlbini kor yaradıbsa,
Tanrı göz versə, nə xeyri?!

Qəlbdə arzu sayrışmırsa,
Eşq dil açıb danışmırsa,
Öz ocağın alışmırsa,
Özgə köz versə, nə xeyri?!

Sevgin təzə-tərsə əgər,
İş düşübsə tərsə əgər,
Allah üz döndərsə əgər,
Bəndə yüz versə, nə xeyri?!

ÇƏKƏCƏK

Bizim sevgi dünyamızın
Üzərinə qəm çökəcək.
Qara-qara buludlardan
Baxışların nəm çəkəcək.

Ürək düşəcək həvəsdən,
Can qurtulacaq qəfəsdən,
Bir insan ömrünün üstdən
Əzrayıl qələm çəkəcək.

Arzulayıb ülfətimi,
Çəkəcəklər xiffətimi.
Nə zamansa, həsrətimi
Bütün el-aləm çəkəcək…

NƏ YAXŞI Kİ, SIZ ÇIXDINIZ QARŞIMA

Gözləriniz gözümə nur gətirdi,
Nə yaxşı ki, Siz çıxdınız qarşıma.
Bomboz dünya bozluğunu itirdi,
Qıpqırmızı çiçək yağdı başıma.

Görməmişdim hələ belə möcüzə, –
Oyatdınız qəlbimdəki arzunu.
Bircə dəfə duran kimi göz-gözə,
Sındırdınız ürəyimin buzunu…

Yandırdınız, düz qəlbimin başında
Kösövləri buza dönən ocağı.
Dünya güldü gözlərimin yaşında,
Xatırladım yaddan çıxan o çağı.

Mənim qəlbim ün yetməyən bir ada,
Sanmayın ki, məhəbbətə yadam, yox!
Doğmalarla dolu olan dünyada
Dünya üçün Sizdən doğma adam yox…

Gözləriniz gözümə nur gətirdi,
Nə yaxşı ki, Siz çıxdınız qarşıma.
Bomboz dünya bozluğunu itirdi,
Qıpqırmızı çiçək yağdı başıma…

1996

ŞAİR ÖLDÜRƏN GÖZƏL

O qəddin, o qamətin
Önündə əriyərəm.
Günəş nurlu təbəssüm
Olmasa, çürüyərəm.

Bu yaşımda elləri
Üstümə güldürənsən.
Sən gözəl deyilsən ha,
Sən şair öldürənsən!

1997

NAZ

Mənə nə bəla gəlsə,
Yerdən yox, göylərdəndi.
Sən mənə naz satırsan,
Qəlbim naz göyərdəndi.

Baharına, qışına,
Yazına qurban olum.
Sən mənə naz satırsan,
Nazına qurban olum…

1997

MƏHƏBBƏT YAŞAYACAQ

Arzular əlçim-əlçim,
Ömür qısa, yol uzaq.
Adamlar arasında
Yalquzağam, yalquzaq.

Çiçəklər qüvvət alıb
Məhəbbət yağışından.
Bu dənizlər yaranıb
Gözümüzün yaşından.

Baxışınla qəlbimdə
Bir sevgi yaranacaq.
Ürəyimin başında
Məhəbbət – yanar ocaq…

Müqəddəs sevdalardan
Qəlbimiz göynəyəcək.
Məhəbbət təşnəsinə
Bulaqlar neyləyəcək?

Baxışların ömrümə
Sevdalar daşıyacaq.
Neçə ki, bu dünya var,
Məhəbbət yaşayacaq…

1997

BİR OVUC DUZ

Duzsuz insanlardan baş alıb qaçdıq,
Qismət duz gölündə bizi yar etdi.
Ömrün qış çağında biz çiçək açdıq,
Duz rəngli saçımı bəxtiyar etdin.

Zülmətli anımda döndün ulduza,
Tale ulduzumuz bəlkə barışdı?!
Mənim əlimdəki bir ovuc duza
Sənin göz yaşının duzu qarışdı.

Təlaşlı üzünü buludlar aldı,
Təşnə ürəyimin yazına döndün.
O bircə ovuc duz əlimdə qaldı,
Ömrümün bir çimdik duzuna döndün…

1997

HƏSRƏT İLƏ GÖZLƏYİRƏM YOLUNUZU

"Nuriyyə ilə Xatın dedilər ki, bizim
əvəzimizdən Rafiq müəllimi öpərsən…"
Namiq Dəlidağlı

Əzizlərim, sayğınızla şad etdiniz "qul"unuzu,
Gərək Sizin saçınıza sığal çəksin öz əllərim.
Nə müddətdir həsrət ilə gözləyirəm yolunuzu,
Heç öpüşü sifarişlə göndərərlər, gözəllərim?!

***

Baxışlar atəşli, üzlər təzə-tər,
Bunlar ürəyimi al qan eyləyir.
Sülhün tərəfdarı olan gözəllər
Mənə müharibə elan eyləyir.

***

Əlimdə titrəyən əlinə qurban,
Ay üzünü tutan telinə qurban.
Ruhumu oxşayan xumar gözünə,
Adımı çağıran dilinə qurban.

***

Qıymaram adına düşsün bir ləkə,
Qoymaram üzünə dumanlar çökə.
Qorxuram, ürəyim sənə öyrəşib,
Səndən ayrılanda müsibət çəkə.

***

Sevda yollarında, gülüm, mətin ol,
Qəlbimə nur saçan məhəbbətim ol.
İşvəni, nazını əskik eləmə,
Mənim sədaqətli Sədaqətim ol!

***

Sevdalı ürəyim daş olsa bir gün,
Həsrətim gözündə yaş olsa bir gün,
Ağrıya, əzaba dözəcəksənmi
Bu gizli sevgimiz faş olsa bir gün?

***

Elə bil başımdan çıxıbdır huşum,
Mənə nə deyəcək dostum, tanışım?
Üzünü bir daha görməyəcəmsə,
Sözünü kiməsə niyə danışım?!

NEYLƏYİM

Bir topa ulduz olub,
Önümdə sayrışasan.
Həyatıma, ömrümə
Qaynayıb qarışasan.

Yaşayam həvəsinlə,
İsinəm nəfəsinlə.
O mehriban səsinlə
Halımı soruşasan.

Arzum olmamış xəzəl,
Nə olar, insafa gəl.
Ay məndən küsən gözəl,
Neyləyim barışasan?!

AY ÜST MƏRTƏBƏDƏN BOYLANAN GÖZƏL

Dikilib qalanda demə göz-gözə,
Ürəkdə arzular gəlirmiş dilə.
Ay üst mərtəbədən boylanan gözəl,
En gəl baxışımın cığırı ilə.

Odlu gözlərini gözümə dikcək,
Közərir kül altda uyuyan közüm.
Mənim əllərimdə bir dəstə çiçək, –
Onu sənin üçün dərmişəm özüm.

Yox, bu çiçək deyil, diqqətlə baxsan,
Ovcumda çırpınan ürək görərsən.
Hələ əlin çatmaz, bir az uzaqsan,
Sən gəlib sinəmdən çiçək dərərsən.

Nəfəsim sehrli bir külək kimi
Əsdikcə, titrəyir əynində ağ don.
Uç, mənim əzizim, kəpənək kimi
Ovcumda tutduğum çiçəklərə qon…

1977

AY GÖZÜMƏ BAXAN GÖZƏL

Gözlərimə baxan gözəl,
Sinəndəki ürək deyil?!
Duymasan, görə bilməzsən,
Baxmaq – hələ görmək deyil…

Laləzara dönüb dörd yan,
Tapdalayıb keçmə, dayan!
Yerin qəlbindən boylanan
Arzulardı, çiçək deyil.

Özündə deyilsən bəlkə?
Nədir üzündəki kölgə?
Tellərinə sığal çəkən
Əllərimdi, külək deyil.

Gözümdəki sevgini gör:
Sinəndəki ürək deyil?
Ay gözümə baxan gözəl,
Baxmaq – hələ görmək deyil…

1987

***

Qaşın əyri xəncərimdi,
Çatıldımı, əcəlimdi.
Sərv boyun qibləgahım,
Qara xalın həcərimdi.

***

Talada güllə açıldı,
Qaçıb gəldi ov çəmənə.
Qorxudan güllər açıldı,
Qan çiləndi of, çəmənə!

Qəlbi sınıq bir çiçəyəm,
Bir dönüb bax ovçu, mənə.
Nə olar, əyil dər məni,
Qəbir olsun ovcun mənə…

1988

O QIZ PALTAR SƏRİRDİ

F.Q.Lorkaya

O qız paltar sərirdi,
Mən həsrətlə baxırdım.
Dəli bəbəklərimdə
İldırımlar çaxırdı.

Bu lövhəni çəkəmməz
Heç bir rəssam fırçası.
Donu bir əlçim bulud,
Bədəni ay parçası.

Paltarı çəkildikcə,
Huş başdan ayrılırdı.
Elə bil Misri qılınc
Qınından sıyrılırdı.

Əynindəki nazik don
Dartıldıqca yuxarı,
Doğrayırdı qəlbimi
Tunc bədənin ovxarı.

O qız paltar sərirdi,
Mən həsrətlə baxırdım.
Dəli bəbəklərimdə
İldırımlar çaxırdı…

1988

OLDU

Novruzgülü yaz istəyib,
Çovğunlara düşən oldu.
Ürəyində yaz istəyi
Soyuq qarı deşən oldu.

Meşə yolu pöhrə idi,
Hər çiçək bir zöhrə idi,
Ürəyim bir səhra idi,
Birdən dönüb gülşən oldu.

Hara baxsan, gül-çiçəkdi,
Dağlar necə sevincəkdi?!
Qızıl günlər sığal çəkdi,
Qızılgüllər həşəm oldu.

Hisslərimi saz tək çalan,
Gəncliyimi yada salan,
Ürəyimi oda salan
Körpəcə bənövşəm oldu.

Dağlar qızı küsüb məndən,
Baxdım, baxdım durub gendən.
O gözəli görən gündən
Ah-uf mənim peşəm oldu…

1989

ÜSTƏ

Çəmənlərdə şehə batdıq,
İz düşdü izimin üstə.
Dedim: – Gülüm, yorulmusan,
Gəl dincəl dizimin üstə.

İldırım kimi çaxdı yar,
Neynim, ondadı ixtiyar.
Salıbdır gözümçıxdıya
Məni bir sözümün üstə.

Gözünlə söz qandırmısan,
Ocaq çatıb, yan durmusan,
Daha məni yandırmısan,
Su səpmə közümün üstə.

Yanında qısadır dilim,
Hüzuruna nə vaxt gəlim?!
Ölümə buyursan, əlim
Qalxacaq gözümün üstə…

1989

MƏRMƏR QAPIM DÖYÜLÜR

Məzarımın üstünə qoyulan gül dəstəsi
Bircə günün içində saralacaq, solacaq.
Adımı çəkəcəklər, dinləyəcəm o səsi,
Doğma hənir eşitsəm, qəbrim nurla dolacaq.

Unutmuşam dediyi axırıncı sözləri,
Darıxmışam yamanca, hanı ömür sirdaşım?!
Dikilibdir yollara baş daşımın gözləri,
Çəmən çiçəyi üçün darıxıb sinə daşım.

Arabir ürək düşür dirilmək həvəsinə,
Mərmər qapım döyülür, yəqin başlayır yağış.
Aldanmışam deyəsən damlaların səsinə,
Baş daşıma söykənib bir gözəl ağlayırmış…

1990

GÖZƏLLİYİN BİRİNCİ ŞƏRTİ

Bir sevdanın atəşinə yanar, yanardım,
Məcnun kimi dolanardım dərəni, düzü.
Bir zamanlar gözəlliyin şərti sanardım
Zərifliyi, incəliyi, can alan gözü.

Eh, nə qədər gözəl çıxdı o vaxt qarşıma,
Xəzəl olub yerə düşdü ömrün anları.
Cavanlıqda tək-tək qızlar gəldi xoşuma,
İllər keçdi, gördüm pisi yoxmuş onların…

Qəlbim əsir görən kimi hər şux qaməti,
Gözəllikdən ilham alan əhli-bəşərdi.
Qocalanda anlamışam bu həqiqəti: –
Gənclik imiş gözəlliyin birinci şərti…

1990

***

Payız kəsibdir qapımı,
Ömrümün yazı deyilsən.
Qız, səni qızdırma tutsun,
Az aşın duzu deyilsən!

Ala gözlərin yaranıb,
Süzülüb axmaqdan ötrü.
Elə bil ki, tamarzısan
Yandırıb-yaxmaqdan ötrü.

Şax tutmusan qamətini, –
Bilirsən, gəlir xoşuma.
Hara gedirəm, elə bil
Qəsdən çıxırsan qarşıma.

Elə baxma, təbəssümün
Qəlbimə rişə salacaq.
Sənin şeytan baxışların,
Qız, məni işə salacaq…

1990

ÇİÇƏYƏ DÖNDÜ

Adətdir, quş ilə tutarlar quşu,
Az rişğənd eləyib gül otağıma.
Gördün güllərimi, dağıldı huşun,
Axır çəkdi səni gül otağıma.

Qışın oğlan çağı açıldı baxtım,
Gülümsər gözlərin şimşəyə döndü.
Sən güllərə baxdın, mən sənə baxdım,
Ürəyim köksümdə çiçəyə döndü…

1990

SEVGİ KƏDƏRİ

Qazanc gəzmək havayıdı, bil ki, sevgidə,
Gözəllərə könül vermək xislətim oldu.
Mənə sevinc gətirmədi ülvi sevgi də,
Səni sevdim, kədər mənim qismətim oldu.

Xoşbəxt ömür qazancına olmuşam əmin,
Bəxtiyaram, görünsəm də küskün, mükəddər.
İnsan necə aludəsi olurmuş qəmin?! –
Həyatımın bəzəyinə dönüb bu kədər…

1990

ÖLÜM MƏLƏYİ

Sevəndə elə bir insanı sev ki,
Eşqi işıq versin şən ulduzlara.
Ötəri həvəsdi onlara sevgim,
Sən məni qısqanma gözəl qızlara.

Zəif düşdüyümü bir axşam duyub,
Gizlicə-gizlicə ruhuma axdın.
Qara əllərini çiynimə qoyub,
Qara gözlərimin içinə baxdın.

Səndən xəyalımın köhləni hürkür,
Nə bilim yaxınsan, yoxsa uzaqsan?!
Darıxma, əzizim, nə vaxtsa bir gün
Qolunu boynuma dolayacaqsan.

Günbəgün çoxalır saçımın dəni,
Hər bir başlanğıcın olur bir sonu.
Ömür yoldaşıma qısqanma məni,
Cəsədim sənindi, xatirəm onun…

1984

HƏRDƏN SƏNİ GÖRÜRƏMSƏ

İnsan gərək mənliyini alçaltmaya,
Qismətinə düşən budur, neyləyəsən?
Müsibətdi, gözün görə, əl çatmaya,
Ömrün boyu göyüm-göyüm göynəyəsən…

Üz-üzəyik, həsrət ürək gizli-gizli
Gizildəyir, eh, nə qədər biz uzağıq.
Kömür kimi qaraltsa da, sevgi bizi,
Eşqimizin qarşısında üzü ağıq…

Taleyiylə barışmalı olur adam,
Qarşımızı bir əbədi hicran kəsdi.
Yoxdur ayrı bir diləyim bu dünyada,
Hərdən səni görürəmsə, bu da bəsdi…

1984

ÇƏTİN Kİ GƏLƏRİK ÜZ-ÜZƏ BİR DƏ…

Sevda xumarından doymayıb hələ,
O heç insan deyil, pəridi bu gün.
Bir mərmər sinənin işığı ilə
Bir qəlbin zülməti əridi bu gün.

Boğa bilərdimmi heç öz hissimi? –
Yanıma gəlmişdi Madonna özü.
İntizar gözlərim yumulan kimi,
Sevdalı könlümün açıldı gözü.

Alovlu nəfəsin üzümə dəyir,
Sən bir az həyalı, mənsə utancaq.
Dilin: – Daha bəsdir, get-get, – söyləyir,
Qolların boynumdan açılmır ancaq…

Dilində titrəyir əlvida sözü,
Təyyarə dartınır, üzülür yerdən.
Yollar görüşdürməz bir daha bizi,
Çətin ki, gələrik üz-üzə bir də…

Bu da bir qismətdi, dolmasın gözün,
Bu ömrün boranı, yağışı çoxdu.
Taleyin əlində, bilirsən özün,
Dünyanın o başı, bu başı yoxdu…

1985

TƏBƏSSÜM İŞIĞINDA

Yapışmışam
yaddaşımın yaxasından:
inanmıram gözlərimə, –
İlahi, bu o gözlərdi?
Ayların,
illərin arxasından
xatirələr közərdi
görəndə gözlərini.
Ürək unuda bilərmi
əmr etməklə:
–Unut onu!
Təbəssümün
şimşək kimi doğradı
illərin ayrılıq buludunu.
Yaxşı ki, yaddaşın
üzü bəridi,
Yaxşı ki, sənin yanında
eşqimin alnı, üzü açıqdı.
İllərin qarı, buzu əridi,
gəzdiyimiz cığırlar
üzə çıxdı
təbəssüm işığında…

1985

ƏGƏR SƏN GÖRSƏYDIN ÖZÜN ÖZÜNÜ

Hamı zilləmişdi sənə gözünü,
Gəlib saymazyana keçdin qarşımdan.
Əgər sən görsəydin özün özünü,
Yəqin ki, çıxardı ağlın başından.

Gözündən düşərdi bu çöl, bu çəmən,
Açılan güllərə baxmazdın qəti.
Vallah, bu dünyanın bədbəxti sənsən,
Seyr edə bilmirsən o şux qaməti.

Min həsrət göyərir sənin izindən,
Gedirsən, ürəklər qərq olur nura.
Zövq ala bilmirsən özün özündən,
Çıraq öz dibinə işıq salmır ha!...

1985

ÇİÇƏK KÖRPÜSÜ

Mindim avtobusa əlimdə çiçək,
Qəlbimdə onları əzmək qorxusu.
Mənə əl uzatdı bir gözəl mələk,
Aldı çiçəkləri sözsüz, sorğusuz...

Basdı sinəsinə onu ahəstə,
Harda görüşdürdü tale gör bizi?!
Ögeylik, uzaqlıq çayları üstdən
Düşdü aramıza çiçək körpüsü...

1985

TƏZƏCƏ OTUXAN QUZUM

A mənim təzəcə otuxan quzum,
Süddən yaxşıdırmı yoncanın dadı?!
Hər səni görəndə dörd olur gözüm,
İçimdə canavar diş şaqqıldadır.

Unuda bilmirəm səni bircə an,
Üz-üzə duranda ürəyim əsir.
Aramıza düşən qılıncdı vicdan,
Titrək əllərimi doğrayır, kəsir...

1985

SEVMƏYİRSƏ…

Sevməyirsə, həyat puçdur
Yoxsul üçün, zəngin üçün.
Barı bizə bir zəng elə,
Darıxmışam zəngin üçün.
Yarımçıq məhəbbət olmaz,
Sevəndə ürəkdən sev ki,
Alıb səni qanadına,
Göylərə qaldırsın sevgi…

***

–Kim sevmirsə, kövrək deyil!
Sənə salmışam meylimi.
Mənə səadətdən başqa
Daha heç nə gərək deyil…
–Səadət hər şey deyilmi?!

1985

MƏNƏ ELƏ GƏLDİ Kİ…

Əl ələ toxunanda
Yaranan qığılcımın
Oduna göylər yandı.
Dünyanın xoşbəxtiyəm,
Araz aşığımdandı,
Xəzər qurşağımdandı…
Xəbərim olmayıbmış,
Dünya necə qəşəngdi!
Uzanmışıq yanaşı,
Çəmən yaşıl döşəkdi.
Qayalar qalxanımdı,
Şimşəklər qılıncımdı.

Göy – ulduzlu yorğanım,
Ay isə balıncımdı…
Çiçəklər təbəssümüm,
Küləklər nəfəsimdi.
Ta heç nə istəmirəm,
Elə bunlar bəsimdi…

1985

ÜRƏYİMDƏ YATAN SEVGİ

N.Dumbadzeyə

Ürəyimdə uyutduğum
Sevgi boy atmaz, boy atmaz.
Hönkür-hönkür ağlayacaq,
Oyatma, onu oyatma…

Yada salma o günləri,
Hisslərimiz coşa bilər.
Bu sevginin göz yaşından
Sakit çaylar daşa bilər.

Sən sevgini oyadarsan,
Sel aparar körpüləri.
Sel aparar bir günahı
Olmayan gül körpələri.

Ürəyimdə uyutduğum
Sevgi boy atmaz, boy atmaz.
Hönkür-hönkür ağlayacaq,
Oyatma, onu oyatma…

1985

***

Niyə zülm edirsən özün-özünə? –
Köçüb gedəcəyik Vallah, hamımız.
Ayları, illəri sıxıb köksünə,
Kimi gözləyirsən, a bəxtəvər qız?!

Ürək sevməyəndə quruyur insan,
Ovla ürəyimi ala gözlə bir.
Gözləyə-gözləyə qarıyır insan,
Unutma, heç kəsi zaman gözləmir.

Yarpağam, qəsdimə dayanıb külək,
Tənələr, rişxəndlər sinəmə oxdu.
Mənə əl uzadır bir gözəl mələk,
O əli tutmağa taqətim yoxdu…

Yandırmaq çətindir, gülüm, sönəni,
Sənin də saçına ələnəcək qış.
O qönçə dodağı, meydan sinəni
Kimə saxlayırsan, ay evi yanmış?!

1985

BİR DƏ AYILDIQ Kİ…

Meşə cığırında gəldik üz-üzə,
Tale özü yetdi mənim dadıma.
Əl ələ həsrətmiş, göz də ki, gözə,
Ta heç nə, ta heç nə gəlmir yadıma…

Bir də ayıldıq ki, qaranlıq düşüb,
Bir də ayıldıq ki, yağış yağırmış…
Arabir Ay çəkib bulud pərdəni,
Utana-utana bizə baxırmış…

1985

BİR GÖZƏLƏ

O ilahi qamətini
görəndə çaşdım,
O gözlərin ilhamımın
gözünü açdı.
Bığ yerində təri gördüm,
sandım ki, şehdi,
Od nəfəsin elə bil ki,
ətirli mehdi.
Gözündən bir damla düşdü,
görməyəydim kaş! –
Nöqtə oldu dincliyimin
sonunda o yaş…

1986

***

Çiçəklər dəriləndə solsa da,
insan əllərinin
həsrətini çəkir
bu nərgiz, bu qərənfil,
bu zanbaq…
Çəməndə açılıb,
çəməndə solmaqdan
yüz dəfə yaxşıdı
bircə dəfə sinəyə sıxılmaq,
bircə dəfə odlu əllərdə qızınmaq.
Təkcə baxmaqdan bir şey çıxmaz,
güllərin ətrini sinənə çək!
Özü üçün açıb,
özü üçün solacaqsa,
nəyə lazım o gül,
nəyə lazım o çiçək?!

1985

ZİRVƏDƏN O YANA

Yalvardım: – Geriyə qayıt, ay uşaq! –
Neyləyim, günahkar özünsən daha.
Məhəl də qoymadıq yağan yağışa,
Əl-ələ yapışıb, dırmandıq dağa.

Zirvələr fəth etmək zəfər, qələbə,
Yaş o yaş deyil ki, titrəyir dizim.
Müəllim sözündən çıxmaz tələbə,
Qayıt! – Özüm deyib, eşitdim özüm…

Titrək əlimizdən qopan qığılcım,
Bu ulu göylərin şimşəyi oldu.
Zirvədən o yana yol yoxdur, bacım,
Zirvədən o yana qorxulu yoldu…

Nə cavab verərəm ata-anana? –
Neylərəm, sözümə baxmasa ürək?
Bu dağın başında dönsəm Sənana,
Ay quzum, sən Xumar olasan gərək.

Əlimdən tutmusan, titrəyir əlim,
Heç o titrəyişi gizləmək olar?
Şairə qoşulma, qoşulma, gülüm,
Şairdən nə desən gözləmək olar!…

1985

TƏBİƏTİN QOYNUNDA

Toqquşarıq iki qara bulud tək,
Yağış olub, çəmənlərə yağarıq.
Hər damlamız dönüb olar bir çiçək –
Mümkün olsa, özümüzə kənardan
Çiçəklərin gözləriylə baxarıq.

Bir arzudur, bir istəkdir hər çiçək,
Yel əsəndə, öpüşərlər gizlicə,
Zanbaqların dolçasına bu gecə
Ulduzların işığını sağarıq.

Qarşısında uzanarıq güllərin,
Əllərimdə sənin titrək əllərin,
Ayrı keçən o ayların, illərin
Səhərəcən əvəzini çıxarıq…

1977

BÖYÜRTKƏN KOLU OLUM

Böyürtkən kolu olub,
Bitim çəpərinizdə.
Duyuq düşməsin bundan
Sizin çəpəriniz də.

Evə gedib-gələndə
Yanımdan sal yolunu.
Çimdikləyim əlini,
Çimdikləyim qolunu.

Üstünün qanını sil,
Anan duyar, sonuncu
Ümidimiz də sönər!
Onda çəpərinizlə
Sənin aranda, anan
Təzə çəpərə dönər…

1977

***

Quşum qondu bir gözələ yamanca,
Təbəssümü yanağını bəzədi.
Ürək birdən dönüb oldu kamança,
Gur saçları kəmanəyə bənzədi.

Haray varmı belə gözəl sənəmdən, –
O ki məndən əsirgəmir qadanı?!
Bir yanıqlı səda qopdu sinəmdən,
Təkcə özüm eşitdim o sədanı.

Ürəyimdən qopdu kövrək şeirlər,
Oğul gərək bu görüşü uzada.
Eh, yerin də qulağı var, – deyirlər,
Eh, ona da çatdı bəlkə bu səda?!

1977

QOLLARIM ARASINDA

Biləyindən yapışıb,
Çəkdim onu sinəmə.
O yazıq da mənimçün
Həsrət imiş sən demə!

Titrəyən barmaqlarım
Gümüş saçında gəzdi.
Daha o məndən heç nə,
Heç nə əsirgəməzdi…

Həsrətli əllərimlə
Oxşandı, tumarlandı.
Bu mehriban təmasdan
Məst oldu, xumarlandı.

Həsrətim nəğmə olub,
Düzüldükcə qatara,
Qollarım arasında
Çırpınırdı gitara…

1977

GÖZLƏRİNİN HƏSRƏTİNDƏ

İnanmırsan sözlərimə? –
Gözlərimə nəzər sal, sevgilim,
gözlərimə. –
Ağı – lalə ləçəyi kimi
qıpqırmızı!
Qarası – lalənin bağrındakı
qara xal…
Gözlərimə nəzər sal, sevgilim,
Gözlərimə nəzər sal!…
Vüsalını dadmamışam,
Şirindir hicranın da, həsrətin də.
Gözlərim laləyə dönüb,
nərgiz gözlərinin həsrətində…

***

Mən sevda dənizində
yelkənsiz gəmiyəm.
Mən eşqin dağında
hörüklərlə zəncirlənmiş
Prometey kimiyəm. –
Acgöz qartallar kimi
baxışları parçalayır köksümü,
yenidən sağaldır
yaralarımı təbəssümü…

1977

BİZ GƏLDİK ÜZ-ÜZƏ

Necə dəyişmisən, mat qalmışam mən,
Bircə dəyişməyən o gözlərindi.
Biz gəldik üz-üzə, ötən günlərdən
Nələr söyləyəcək o gözlər indi?!

Sözünü həmişə gözünlə dedin,
Dilində bir dəfə görmədim giley.
Sən fəth olunmamış bir zirvə idin,
Səni fəth etməyə can atardım hey!

Görüş həsrətiylə əsərdi ürək,
Görüş həsrətiylə gözlərim doldu.
Can atdım zirvəyə bir alpinist tək,
Saçların alpinist kəndirim oldu.

Eşqin əridərdi dağda qarı da,
Ötəri deyildi heç bu həvəs də.
Qoşa hörüyünü kəsdin yarıda,
Yıxıldım nahamar daşların üstə…

1977

NƏĞMƏ MÜƏLLİMİ

Saçları bulud-bulud,
Yağışı nəğmə-nəğmə.
Danışığı bir yana,
Baxışı nəğmə, nəğmə…

Yeriyəndə arxadan
Seyr edirəm onu mən.
Elə bil qaməti də
Yoğrulubdur nəğmədən.

Ürəyimə qar düşüb,
Susur görüş yeri də.
Gözündən bir qor düşüb,
Həsrətimi əridə!

Xurmayı tellərinə
Toxunmağa həsrətəm.
O özü də nəğmədir,
Oxumağa həsrətəm…

1977

TALE QONŞU SALDI YENİDƏN BİZİ

Söyləyə bilmədim fürsət var ikən –
“Sevirəm!” – dilimin qaldı ucunda…
Yolumuz ayrıldı, ürək bir ikən,
Eşqimiz hönkürdü yol ayrıcında…

Görünməz elədi duman, çən bizi,
Soyuduq, soyuduq, buz dağı olduq.
Tale qonşu saldı yenidən bizi,
Sən mənə, mən sənə göz dağı olduq.

Sənsən nurlandıran bizim məhləni,
Gözündə közərir həsrət alovu.
Bir gün istəyimin dəli köhləni
Qorxuram əlimdən ala cilovu…

BAHAR GƏLƏR…

Bahar gələr, düzlərə gül yağar, çiçək yağar,
Bulud paltarlarını soyunub, gülümsər Ay.
Şux əndamlı gözəllər qılınc tək qından çıxar,
Gözəllik ovxarında doğranarıq, ay haray!

Baxışların odunda əriyər gilə-gilə
Ürəklərə qalanmış biganəlik buzları.
Xiyabanlar bəzənər gəzən çiçəklər ilə, –
Ətri tutar dünyanı gül bənizli qızların…

1978

KİTABXANAÇI

Məni bura çəkir qəlbimin səsi,
Kitab qalmayıbdır oxumağa da.
Sən bu kitabların nadir nüsxəsi,
Həsrətəm cildinə toxunmağa da.

Bəlkə kiminçünsə heçdi bu gövhər,
Gözümə göz yetir, o duyur səni.
Qədrini bilməyən ayrı bəxtəvər,
Bəlkə də candərdi oxuyur səni…

1979

AY BU DÜZLƏRİN TURACI

Ürəyimi saldın oda,
Doğma kimi baxdın yada.
Məni sevmək, bu dünyada
Ən birinci suçun olsun!

Sən soldan gəl, mən də sağdan,
Qoşa enək biz bu dağdan,
Su içəndə buz bulaqdan
Qoy piyaləm ovcun olsun.

Vardır hər dərdin əlacı,
Yar gözləyən qollar açıq.
Ay bu düzlərin turacı,
Yusifoğlu ovçun olsun!…

1980

SƏNİN EŞQİNLƏ

Qılınclayıb neçə qara buludu,
Şimşək kimi gurlayam mən, çaxam mən.
Öz közərmiş barmağımı uzadıb,
Zülmətlərin kor gözünə soxam mən.

Bu dünyanı tutub gedən de, kimdi?
Həyat eşqi varlığıma hakimdi.
Bir ağacam, arzularım kökümdü –
Qurusalar, bu dünyada yoxam mən.

Kiminə bal, kimisinə acıyam,
Özüm gərək öz halıma acıyam.
Gözəlliyin təşnəsiyəm, acıyam,
Necə deyim könlü-gözü toxam mən?!

Perikdirmə məhəbbətin quşunu,
Yaza döndər gəl ömrümün qışını.
Bədnəzərin gözlərinin, qaşının
Kamanında hazır duran oxam mən.

Küsmə məndən hər yetənin sözüylə,
Gəl sirdaş ol ürəyimin özüylə,
İstəyirəm eşqimizin közüylə
Xəbisləri yandıram mən, yaxam mən…

1980

HAYANA BAXIRMIŞ MƏNİM GÖZLƏRİM?!

“Sizi qısqanırdım rəfiqəmə mən”, –
Heç bu etirafın deyildi yeri.
Bir zaman dilinin ucundan dönən
O sözü qaytara bilmədin geri.

Yoxsa ötən çağlar yadına düşdü? –
Gözündə bir eşqin şimşəyi çaxdı.
Üzündən bir kədər buludu keçdi,
Üstümə bir həsrət yağışı yağdı…

İlk dəfə görürəm elə bil səni,
Baxışın nəğmədi, sözün şeirdi.
Sınağa çəkirdi elə bil məni,
O bulud gözlərin nələr deyirdi?!…

Dilimin ucundan dönən sözlərim,
Qırıq kaman kimi sızlar içimdə.
Hayana baxırmış mənim gözlərim,
Səni görməmişəm qızlar içində?!

Əlim yapışmayıb biləklərindən,
Titrək tellərinə toxunmamışam.
Gözünü görmüşəm, bəbəklərindən
Boylanan həsrəti oxumamışam, –
Hayana baxırmış mənim gözlərim?!

1981

BU SEVDANIN YOLU

"Rüsvay gərək həmişə aşiq."

M.Füzuli

Bu sevdanın yolu sisdi, dumandı,
Əzablarım ürəyinə yatdımı?!
El içində rüsvay olmaq yamandı,
Bu halıma sənin qəlbin şaddımı?!

Ürəyimə həsrət odu yüklənib,
Bədxahların qulaqları şəklənib,
Baxışlarım baxışına köklənib,
Oxuyacaq, mizrab simə çatdımı…

El nə deyər? – Ürəyin nə vecinə!
Dağ aşaram bu yanğının gücünə,
Gözlərimin içinə bax, içinə,
Bəbəklərim bəbəyinə yaddımı?!

Üzün payız çiçəyini andırır,
Ürəksizdən kənar qaçır, yan durur.
Təbəssümün yaşıl işıq yandırır,
Baxışların alovdumu, oddumu?

Bitişərmi şüşə qəlbi qırsalar?!
Bu həsrətin odu məni qarsalar.
Tamarzıyıq, qovuşmaqçün vüsala
Kifayətdir ilk cəsarət addımı…

1982

KÜLƏKLI HAVADA

Can atır çıxartsın külək donunu,
Çalışır, vuruşur, yoruldum demir.
Yel əsir, yellənir ipək donunun
Ətəyi kəpənək qanadı kimi.

Duyarsan arzumu, diləyimi də,
Qəlbimi görərsən gözümə baxsan.
Mənə elə gəlir, ürəyimi də
Alıb qanadına aparacaqsan…

1983

BİR ANIN SEVİNCİ

Onun ala gözlərindən
Çay axır, üzümə baxmır.
İstəyirəm çıxıb gedim,
Ayağım sözümə baxmır.

Az qalıram dərəm onu –
Bu çiçək qorxudur məni.
Gözlərinin içindəki
O istək qorxudur məni.

Gülümsəyir: – Sevməyənin
Kədəri nə, sevinci nə?!
Bir ömrü qurban verərdim,
Bircə anın sevincinə…

1983

***

Üzümə elə baxma,
taleyimin əlçatmaz,
ünyetməz ülkəri.
Nə bilirsən kül altında
köz yoxdu?!
Sənin bəbəklərindəki
təbəssümə bürünmüş kədəri
mənim gözlərimdən başqa
görən göz yoxdu…

1983

MƏNİM TALEYİMƏ GÖZLƏRİN DÜŞÜB

Ömrümdən həftələr, illər ötüşüb,
O çağlar dönərmi geriyə, ay qız?
Mənim taleyimə gözlərin düşüb,
Bir gözəl qismətdi hərəyə, ay qız.

Saçımda ayların, illərin izi,
Bir-bir xərcləyirik illərimizi.
Qarşıda eh, nələr gözləyir bizi? –
Bəsdir gen dolandın, bəri gəl, ay qız!

Donunun ətəyi, əsdikcə külək,
Yellənir kəpənək qanadları tək.
Qorxmursan ağ donun güney qarı tək
Odlu baxışımdan əriyə, ay qız?!

Ayıma, ilimə gün tək nur saç gəl,
Gözlərim yol çəkir, sən qanad aç gəl,
Göz yumub hər şeyə, yanıma qaç gəl,
Sevənlər olarmı ağciyər, ay qız?!

1983

SƏN BAXSAN

Elə məst eləyib gözlərin məni,
Dağlar topuğumdan, göy qurşağımdan…
Çəkilib dünyanın çisəyi, çəni,
Ürəyim asılıb göy qurşağından…

Çirkin də gözümdə göyçəyə dönüb,
Sən baxsan, sevinər, taleyim gülər.
Ürəyim bir ovuc çiçəyə dönüb,
Sənin qədəminə səpilə bilər…

1983

BİR HAVAYA QOL GÖTÜRDÜK İKİMİZ

Qəlbimizdə gecə-gündüz hıçqıran
Bir həsrəti gizli-gizli ovutduq.
Bir havaya qol götürdük ikimiz,
Bu dünyanı, bu məclisi unutduq.

Bir-biriylə öpüşəndə o gözlər,
Od ələndi ruhumuza elə bil.
"Təki məni sevirəm de!" – Bu sözlər
Qələm çəkdi qorxumuza elə bil.

Gözlərimə həsrət-həsrət baxdın sən,
Ayna sındı, elə bil buz qırıldı.
Bir cüt quş tək uçub qaçmaq istərkən,
Mahnı susdu, qanadımız qırıldı.

Aman Allah, bulud kimi dolmusan,
Yollarımız haçalandı yenidən.
Mahnı dindi: "Gülüm, harda qalmısan?" –
Ürəyimiz parçalandı yenidən…

1984

AY CÜT GƏZƏN BƏXTƏVƏR

Məhəbbət yollarında
Düzən də var, dik də var.
Ay cüt gəzən bəxtəvər,
Heç demirsən, tək də var!

Sənə aparmaq üçün
Güldəstə bağlamışam.
Utanmışam verməyə,
Əlimdə saxlamışam.

İntizarım o solmuş
Güldə var, çiçəkdə var,
Ay cüt gəzən bəxtəvər,
Heç demirsən, tək də var!...

Bəzən səndən xəbərsiz
Arxanca dolanmışam.
Səni yadla görəndə
Alışmışam, yanmışam.

Səadət diləmişəm
Yenə gözlərimdə yaş,
Demişəm öz-özümə:
–Biləydin bunları kaş:

Həsrətindən sübhədək
Inləyən ürək də var.
Ay cüt gəzən bəxtəvər,
Heç demirsən, tək də var!...

1971

"Təzə sevdalara doğru" kitabından

ÖMÜRDƏN DÜŞƏN YARPAQLAR

SALAM, İYİRMİ BİRİNCİ ƏSR

Nə qədər toxum əkilib
Ayın, günün şırımında.
Qəlbimiz yarpaq tək əsib
İllərin aşırımında.

Xalqımızı cəm eləyib
Üçrəngli bayraq altına,
Əsrimizin son ilini
Qoymuşuq ayaq altına.

Üzümüzə təzə əsrin
Sehrli nəfəsi dəyir.
Babanın demədiyini
Vaxt gəlir, nəvəsi deyir.

Zamanın il, ay şumunda
Təzə-təzə vər açılır.
Nə xoşbəxtik, qarşımızda
Təzə üfüqlər açılır.

Sanki hər şey təzələnib,
Hara baxdıq, yeni gördük.
Tanrım, necə bəxtəvərik,
Yaşayıb bu günü gördük.

Əsrin zirvəsindən baxdıq,
Gözümüzdən yaş açıldı.
Arzuların aynasını
Quduz illər daşa çaldı.

Gördüm qərib dərələrin,
Dağların gözü yol çəkir.
Xəzan vurmuş meşələrin,
Bağların gözü yol çəkir.

Neçə qönçə arzuları
İllərin sazağı vurub.
Kəndlər yetim quzu kimi
Küskündür, boynunu burub.

Qəlbimizdən qanlar axır,
Yaralı torpaq kimiyik.
Biz əsrin son budağında
Titrəyən yarpaq kimiyik.

Kaş yurdumu azad görəm,
Sevincdən köksüm qabara.
Zamanın yelləri bizi
Doğma yerlərə apara.

Ötən əsrin illərindən
Neçə dağlı sinə qalıb.
Salam, iyirmi birinci əsr,
Gümanımız sənə qalıb…

02.01.2000

ƏLLİ YAŞIM

Sevənlərin dodağında
Yanan ahdı əlli yaşım.
Əsrin son il budağında
Bir yarpaqdı əlli yaşım.
Həsrətlə keçdiyi yola
Dönüb baxdı əlli yaşım.
Xatirə kəcavəsində
Bir çıraqdı əlli yaşım.
Əlli baharım, payızım,
Əlli yayım, əlli qışım,
Əlli yaşım.
Sevda dolu gözlərimin
Baxışından bəlli yaşım,
Əlli yaşım.
Ürəklərə sevgi səpən
Xeyirxah əməlli yaşım,
Əlli yaşım.
Qəlbimdə göynəyən həsrət,
Gözümdə bərq vuran yaşım,
Əlli yaşım.
Yollarımda gözü qalan
Həsrətli torpağım, daşım,
Əlli yaşım.
Sevda dolu ürəyimin
Tumurcuğu yaşıl-yaşıl,
Əlli yaşım.
Nəvəm yatır arzuların
Beşiyində mışıl-mışıl,
Əlli yaşım.
Ürəyimdən keçib gedən
Əlli ordu, əlli qoşun –

Əlli yaşım.
Sevdalı başıma qonan
Mələk donlu dövlət quşum,
Əlli yaşım.

02.01.2000

YAŞAMALI DÜNYADI

Elə bil ki, adamla
Danışır gül-çiçəklər.
Çəməndə ulduz kimi
Sayrışır gül-çiçəklər.
Uçan kəpənəklərə
Qoşulmalı dünyadı,
Qəlbimdən bir səs gəlir:
Yaşamalı dünyadı!

Dənizlərə, çaylara,
Ucalan dağlara bax.
Dodağında təbəssüm
Körpə uşaqlara bax.
Gül qoxulu saçları
Oxşamalı dünyadı.
Könlüm nəğmə oxuyur,
Yaşamalı dünyadı!

Göydə Ay gülümsəyir,
Qəlbimdə sevgi gülür.
Ürəyimin başında
Açılır sevgi gülü.
Göylər necə lacivərd,
Quş olmalı dünyadı.
Kim nə deyir qoy desin:
Yaşamalı dünyadı!

Nə qədər qız var, Allah,
Heyran qoyur adamı.
Təzə-tər çiçəklərin
Bəbəyindən od damır.
Ürəkdə sevgi, həsrət
Daşımalı dünyadı.
Allahım, necə gözəl,
Yaşamalı dünyadı!

1999

EY VƏTƏN

Aralı düşmüşəm dağından, düzündən,
Bulaqlar çağlayır həsrətli gözümdən.
Bu dərdə, ağrıya de, necə dözüm mən? –
Qəlbimdə sızlayan yaralı ney Vətən,
Ey vətən, ey Vətən!

Yuxumda görürəm dərəni, dağını,
Xəzana tuş gələn laləzar bağını.
Qalx əzək düşməni, qalx əzək yağını,
Əyninə sən əsgər paltarı gey, Vətən,
Ey vətən, ey Vətən!

Elimə, obama tuş olmaq istərəm,
Hönkürən gözündə yaş olmaq istərəm,
Çırpınır ürəyim, quş olmaq istərəm,
Qanadı olana yer vətən, göy vətən,
Ey vətən, ey Vətən!

ULDUZLAR

Qardaşım Razimə

Hər ömrün qışı, yazı var,
Hər alında bir yazı var.
İnsan işıqdan yoğrulub,
Hər kəsin bir ulduzu var.

Bu dünyada hələ heç nə
Yaranmayıb özbaşına.
Cərgə-cərgə ulduza bax,
Bənzəyir öküz başına.

Ayaq yoxsa, diz nə gəzir?
Gedən yoxsa, iz nə gəzir?
Bizim ağ üzlü dünyanın
Göyündə öküz nə gəzir?!

Bəlkə "ox üz" bürcüdü bu?
Bəlkə "ağ üz" bürcüdü bu?
Biz onun övladlarıyıq,
Qardaş, Oğuz bürcüdü bu…

1998

QUSAR LÖVHƏLƏRİ

Dostum Rəşid Babayevə

Gəl-gəl deyən zirvələr ucalardan ucadı,
Xəbər də tutmaq olmur baharından, qışından.
Şahdağa bax, elə bil bir ixtiyar qocadı,
Ağ çalması heç zaman əskik olmur başından.

Zümrüd donlu meşələr bu torpağı bəzəyir,
Dağa çıxsan, ayağın yerdən, göydən üzülür.
Şahdağ bir topa nəhəng ağ buluda bənzəyir,
Qusarçay ətəyindən damcı-damcı süzülür.

Qayabulaq başına toplasa da bir eli,
Axan çaya qoşulub, qaçır, dənizə qaçır.
Gözəllər çimən zaman sanki Bənövşə gölü
Ətirlənir, dörd yana bənövşə ətri saçır.

Cərgə ilə düzülüb ağaclar çay boyunca,
Yarpaqların kölgəsi işıqlar kimi üzür.
Məhəbbətlə dörd yanı seyr edirəm doyunca,
Səmada qanad çalıb alıcı quşlar süzür.

Parkda göylərə meydan oxuyan ağacların
Uca budağına əl, belinə kəmər çatmaz.
Göz oxşayır dağların ətirli yamacları,
Doğrudan da, Qusara bir kənd, bir şəhər çatmaz…

1998

QAYABULAQ

Qayaların sinəsindən
Sızıb gəlir Qayabulaq.
Bir-birinə gör necə də
Doğmalaşıb qaya, bulaq?!

Baxır vüqarla Şah dağı,
Gözəllikdi solu, sağı.
Meşələrin danışdığı
Nağıl bulaq, röya bulaq,
Qayabulaq.

Suyundan iç, durul, durul,
Qanadlan, uç pırıl-pırıl.
Nazlı-nazlı, şırıl-şırıl
Axar Qusarçaya bulaq,
Qayabulaq.

Ağlayacaq gözü dolan,
Sevmirsənsə, uzaq dolan.
Gözəlliyə təşnə olan
Səndən çətin doya, bulaq! –
Qayabulaq.

Üzümdən, dilimdən öpər,
Ruhuma duruluq səpər.
Gözə nur, ürəyə təpər,
Sevdalara maya bulaq,
Qayabulaq…

30.07.1998

GÖZLƏRİ YOLLARDA QALAN YARPAQLAR

Qusar meşələrinə gəzməyə
getməliydim, baş tutmadı…

Salam, həsrətimdən
Solan yarpaqlar!
Gözləri yollarda
Qalan yarpaqlar.
Heyf, yanınıza
Gələ bilmədim.
Vida kədərini
Bölə bilmədim.

Sizi mən dərmədim,
Külək qopardı.
Elə bil köksümdən
Ürək qopardı.
Kəsdi aramızı
Yağmurlu hava,
Ovcum sizin üçün
Olmadı yuva.
Köynək olmadınız
Əynimdə mənim,
Ələ dönmədiniz
Çiynimdə mənim.
Göydə uçuşdunuz,
Titrədi ürək.
Siz məktub oldunuz,
Poçtalyon – külək.
Bu payız boş qaldı
Əlim, əlvida!
Yarpağım, əlvida,
Gülüm, əlvida!…

1999

QARLI NAĞIL VƏ YA QUSARDA İLK QAR

Mən meşədə quşlar üçün
Qalan sovqat barı gördüm.
Getmişdim ki, xəzəl görəm
Lopa-lopa qarı gördüm.
Həmərsinin muncuğunda
Donub ölən arı gördüm.
Zoğalın tumurcuğunda
Gizlənən baharı gördüm…

***

Xoşbəxtəm ki, bu meşəyə
Yağan nübar qarı gördüm.
Ürəyim bir dağa döndü,
Elə ki, dağları gördüm…

Qar ələndi yamaclara,
Sanki süd qazanı daşdı.
Meşədəki ağaclara
Buludlar nağıl danışdı.

Düşdüm bir ov sorağına,
Ay aman, meşədə azdım.
Düzlərin ağ varağına
Ayağımla şeir yazdım.

Nələr, nələr düşdü yada,
Gəzdim meşədə o ki var.
Uzanan qoşa misrada
Bir yığın həsrət yükü var.

Bəxti qara, yolları ağ,
Taleyinə qərib söyüb.
Yəqin indi ana torpaq
İzim üçün qəribsəyib.

Göynədi əski yaralar,
Qar ələndi, şair baxdı.
Payızda belə qar olar? –
Yeyin imiş şair baxtı…

27.11.1999

DANIŞAN OCAQ

Bu ocağın sönən közü
Gözümə ümidlə baxır.
Yadıma kəndimiz düşür,
Başımdan tüstülər qalxır.

Bu ocaq gözümə baxıb,
Məndən mərhəmət istədi.
Bu ocağın söylədiyi
Kəlmələr necə istidi?!

Köksümdə ürək çırpınır,
Gah dinləyir, gah danışır.
Çöplər çırthaçırtla yanır,
Dillənir, ocaq danışır.

Köksümdə yığılıb qalan
Xatirələr ağac imiş.
Bu ağacın sönən közü
Nəfəsimə möhtac imiş…

***

Demə ki, bu ocaq sönüb,
Kül altında közlər durur.
Kağız-qələm arasında
Yazılmamış sözlər durur.

Qələmim tumurcuqlayıb,
Ucunda söz puçur-puçur.
Kağız-qələm arasında
Sözlər kəpənək tək uçur…

Ömrümüz sözlə yoğrulub,
Bu dünyanın özü sözdü.
Fikir, ağıl ocağının
Cövhəri söz, közü sözdü…

1999

MEŞƏYƏ AÇILAN QAPI

Yanına gəldim, dil açdı
Meşəyə açılan qapı:
–Elə get gəz ki, olmayım
Əməyi puç olan qapı!

O qapını açıb girdim
Möcüzəli bir diyara.
Dırmandım üzü yuxarı
Pöhrəliyi yara-yara.

Yeridikcə cığır boyu
Özlərin "didib-yedilər",
Kollar tutub ayağımdan
"Bizi də apar!" – dedilər.

Çıxıb getdikcə, qarşımda
Neçə dik, dolama durdu.
Elə bil ki, sıralanıb,
Ağaclar salama durdu.

Çıxdım gözəl bir talaya,
Hər tərəf güldü, çiçəkdi.
Şəlalə məni çağırdı,
Uzaqdan şaqqanaq çəkdi.

Yel əsdi, uca budaqlar
Sanki mənə əl elədi.
Sıldırımda bitən çiçək
Göz-qaşla gəl-gəl elədi.

Dırmandım uca dağlara,
Yenə əməyim puç oldu.
Gözlərimin qarşısında
Təzə zirvələr açıldı.

Mən getdikcə, yumaq kimi
Cığırlar, yollar uzandı.
Gördüm bu iş mənlik deyil,
Dünyanın işi uzundu.

Düşdü axşam toranlığı,
Qayıtdım üzü aşağı.
Ürəyimdə həyat eşqi,
Gözlərimdə ay işığı.

Neçə çeşmədən su içdim,
Dolanıb neçə dağ gəldim.
Meşəyə açılan qapı,
Yanına üzü ağ gəldim…

13.08.1999
Qusar

YAĞIŞ YAĞIR QUSARA

Buludlar qəzəblənib,
Yağış yağır Qusara.
Sellənir küçə boyu,
Su dırmanır hasara.

Dağlardan gələn yağış
Hey bozara-bozara,
Hücum çəkir şəhərə,
Hücum çəkir bazara.
Hər yan su içindədi,
Dağlar, daşlar islanıb.
Sahilinə sığışmır,
Qusar çayı forslanıb.
Meşələr yuxu görür
Girib leysan altına.
Yol boyu çapır yağış
Minib bulud atına.
Şah dağı şax dayanıb,
Elə bil nəmər alıb.
Şimşəklər qurşağında
Qızılı kəmər olub…
Elə bil xəstəliyə,
Azara yağış yağır.
Qusara yağış yağır,
Qusara yağış yağır…

1999

SON BAHAR

Dağları görəndə
Ürəyim quş oldu.
Yarpaqlar saralıb,
Çəmənlər yaşıldı.

Havada bir azca
Sazaq var, ayazdı.
Torpaqda bahardı,
Budaqda payızdı.

Tökülən xəzələ
Yer açıb ovcunu.
Qaytarır ağaclar
Torpağın borcunu.

Payızın seyrinə
Çıxıbdır gözəllər.
Ayaqlar altında
Məst olub xəzəllər…

QORXUDAN BAR VERƏN AĞAC

Dostum Rəşid üçün

Bağda əkdiyim ağac
Bar vermədi keçən il.
Gec suvardığım üçün
O, küsmüşdü elə bil.

Keçdi fəsillər, illər
Dərdə olmadı əlac.
Yenə də bar vermədi
Göyə ucalan ağac.

Dedim: – Səni kəsəcəm,
Tez baltanı götürdüm.
Ağac yamanca qorxdu,
Elə bil köks ötürdü.

Ona bir balta çəkdim,
Yarasından axdı yaş.
Sonra qəlbim kövrəldi,
Qolumdan asıldı daş.

Ağac qorxdu:
–Sahibim
Deyəsən gerçəklədi.
Üzümüzə gələn yaz
Qorxudan çiçəklədi…

Budağına düzüldü
Əriklər qatar-qatar.
O qədər meyvə verdi,
Oğulsansa dər qurtar!

1999
Qayabulaq

ÖTƏN GÜNLƏR

Məni
ötən günlərə səsləmə,
xatirələrə salma meyil.
Keçmişdə
gənclikdən başqa,
gənclikdə
sevgidən başqa
heç nə maraqlı deyil.
Nə olsun ki,
yaş gəlib yaşın üstünə,
Nə olsun ki,
yaxındı qürub.
Hələ yolumun üstündə
nə qədər sevdalar durub…

1998

YAĞIŞ

Göy gurladı,
İldırım çaxdı.
Qırıldı göylərin
qızıl damarı,
damcı-damcı
"qan"ı axdı.
Əridi, sozaldı,
can verdi buludlar.
Otlara, çiçəklərə
qan verdi buludlar…

1998

20 YANVAR

Bu yara sağalan deyil,
bu yara dərindi.
Güllələrin açdığı deşikdən
üçrəngli azadlıq bayrağı
göründü...
Yolundan döndərə bilmədi səni
hər yoldan ötən.
Biz öldük, sən dirildin,
gözlərin aydın, Vətən!…

1998

****

Siyasət yarışında
olduq ərəsən,
qarabağır.
Əldən verdik
cənnət guşəmiz
Qarabağı.

Xəzərdə neft yatağı kəşf edib,
adını Qarabağ qoyduq.
Təskinliyimiz bu oldu bizim.
Onu da verdik xaricilərə –
Qarabağı çox sevirik, əzizim…

QARA YAYLIQ

Qarabağı verməyə etiraz əlaməti olaraq qadınları qara yaylıq bağlamağa çağıran bir xanıma

Qadınları qara yaylıq
Bağlamağa çağırdın.
Qarabağı yada vermək
Ölümdən də ağırdı.
Kimə açaq qəlbimizi,
Kimə deyək bu dərdi?
Torpaq vermək əzizləri
İtirməkdən betərdi.
Qara yaylıq qələm çəkər
Qəlbimdəki umuda.
Tutar vətən göylərini
Dönüb qara buluda.
Dözə bilməz, bacım dönər,
Anam dönər şimşəyə.
İgidlərin qəlbindəki
İnam dönər şimşəyə.
Məni yamanca kövrəltdin,
Səni Allah saxlasın!
Qarabağı verənlər də
Gərək yaylıq bağlasın!

1999

QIRMIZI İŞIQLAR

Sağımda qırmızı işıq,
Solumda qırmızı işıq.
Baş alıb getmək istəyirəm,
Yolumda qırmızı işıq.
Nə inciyəcəyəm,
nə bezəcəyəm,
Bu yolda hər ağrıya,
hər əzaba dözəcəyəm.
Ürəyimin qanıyla yazdıqlarım
Əllərimdə qırmızı
bayrağa dönəcək.
O zaman qırmızı işıqlar
Öz-özünə sönəcək…

1971

"BOŞ VAXTIMDA ŞEİR YAZIRAM" DEYƏNLƏRƏ

Boş vaxtda yazılan şeir
Zərif hisslərə toxunmaz.
Şeir sevgiylə yoğrulur,
Şeir ağrıyla yoğrulur,
Boş ürək nəğmə oxumaz.
Boş vaxtda yazılan şeiri
Ağlı olanlar oxumaz…

1999

"ŞAİR SABİR" GƏMİSİ

"Bənzərəm bir qocaman dağa ki,
dəryada durur."

M.Ə.Sabir

Elin kədərinə olmasa ortaq,
Adı gəzərdimi neçə ölkədə?
Dərya qoynundakı o qocaman dağ
Gəmiyə çevrilib üzür bəlkə də?!

Görüb yaxşını da, görüb pisi də,
El bu haqqı-sayı itirə bilməz.
Adını daşıyan yük gəmisi də
Onun qəm yükünü götürə bilməz.

Yandı, qövr elədi söz ürəyində,
Dözmədi bu dərdə, ucaldı səsi.
Sabir qəm daşıdı öz ürəyində,
Sevinc daşıyacaq "Sabir" gəmisi…

1975

ATAMA MƏKTUB

Ata məhəbbəti düzülüb səfə,
Söz olub varağa elədikcə köç,
Sənə şeir yazdım mən neçə dəfə,
Utandım, özünə oxumadım heç.

Əlləri qoynunda dayanmışam mən,
Bu itki xəyala dönə, ay ata!
Bilsəm də oxuya bilməyəcəksən,
Hey məktub yazıram sənə, ay ata.

Yatdığın torpağa qədəm basanda,
Göynədir qəlbimi bu nisgil, ağrı.
Özün bu məktubu oxumasan da,
Atalar oxusun deyirəm barı.

Hər zaman narahat görərdik səni,
Dincliyin elə bil düşmüşdü qaçaq.
Şəhərdən gələndə öpməzdin məni,
Əlimi sıxardın, əlimi ancaq.

Mizrab toxunardı elə bil simə,
Qara gözlərində şimşək çaxardı.
Güclü əllərinlə mənim qəlbimə
Hərarət axardı, işıq axardı.

Üzdən ciddi idin, bilirdim ancaq
Körpə uşaq kimi kövrəksən, ata.
Səni düşünürük hər zaman, hər vaxt,
Bizə hava kimi gərəksən, ata!

Yoxsan, bu itkidən sızlayır ürək,
Toxtaq görünürəm hamıya gendən.
Övlad sevgisini gizlədiyin tək,
Ata sevgisini gizlədim mən də.

Deyirəm ki, ruhun inciyər birdən,
Neyləyim, ürəyim tutulub oda.
Kişilər ağlamaz, çəkinirəm mən
Qəbrinin üstündə ağlamağa da.

Qəlbimin telləri dindi, ay ata,
Doğmadır həm eşqin, həm kinin mənə.
Özün olmasan da, indi, ay ata,
Atalıq eləyir təmkinin mənə…

1975

"YEKƏXANA" LƏQƏBİM

Pay diləmə öz xeyrini güdəndən,
Belələri səadətə qovuşmaz.
Adamların gur yerinə gedəndən
Mən olmuşam adamlara yovuşmaz.

Böyüklər var, elə çəkir özünü,
İstəyir ki, təzim edim, baş əyim.
Böyüklərin ikibaşlı sözünü
Bacarmıram saqqız kimi gövşəyim.

Deyirlər ki, daha bəsdir, gəl yola,
Belə olmaz, götür-qoy et dərindən.
Belə getsə, işin getməz, a bala,
Qal oğlu qal olacaqsan yerində.

Mənliyimi düşünürəm mən hər gün,
Vaxt oldu ki, uman yerdən küsdüm də.
Yekələrə baş əymirəm, onunçün
Yekəxana ləqəbi var üstümdə…

1977

DƏLİ VAQİF

Neçə çələng toxuyursan çiçəkdən,
Nə desələr, düşməyirsən həvəsdən.
Oynayırsan, oxuyursan ürəkdən,
Qısılmırsan, utanmırsan heç kəsdən.

Bir istəyin qalmayıbdır gözündə,
Hər arzunun qarşısında üzü ağsan.
Söz etmirlər söylədiyin sözü də,
Tənələrdən, təriflərdən uzaqsan.

Qoşularaq ağıllının birinə
Neçə arzu susdurmuşam keçən il.
Dəli Vaqif, kaş olaydım yerinə,
Eləyəydim ürəyimdən keçəni.

Ürəyimə salmayaydım bir daha
Ağıllının ağılkəsməz sözünü.
Həsrət qalıb bir işıqlı sabaha,
Qaranlığa dürtməyəydim özümü.

Çəkməyəydim bir gileyin yükünü,
Xahişləri cırıb verəydim yelə.
Ağsaqqalın nüfuzundan çəkinib,
Həqiqəti udmayaydım bir belə…

1978

ÖZÜMƏ MƏKTUB

Ölçən varmı düşüncəni, ağlını? –
Bu həyatla razılaşdın çar-naçar.
Böyüklərin səndən kiçik oğlunun
Sənə civ-civ öyrətməyə haqqı var.

Baxan yoxdu düşüncənə, yaşına,
Görən yoxdu sızıldayan könlünü.
Yaxşılıqlar qaxınc olar başına,
Yaxşılıqlar gödək edib dilini.

Adətlərin pəncəsində inləsən
Gəlməz sənə bir kimsənin yazığı.
Bircə yol da ürəyini dinlə sən,
Dar deyilmi bu tələbin cızığı?

Dil tərpətsən, səni sözlə yeyərlər,
Bircə anda ötkəm dilin bağlanar.
Bu cızıqdan çıxsan, nankor deyərlər,
Bu cızıqda azadlığın dağlanar.

Həqiqəti deməyəsən niyə sən? –
Ürəyində gör nə qədər söz qalıb?
Böyüklərin sözləriylə işləyən
Bir cihaza dönməyinə az qalıb.

Varmı sənin dərdlərinin ortağı?
Səndən başqa kim göynəyər, kim yanar?
Arzuların pöhrələyən budağı
Ağsaqqalın tənəsiylə doğranar.

Geri dönər istəyimin axarı,
Bir iş görsən, tez yarıda saxlanar.
Tənələrin, gileylərin ovxarı
Sənin nazik əsəbində yoxlanar…

1978

SÖZÜMÜZÜN, KƏLMƏMIZIN ÇOXDU ÇALARI

Bir nəfərə dedim ki, əhsən, yaman gözəl işlər görürsən. Cavab verdi ki, səndə heç şairlik "etikası" yoxdu. "Yaman" pis deməkdi, gərək yaxşı deyəydin…

İncimirəm, naşı duymaz incə xalları,
Nadan şeir əzbərləyər, anlamaz şeiri.
Sözümüzün, kəlməmizin çoxdu çaları,
"Yaman" sözü yaxşı olur gələndə yeri.

Hər bir rəngin, bilən bilir, öz çaları var,
Sənsə yalnız yapışmısan qaradan, ağdan.
"Hoha" var ki, heyvanları dağa qaldırar,
"Hoha" var ki, öküzləri endirər dağdan.

Nadanların qaydasıdır, dayazda üzür,
Danışanda gərək sözü dağ eləyəsən.
Bir var "üzə ağ olasan", bir var ki, üzü
Öz işinlə, əməlinlə ağ eləyəsən!

Sən bu fərqi duymursansa, başlama sözə,
Etikadan dəm vurursan nə haqla mənə?!
Doğru sözüm bıçaq olub yüz yaman gözə,
Yaman gözəl dərs olacaq bu şerim sənə!…

1984

SƏNƏTİN YOLU

Dağa dəydim, daşa dəydim,
Bir tramvay olaydım mən,
Hələ yola çıxmamışdan
Öz yolumu kaş biləydim.

Bəxtiyar Vahabzadə

Özünü çox çətin dərk edir insan,
Hisslərin əlində acizəm hələ.
"Yaşamaq yanmaqdır", – dedin bir zaman,
Axdın misralara sən gilə-gilə.

Fikirlər işıqlı, sözlər təzə-tər,
Sənət sarayında hər söz daş oldu.
Alışan qəlbindən qopan şeirlər
Elimə, obama vətəndaş oldu.

Özgə havaları çalmadın, şair,
Gözəl sənətkar tək çəkilir adın.
Yaxşı ki, tramvay olmadın, şair,
Əsrin sürətindən geri qalardın.

Qorxmadın həyatın hər yoxuşundan,
Səni bu yollarda döydü qar, dolu.
Tramvay qayıdır mənzil başından,
Geriyə dönərmi sənətin yolu?

Yenə dağ seli tək dağlarda yaşa,
Yenə gədiklərdən hay-harayla keç!
Əgər dəyməsəydin sən dağa-daşa,
Görəsən Bəxtiyar olardınmı heç?

1975

DAĞLARIN ŞAİRƏ CAVAB SÖZÜ

Sizdən ayrılanda, dağlar, cavandım,
İndi hüzuruna qoca gəlmişəm.
Qayğılar üstümə düşdü, talandım,
Üzümə üz tutub borca gəlmişəm.

Qasım Qasımzadə

Bu yerlərdən ayrılmağın yadıma düşür,
Deməsən də, bilirəm ki, borca gəlmisən.
Nə olsun ki, şəvə saçın olub gümüşü,
Sevinirəm, hüzuruma uca gəlmisən!

Gəl bu düzlər gül döşəsin ayaqlarına,
Gümüş saçın Üçtəpənin yelinə həsrət.
Diş göynədən bulaqlarım dodaqlarına,
Boynubükük bənövşələr əlinə həsrət.

Azərbaycan torpağını gəzdin, doymadın,
El qeyrəti çəkənləri unutmaz vətən.
Namərdlərin körpüsünə qədəm qoymadın,
Mərdlər üçün körpü oldun öz qayğınla sən.

Babalardan yadigardır qəlbinin qanı,
Bu həyatın mənasını dərk edə bildin.
İlhamının gücü ilə Azərbaycanı
Bir bənövşə yarpağına həkk edə bildin.

Həsrət qalıb qədəminə doğma yamaclar,
Şair qəlbi bu yerlərdən ayrılar çətin.
Müqəddəsdir, əziz balam, gümüşü saçlar
İşığında ağarıbsa şeirin, sənətin.

Qoy gözündə qalmasın heç bir arzu, murad,
Kitablara köçür bizi hey sətir-sətir.
Sənə ömür borc verirəm, get yaşa, yarat,
Yüz yaşında qayıt mənə hesabat gətir…

1983

SƏNƏT DAĞI

Mirzə İbrahimova

Bir bulaqsan, neçə təşnə suyundan içib,
Ağlımız söz kəsən gündən doğmasan bizə.
"Gələcək gün" körpü olub, üstündən keçib,
Neçələri qonaq gedib doğma Təbrizə.

Bir qayıqsan, qeyrət yükü dönər yelkənə,
Harayından neçə dalğa diksinə bilər.
Bir ağacsan, yığılmışıq sənin kölgənə,
Bir ocaqsan, el oduna isinə bilər.

Yurdumuza mərd oğullar çox gərək imiş,
"Böyük dayaq" böyük bir dərs oldu bizə də.
Gördük xalqdan ayrı düşmək nə demək imiş,
Dədə-baba ətəyindən tutduq təzədən.

Şeirin, sözün neçə məna andırmasaydı,
Oxuyanda bulud kimi dolardıqmı biz?
Ürəyini günəş kimi yandırmasaydın,
"Pərvanə"nin pərvanəsi olardıqmı biz?

Neçə-neçə diyar gəzdin, dindi el-oba,
Sən xalqının "Varam!" deyən gur səsi oldun.
Ömrümüzü bəzək etdin sözə, kitaba,
Elimizin, obamızın mirzəsi oldun.

Gözümüzdə ucalırsan sən ildən-ilə,
El qəlbindən çaylar axır sənət bağına.
Bir təpəydin, ürəyindən qopan zəlzələ
Döndəribdir bu gün səni sənət dağına.

Çox görübdür həyatında qarı, küləyi,
Məddahların tərifindən ucadır bu dağ.
Zirvəsiylə parçalayır çəni, çisəyi,
Yurdumuzun şöhrətini ucaldır bu dağ…

1982

BU SÖZÜN ALTINDA

Yan-yana qoydunmu beş-on kəlməni,
Şair deyəcəklər sənin adına.
Dostum, lağa qoyma indi gəl məni,
Yaş da tüstülənir quru oduna.

Şair söylədilər mənə hər yanda,
Sevincdən ürəyim bir dağa döndü.
Şeirdən, sənətdən başım çıxanda
Bu sözün altında yumağa döndüm.

Verdiyim toxumlar barı safdımı?
Səpsəm, göyərəcək onlar harada?
Şair! – Bu kəlməni heç insafdımı
Mənə də desinlər, Şəhriyara da?

Gözlərim yol çəkir, ürək tələsir,
Zəif əllərimdə titrəyir qələm.
Bu sözün altında dizlərim əsir,
Bu sözün altında büdrəyir qələm…

1977

AKADEMİYA

Gecə… Küçələrdə işıqlar yanır,
Durub bir binanı seyr edirəm mən.
Şəhər nur içində, akademiyanın
Pəncərə gözləri yumulub nədən?

Burda qu söyləsən tutular qulaq,
Büllur fəvvarə də çəkilib qına.
Nə məhzun görünür insandan uzaq,
Yatıb ayaq üstə dağ boyda bina.

Qıfılmı vurulub dil-dodağına,
Kitablar rəflərdə sakit əyləşib?!
Keçib alimlərin iş otağına
Qaranlıq əyləşib, sükut əyləşib.

Bakı çıraqbandır, seyr et dörd yanı,
İşıqlar rəngbərəng, işıqlar min-min.
Sönməyib ziyası akademiyanın
Yanır mənzilində neçə alimin…

1980

BİR ŞAMA BƏNZƏYİR
ŞAİR ÖMRÜ DƏ

Rəsul Rzaya

Məhəbbət qazandın məhəbbətinlə,
Ürəyin el üçün bir oda döndü.
"Çinar" göyə qalxdı öz zəhmətinlə,
"Qanadlar", doğrudan, qanada döndü.

Bu gündən sabaha uçdun inamla,
İnamsız ad dilə düşə bilərmi?
Dəryaya dönərmi kiçik bir damla,
Nərgiz də asfaltı deşə bilərmi?

Alışdın gözləri nəmli görəndə,
Özgənin yarası sənin yarandı.
Dözmədin insanı qəmli görəndə,
Çalışdın, vuruşdun "Dözüm" yarandı.

Əllərdə bayrağa dönər cəsarət,
Söz var itilikdə qılınc kimidir.
Mənə elə gəlir: hünər, cəsarət
Adının ən doğru sinonimidir.

İncilər həmişə olar dərində,
Bu elin, bu yurdun sədaqəti var.
Bir vaxt yazmışdın ki, şeirlərində
Əriyən bir şamın hərarəti var.

Arzular ürəkdə belə ömr edər,
Ürək darıxmazmı ilk bahar üçün?
Bir şama bənzəyir şair ömrü də,
Əriyər el üçün, insanlar üçün…

1980

REKVİYEM

Rəsul Rzaya

İlhamının qanadı qırıldı,
Qaranquşlar göydə qanad açanda.
Mavi gözlərin qapandı,
tumurcuqlar gözünü açanda.
Dilin nəğmədən,
əlin qələmdən üzüldü.
Göz yaşı yanaqlara
tumurcuq-tumurcuq düzüldü
aprelin birində.
“Ölüm” nə dəhşətli sözdü,
adını onunla yanaşı
gətirə bilmirəm dilimə.
Bu gün aldatma günüdü,
inana bilmirəm ölümə…

1981

QƏLƏBƏ BAYRAĞI

Baxanda
Reyxstaqın üstündəki
yellənən al bayrağa
düşünürəm:
iki əsgər əlinin gücü çatmazdı
onu qaldırmağa.

Milyonların ürəyi kimi döyünür,
Milyonların qanından su içib.
İyirmi milyon məzar
körpü olub,
Bu bayrağın yolu
o körpünün üstündən keçib…

1983

VƏHŞİ QUŞLAR

İstəmirəm qanunların çəpərində
çiliklənə, arzu sına.
"Vəhşi quşlar!" –
Vəhşilik damğası vurmayın
onların azadlıq arzusuna…

1981

BİR DƏFƏ

İstəyirəm
qəlbimdəki arzularım
tez boy ata.
Qu quşu bir dəfə
nəğmə oxuyur,
Arı bir dəfə sancır,
İnsan bir dəfə
gəlir həyata…

1981

PALID QOZASI

Palçığa qarışıb,
divara hörüldü
palıd qozası.
Cücərdi,
ancaq gücü çatmadı
ağır daşları qovzasın.
Hər daş –
qollarının üstündə
bir qandal.
Daşların altında gərilən
igid qollarına nəzər sal.
Gərildi, gərildi
çatlatdı divarı.
Elə bil
şimşək paraladı buludu.
Şəfəqlər təbrik elədi
azadlığa can atan
palıdı…

1978

***

Düşmən havalanıb,
yenə də yallanıb,
yallıdı.
Ancaq onun belini qıran
igidlərimizin getdiyi
"Yallı"dı…
Qorxur ki, birdən
Qarabağın dağları da
qoşula onlara.
Arabir mərmilər
guruldayır.

"Yallı" gedənlərə baxıb,
Yallı köpəklər
mırıldayır…

1992

***

Yaşaya bilərmi
Ürək bədənsiz?
Vətən sahibsizdi,
Bizsə vətənsiz…

OLDU

Nizami Xudiyevə

Doğmalar sevindi sən doğulanda,
Sizin evinizdə toy-büsat oldu.
Ruhuna gözəllik sığalı çəkən
Yaylaqlar yaylağı Batabat oldu.

Xoşbəxtdir həyatda axtaran, tapan,
Arzular dalınca atını çapan,
Ana südü ilə qanına hopan,
Qəlbini kökləyən muğamat oldu.

Oğullar gərəkdi bizim ölkəyə,
Şahbuzdan ayrılıb gəldin Bakıya,
Gördün ki, dostların safı, pakıyam,
Dil tapdıq, ürəkdə islahat oldu.

Bizi Mirzə Cavad nə qədər öydü,
Elə bil ruhumuz zərxara geydi,
Ulu Füzulinin ikicə beyti
Gözümüz önündə kainat oldu.

Köksünün altında ürəyin dindi,
Gördüm ki, məsləkin imandı, dindi,
Qələm əlimizdə qamçıya döndü,
Yazı stolumuz köhlən at oldu.

Döndü kitablara gözünün nuru,
İkinci bir ömrün gəldi baharı,
Halal zəhmətinin halalca barı
Səni sevənlərə mükafat oldu.

Dost dostun yanında olarmı qərib?
Şair misralardan bir çələng hörüb,
Səni pillə-pillə ucalan görüb,
Dostların sevindi, düşmən mat oldu…

05.12.1995

"SONA BÜLBÜLLƏR"

Qədir Rüstəmova

Hamı sükut edir, dinləyir hələ,
Xanəndə oxuyur "Sona bülbüllər".
Bülbül də gül üçün oxumaz belə,
Az qalır heyrətdən dona bülbüllər,
"Sona bülbüllər"!

İncə zəngulələr könül dağlayır,
Nəğmə bulaq kimi coşur, çağlayır,
Yolçunu yolundan tutub saxlayır,
Döndərir bağrımı qana bülbüllər,
"Sona bülbüllər"!

Meyvəsiz budaqda bar həsrəti var,
Titrək barmaqlarda nar həsrəti var,
Sevən ürəyimdə yar həsrəti var,
Yetirin eşqimi ona, bülbüllər,
"Sona bülbüllər"!

İntizar gizlənib eh, bu səsdə də,
Oxu, ruha gəlsin ruhən xəstə də.
Deyirəm, deyirəm son nəfəsdə də
Uçub dodağıma qona bülbüllər,
"Sona bülbüllər"!

1971

NƏĞMƏ DƏNIZI

Müğənni Flora Kərimovaya

Axşamdır, "Çinar bulaq"
Şirin bir layla başlar.
Baharın arxasınca
Uçar köçəri quşlar.
Sevənlərin nəğməsi
Ah, necə həzin olar.
Yardan ayrı düşəndə,
Gecələr uzun olar.
Ürək quş tək çırpınar,
Gözlər baxar yollara,
Flora!

Dilə gəldi mahnılar
Qışda, payızda, yazda.
Sanki şirin arzular
Şirinləşdi bir az da.
Elə bildim talada

Kəkliklər qaqqıldayır,
Müğənnimi oxuyur,
Sularmı şaqqıldayır?
Hamı heyran qalıbdır
Bu səsdəki çalara,
Flora!

Radionu açıram,
Tüğyan edir, kükrəyir
Otağımda "Dalğalar".
Bir nəğmə dənizisən,
Dodağında dalğalar.
Mən də bir dalğıc kimi
Baş vurmuşam sulara,
Flora!

1974

SƏNİN GÖZ YAŞLARIN

Olimpiya çempionu İrina Rodninaya

Elə bil ki, dəniz idi
buz meydança.
Bir fırtına quşu kimi
uça-uça
sən süzürdün o dənizin
başı üstdə.
Inamınla, cürətinlə
daş qoymadın rəqiblərin
daşı üstdə.
Yurdumuzun himni dincək,
dünya qalxdı ayağa.
Qızıl bayraq vətən idi,
qalibiyyət zirvəsindən

göz dikmişdin o bayrağa.
Niyə dolub bulud kimi,
o gözlərin arzusu nə,
niyyəti nə?
O gözlərdən qopan yaşlar
yumruq idi
düşmənlərin arzusuna,
niyyətinə…

1980

BAXIR DÖYƏN ƏLİN KƏRAMƏTİNƏ

Tənqidçi Məsud Əlioğlunun xatirəsinə

Palıd kölgəsində dincəlib bir az,
Getdim ot biçməyə biçinçilər tək.
–Belə kərəntiylə ot çalmaq olmaz,
Korşalıb, ay bala, döyülsün gərək. –

Deyindi bir kişi ot çala-çala,
Üzündən süzülən incimi, tərmi?!
Tələsik qocanı tutdum suala:
–Kərənti döyməklə itilənərmi?!

Bir anlıq dayandı açdığı vərdə,
Düşündüm: kişini saldım çətinə.
Dedi: –Kütləşər də, itilənər də,
Baxır döyən əlin kəramətinə!

1973

AKADEMİYANIN QARŞISINDAKI BAĞ

Bu gözəl bağın bir küncündə
əyləşmişəm.
Payız küləyi əsir
sərin-sərin…
Elə bil səhərin təmiz havası
ciyərlərinə,
quşların həzin nəğməsi
qulaqlarına
çatmır bu adamların. –
Necə saymazyana keçirlər
görün bir!
Sübh günəşinin
şəfəqləri altında
bərq vuran fəvvarə,
budaqda titrəyən
qızılı yarpaq,
gözləri şehli payız çiçəkləri
onların gözlərinə
görünmür.
İtirmək istəmirlər
saatları, dəqiqələri,
saniyələri, anları…
Bu bağdan saymazyana keçib,
iş otaqlarına qalxırlar,
neyləsinlər,
böyük-böyük işlər gözləyir
onları!…

1985

TOP KİMİ

Mənə gərək olanı
Gərək tezcə tapam mən.
Fikirlərin əlində
Elə bil ki, topam mən;
O atır buna,
Bu atır ona.
Bilmirəm ki, bu oyun
Nə vaxt yetəcək sona?
Qurtarmaq istəmirəm
Fikirlərin əlindən.
Axı onlar tükənsə,
Yerə düşəcəyəm mən?!

1974

YAZI MASAM

Mənim yazı masam
Mənim bağımdı,
bostanımdı;
Əkirəm, becərirəm,
alaq eləyirəm…
O sözü bu sözə,
bu sözü o sözə
calaq eləyirəm.
Ürəyimin qanını,
gözlərimin yaşını
körpə şitillərin
dibinə döndərirəm.
Becərdiyim meyvələri
"kağıza büküb",
adamlara göndərirəm…

1995

YAZI MASAMA UZANAN GÜL

Uzanıb mənim yazı masama
Sənin dibçəkdə əkdiyin gül.
Riqqətə gəlirəm,
birdən ürəyim açır dil:
–Mənim yazı otağıma
sevgilim özü gələ, – deyirəm.
Elə bilirəm mikrafondu,
Səni sevdiyimi gülə deyirəm…

1995

***

İnsanın ürəyi
şam kimi əriyir
əbədi ayrılıq
gecələrində.
Qəbristan –
ölülər şəhəridi,
ancaq dirilər gəzir
küçələrində…

1995

QƏBİR

Elə bil
çarpayılardı qəbirlər,
ancaq onların
üstündə yox,
altında yatırlar…

***

Ölüm – əbədiyyətdi,
İstəsəm də,
gücüm çatmaz
devirəm onu.
Bilirəm ki,
həyat müvəqqətidi,
ancaq dəlicəsinə
sevirəm onu…

ÖTƏRİ SEVGİ

Ağrıtma ürəyimi,
Uçurtma
sevgi məbədimi.
Deyirsən ki,
bu sevgi ötəridi,
Bəs həyat necə,
əbədimi?…

NƏSİLLƏRİN YARPAQ TÖKÜMÜ

Sabah oğlum təmsil edəcək
əslimi, kökümü.
Qorxum yoxdu həyatın
payızından, qışından.
Neçə-neçə nəsillərin
"yarpaq tökümü"
bir yarpaq da əskik etməyib,
bu dünyanın başından…

1985

SƏN

Sən –
əlim çatmayan
dan ulduzu kimisən.
Təbəssümün işıq kimi
axır ömrümə.
Sən –
üzünü görmədiyim
ürəyim kimi
doğmasan mənə…

SÜKUTUN DİLİ

Əziz dayımın xatirəsinə

Qəbrin –
ana torpağın qucağında
yaralı bir beşik.
Əbədiyyət evinin
qapısına gəlmişik.
Göz yaşımızla,
dərdiyimiz çiçəklərlə
döyürük qapını.
Dizlərim bükülür,
gözlərim qapanır.
Cüt balan
boynu bükülü,
cüt bənövşən yetim.
Nə səsimiz sənə çatır,
nə ünümüz sənə yetir.
Aramızda
keçilməz sərhəd –
daş, torpaq…

Qəbrinin üstündə
çiçəklər çıraq-çıraq…
Sükutun dilə gəlir sanki:
–Nə gəzirsiniz burda
veyil-veyil,
gedin daha
öz dərdinizi çəkin,
dünya daha mənim
vecimə deyil…

1984

ASTARADA KEÇƏN GECƏM

"Özbəkistanın xalq şairi Zülfiyyə bu qonaq evində qalıb, bu çarpayıda yatıb."

Astara rayon komsomol komitəsinin katibi
Vaqif Qasımovun sözlərindən

Bu dağlardan, bu düzlərdən kim doyub? –
Çisəyindən, yağışından küsmədim.
Şair nənə yastığına baş qoyub,
Şirin-şirin yuxu görmək – qismətim.

Yorğanımda ilham gülü açıldı,
Qələm götür, bircə-bircə üz indi.
Qulağımda bir sehrli pıçıltı,
Bu gecənin xatirəsi uzundu.

Yuxu getmir gözlərimə bəs niyə? –
Bu doğmalıq ürəyimə tanışdı.
Şairlərin ağbirçəyi Zülfiyyə
Səhərəcən mənə nağıl danışdı…

1981

***

Qaş-qabağı yer süpürür, dindirmir məni,
Hər intizar misra üçün ağrıyır başım.
Gözəllərə həsr etdiyim şeirin, nəğmənin
Ən birinci senzorudu ömür yoldaşım…

1981

BƏNZƏYİŞ

Anamın ürəyi
ən zərif çiçəyə bənzəyir,
Anamın saçları
aydınlıq gecəyə bənzəyir…

CƏRRAH

Qulu həkimə

Səndən söz açmağa tələssəm də mən,
Səndən ayrılmağa ürək tələsmir.
Deyirlər yamanca daş ürəklisən,
Kəsəndə, tikəndə əlin də əsmir.

Yanlışdır bu fikir axı nə qədər,
Gərəkdir bu sözü deməsin heç kim.
Deyirəm, kaş bütün daş ürəklilər
Elə sənin kimi olaydı, həkim.

Bilirəm yanırsan hey için-için,
Necə şərəflidir tutduğun bu yol!
Bir ömrü yarımçıq qoymamaq üçün
Axı neçə dəfə, axı neçə yol

Çayın qabağında yarımçıq qalıb,
Bir qismət çörəyi yeməmisən sən.
İşin səni evdən didərgin salıb,
Ancaq təngə gəldim deməmisən sən.

Ana ağlayanda bir uşaq üçün
Sənin “daş ürəyin” elə dolub ki…
Yuxusuz xəstəni yatırmaq üçün
Yuxusuz qalıbsan bəzən olub ki…

Ürəyin neçə yol tutulub oda,
Qara saçlarına nə tez düşüb dən?
Həkim, başqa bir şey bacarmasam da,
Səni alqışlamaq gələr əlimdən…

1971

MEŞƏDƏ

Müəllimim İmamqulu Şahmuradova

Dedi: – Gəzmisənmi, oğul, meşədə?–
Ötüb-keçənləri yadına sal bir.
Bu dilbər guşədə, canlı guşədə
Eyni cür yerimək mümkün deyildir.

Özünə maraqlı yol seçməlisən
Gəzmək istəyirsən meşədə əgər.
Ağac var altından şax keçməlisən,
Ağac var, düz getsən, başına dəyər.

Gedirsən, arxanca əl edir vələs,
Palıd vüqarını duyub keçirsən.
Elə ağac da var, istər-istəməz
Ayağın altında qoyub keçirsən.

1974

DURNA

Dimdiyim sanki iynədi,
Gözüm iynə ulduzu.
Bəbəyimdən axan Araz
Sap kimidi – upuzun…

O sahildə bir çəmən var,
Bu sahildə bir çəmən.
O sahili bu sahilə
Tikmək istəyirəm mən.

Özüm də çaşıb qalmışam
Bu görkəmə, bu hala.
Boynum göydə nida olur,
Yerdə dönür suala…

1987

VİDA NƏĞMƏSİ

Meşələrin üzərində qara yel əsir,
Ağaca bax, qılınc kimi qından sıyrılır.
Bu nə işdi, yarpaqların böyük dəstəsi
Budaqlardan saralmamış qopur, ayrılır.

Bir yanıqlı söz titrəyir sanki dodaqda,
Balan gedir, yazıq ana, döz bu dərdə di!
Yarpaq var ki, sapsarıdı, qalıb budaqda,
Yarpaq var ki, yamyaşıldı, düşüb, yerdədi…

Yarpaq da var bir ünvansız küləyə qonaq,
Yarpaq var ki, göz yaşı tək üstümə axdı.
Budağından ayrı düşən hər sarı yarpaq
Elə bil ki, ağacların çəkdiyi ahdı…

1984

ÖTƏN GÜNLƏR – DÜŞƏN SARI YARPAQDI

Hər baharın öz gülü,
Öz yarpağı var axı!
Düşən sarı yarpaqdı
Ömrün hər ötən çağı.

Yenə də payız gəlib,
Can əsir yel əsəndə.
Ömrün xoş günlərini
Vermisən yelə sən də…

1984

SİM

Gərilib, çəkilib tarıma,
Bəndəlik eləmir Tanrıma
Əsəblərim kimi.
Bilmirəm yer nədir,
göy nədir,
Özü barmaqlarımı
göynədir,
Səsi qəlbimi…

1987

AĞACIN SÖZÜ

–Yarpaqlar, övladdan axı kim doyub? –
Sizin qopduğunuz budaqlar sızlar.
Hava soyudumu, məni lüt qoyub,
Hara qaçırsınız, etibarsızlar?

***

Bu nə isti nəfəsdi,
bu nə isti küləkdi,
Xoşhallanır çəmənlər,
xumarlanır yamaclar.
Hər yarpaq elə bil ki,
budaqda bir lələkdi,
Sevincindən az qalır
qanad aça ağaclar…

***

Zirvədən dərəyə boylanıram mən,
Elə bil bir parça göydü bu göy göl.
Hamıya pay verir gözəlliyindən,
Demə ki, xəsisdi, göydü bu Göygöl.

HACIKƏNDİN ÇİÇƏKLƏRİ

Oğulsansa, bu havada titrəmə,
Qərq olmuşuq çiçəklərin ətrinə.
Dəyərsiniz bu güllərin xətrinə,
Çəmənlərə eynək ilə baxmayın!

Hər ləçəkdə bir ürəyin odu var,
Kim sevirsə, təbiəti o duyar.
Tapmazsınız bundan gözəl yadigar, –
Hər çəməndən bir gül dərib saxlayın!

Bir əbədi xatirədi hər tala,
Bax zirvədə qanad çalan qartala!
Qoymayın ki, bu çiçəklər qartala,
Vədəsində dərin onu, qoxlayın!

1982

İKİ ZƏLZƏLƏ

Gözlərim hər yana həsrətlə baxır,
Yenə də ürəyim sözlə doludur.
Mənim seyr etdiyim gözəl Şamaxı
İki zəlzələyə şahid olubdur.

Qalxıb birnəfəsə çətin yolları,
Gör nələr qazanıb alın təriylə?!
Bir zaman zəlzələ olan diyarı
Sabir silkələyib şeirləriylə.

Əsrlər ötdükcə kamala çatıb,
Qanadlı zamandan güc alıb bu yer.
İki zəlzələnin birindən batıb,
Biriylə göylərə ucalıb bu yer…

1971

QOCA DÜŞÜNÜR

Ağaclar, dağlar, daşlar cavan gəlir gözünə,
Bəs o gənclik illəri görən hara çəkildi?
Hey gəzişə-gəzişə deyir ki, öz-özünə,
Dünənin uşağının beli nə tez büküldü?

Dünyamız hey fırlanar, dayanmaz gərdişindən,
Bir xəyal köhləninin belinə minib qoca.
Elə bil baş açmayıb bu dünyanın işindən,
Öz ömrünün sonunda suala dönüb qoca…

1977

****

Dostlarının hörməti qəlbini şad elədi,
Süfrə üstdə tost dedi müfəttiş iti-iti.
Dadlı cüyür ətindən yeyə-yeyə söylədi:
–Gərək ziyankarlardan qoruyaq təbiəti.

1977

****

Yağışın altında ağaclar çimir,
Çinar duruşunda bir əzəmət var.
Cərgəylə düzülmüş əsgərlər kimi
Komanda gözləyir sanki çinarlar…

GECƏ DÜŞÜNCƏLƏRİ

Gecə balkona çıxıb,
Göylərə nəzər saldım.
Gecənin əllərində
Ay elə bil qavaldı.

Bir sehrkar müğənni
Elə bil gəlib dilə.
Səmada parıldayan
Hər ulduz – bir zəngulə…

1977

NƏNƏMİN SÖZLƏRİNDƏN

–Nənə, dur gedək cıdıra,
Bax atların yarışına.
–İndi elə at nə gəzir,
Ay oğul, dönüm başına!

O zaman atlar var idi,
Əskik idi qanadları…
Minib getdilər, ay oğul,
İgidlər yaxşı atları…

1977

OĞLUM

İlhamım gələn zaman
O da bağçadan gəlir.
Qapıdan qaytaranda
Gedib bacadan gəlir.

Girib başqa otağa,
Deyirəm ki, yoxam mən.
Taqqıldadır qapını,
Əl çəkməyir yaxamdan.

Öpürəm dönə-dönə
Dodağının balından.
O gələndə ilhamım
Qalır qapı dalında.

Sual verir, oğulsan
Cavabını ver indi.
İlhamımdan duzludur,
İlhamımdan şirindir…

1977

EŞQİMİZDƏN İŞIQ ALAN ÜÇ ULDUZ

Ağac əkmək hələ azdır, əzizim,
Kamil bağban, gərək bağı qoruya.
Qış olsaq da, üç balamız var bizim:
Biri bahar, biri payız, biri yay.

Külək nədir, meh toxunsa beşiyə,
Dözə bilməz, ana qəlbi üşüyər.
Bir bulaq ki, arxalanır meşəyə,
İnanmıram onun suyu quruya.

Gursel bala çağlayan yaz selidi,
Gündüzüm yay günəşinin telidi,
Nə olsun ki, Gülzar payız gülüdü,
Ürəyində ilk baharın qoru var.

Balalarım od götürüb közümdən,
Onları çox istəyirəm özümdən,
Hər birinin ürəyində, gözündə
Bizim təmiz eşqimizin nuru var.

Mümkün deyil bu dünyacan yaşamaq,
İllər ötür, arzuya bax, yaşa bax.
Yerimizdə üç ulduz nur saçacaq,
Əvvəl-axır biz ensək də qüruba…

1984

DAĞ ÇAYININ SAHİLLƏRİ

Ata bir sahildi, ana bir sahil,
Övlad dağ çayı tək axar, hey axar.
Ana məhəbbəti tükənən deyil,
Ata övladına vüqarla baxar.

Sahil qayğısına fikir ver barı, –
Çayı necə gəldi axmağa qoymaz.
Arabir kükrəyib daşan çayları
Sahillər düz yoldan çıxmağa qoymaz…

1977

BAR AĞACI

Kənddən ayrıla bilməyən
Ata kimi, ana kimi,
Torpaqdan ayrıla bilmir
Əzəl gündən sona kimi.

Gözü qalır bu yollarda
Axşam-axşam, səhər-səhər.
Özü qalır, meyvələri
Gəzir kənd-kənd, şəhər-şəhər…

DOST

Öz dostunun köməyini dost umur,
Səp torpağa, çiçək açsın dost tumu!
Olmayıbsa dərdlərinin ortağı,
Ellər desin: – Heç beləsi dostdumu?!

UCALDIQCA

Baş qoyarlar el daş qoyan hər işə,
Ucaldıqca uca düşmə eldən sən.
İnsan gərək ibrət ala həmişə
Ucaldıqca nuru artan günəşdən…

ARZU

Bir bulağam, gözüm arzu,
Bir ocağam, közüm arzu.
Həmişə ona möhtacam,
Arzu köklü bir ağacam…

***

Bu taleyin oyununa nə deyim? –
Neçə ildir baş açmıram özümdən.
Daha toyda dingildəmir sümüyüm,
Daha yasda yaş da çıxmır gözümdən.

Adi yoldu uca-uca yoxuşlar,
Yamacları seyr edirəm gözaltı.
Ürəyimi çala bilmir baxışlar,
Həsrətimin sarı simi pas atıb.

Sızqa sular bir də çətin bollana,
Köntöy sözlər daha dönmür gileyə.
İdrakımın budağından sallanan
“Nə olsun”lar qələm çəkir hər şeyə…

1984

****

Nə yaxşı ki, soyuq olur üzü torpağın,
Əcəl neçə açılmamış qönçəni dərdi.
Ölüm gündə bir qapının olur qonağı,
Bugunkü dərd unutdurur dünənki dərdi.

Özgələrin kədəri də yad gəlir bizə,
Eh, hərənin bir mayadan yoğrulub xəmri.
Baş sağlığı verə-verə bir-birimizə,
Bir də baxıb görürük ki, sonudur ömrün…

1984

****

Yarpaqlar yamyaşıl idi,
Yurdumda baharı gördüm.
Gözlərimi yumub açdım,
Budaqları sarı gördüm.

Ömür ötdü varaq-varaq,
Dostlarımdan tutdum soraq.
Neçə gənci saqqalı ağ,
Neçə qızı qarı gördüm…

1982

****

Şimşəklər göylərdə xalı toxuyur,
Ağaclar meşənin sarı simidi.
Elə bil meşələr nəğmə oxuyur,
Yağışlar sehrli mizrab kimidi.

Qəlbimdə bir azca qorxu, əndişə,
Mənim yatağıma sanki qor dolub.
Nəhəng orkestrə çevrilib meşə,
At çapan küləklər dirijor olub.

Qusar, 1999

"ANA" KƏLMƏSİNDƏN BAŞLAYACAQDIR

Gələr sentyabr, gələr uşaqlar,
Sevincdən ürəyim yarpağa dönər.
Taybatay açılan qapılar ki, var,
Ana qollarımı açılıb yenə?!

Bu gün ürəklərdə bir həyəcan var,
Sənin də ürəyin əsirmi, söylə?
Birinci sinifə gedir atalar
Körpə balaların qədəmləriylə.

Göyə iynə atsan düşərmi yerə? –
Çiçək balalardı, baxırsan hara.
Bir sevinc gətirib qəlbində hərə,
Sevinc dənizinə dönübdür bura.

Arzular, istəklər tükənən deyil,
Arzular ömrümə sevinc çilədi.
Nəhəng bir gəmidir məktəb elə bil,
Sanki müəllimlər dənizçilərdi.

Zəngin sədasımı titrətdi yeri? –
Məktəb gəl-gəl dedi, hamı sevindi.
Alacaq qoynuna sərnişinləri,
Gəmimiz səfərə çıxacaq indi.

Üzəcək illərin sahillərinə,
Keçəcək zamanın tufanlarından.
Bəzən də olacaq sevinc yerinə,
Həyat acısını dadacaq insan.

Körpə balaların əsməsin qolu,
Lövhə necə qara, tabaşir ağdır.
Təzə şagirdlərin müqəddəs yolu
"Ana" kəlməsindən başlayacaqdır.

Yaratmaq eşqiylə çırpınır ürək,
Arzular yellənir al bayraq kimi.
Bizim gəmimizə yol göstərəcək
Dahilər, ulular bir mayak kimi…

1975

LÖVHƏ QABAĞINDA

Şirin xatirədir o günlər axı,
Məktəb illərinə acı kim deyər?!
Vuruş meydanıydı lövhə qabağı,
Ora can atardıq "mən gəlim!" – deyə.

İllər nə tez gedir, çaşıb qalıram,
Ömür gənclik adlı sərhəddi aşır.
Elə ki əlimə qələm alıram,
Elə ki ilhamım kükrəyir, daşır,

Məktəb illərini anıram yenə,
Üstümə bir sinif doğmalıq axır.
Lövhə önündəyəm sanıram yenə,
Titrək əllərimə neçə göz baxır.

BEŞ

Qızım, yenə beş almısan,
Sevincindən quş olmusan.
Öyünməyə haqqın da var,
Savadsızlıq dünyasına
nişanlanmış
Beşaçılan tüfəng olur
aldığın "5".
Sənin ömür yollarına
işıq saçan
Fişəng olur
aldığın "5".

MƏKTƏBDƏ

Məktəbə birinci gəlişim deyil,
Bəs niyə qəlbimdə bir çırpıntı var?
Böyük bir pətəkdir bura elə bil,
Veriblər səs-səsə arı balalar.

Kəsilir o səs-küy vurulanda zəng,
Elə bil tənəffüs çəkilir dara.
Siniflər çəmənzar, müəllim çiçək,
Şagirdlər çevrilir ac arılara…

***

Bu sərasər şeriyyətin seyrinə gəl,
Partalar da cərgə-cərgə, sıra-sıra.
Şagirdlərin biri güclü, biri tənbəl,
Müəllim şair, sinif şeir, şagird misra.

1973

***

Kirsin zirvəsinə qalxmışam
tövşüyə-tövşüyə.
Bu dağların barmağında
nənəmuç böcəyi kimi
bir şeyəm…

Şuşa, 1986

***

Qədim Qəbələnin ərazisində saysız-hesabsız saxsı qırıntısı görüb kövrəldim.

Qızıl tapmaq arzusuyla yer eşmisən,
Öz izini arsız-arsız süpürmüsən.
Yazı görcək, naxış görcək ilişmisən,
Sən tarixin gözünə kül üfürmüsən.

Var-dövlətçün bu hərislik yaxşı deyil,
Bu torpağa ağrı, nisgil səpələnib.
Sındırdığın adicə bir saxsı deyil,
Bir tarixdi, neçə yerə qəlpələnib…

1988

SU

Vaxt olub bir içim sərin su üçün
Göylərə yalvarıb ellər, obalar.
Bəlkə də çirkabı yuduğu üçün
Müqəddəs sayıblar suyu babalar.

Bu arzu, bu istək deyilmiş hədər,
Babalar dedilər: – Su aydınlıqdır.
Çayların önünü kəsdi nəvələr,
Su işığa dönüb evlərə axdı…

1975

YARPAQLAR

Külək budaqları çalır tar kimi,
Payızın gözünə dikilib gözüm.
Tökülür kağıza yarpaqlar kimi
Söhbətim, sözüm.

Dolur xəzəl ilə hər tərəf, hər yan,
Payız asta-asta sözə başlayır.
Birisi tökülüb gedir dünyadan,
Birisi həyata təzə başlayır…

***

Payızda qocalar,
bükülər yarpaqlar.
Ömrünün qızılı çağında
tökülər yarpaqlar…

22 SENTYABR

“Ömrün bir günü” silsiləsindən

Dağ aşağı yol gedəndə sevincək,
Maşınımız köhlən kimi büdrədi.
Həyatımız bir saralmış yarpaq tək
Ömrümüzün budağında titrədi…

Sərgərdanıq bir gümanın içində,
Bu tufanda hansı kəsdi üşümür?!
Taleyə bax, bircə anın içində
Göz önündən gəlib keçdi beş ömür.

Rəngi qaçdı yarpağın da, otun da,
“Əyləci bas!” – sinəmizdən qopdu ah.
Sürücünün ayağının altında
Ürəyimiz titrəyirdi, ay Allah!

Bu xatadan sovuşaydıq dedim kaş,
Maşın durdu… Dünya necə gözəldi!
Cibiklidə gözümüzdən axdı yaş,
Çayzəmidə əhvalımız düzəldi.

Ağacların yarpağında təzə dən,
Bulaqlardan təşnə kimi içirdik.
Bu dünyaya göz açmışdıq təzədən,
Vəl düzündə ad günü də keçirdik…

1984

BAHAR DUYĞULARI

Ulduzlar əridi, açıldı səhər,
Şəfəqlər səpildi yerə zər kimi.
Qızardı üfüqlər, yandı üfüqlər
Həyadan qızaran gəlinlər kimi.

Göylərə nur saçan mehriban gözəl
Süzgün baxışıyla hər yana baxdı.
Təbiət dirçəldi sanki əlbəhəl,
Torpağın canına hərarət axdı.

Günəş boy göstərdi, qalxdı yuxarı,
Gəzdirdi dünyaya xumar gözünü.
Qayadan sallanan buz salxımları
Dartınıb, qayadan atdı özünü.

Qışdan təhvil aldı dünyanı bahar,
Əriyib töküldü qar muncuq-muncuq.
Uçdu budaqlardan ağ libaslı qar,
Qondu budaqlara yaşıl tumurcuq…

***

Şimşəklər parladı göydə zər kimi,
Dolmuş gözlərini sıxdı buludlar.
Səngərdə gizlənən igidlər kimi
Torpaqdan qalxdılar çiçəklər, otlar.

Dərələr, təpələr üzü güləndə
Küləklər sinəmdən qovdu dərdimi.
Alovlu şimşəklər gəlin gələndə
Şadlıqdan atılan güllələrdimi?!

***

Donmuş şəlalənin açıldı dili,
Onun nəğməsini hamı xoşladı.
Bahar yeli əsdi, xoş bahar yeli,
Ağaclar hamısı rəqsə başladı.

Çəmənin yerində mən olaydım kaş,
Mehriban əl gəzdi onun saçında.
Yarpaq manatlardan verildi şabaş,
Əli boş qalmadı bir ağacın da…

***

Duyğular kükrədi yenə könüldə,
Hər tərəf gül-çiçək, tər bənövşədi.
Səxavət göstərib bahar bu il də
Çöllərə rəngbərəng xalı döşədi.

Xoş ətir gətirdi sərin küləklər,
Sevən bir qız kimi təbiət titrək.
Şaqqanaq çəkərək gülən şimşəklər
Uğundu gözləri yaşaranadək.

Dağlara yaşıl don gətirən bahar,
Alça budağına gümüş gətirdi.
Sevincdən yaranan narın yağışlar
Torpağa səadət, sevinc gətirdi…

***

Yenə də baharın oğlan çağıdır,
Yaşıl don geyinib indi bağça, bağ.
Bahar təbiətin cavanlığıdır,
Ağacların başı ağarıb ancaq.

Çiçəklər solacaq, çox tez solacaq,
Nədənsə onların ömrü bir andır.
Payızda hər çiçək meyvə olacaq,
Bahar cavansa da, müdrik cavandır…

***

Qarışıb bir yerə burda gül-çiçək,
Arılar dodağı ballı gedirlər.
Dağların başından əsdikcə külək,
Ağaclar elə bil yallı gedirlər.

Heyrətdən yolunu azıb Laçın da,
Təbiət bir şeytan qız uşağı tək.
Kövrəlmiş göylərin bulud saçında
Qızıl lentə dönür arabir şimşək.

Şeh düşür çəmənin güllü donuna,
Çöllərdən təravət duyulur bu gun.
Göyün yağış nitqi yerin canına
Ərimiş yağ kimi yayılır bu gün…

1973

***

Sanki cavanlaşır qoca qarı da,
Xəyalən çevrilir cavan gəlinə.
Qışın şaxtası da, qışın qarı da
Əriyib qarışır bahar selinə.

Yerdən baş qaldırır nərgiz, bənövşə,
Dünyanın bu əziz, qaynar çağında.
Nənəm söyləmişkən, qovuşur meşə
Bahar gecəsinin qaranlığında.

Şirin nəğməsi var yazda selin də,
Əriyə həsrətim, intizarım da.
Dirçəliş görəndə çəməndə, çöldə,
Elə bil dirçəlir duyğularım da.

1976

BAHARIN AD GÜNÜNDƏ

Nəğməkar bulaqlar kəsib səsini,
Suların dilində donuq bir "qarğış".
Sərib dünyamıza ağ süfrəsini,
Ziyafət verirdi sanki qarlı qış.

Şaxta bu məclisin tamadasıydı,
Yağan qar dediyi soyuq sağlıqlar.
Birdən sərxoş günəş gözünü qıydı,
Düşdü ağ süfrəyə əlindən "siqar".

Sığallı süfrəsi deşildi qışın,
Dəyişdi görkəmi, yer xal-xal oldu.
Çiçəklər səngərdən qalxan bir qoşun,
Qışın qonaqlığı bir xəyal oldu.

Yaşıl süfrə açdı düzlərə bahar,
Şəlalə səsini zilə gətirdi.
Günəşin dediyi isti sağlıqlar
Nəğməkar suları dilə gətirdi.

Günəş ağ günlərə səslədi bizi,
Qaranlıq guşələr işığa həris.
Şəfəqdən doldurub qədəhimizi,
Çəkdik başımıza, qızışdı məclis.

Şəfəq badələri dağıldığından,
Elə bil saraldı yaşıl süfrəmiz.
Doğrusu, bilmədik gəldi yay haçan,
Payız yaxınlaşır ayıldıq ki, biz.

Vüsaldan məst olub hər oğlan, hər qız,
Tamada onlara şadlıq dilədi.
Məclisin sonunda bəhərli payız
Hamını meyvəyə qonaq elədi…

1974

BACISI FİRUZƏ
SEYİDƏLİ QIZINA
QƏBİR YOLDAŞI OLAN
MEHDİ ƏMİMİN XATİRƏSİNƏ

Ömür sürdük arzuların düşüb izinə,
Qəbir olub səpələndik bu yer üzünə.
Dönüb baba diyarına gedə bilmədim,
Ata, qardaş torpağına yetə bilmədim.
Uyut məni, ovut məni, bacı torpağı,
Gözümə səp başımızın tacı torpağı…

2 avqust 1996

***

Bu vurhavur təsir etmir
çoxlarının halına,
Bircə oğul tapılmır ki,
barmağını dişləsin.
Məmləkətim başdan-başa
dönüb iclas zalına,
Yığıncaqlar qurtarmır ki,
millət gedib işləsin…

1996

***

Yastığım quş tükündəndi,
Bəlkə elə ona görə yuxuda uçuram?

NƏ XEYRİ

Sözün qədrini bilməyən
Sənə söz versə, nə xeyri? –
Qəlbini kor yaradıbsa,
Tanrı göz versə, nə xeyri?

Qəlbdə arzu sayrışmırsa,
Eşq dil açıb danışmırsa,
Öz ocağın alışmırsa,
Özgə köz versə, nə xeyri?

Sevgin təzə-tərsə əgər,
İş düşübsə tərsə əgər,
Allah üz döndərsə əgər,
Bəndə yüz versə, nə xeyri?

1996

HƏLƏ

Yaddaşımda qoruyuram,
Bir müqəddəs adı hələ.
Saça baxma, soyumayıb
Ürəyimin odu hələ.

Andı saxta, əhdi yalan,
Söndü məni oda salan.
Ürəyimə hakim olan
Özgə deyil, odur hələ.

Yaş elə də ötməyibdir,
Qəlbimi qar örtməyibdir,
Damağımdan getməyibdir
Öpüşünün dadı hələ.

Neçə qəlbi dindirəcəm,
Sənə də pay göndərəcəm,
Mən doğmaya döndərəcəm
Neçə-neçə yadı hələ…

MƏNİM BİR GÜNÜM

Elə ki, qızarır geniş üfüqlər,
Qalxıram, bir belə yatmaqmı olar?
İşə yollanıram mən səhər-səhər,
Yolumu gözləyir məktəb, uşaqlar.

Bəzən iftixarla qabarır sinə,
Bəzən ürəyimə al qanlar axır.
Niyə hazır gəlmir şagird dərsinə?
Nə üçün bu yazı sönükdür axı?

Gəzirəm sinifdə mən qədəm-qədəm,
Yoruldum, bu qədər danışmaq olmaz.
Axşam, sonuncu zəng səslənir bu dəm,
Evə yollanıram olmasa iclas.

Kəsir qabağımı qapıda Gülzar
Deyir ki, gəzməyə gedək, ay ata!
Mənim gəzmək üçün öz maşınım var,
Ancaq sən gedəsən gərək piyada.

Xoşdur bu gəzinti mənə qızımla,
Arabir küssək də bir-birimizdən.
“Savaşa-savaşa” yenə qızımla
Yoxlayıb qurtardım dəftərləri mən.

Gecədir, düşmüşəm söz arxasına,
Atanı şairdən gəl ayır indi?
Sakitcə keçirəm miz arxasına,
Mənim şair ömrüm başlayır indi.

Varlığım elə bil oda qalanır,
Dönüb özgə adam oluram bu vaxt.
Müəllim şagirdi, ata balanı,
Şairsə hamını düşünür ancaq.

İlham dilə gəlir: – Mənim əmrimi
Necə olur-olsun yetir yerinə!
Yuxumdan kəsirəm şair ömrümü,
Bəlkə buna görə doğmadır mənə?!

1975

NƏNƏLƏR KÖÇÜNÜ ÇƏKDİ

Körpə uşaq idim vallah, o zaman
Nənəmin dərdini duymamışam mən.
Pərişan görkəmi çıxmır yadımdan,
Mehriban gözləri dolardı hərdən.

Davada öləndə cüt ömür-günü
Nə şivən, nə haray qoparıb nənəm.
Torpağın üstündə olan dərdini,
Torpağın altına aparıb nənəm.

Şirin söhbətini anıram hərdən,
Arabir gedirəm dərin xəyala.
Nağıl vağzalıydı sanki, qəlbindən
Nağıl qatarları düşərdi yola.

Bu gün ata oldu cavan bir oğlan,
Körpələr böyüyüb yaşa doldular.
Nənələr köçünü çəkdi dünyadan,
Analar çevrilib nənə oldular.

1975

TORPAĞIN YORĞANI

Payızın küləyi çıxıb yürüşə,
Göydə buludların gözü dolubdur.
Deyirəm özümə: – İşə bax, işə,
Torpağın yorğanı yarpaq olubdur.

Səmalar qaralıb, günəş batıbdır,
Bəs torpağın layla çalanı hanı?
Ay külək, yavaş əs, torpaq yatıbdır,
Üşüyər üstündən düşsə yorğanı…

1966

ŞEH

Hər gün səhər-səhər görürəm ki, mən
Şehlidir çiçəyin, gülün yarpağı.
Yaş olur bilmirəm hansı səbəbdən
Nazlı təbiətin çəmən dodağı?!

Həyadan qızarır geniş üfüqlər,
Şəbnəm parıldayır bir mirvari tək.
Gecə dodağını çəkir çəməndən,
Onunçün şehlidir yəqin gül-çiçək…

***

Gör necə bərq vurur çəmənin şehi,
Yuyub üz-gözünü yenə dağ-dərə.
Qırılıb göylərin yağış təsbehi,
Damcılar hamısı səpilib yerə…

1966

PAYIZ

Meşəyə getdimmi, ürəyim dinər,
Köklənər könlümün kamanı, sazı.
Meşələr bir nəhəng aynaya dönər,
Özündə əks edər payızı, yazı.

Yarpaq əllərini çiynimə qoyub,
Elə bil sinəmə yeriyir payız.
Soyuq küləklərin səsinə uyub,
Yenə yarpaq-yarpaq əriyir payız.

Qızırğalanmaz da o öz varına,
Meyvəsi, yarpağı sel kimi axar.
Acgöz dələlərin yuxularına
Gecələr sübhəcən qoz-fındıq yağar.

Həzin görkəm alar yenə dağ, dərə,
Torpaq həsrət qalar isti günəşə.
Tazanə küləklər budaq simlərə
Toxunar, kövrəlib oxuyar meşə…

***

Yenə Kərəm soraqladı Əslini,
Nəfəsindən alovlandı yamaclar.
Xatırlayıb ömrün bahar fəslini
Yarpaq-yarpaq ağlayırdı ağaclar…

1977

PAYIZIN SƏXAVƏTİ

Dedin – Əsirgəmir payız varını,
Onun nemətiylə dolub dağ-dərə.
Bəs necə mən buna səxavət deyim? –
Baharın əzabla yığdıqlarını
Səpir düzənlərə, səpir çöllərə…

PAYIZDA

Hər il yurdumuza qədəm basanda
Taparam bir yeni çalar payızda.
Sarı yarpaqları sarı sim kimi
Külək dilləndirər, çalar payızda.

Dağların başında sərin yel əsər,
Uçuşan yarpaqlar hara tələsər?
Yaylaqlar inciyər, yaylaqlar küsər,
Onlar da kimsəsiz qalar payızda.

Durnaların səsi necə xoş olar,
Kükrəyən duyğular hara baş alar?
Bir yandan çəmənlər, bağlar boşalar,
Bir yandan ürəyim dolar payızda.

…Yorulsan, qocaman palıda söykən,
O kimdir gözündən qanlı yaş tökən?
Təbiət vurulub iztirab çəkən
Əhdi düz bir oğlan olar payızda.

1971

***

Yellər əsir, payız gəlib,
Yarpağın beşiyi yoxdu.
Nə ağacın, nə budağın
Evi yox, eşiyi yoxdu.

Yel tərpədir, elə bilmə
Budaq döyür sinəsinə.
Qar ələnir lopa-lopa,
Ağaclar çətin isinə.

Gözləyir, bilir ki, bir gün
Sevimli bahar gələcək.
Günəş onu güldürəcək,
Uğunacaq, qar güləcək.

Əriyəcək,
Göz yaşları
Otların yemi olacaq.
Gözəlliklər dənizində
Lalələr gəmi olacaq…

***

Gah bu, gah o salır özünü gücə,
Elə hey güləşir gündüzlə gecə.
Heç zaman görünmür bu cəngin sonu,
Gah o bunu yıxır, gah da bu onu.
Onlar həftələri, həftələr ayı,
Aylar fəsilləri dartıb gətirir.
Salıb qocaları əbədiyyətə,
Yeni nəsilləri dartıb gətirir…

1994

SKRİPKA

Nəğməli tellərdə
titrək barmaqlar gəzər.
Başını bir cavanın
çiyninə qoyub,
hönkürür bir gözəl! –
Yanğı, həsrət, intizar
oxunur gözündə.
O səsi dinləyəndə,
Hönkürmək tutur
bizi də…

***

Sözün, səsin özününsə, qopar alqışlar,
Müğənni dost, sənə doğma pərdələrdə gəz.
Başqa quşun nəğməsini oxumaz quşlar,
Başqa gülün rənginə də güllər göz dikməz.

Ömrün boyu sən unutma bu həqiqəti,
Hissimizə, duyğumuza yağış kimi yağ.
Vüqarlı ol, qurban vermə pula sənəti,
Hər şey gedir, sənət qalır dünyada ancaq…

1985

SAXLAYIB

Əl mərd olar, gözsə namərd,
Bizi işdən göz saxlayıb.
Kül özünü qalxan edib,
Ağuşunda köz saxlayıb.

Yağıdan yox, pulgirdən qorx,
Söylədiyim hər kəlmə ox.
Tariximi pul-para yox,
Tariximi söz saxlayıb…

NAKAM BİR GÖZƏLƏ

Qəbrinin üstünə gəldim,
Xatirələr qoşun-qoşun.
Mənim yazı masam oldu
Sənin qara sinə daşın.

Soyuq mərmər saca döndü,
İlan kimi qıvrıldı söz.
Kağız qar kimi əridi,
Qovurğa tək qovruldu söz.

Elə bil ki, bahar gəldi,
Ürəyimdə gül açıldı.
Əridi qəlbimin buzu,
Gözlərimdən sel açıldı…

1992

ƏHƏNG

Eyninə almazmış alovu, odu,
Alovlar önündə daş dayanarmış!
Əhəng quyusuna heyrətlə baxdım,
Daş da közərərmiş, daş da yanarmış!

Alovdan süzülən bu bəmbəyaz rəng
Divarın bəzəyi, gülü deyilmi?
Deyirsən daş yanmaz, söylə, bu əhəng
Alışan daşların külü deyilmi?!

HAQQ

Təmizlərin üzünə
Bütün qapı bağlıdı.
Haqq verməsən, haqsızsan,
Kim haqq versə, haqlıdı.

Dillərdə əzbərsə də
Bu haqq, ədalət sözü,
Təpiklər altındadır
Haqq-ədalətin özü…

***

Gülməz fağırın üzünə,
Həyat işbaza yar olar.
Oğru elə bağırar ki,
Doğrunun bağrı yarılar.

Nahaq ilə işi yoxdu,
Tutar haqqın yaxasından.
Kəsib verər dadanmışa
Tamarzının boğazından…

1992

SUDAN QORXURSANSA

Ürəyim – sevinclər, dərdlər məkanı,
Doğma adamlardan um-küsü olur.
Səfanın cəfası, gülün tikanı,
İstinin həmişə tüstüsü olur.

Batmaq istəyirsən çiçək ətrinə,
Çıxıb çəmənlərdə gəzəsən gərək.
Ömrünə nur saçan gülün xətrinə,
Tikan ağrısına dözəsən gərək.

Unutma, quzqulaq deyil əvəlik,
Şomunu biryolluq huşundan çıxart.
Sudan qorxursansa, sən bir dəfəlik
Balıq sevdasını başından çıxart…

ÇAXANDAN-ÇAXANA

Onun bir kimsədən qorxusu yoxdu,
Səmada yaşayan qoçudu şimşək.
Göylərin əlində qılıncdı, oxdu,
Buludu doğrayan qayçıdı şimşək.

Dərələr titrəyər o gəlsə dilə,
Nur saçar, göylərdə olar bir fişəng.
Əzəldən alnına yazılıb belə:
Çaxandan-çaxana yaşayar şimşək…

1991

QAR YAĞIR

Qar yağır, sanki noğuldur ələnir,
Dağ-dərə körpə uşaq tək bələnir.

Oxşayır könlümüzü qış havası,
Geyinib dünya gəlinlik libası.

Boylanıb pəncərədən bax küçəyə,
Elə bil dünya dönüb ağ çiçəyə.

Kəpənəkdir qaçışan gül balalar,
Uyuyur qar donun altında bahar.

Qar yağır, evdə oturma, çölə çıx,
Doldurur qəlbimizi ağ bir işıq.

Qar yağır, dünya dönür ağ kağıza,
Onun üstündə gərək şeir yazaq…

1991

QIŞ

Ovutmusan hamımızı,
Bizə şadlıq diləmisən.
Allah, göydən başımıza
Elə bil un ələmisən.

Qayıdanda evimizə
Uşaqlar heyrətlə baxdı.
Dönmüşəm dəyirmançıya,
Üstüm-başım ağappaqdı…

***

Pozmaq mümkün deyil yazılan əmri,
Əbəsdir dünyaya könül bağlamaq.
Bələkdən qəbrəcən olan bir ömrün
Əvvəli ağlamaq, sonu ağlamaq.

Bir yanda doğulan, bir yanda ölən…
Karvanlar dolanıb keçir dünyadan.
Ağlaya-ağlaya dünyaya gələn
Ağrıya-ağrıya köçür dünyadan…

1990

ÜZDƏDİ

Öl, bir şey yoxsa cibində,
Təmizlik, paklıq sözdədi.
Bənövşə kolun dibində,
Çayır çəməndə, düzdədi.

Kasıb, keçin də koladı,
Varlılar bizi taladı,
Bal tutan barmaq yaladı,
Süd sağan südü üzlədi.

Günbəgün haqsızlıq artır,
Dərd bizi odlara atır,
Mirvari dəryada batır,
Saman həmişə üzdədi…

1990

BAZAR

İnlər gecə-gündüz,
Könlüm havalı ney.
Səslənsə də, kimsə
Verməz ona bir hey…

Başdan-başa dünya
Döndü bazar oldu.
Haldan-hala düşdük,
Şahiddi bu yer, göy.

Qiymətlərə baxdım,
Getdi huşum əldən.
Yoxdur bu bazarda
İnsandan ucuz şey…

1991

***

Bir şey yaza bilmirəm
Üstümü qayğı alıb.
O qədər sıxılmışam,
Təkcə cəciyim qalıb.

***

Dərddən mənə elə çələng hörmüsən ki,
Onu nadan adamlara görk etmişəm.
Allah, mənə elə ağıl vermisən ki,
Bu dünyanın puçluğunu dərk etmişəm.

***

Desələr də bir əlacsız xəstəsən,
Məni heç vaxt qorxutmayıb bu hədə.
Ürək qıran söz nə qədər istəsən,
Ürək açan kəlmə çıxıb qəhətə.

Ömrüm boyu narazıyam özümdən,
Qəzəbimin barıtı var bir atım.
Bir pis sözlə tamam düşür gözümdən,
Bir xoş sözlə gözəlləşən həyatım…

1991

BİR AĞAC VAR İDİ…

Böyüyüb ərsəyə çatanlara da
Əyri baxdığını demirəm hələ.
Qıymadı balaca fidanlara da
Günəşin tükənməz nurunu belə.
Neçə bahar oldu, neçə qış oldu,
Dəyişdi fəsillər, dəyişdi illər.
Onun kölgəsində saraldı, soldu
Böyük qayğısına möhtac şitillər.

Beləcə yaşadı ömrü uzunu,
Olmadı bir dəyib-dolaşan ona.
Nəhayət, ömrünün yetişdi sonu,
Axır ki, dözməyib güclü tufana
Yıxıldı, hər yanı götürdü səsi.
Elə bilməyin ki, qada sovuşdu.
İndi də, indi də nəhəng gövdəsi
Körpə ağacların üstünə düşdü.
Təbiət nə qədər hüznlü, həzin…
Göydə buludların gözləri doldu.
Sağlığı fəlakət törədən kəsin
Elə ölümü də fəlakət oldu…

SEL KİMİ

Yenə dağ seli tək kükrəyim, daşım,
Ölsəm, buludların gözləri dolsun.
Dərələr məzarım, dağlar başdaşım,
Günəşin telləri kəfənim olsun…

1976

LÖVHƏ

Bu yerdə gül-çiçək tükənən deyil,
Düzləri görənlər heyran qalıblar.
Nəhəng gəmilərdir dağlar elə bil,
Yaşıl bir dənizdə lövbər salıblar.

Bulaqlar yaşmaqla bizdən yaşınar,
Otlar dizə çıxıb, güllər təzə-tər.
Cığırlar dolanıb dağın başına,
Sanki bir igidi kəndirləyiblər.

Bu məğrur duruşda bir əzəmət var,
Nə qədər özünü sıxacaq dağlar?
Güc versə, qopacaq sanki cığırlar,
Yaşıl okeana çıxacaq dağlar.

BƏNÖVŞƏ

Bahar dostu, çiçək dostu olanlar,
Gəlmişəm ki, təbrik edim sizi mən.
Nə olsun ki, beş-on günlük ömrüm var,
Baharın ilk sözü mənəm, sözü mən.
Tapdanaram, necə çıxım yola mən?
Səngərimdi, sığınmışam kola mən.
Bahar məni bir əsgərə döndərib,
Əbəs yerə hədələyir qış onu.
Bahar məni kəşfiyyatçı göndərib,
Marıqdadır onun çiçək qoşunu…

KƏKLİYİN

Çoxdan görüşmürük, deyirəm yəqin,
Dikilib yoluma gözü kəkliyin.
Çoxdan eşitmirəm onun səsini,
Yoxsa tükənibdir sözü kəkliyin?!

O daşdan bu daşa nə qəşəng səkir,
Onsuz darıxmışam, gözüm yol çəkir,
Rahat buraxmayır məni heç fikir,
Vurğunu olmuşam düzü kəkliyin.

Yolda quşlar çıxır rastıma bir-bir,
Soruram, kəkliyim hara köçübdür?
–Yəqin, bir az əvvəl burdan keçibdir,
Qalıb qar üstündə izi kəkliyin.

Kim ləpir üstünə ləpir salıbdır?
Onu hansı namərd nişan alıbdır?
Tökülüb, qanıyla tükü qalıbdır,
Bəs özü hardadır, özü kəkliyin?

1968

BAĞDA DÜŞÜNCƏ

Bu gün bağda gəzməyim bir az könlümü açdı,
Gəldi gözüm önünə axın-axın qohumlar.
Mənə elə gəldi ki, hər insan bir ağacdır,
Onun budaqlarıdır uzaq-yaxın qohumlar.

Toy olsa, o, sevincə, yas olsa, yasa batar,
İnsandan uzaq deyil bu dünyada xeyir, şər.
Ağacın qol-budağı kəsildikcə boy atar,
İnsanın qol-budağı kəsildikcə büzüşər.

31.07.1971

ÇİLİNGAĞAC

Kolxoz idarəsinin
pəncərəsinə dəydi
uzaqdan vurduğumuz çilik.
Şüşəmi dözərdi bu zərbəyə? –
Oldu çilik-çilik,
səpələndi dörd yana.
Qulağımız ələ keçməsin deyə
tüpürdük dabana,
qaç ki, qaçasan…
Bir azdan
xəbər göndərdilər bizə:
montyorlar gəlib kəndimizə.

İnanmadıq çoxumuz,
dedik bəs tutmaq istəyirlər bizi.
Bir qulaqburması gözləyirdi
hərəmizi.
Qorxa-qorxa gəldik
idarənin qapısına.
Məftil daşımağa çağırdılar
hamımızı.
Montyorlar arasına girdilər
qanımızın, –
Onlara verdilər
şüşəsini sındırdığımız otağı.
Beş cavan oğlan idilər,
bələd deyildilər hələ
dağ kəndinin torpağına, daşına.
Pərvanə kimi fırlanırdı kənd uşaqları
işıq çəkənlərin başına.
Dirəklər ucaldıqca,
ürəklər çırpınırdı,
sevinirdi cavan, qoca…
Tofiq adlı bir oğlan var idi,
pişik kimi dırmanırdı ağaca;
heyrətə salırdı böyüyü, uşağı.
Dərədən, dağdan,
meşədən, çaydan keçirə-keçirə
kəndimizə gətirirdilər işığı…
Çilingağac oynayırdıq montyorlarla,
yaman bərk vurardılar,
göyə millənərdi çilik.
Birdən möcüzə oldu,
ulduzlar olub çilik-çilik
töküldü kəndimizə.
İşıqlar bərq vurub

gülürdü üzə.
Gileyləndi Əbil əmi
başını tərpədə-tərpədə:
–A bala, cücü qalmadı
dərədə-təpədə…
Nurlanmışdı həyət-baca,
Gündüzə dönmüşdü gecələr.
Elə bil kəndimizin sevincinə
şərik olmağa gəlmişdi cücülər…

1976

ƏBİL ƏMİ

Əbil əminin bir ulağı var idi,
Hər şeydən çox gərəyi idi bu ulaq.
Əbil əminin özü demişkən:
yıxılı evin dirəyi idi bu ulaq.
O idi Əbil əminin
ayağını yerdən götürən.
O idi dana-buzova ot,
arvad-uşağa odun, taxıl gətirən.
Bir sözlə, Əbil əminin
ən yaxın dostu ulağı idi.
Dilsiz-ağızsız heyvan da olsa,
zəhmətinin ortağı idi.
Meşədən ancaq
yarmaça gətirərdi Əbil əmi,
deyərdi tez yanır qırma.
Sözünü qaytaran adam da olsa,
deyərdi:
–Anqırma!
Əbil əmi elə danışırdı,
deyərdin bəs hamı borcludur ona.

–Ə, orda zayıl-zayıl danışınca,
aparıb bu heyvanı suvarsana!
Oğulsuzluq Əbil əmini yandırmışdı;
Üç qızı var idi,
üçü də yad çırağı yandırmışdı.
Demişdi: –Bir oğlum olaydı
Allahın altında!
Ancaq Allah eşitməzliyə vurmuşdu
Əbil əminin sözünü, –
Əbil əmi Şamayıl xala ilə tək qalmışdı
köhnə damın altında.
Əbil əmi ot çalırdı,
Əbil əmi odun qırırdı,
Əbil əmi taya vururdu,
Əbil əmi taxıl səpirdi,
Əbil əmi dərz bağlayırdı…
Əzrayıl bunları da çox gördü Əbil əmiyə,
kişini işindən, gücündən ayırdı.
Dedi: – A kişi, bir belə işləmək olmaz,
Torpağın üstündə çox əlləşmisən,
Torpağın altında dincəl bir az!

1976

FƏRZALI DAYI

Bu dağlarda saç ağartmışdı,
tanıyırdı ən xəlvət çeşməni də,
ən gödək cığırı da.
Məzəli bir kişi idi,
kəlməsinin başı da "demək" idi,
axırı da.
"Demək, bizimkilər səngərdə
uzanmışdılar,

Demək, bir lemis gördüm,
gözümə balaca gəldi boyu da.
Gözüm yedi zalım oğlunu,
qışqırdım üstünə qəflətən, –
"həndi xox" deyən kimi mən
tökdü yar-yarağını.
Sözümə baxmasaydı,
qəltan eləyərdim qanına.
Qatıb qabağıma onu,
gətirdim komandirin yanına.
Çox gərəkli idi gətirdiyim ov.
Demək, üz-gözümdən öpə-öpə
deyirdi komandir:
–Molodes, Quseynov!
Molodes, Quseynov!"
Bir dəfə Balış xala
yeriyib ərinin sinəsinə demişdi:
–A kişi, az "demək" de,
camaat gülür sənə!
Fərzalı dayı saxlaya
bilməmişdi özünü,
söyüb demişdi:
–Demək, sənin deməyinlə
mən tərgidim "demək" sözünü?!
…Çəpniyə getmişdik,
ordakı İsti su
deyirdilər xeyirdi yelə.
Girib suyun yığıldığı çalaya
uzanırdıq növbə ilə.
Fərzalı dayı da
suya salmışdı sağrısını,
gəlmişdi Ermənistanın dərəsində
qoyub-qayıtsın ağrısını…

Çürük alma kimi
su qaldırdıqca onu gülürdü camaat.
Onun qarnının üstünə
üç-dörd daş yığmışdı
yeznəsi Barat.
Dişləri bir-birinə dəyə-dəyə
gileylənirdi öz-özünə.
Daşlar sürüşən kimi
yenidən pırtlayıb çıxırdı
suyun üzünə…
Cələ qurardı qış gələndə
evlərinin qənşərindəki yamacda.
Kolxoz tövləsinin qabağında durub,
fit çalardı yavaşdan.
Kim quşa güllə atsa,
acığı tutardı, acığı.
Deyərdi: –Mənim cələmə
qonmalı idi,
niyə hürkütdünüz
qaratoyuğu, cığ-cığı?
Bədəni elə bil əriyirdi,
qalan bircə nəfəsi idi.
Ən yaxın həmsöhbəti nəvəsi idi.–
Nağıl danışardı ona
nəfəsi tıncıxa-tıncıxa.
Özü yal verərdi
qapı-bacasının keşikçisi
qoca qancığa.
Gözləri doymamış həyatdan
Əzrayıl batırdı səsini.
Deyirlər son sözü də “demək” olub,
Nəfəsi çatmayıb tamamlaya
axırıncı cümləsini…

1976

ƏHƏD HAQQINDA NƏĞMƏ

Kəndimizdə bir Əhəd var idi,
Dəyişdirə bilmədilər təbiətini.
Kəndimizdə bir Əhəd var idi,
Tənələr kəsmişdi əhədini.
Ancaq Əhəd də bir Əhəd idi,
inciməzdi heç zaman.
Araz aşığından idi,
Kür topuğundan.
Onu qoymasalar da adam yerinə,
Dananın, öküzün dilindən
məktub yazardı
kolxozun "aktivləri"nə.
Elə hey gümüldənərdi,
nəsə danışardı dodağının altında.
Ətrafda heç nə görünməzdi gözünə.
Bir də görərdin şaqqanaq çəkib
güldü özü-özünə.
Naxırı örüşə ötürüb,
sərhədçi kimi dayanardı
zəminin qırağında.
Çomağını saz kimi sinəsinə basıb,
oxuyardı öküzlərin qabağında:
"Yem yemirsiz axurdan,
Geri qalırsız naxırdan.
Kolxozun aktivləri
Doymur araq-çaxırdan!"
Naxır gəlib çatardı onun yanına,
Oxuduğu mahnını dinləmək üçünmü,
ya zəmidən yemək üçünmü? –
Ayırd eləmək çətin idi çətin.
Birdən sazı çomağa dönərdi Əhədin, –

çırpılardı danaya, öküzə.
Geri dönmək istəməzdi ancaq,
öküzlər yaman inadlı idi.
Çomaq da ağrıdırdı,
Zəmi də dadlı idi…
Orduya çağırdılar Əhədi…
Dedilər ölünün biridi,
Baş çıxara bilməz oralarda, –
Danışmadı, kiridi.
Xidmətini də bitirdi Əhəd.
Kəndə təzə-təzə sözlər gətirdi Əhəd.
Naxırı görəndə gülürdü balaca gözləri,
Əsgər komandir oldu,
qabağına qatdı öküzləri…
Əhəd belə Əhəd idi,
yaşıdları ev-eşik sahibi olmuşdu,
ona qız qəhət idi.
Köçüb başqa rayona
ev-eşik sahibi oldu Əhəd.
Öküzlərin gözü yollarda qalıb.
Kənddə hamı təəccüblənirdi, –
Əhəd də adam olub!…

1976

ATA MƏHƏBBƏTİ

"Əlisi dəli, Vəlisi dəli,
Bu qırılmışın hamısı dəli!" –
O biriləri deyə bilmərəm,
Vəlisi dəli deyildi.
Halal zəhmətə öyrətmişdi əlini,
Elə bil cəfakeşlik
boyuna biçilmişdi Vəlinin.
Hər şeyə qadir idi Vəli,

Kənddə briqadir idi Vəli.
Ot-pencər vaxtı işi çoxalardı,
Üstəlik inciyən,
küsən də çox olardı.
Zarafata salardı,
Deyərdi:
–Ot sovulana qədərdi çətini!
Həm kəndi dolandırardı,
həm külfətini.
Heç kimin xətrinə dəyməzdi,
hərəyə öz dilində
verərdi cavab.
Çalışardı nə şiş yansın,
nə kabab.
Olacağa çarə yoxdu,
Vəlinin qızı təndirə düşüb yandı.
Arvadı saçını yoldu, üzünü cırdı…
Vəli səssiz-səmirsiz dayandı.
Dedilər ürəyi daşdı!
Arvadı yana-yana ağı deyirdi:
"Mənim balam alagözdü,
çatmaqaşdı…"
Torpağın üzü soyuq olur;
göz yaşları qurudu,
üz yarası sağaldı
tamam olcaq rəhmətliyin ili.
Ancaq xəstəxanaya düşdü
dava-dərman görməyən Vəli.
Çarə tapılmadı dərdinə,
Dedilər: "Xərçəng"di. –
Həkimlərin diaqnozu qəti idi.
Ancaq Vəlinin xərçəngi
Ata məhəbbəti idi…

1977

YURDUMUZUN SƏRVƏTİ

Mən neft deyiləm,
torpağın üzərinə
gilə-gilə süzülən
göz yaşıyam.
Dindirsən, qanlı-qadalı
tariximdən danışaram.
Mən qaz deyiləm,
torpaqda uyuyan babaların
nəfəsiyəm,
kibrit çəksən, alışaram…

1977

BAKIDAN AYRILARKƏN

Yenə dəftər-qələm əlimdə durdum,
Ayrıldıq, yazmağa əlim gəlmədi.
Səndən ayrılsaq da, a doğma yurdum,
Əlvida deməyə dilim gəlmədi.

Şirin xatirələr deyil solası,
Səni unudanlar axı kim ola?
Qəribə deyilmi, cənub balası
Qışın oğlan çağı gedir şimala?!

Həsrət nəğmələri elə qırıq ki,
Gizlicə bir haray qoparıram mən.
Bakı, həmişəlik ayrılmırıq ki,
Səni də özümlə aparıram mən…

1970

İKİ ÇAY

Şaxta qılınc kimi kəsir adamı,
Gör necə, gör necə vurub don çayı?
Deyirdim kükrəyir yəqin Kür kimi,
Yox, axmır, yerində durub Don çayı.

Ötən xatirələr çatır dadıma,
Yenə də könlümdə təzə bir fikir.
İki roman düşür bü dəm yadıma,
Birisi "Sakit Don", biri "Dəli Kür"…

1970

UKRAYNA TORPAĞINDA

Gəncə laləsi kimi
Yanağı qıpqırmızı.
Gülümsədi üzümə
Bu elin gözəl qızı
Ukrayna torpağında.

O baxdı işvə ilə,
Baxışımız öpüşdü.
Ürəyim gəldi dilə,
Bakı yadıma düşdü,
Ukrayna torpağında.

Gülürdü üzə hər yan,
Şütüyürdü hey qatar.
Sanki durub məzardan
Xoş gördük! – dedi Kobzar
Ukrayna torpağında.

Gördüm ki, burda bizə
Xüsusi ehtiram var.
Ayrılanda bu yerdən
Əl elədi ağaclar
Ukrayna torpağında.

1970

***

Düzü, darıxırdım bu görüş üçün,
Görüşdük, qəlbimdən sellər ötüşdü.
Göy göyərçin gördüm Kiyevdə bu gün,
Xəzərin ləpəsi yadıma düşdü…

PİSQARYOVDA

Gözümdəki tufanları qova-qova,
Bir çovğunlu gündə gəldim Pisqaryova.
Qəmgin idi, hüznlüydü burda hər yan,
Bircə anda yaddan çıxdı şaxta, boran.
Şimşək çaxdı gözlərimin qarasında,
Nələr olub, nələr olub,
41-45 arasında?
Ağ gün üçün döyüşlərdə
Neçə həyat sona çatıb.
Burda neçə arzu yatıb,
Burda neçə həsrət yatıb.
Burda neçə insan yatıb,
Məgər sayı yüzdü, mindi
Pisqaryovda yatanların?
Yaralanmış sənədləri
Muzeylərdə yaşar indi
Pisqaryovda yatanların…

1970

PİSQARYOVDA BİR HEYKƏL VAR

Pisqaryovda bir heykəl var,
Heykəl oldum önündə mən.
Göz yaşlarım yanağıma
Axdı dən-dən.

Başında bir yaylığı yox,
Tufan isə vermir ara.
Elə bil ki, keşik çəkir
O, əbədi yatanlara.

Şaxta kəsir qılınc kimi,
Səpələnir üstünə qar.
Nə əynində paltosu var,
Nə əlində əlcəyi var.

Yenə qışın sərt nəfəsi
Üzə dəyir, gözə dəyir.
Bu şaxtada, bu çovğunda
Ana niyə üşüməyir,
Heykəl niyə üşüməyir?!

Az qalır ki, adam dona.
Bu qəbristan yarananda
Ana elə üşüyüb ki,
Əsər etmir şaxta ona…

1970

AVRORA

Kül elədi xəstəliyi
"Avrora"nın sönməz odu.
Siqar aldım, dünən siqar,
"Avrora"ydı onun adı.

Bilmirəm heç kimdi nadan,
Siqaretlər hey satılır.
Sən işə bax, "Avrora"dan
Sağlamlığa top atılır…

1970

VOLQA

Yəqin ki, yəqin ki, tanıdın məni,
Salam, a doğma çay, salam, a Volqa!
Gəlmişəm buraya seyr edib səni,
Şirin xəyallara dalam, a Volqa!

Şaxta şiddət edir yel əsən kimi,
Qələmin rəngi də az qalır dona.
Sən doğma Xəzərə tələsən kimi,
Mən də tələsirəm Azərbaycana.

1970

GÖYƏRÇİNLƏR

Rusiyada göyərçin var,
Bizdən qorxub qaçmayır heç.
Kim istəsə tuta bilər,
Onlar uzaq qaçmayır heç.
Adamların ətrafına
Gəlib dolur göyərçinlər,

Niyə onlar deyil ürkək?
Azərbaycan torpağında
Ürkək olur göyərçinlər
Azərbaycan qızları tək.

1970

ZARAFAT

Məni də sənin tək don vurub, a çay,
İlk baharın ətri nə vaxt saçılar?
Can Volqa, can Volqa, sənin Xəzərdə,
Mənimsə Bakıda donum açılar…

1970

BİR BİNA GÖRMÜŞƏM

Bir bina görmüşəm Volqoqradda,
Elə bil yoğrulub alovdan, oddan.
Yaşayır dəhşətli bir xatirə tək,
Onun sinəsini toplar deşibdir.
Alıbdır dövrəyə onu gül-çiçək,
Sanki müharibə əsir düşübdür.
Baxıram, köksünün yarası dərin,
Hardasa sürünür bir qara kölgə.
Döyüşdən zəfərlə çıxan şəhərin
Sinəsində qalan qəlpədi bəlkə?
Yıxılmır, sinəsi olsa da şan-şan,
Divarlara hopan əsgər qanıdır.
Elə bil bu bina döyüşdən çıxan
İgid müharibə veteranıdır…

1970

QATARDA

Bircə arzum var ürəkdə, dolanım dünyanı mən,
Vaqonun pəncərəsindən görürəm hər yanı mən.

Ürəyim nəşəlidir, yaddır ona indi kədər,
Düzülüb yan-yana ağ şam ağacı gör nə qədər?!

Qaməti şuxdu necə, heç beləsi düşməz ələ,
Bənzəyir hər birisi ağ sinəli bir gözələ.

Şütüyür hey qatarım, bəs duracaq söylə, haçan?!
Bilmirəm mən qaçıram, yoxsa o şamlardı qaçan?!

Pəncərəmdən açılır gör nə qədər mənzərələr,
Çıxarır ağ donunu indi bu dağlar, dərələr.

Şütüyür hey qatarım, istəmirəm yol qurtara,
Fikrimin karvanı da indi düzülmüş qatara…

1976

TƏLƏBƏLİK XATİRƏLƏRİNDƏN

Xatirələr dünyasından
varlığıma səda düşər,
nə zaman ki, tələbəlik yada düşər…
O zamanlar qəlbimizdə
gələcəyə böyük inam bəslər idik.
O zamanlar
imtahanı, məhəbbəti kənar qoysaq,
dərdsiz, qəmsiz kəslər idik.
Bizə ölgün dərs deyəni
fürsət düşcək pislər idik.

Ona görə çoxlarının gözlərində
yaxşı ikən, pislər idik…
Tən bölərdik yeməyi də,
Qardaş malı bölən kimi.
Birimizə bir bağlama gələn kimi
Tez hamını səslər idik.
Bircə onu bilirəm ki,
Təmənnasız dostlar idik.
O zamanlar
bir qız ilə bağlı olan gündəliyi
yandırmışam.
Sorma niyə?
Məni sevən bir gözəlin
Ürəyini sındırmışam,
Dost xətrinə dəyər deyə!
Mənim üçün göz yaşı da tökmüşdü o,
Karandaşla bir varağa
şəklimi də çəkmişdi o.
İndiyədək yazıq elə düşünüb ki,
bircə dəfə dolmamışam onun üçün.
Heç olmasa bu şerimi oxuyanda
bilsin bunu,
Mən biganə olmamışam onun üçün!
…Söylədim ki, gələcəyə
böyük inam bəslər idik.
İmtahanı, məhəbbəti kənar qoysaq,
Doğrudan da, dərdsiz, qəmsiz
kəslər idik…
Yenə şier gecəsidir,
Kürsüdəyəm.
Ürəyimdən keçənləri
gərək deyəm.
Oxuyanda mən şeirimi

Dostlar qulaq asardılar.
Evdə tənqid atəşinə tutulanı,
Gül selinə basardılar.
Neçə-neçə imtahanı keçib gəldik,
Nizamini, Nəsimini
Biz su kimi içib gəldik.
Eh, o zaman addımbaşı gərək olub,
Füzulinin şeiri bizə.
Ac olanda çörək olub
Füzulinin şeiri bizə.
İlk oxumuz daşa dəyib,
Gecə-gündüz zarımışıq.
Qəlbimizin göz görməyən yarasını
Şeir ilə sarımışıq.
Bəzən aclıq qorxusu da
Kəsəmməyib yolumuzu.
Kitablara, kinolara
Sərf etmişik pulumuzu.
İmtahanlar çatan zaman
döşənərək çarpayıya,
gecə-gündüz oxumuşuq…
Yenə həmin ali məktəb,
Yenə həmin yataqxana,
Elə bil heç yoxumuşuq…
Hanı Kamran, hanı Zahir?
Bəs Nizami harda qaldı?
Təyinatlar hərəni bir yerə saldı.
Qulağımda səsi qalıb Əbülfəzin,
Xatirələr necə kövrək,
Necə həzin?!
Sözlərimin sonuna bir nida düşər,
Nə zaman ki, tələbəlik yada düşər…

DƏNİZ NƏĞMƏLƏRİ

LƏPƏDÖYƏN

Günəş düşüb göy sulara,
Baxışların süzülübdür
necə qəşəng.
Ağ köynəkli dalğalarsa
Muncuq kimi düzülübdür
Sahilədək.
Kimdir onu sapa düyən,
Ləpədöyən?!
Bir vaxt narın qumlar üstdə
O qızla mən ayaqyalın
dolaşmışam,
səhər-axşam.
Sevgilimin ayağını
Sinən üstə gəlib gedən
Dalğalara qısqanmışam,
Ləpədöyən!
Anan dəniz üzərinə
Dalğa yorğan örtür hər an,
Üşümə sən.
Sənsə şıltaq uşaq kimi
O yorğanı tullayırsan
üzərindən
Ləpədöyən!
Sulara bax, halay vurub,
Alçalar da, ucalar da
Bölük-bölük.
Sənə qonaq olar hər gün
ləpə kimi

Cavanlar da, qocalar da,
Böyük, kiçik.
Məməyeyən, pəpə deyən,
Ləpədöyən…

1968

DƏNİZİM

Şad olursan sevən qəlbim güləndə,
Öz dilində mənə nəğmə qoşursan.
Xoşbəxtəm ki, hər yanına gələndə
Sevinirsən, dalğalanıb coşursan.

Ömrüm boyu hüzuruna gələcəm,
Ayrılığın ürəyimi açmayıb.
Hələ heç kəs mənə sarı beləcə
Qanad açıb sənin kimi uçmayıb.

Hələ heç kəs ayağıma baş qoyub,
Sənin kimi şad olmayıb bu qədər.
Ürəyimdən keçənləri sən duyub,
Oxuyursan həsrət dolu nəğmələr.

Nə yazıqdı vüsalını dadmayan,
Bir ləpənə əvəz deyil min sözüm.
Dalğa qollar arasında yatmayan
Səni necə sevə bilər, dənizim?

Məhəbbətin gün tək yanır içimdə,
Billur kimi təmiz olur ürəyim.
Dəniz eşqi dalğalanır içimdə,
Sevincdən bir dəniz olur ürəyim…

1998

BU DƏNİZ

Bilsə ki, eşqimə xəyanət etdim,
Olan haqq-salamı kəsər bu dəniz.
Vaxtında getməsəm görüşə əgər,
İnciyər bu dəniz, küsər bu dəniz.

Bilsə ki, qəlbimdən sevda perikib,
Sevdalı kəlmələr sözümə baxmaz.
Bilsə ki, qəlbimdə məhəbbət ölüb,
Kükrəyən dalğalar üzümə baxmaz.

Sevdasız könlümdən inciyən dəniz
Ayağım altına incilər səpməz.
Dolamaz boynuma dalğa qolunu,
Ləpə dodağıyla alnımdan öpməz.

Kükrəyən dalğalar mizraba dönər,
Qəlbimdə gərilmiş simlə oynayar.
Sevda dalğaları uyusa əgər,
Onun dalğaları kimlə oynayar?

Məndən üz döndərər, baxmaz üzümə,
Özünə ayrı dost seçər bu dəniz.
Çəkib ürəyimdən dalğalarını
Sevdalı qəlblərə köçər bu dəniz…

***

Həmişə dənizin sahilindəyəm,
İstərəm ömrümü həsr edəm ona.
Baş vura bilmirəm dərinliyinə,
Onunçün həmişə həsrətəm ona.

1998

DƏNİZ

Heç vaxt heç kəsdən
Küsən deyilsən.
Haqqı, salamı
Kəsən deyilsən.

Dalğalanırsan,
Ləpələnirsən,
Nur olub qəlbə
Səpələnirsən.

Qışın gözəldi,
Yazın gözəldi.
Ərköyünlüyün,
Nazın gözəldi.

Günəş sevinclə
Səpər zər sənə.
Pənah gətirər
Sevənlər sənə.

İncə qəlbini
Duymaq çətindi.
Öpüşlərindən
Doymaq çətindi.

Yay gəlsin, sənə
Biz gələk qonaq.
Qağayı kimi
Sulara qonaq.

Hər vaxt hamını
Duyan olmusan.
Tənha qalana
Həyan olmusan.

Gözəl görəndə
Sən də yanmısan.
Gözüm önündə
Sən dayanmısan.

Həsrət gözlərdən
İnci dərmisən.
Heç sevənləri
İncidərmisən?

Sən uşaqlarla
Uşaq olmusan.
Yolumuz üstə
İşıq olmusan.

Müdrikləşmisən
Qoca görəndə,
Ruhumu hər an
Uca görəndə.

İlahi, gör kim
Olub yar sənə?!
Dalğa qolların
Açılar mənə.

Ürəyi isti
Dodağı buzsan.
Sanki sübh çağı
Bakirə qızsan.

Qərq eləyirsən
Qəlbimdə kini,
Sanki bilirsən
Qəlbimdəkini.

Bir qüvvə varmı
Önümü kəsə?
Qısqanmır səni
Heç kəs heç kəsə.

Kiminə sirdaş,
Kiminə yarsan.
Dəniz kükrəyər
Köksümü yarsan!

Necə doğmasan,
Necə əzizsən!
Özü dənizsən,
Qəlbi dənizsən!

Məhəbbətimi
Duymursan bəs sən?
Elə böyüksən,
Hamıya bəssən!…

1999

GÜLÜM, SƏN DƏ DƏNİZ KİMİ MƏNƏ DOĞMASAN

–Gəl, daşı tök ətəyindən, gedək dənizə,
Dalğaların qucağında baş-başa duraq.
–İstəsəm də sevgi hər an yar olsun bizə,
İstəmirəm bu sevdanı tez başa vuraq.

Səni məftun eləsə də saçımın ətri,
Bilərsən ki, mələk deyil, adi bəşərəm.
Qəlbim hər an can atsa da vüsaldan ötrü,
Qorxuram ki, sənin üçün adiləşərəm.

–Hər an gümüş dalğalarda gəzib nəzərim,
Bəxtiyarlıq qönçələyib gülər üzümdə.
Hər gün məni ağuşuna alan Xəzərim
Gündən-günə gözəlləşir mənim gözümdə.

Sevməsəydim, dalğalara qoşulardımmı?
Gülüm, sən də dəniz kimi mənə doğmasan.
Sənin kimi bir gözələ tuş olardımmı
Qismətimə, taleyimə günəş doğmasa?!

Ömrüm boyu mən sözümün oldum ağası,
Ömrün boyu izləyəcək ilk bahar səni.
Ürəyində kükrədikcə sevgi dalğası,
Arxayın ol, ürəyimdə yerin var sənin…

1998

****

Sahildə yanaşı dayansaq da biz,
Düşdü aramıza görünməz barı.
İçində fırtına kükrəyən dəniz
Öpməkdən doymurdu sərt qayaları.

Məni silkələdi gecikmiş vüsal,
Köksümdən bir dəli fırtına keçdi.
Özüm də bilmirəm, necə oldusa,
Mən də dalğaların gününə düşdüm.

Əlim sinəsindən çiçək dərirdi,
Əsirdi əhvalı pozulan gözəl.
Nə daşlar öpüşə cavab verirdi,
Nə də dodaqları buz olan gözəl…

***

Mən belə bilirdim, belə deyilmiş,
O qızın məktubu gör nələr deyir?
Əlvida söyləyib ötən eşqinə,
Təzə bir sevdaya nəğmələr deyir.

Sən demə bir anın bəxtiyarlığı
Titrək kirpiyində yaşa dönübmüş.
Demə xoşbəxtliyin böyüklüyündən
Onun dodaqları daşa dönübmüş.

Bir ovuc göz yaşı olmaq istəyi,
Əlimlə dənizə səpilsin deyə.
Sahildə daş olmaq keçib qəlbindən,
Hər səhər, hər axşam öpülsün deyə.

Bilmirəm heç bizə nə deyəcəklər?
Özünü məhv etmə, insafa gəl bir.
Bilmirəm bu eşqin böyüklüyünə
Layiq olacaqmı viranə qəlbim?

07.10.1998

DALĞALARA BAŞ VURAN QIZ

Dalğalara baş vuran qız,
Yaman özünü öyürsən.
Mənə yandıq verə-verə
“Dəniz anamdı” – deyirsən.

Söylə, sevgi çiçəkləri
Xəzan yeliylə solarmı?
Sənə ana olan dəniz
Mənə qaynana olarmı?

DƏNİZ MƏNİM İÇİMDƏDİ

İçimdə həsrət dalğası
Tələsirəm mən dənizə.
Tanrım, bu necə sevdadı
Vermisiniz bəndənizə?!

Qəlbimdəki eşq Xəzərlə
Bir boyda, bir biçimdədi.
Mən dənizin sahilində,
Dəniz mənim içimdədi…

1999

***

–Ürəyim çevrilib dəniz daşına,
Hirsindən az qalır dəniz daşına.
Neyləyim, körpəyəm sevda yolunda,
Hələ çatmamışam dəniz yaşına…

BU DƏNİZ

Elə bilirəm ki, dünya mənimdi,
Onun qucağında sərinləyəndə.
Bu dəniz nə yaman yaxşı dənizdi,
Gizli xəzinə var dərinliyində.

Sənin gəlişinlə kükrəyib, daşıb,
Gəlibdir ilhamı dalğaların da.
Bu dəniz nə yaman yaxşı dənizdi,
Ürəyim çırpınır dalğalarında.

Həftələr uzunu, aylar uzunu
Xəyalım sahildə dolandı, gəzdi.
Gözlərin gülümsər maviliyində, –
Bu dəniz nə yaman yaxşı dənizdi!

Ümidli kəlmələr qatar dilinə,
Mən qumlu sahildə naçar qalınca.
Dalğa ətəyini yığıb əlinə,
Bu dəniz elə hey qaçar dalımca, –
Bu dəniz nə yaman yaxşı dənizdi …

1979

***

Dənizi seyr edirdik ikimiz,
Külək əsdi,
Ləpə-ləpə yarpaqladı dəniz.
"Sevirəm!" – dedim qəflətən…
Çiçəklədi yanaqların.
Təbəssümə büküb,
atdın üstümə
o çiçəkləri…

1978

***

Bu qum necə narındı,
Bu su necə sərindi.
Bu günəş necə isti,
Bu dəniz nə dərindi.

Bu ləpələr nə coşqun,
Bu körpələr nə şəndi.
Bu dalğalar yüyürüb,
Ayağıma döşəndi.

Coşur, gəlib ilhamı,
Qınamayın Xəzəri.
Gözəllərin bədəni
Gün altında közərib. –

Günəş deyir mən qucum,
Dəniz deyir mən qucum.
Gözüm görür, bədənim
Uçunur uçum-uçum.

Dalğa ilə oynayır
Böyük də uşaq olub.
Gözəllərin belində
Dalğalar qurşaq olub…

1978

AYAQ İZLƏRİ

Təmiz eşqimizi bir vaxt danmadıq,
Baxdı bir-birinə həsrət gözümüz.
Dəniz sahilində az dolanmadıq,
Qaldı sahillərdə ayaq izimiz.

Bilirdim, sahildən qorxunc dalğalar
Ayaq izimizi qoparmalıydı.
Yenidən geriyə qayıdan sular
Bizim eşqimizin nişanəsini
Dənizin qoynuna aparmalıydı.

Yenə sahildəyəm, bəs hardasan sən?…
Ürəyim bu dərdi götürəcəkmi?
Ayaq izlərimi axtarıram mən,
Onu sahillərdən dənizə çəkən
Dalğalar yenidən gətirəcəkmi?

1968

DƏNİZDƏ SƏHƏR

Əsir səhərin ılıq küləyi,
Döyünür dənizin ürəyi.
Ləpələr salır işə
Şirin dilini.
Günəş tutur isti əlləriylə
Dənizin gecə soyuğundan
üşüyən soyuq əlini…

1968

YOX, MƏN QOCALMIRAM

Şəfəqli gözlərdə həyat qaynayır,
Daha büllurdan da təmiz olmuşam.
Körpə balalarım qaçır, oynayır,
Sevincdən kükrəyən dəniz olmuşam.

Sinəmdə çağlayan sonsuz məhəbbət,
Mənim dövlətimdir, mənim varımdır.
Coşqun bir dənizəm, dənizəm, fəqət
Mənim dalğalarım balalarımdır.

Zaman üz-gözümə salıb naxışlar,
Qaynar cavanlığım demə ki, itir.
Dənizin üzünə düşən qırışlar,
Əzizim, cavanlıq əlamətidir.

BU SƏHƏR

Körpələr oynardı ləpədöyəndə,
Qaçışan balaca ləpələr kimi.
Gözümə sevimli gözün dəyəndə
Mən də sevinərdim körpələr kimi.

Biz tanış olmuşduq axı dənizdə,
Hərdən o günləri salıram yada.
Dənizə bağlanan xatirəmiz də
Balığa çevrilib yaşayar suda.

Həmişə gəldiyin qumlu yolları
Bürüyər dağların dumanı, çəni.
Dalğalar – dənizin həsrət qolları,
Dolanıb boynuma kövrəldər məni.

Sular dodağıma toxunar hərdən,
Məni ovundurmaz duzlu busələr.
Deyirəm: qoşulub dalğalara sən
Bəlkə də yanıma gəldin bu səhər?!

ÇİMƏRLİK NƏĞMƏLƏRİ

1

Hər gözəl bir od oldu,
Gizli alışdıq, yandıq,
Duyğuların əlində.
Əvvəl çimdik dənizdə,
Bir azdan durulandıq
Şəfəqlərin selində.

2

Gəlmişdi çimərliyə
Yansın bir zərif çiçək.
Günəş onu yandırmadı,
O, məni yandıran tək.

3

Axır çimərliyə gəlinlər, qızlar,
Sahili nə əlvan çiçəklər bəzər!
Gecə də deyil ki, deyəm ulduzlar
Soyunub hamısı girib dənizə.

O kimdir qıy vurdu bir qağayı tək,
O kimdir qumların üstüylə qaçan?!
Bir su sonasıdır sanki hər çiçək,
Çimir gün çıxandan gün batanacan.

Dənizə məhəbbət tükənən deyil,
Nazlı gözəllərin sevən çağıdır.
Bunlar qız deyillər, vallah elə bil
Hərəsi günəşin bir saçağıdır.

MƏN SAHİLƏM, SƏN DƏNİZ

Mən sahil, sən dəniz – coşdun sevincək,
Üstümə atıldın, gülüm, axırda.
Axşamkı tufanın xatirəsi tək
Ləpələr qalıbdır çala-çuxurda…

1974

***

Yel əsir, dalğalar olur ağ çiçək,
Dəniz nərə çəkir, kükrəyir, daşır.
Gümüşü dalğalar qəfil sevinc tək
Haray sala-sala başımdan aşır.

Sularda dinclikdən yoxdur nişan da,
Sülh deyil, sülh rəmzi desək də ağa.
Dəniz kükrəyəndə, dəniz coşanda
Dalğalar əlində dönər bayrağa.

Sağlamıq. Səbəbmi? – Unutma onda,
Dənizdə çimirik hər səhər tezdən.
Uzaq üfüqlərdən günəş çıxanda,
İşə yollanırıq çıxıb dənizdən.

DƏNİZ VƏ SAHİL

İki aləm dayanıb üz-üzə,
Dəniz sahilə hücum edir,
Sahil dənizə.
Xəzərin dalğası
geriyə dönər,
Bakının "dalğası"
dənizdə qalar.

Geriyə dönməyən dalğalardır
estakadalar.
Bu vuruş pis deyil,
Bu yarış pis deyil.
Dənizi külək qızışdırır,
Sahili insan istəyi…

XƏZƏRİN SAHİLİNDƏ

Dalğalandı, yenə də dindi Xəzər,
Dənizi seyr elədim, coşdu ürək.
Mavi bir don geyinib indi Xəzər,
Dalğalarsa o donun qırçını tək.

Suya gircək o gözəl gəldi dilə,
Kükrədi, mavi sular döndü qara.
İstədim mən də qoşam həsrət ilə
Qəlbimin dalğasını dalğalara.

Bu qədər ayrılığa qəlbmi dözər?
Dənizin qoynuna cumdum yenidən.
İltifat eyləyərək mavi Xəzər
Donunun altına aldı məni də…

1976

PAYIZIN SONUYDU

Payızın sonuydu, endim sahilə,
Məni göynədirdi uğursuz eşqim.
Qəmgin görməmişdim dənizi belə,
Sahildə gözümə dəymədi heç kim.

Dənizi, sahili qınamıram mən,
Sanki adamları gözləyir onlar.
Oğulu, uşağı çəkilib gedən
Ataya, anaya bənzəyir onlar.

1976

YENİDƏN QOYNUNDA GÖRÜŞƏNƏDƏK

Ürək bir dəqiqə olmayır aram,
Unuda bilmirəm onu bir an da.
Hər gecə yuxuma haram qatıram,
Qalxıram yerimdən alatoranda.

Görüşə gedəni de, kim qorxudar? –
Qorxum yox küləkdən, qardan, yağışdan.
Arvadı, uşağı qoyub yuxuda,
Yanına qaçıram onun obaşdan.

O, mənim könlümün sevimli yarı,
Ürək sevərdimi de, hər yetəni?
Dolanır boynuma soyuq qolları,
Duzlu öpüşlərə qərq edir məni.

Bu soyuq təmasdan alovlanıram,
Bu duzlu öpüşü az deyil uman.
Özümü hamıdan xoşbəxt sanıram,
Onun ağuşunda olduğum zaman.

Gün çıxar, şəfəqlər qoynunu bəzər,
Ayrılmaq istəmir səndən heç ürək.
Hələlik, hələlik, sevimli Xəzər,
Yenidən qoynunda görüşənədək…

GƏL

Sevinc də, kədər də itib elə bil,
Sahildə dayanan yorğun gəmiyəm.
Belə ömür sürmək yaşamaq deyil,
Dalğasız, tufansız dəniz kimiyəm.

Gəl, gətir özünlə kədəri, qəmi,
Yatmış duyğularım haray qoparsın.
Məhəbbət tufanı bir qayıq kimi
Məni ağuşuna alıb aparsın…

PƏNCƏRƏM DƏNİZƏ BAXIR

Pəncərəm dənizə baxır,
Onu aydınca görürəm.
Mən yuxudan duran kimi
Dənizə salam verirəm.
Mavi sular gülümsəyir,
Ləpələr keçir hücuma.
Açıb dalğa qollarını
Dəniz deyir:
–Gəl qucuma!

GƏLİRƏM, DƏNİZ, GƏLİRƏM

Gen aç dalğa qollarını,
Gəlirəm, dəniz, gəlirəm.
İçimdə bir fırtına var,
Mən səndən ötrü ölürəm.

Dalğalar diş tək ağarır,
Dəniz, gülürsən deyəsən?!
Məni balıq etmək üçün
Sən də ölürsən deyəsən…

***

Əyləşib ləpədöyəndə,
Oğlum kəsibdir səsini.
Heyran-heyran dinləyirik
Biz dənizin nəğməsini.

Ağ dalğalar elə bil ki,
Pianonun dilləridi.
Onları çalan küləyin
Görünməyən əlləridi…

DƏNİZİN NƏBZİ

Gün çıxır, ləpələr
Qızıl don geyinir.
Dalğalar dənizin
Nəbzi tək döyünür…

GÜNDƏN - GÜNƏ

Atam dənizdə olur
İlin bütün yayını.
Gah dalğalar qoynunda,
Gah da evdə yuyunur.
Dənizə getməyəndə,
Hövsələsi daralır.
Hey çimsə də, ağarmır,
Gündən-günə qaralır…

***

Qızıl şəfəqlər altında
Qızılı qumlar saralır.
Günün fırçası sarıdı,
Niyə dərimiz qaralır?

DALĞA QOVUR DALĞANI

Dalğa qovur dalğanı,
Dalğa dalğaya çatmır.
Dənizdə tufan yatır,
Qəlbimdə tufan yatmır.

Sənsiz keçən gecələr
Alov dolur yerimə.
O qaçan dalğaların
Biri sənsən, biri mən…

SAHİLDƏ DÜŞÜNCƏLƏR

Yenə sahilə doğru
Cumur, cumur dalğalar.
Sanki ləpədöyəndən
Bir şey umur dalğalar.

Bu coşqunluq hədərdi,
Bu umacaq hədərdi.
Dalğaların da ömrü
Sahillərə qədərdi…

Qulağımda səslənən
Suların harayıdır,
Gözlərim dənizdədir,
ah çəkirəm dərindən.

Dalğa sahilə çatıb,
Yenə geri qayıdır,
İnsan qayıda bilmir
Ömrün sahillərindən.

Günəş qan rəngi alır
Üfüqdə bathabatda.
Dalğalarsa güclənir
Sahilə çathaçatda…

1969

***

Elə bil ki, bu gün gəlib dənizin təbi,
Yazacaqdır, ürəyində hər nəyi varsa.
Dəniz daşqın, dəniz coşqun, dəniz əsəbi,
Sahillərdə sakit duran sərt qayalarsa,
Biganədir onu duz tək yalayan suya, –
Qaya ki, qaya…

Dəniz coşur, dəniz əsir həyəcanından,
Dəniz ləpə çiçəklərdən çələng toxuyur.
Yorulmadan qayaların ötür yanından,
Necə həzin, necə gözəl nəğmə oxuyur,
Qayalarsa elə bil ki, gedib yuxuya,
Qaya ki, qaya…

***

Əsəblərim gərilmişdi, endim sahilə,
Mənim kimi əsəbiydi bu gün dəniz də.
Dalğalar hey qaçışırdı belədən-belə,
Küləklər at oynadırdı bu gün dənizdə.

Belə coşub hay salmağın söylə, yerimi? –
Hardan aldın de, bir belə qəzəbi, dəniz?
Bircə anda sakit etdi əsəblərimi
Əsəbi dəniz…

1969

MƏN BİR BALIQ İDİM

Arabir dənizin sahilinə çıx,
Balıqqulağıyla sahil dolubdur.
Mən balıq olmuşam, adi bir balıq,
Həyatım əzəldən dəniz olubdur.

Mənim ən müqəddəs arzularım da
Dənizdə alışıb, sahildə sönüb.
Yadımdan çıxarmı, könül tarımda
Hər ləpə bir titrək mizraba dönüb.

Dayazı sevmədim, üzdüm dərində,
Şirin xatirələr könül oxşayır.
İşıqlı dünyadan köçənlərin də
İşıqlı dünyada ruhu yaşayır.

Qırılıb simləri könül tarımın,
Vətən həsrətini duyub getmişəm.
Dənizdən gedəndə qulaqlarımı
Dəniz sahilində qoyub getmişəm.

O dadlı nəğməyə həsrətəm axı?! –
Ləpələr oxusun qoy xısın-xısın.
Balıq həsrətdirsə, balıqqulağı
Dəniz nəğməsinə həsrət qalmasın.

***

Nəğmələrin hər çaları
ürəkləri oda salır,
Nəğmələrin xoş ahəngi
ruhumuza nur səpələr.
Mən sahildə dayanmışam,
dəniz sanki kaman çalır,
Ləpədöyən kamanıdır,
kəmanəsi ağ ləpələr…

SƏN ÇIXDIN DƏNİZDƏN

Sən girdin dənizə, coşdu sular da,
Gözlərim yanınca bələdçi gəldi.
Sən çıxdın dənizdən, dönəsən deyə
Dalğalar dalınca minnətçi gəldi.

SU PƏRISI

Dəniz sahilində
kövrəldim,
Hönkur-hönkür
ağlamaq istədim.
Üstumə atılan
su pərisini tutub,
yanımda saxlamaq
istədim.

Ancaq çırpınıb çıxdı
qollarımın arasından,
dalğaya dönüb,
qayıtdı dənizə.
Qəlbimdə təzə bir sevda
oyatdı dənizə.
Üzümdə bir əsim nəfəsi,
qulağımda gileyli
sözü qaldı.
Dodağımda
öpüşünün duzu qaldı. –
Nədənsə tanış gəldi mənə
bu dad.
Su pərisi məni ovsunlayıb,
ürəyimi də özüylə apardı,
ay dadi-bidad…

24.02.2000

YAXŞI Kİ, DÜNYANIN SEVƏNLƏRİ VAR

MƏNİM SEVDİYİM VƏ MƏNİ SEVƏN BÜTÜN QIZLARA

Qəlbimdə nur olar xoş ülfətiniz,
Sevin, xoşbəxt olun, qızlar, həmişə.
Sizin pak, müqəddəs məhəbbətiniz
Qoymaz ki, ilhamım ovxardan düşə.

Sevgiylə baxsanız, quru yamaclar
Gül açar, sevinər gülü, laləsi.
Gözümə dəyəndə şəlalə saçlar
Qəlbimdə çağlayar nur şəlaləsi.

Bir ocaq qalayın, közləri bizdən,
Hələ ürəyimdə min arzu qalıb.
Gözlərim nur alır gözlərinizdən,
Əlim saçınıza tamarzı qalıb.

Sönmüş ocağımı alışdıranda
Alovlu baxışlar bəxtə vər olub.
Siz məni sevgiylə danışdıranda
Ürəyim sevinib, bəxtəvər olub.

Qərib məhəbbətlər sığıb qəlbimə,
Gülməyin gözümdə bərq vuran şehə.
Sevgi yağışları yağıb qəlbimə,
Taleyim çevrilib qövsi-qüzehə.

Gecikmiş sevginin qədəmi nizə, –
Yenə at oynadır köksümdə mənim.
Səpdim inci kimi qədəminizə,
Yaş da qoymadınız gözümdə mənim.

Həsrət alovuyla ürəyim sızlar,
Nələr çəkdiyimi göz yaşı bilməz.
Elə gözəlsiniz, vallah, a qızlar,
Sizin qədrinizi hər naşı bilməz.

Qəlbi pərvanədi bir nurlu üzə,
Həmişə oynayır şair köz ilə.
Ancaq bədbəxtsiniz, siz özünüzə
Baxa bilmirsiniz şair gözüylə…

1999

***

"Sizi sevən də, sevməyən də bədbəxtdi…"

Bir qızın sözlərindən

Sizə rast gələndən dincliyim itib,
Sirdaşım olubdur yağışlar mənim.
Yolumun üstündə tikanlar bitib,
Yaxır kinayəli baxışlar məni.

Şam tək əriyirəm hey için-için,
Kükrəyir qəlbimdə nifrət dənizi.
Qəlbimi odlara qalamaq üçün
Tale ürcahıma çıxarıb Sizi.

Sevda yollarında mən naşı oldum,
Büründü dumana, çənə bu sevgi.
Sevdim, mükafatım göz yaşı oldu,
Səadət vermədi mənə bu sevgi.

Canımda sehrli bir alov gəzir,
Çiçəyə vuruldum, quşa vuruldum.
Dənizi görəndə ürəyim əsir,
Gözümdən çağlayan yaşa vuruldum.

Yolumun üstündə at çapır külək,
Titrəyən ürəyim payız nanəsi.
Sənin həsrətinlə döyünən ürək
Çevrilib olubdur qəm viranəsi.

Şairi sevənlər, sözü sevənlər
Gülüb öyünməsin öz bəxti ilə.
Yazıqdı, bədbəxtdi Sizi sevənlər,
Sizi sevməyən də bədbəxtdi elə…

1998

BƏLKƏ

Bəlkə əbəs imiş zillət çəkdiyim,
Bəlkə özgə üçün gözlərin dolub?
Bəlkə ürəyində mənim əkdiyim
O sirli, sehrli çiçəklər solub?

Sevdalı qəlbinin nədir istəyi? –
Axı məhəbbətin olmaz şəriki?!
Bəlkə yanağına yad nəfəs dəyib,
Bəlkə ürəyindən sevda perikib?

Bəlkə də düşmüsən dəmir qəfəsə,
Bəlkə də həyatın zülmətə dönüb.
Bəlkə də dözməyib o yad nəfəsə
Sevdalı qəlbində yanan şam sönüb?

Bəlkə deyilənlər yalandır, yalan,
Eşqini hər şeydən uca tutmusan?!
Bəlkə gözlərinin rəngini alan
Mavi dənizi də sən unutmusan?

Dikilib yollara qəmli gözlərin,
Ürəyin can atır Xəzərə bəlkə?
Qəlbində uyuyan həsrət közləri
Mənim nəfəsimlə közərə bəlkə?

Niyə yolumuzu ayırdı fələk?
Kim şərik olacaq həyəcanıma?
Hər gün qara-qara qarışqalar tək
Bəlkələr darışır şirin canıma…

1998

MƏNİ LAYİQ ELƏ BU EŞQƏ, TANRIM

"Harda olursan ol, kiminlə olursan ol, həmişə mənimləsən."

Bir məktubdan

Bir zaman başına dünya dar olub,
Dalıb xəyallara əlində qələm.
O, məni sevəndən bəxtiyar olub,
Gözündə dəyişib bu dünya, aləm.

Qəlbimdə bir ağır həsrət yükü var,
Köksümdə inləyən neyimi sevib?
Bəlkə də üzümdə şeytan tükü var,
Bilmirəm o mənim nəyimi sevib?

Elə vurulub ki, çətin unuda,
Gizli bir sevdayla yanır bu gözəl.
İlan gözündəki parıltını da
Bəxtinin ulduzu sanır bu gözəl.

Dərdini danışır aya, günəşə,
Eşqiylə xəyali bir ocaq çatır.
Köksümə can atan körpə bənövşə
Bilmir ki, qəlbimdə boranlar yatır?

Təzə bir mahnıya həsrətdir tarım,
Sevdalı nəğmələr çalmaqdır peşəm.
Məni layiq elə bu eşqə, Tanrım,
Qoyma ki, o qızın gözündən düşəm.

Qoy gəlsin yanıma desə ürəyi,
İlan tək qıvrılsın hörük sinəmdə.
Kim bilir, bəlkə də kösöv ürəyin
Ocaq taleyi var körük sinəmdə?

1998

SƏNƏ KİM DEDİ Kİ, SEVGİ GÜNAHDI

Zərif duyğularım üsyana qalxdı,
Həqiqət ucuzmuş, yalanlar baha.
Sənə kim dedi ki, sevgi günahdı? –
Qəlbimə toxunub batma günaha.

Eşidə bilmədin könül səsimi,
Niyə qara gördün sən üzü ağı?
Təzə qönçə tutan zərif hissimi
Açmağa qoymadı hikkə sazağın.

Könlün istəyirsə, harayla, gəlim,
Ətirli çəmənlər olsun döşəyim.
Yersiz tələblərin qoymur ki, gülüm,
Sevginin önündə hər gün baş əyim.

Çək-çevir etməyi xoşlamıram mən,
Sözümü deyirəm üç nöqtə ilə.
Qəlbində azadlıq eşqi kükrəyən
Yaşaya bilərmi heç diqtə ilə?

Atalar cücəni payızda saydı,
Könlün istəyəni özün ara, seç.
Qəlbin qəliblərə sığan olsaydı,
Sən mənə qəlbini verərdinmi heç?

Dəli sevdalardan çətin ki, doyum,
Eşqim bir obaya, ölkəyə sığmaz.
Heç özünü yorma, onsuz da boyum
Sənin xoşladığın ülgüyə sığmaz.

Zərif duyğularım üsyana qalxdı,
Həqiqət ucuzmuş, yalanlar baha.
Sənə kim dedi ki, sevgi günahdı? –
Qəlbimə toxunub batma günaha…

1998

MƏN BELƏ DEYİLƏM, MƏNİ BAĞIŞLA

Məni qısqanırsan yamanca, gülüm,
Saçına saldığım dəni bağışla.
Deyirsən ki, adam birini sevər,
Mən belə deyiləm, məni bağışla.

Gecələr başımın üstündə yanan
Ulduzu sevirəm, ayı sevirəm.
Kür, Araz çağlayır damarlarımda,
Dənizi sevirəm, çayı sevirəm.

Əllərim titrəyir güllərdən ötrü,
Qəlbimə sığışmır arzum, diləyim.
Nərgizi, Laləni, Bənövşəni də
Dəli bir sevdayla sevir ürəyim.

Qışı da sevirəm, isti yayı da,
Payızı sevəndə, bahar incimir.
Qoşqarı sevirəm, qısqanmır Kəpəz,
Kəpəzi sevirəm, Qoşqar incimir.

Eh, mən də beləyəm, qınama məni,
Sevirəm qəlbimi saran qəmi də.
Bəndədən nə gizlin, Allah bilirsə, –
Səni də sevirəm, rəfiqəni də.

Köksümə sevdalı bir ürək düşüb,
Hərəyə taledən qismətdi bir pay.
Bu meşə, bu dəniz tək mənim deyil,
Gülüm, hamınındı bu dəniz, bu çay.

Qəlbimin başında cücərən, bitən
Sevdaya mən qənim ola bilmərəm.
Hər şey təkcə mənim deyil, bilirsən,
Mən də təkcə sənin ola bilmərəm…

1998

GÜLÜM, MƏHƏBBƏTLƏ ZARAFAT OLMAZ

Asanmı sanırdın mehri, ülfəti? –
Heç vaxt incimirdin sözümdən mənim.
Əyləncə bilirdin sən məhəbbəti? –
Qorxmadan öpürdün üzümdən mənim.

Hisslərin əlində oldun əsir sən,
Körpə bir məhəbbət düşdü sazağa.
İndi titrəyirsən, indi əsirsən,
Qaçmaq istəyirsən məndən uzağa.

Geriyə yol varmı ancaq sevgidə? –
Ürəyim titrəyir, yol çəkir gözüm.
Alın yazısıdı elə sevgi də,
Qaçmaq mümkün deyil ondan, əzizim!

Mənə nifrətlə də baxa bilərsən,
Ancaq bilirəm ki, qəlbi yuxasan.
Sən mənim sözümdən çıxa bilərsən,
Qəlbinin sözündən çətin çıxasan.

Gözündən ovcuma bir damla düşdü,
Sevda yollarında şair mat olmaz.
Sevgi ömür kimi ciddi bir işdi,
Gülüm, məhəbbətlə zarafat olmaz…

07.03.2000

KÜSKÜN BƏNÖVŞƏM

Zəng edib məni yubileyim münasibəti ilə təbrik edən,ancaq adını deməyən bir qıza.

Soruşdum: – Kimdi ki, mənə zəng edən?
Dedin: – Sizi sevən adi oxucu.
Nədənsə adını söyləmədin sən,
Nisgilli sözlərin oldu ox ucu.

Artdı ürəyimdə yazmaq həvəsi,
Şairi sevgiylə dindirdin, gülüm.
Axdı varlığıma mehriban səsin,
Məni bəxtəvərə döndərdin, gülüm.

O səs necə doğma, necə tanışdı…
Hardasan, hardasan, küskün bənövşəm?
O səsdən od alıb qəlbim alışdı,
O səsçün nə qədər qəribsəmişəm?!

Közərdi könlümdə dəli bir istək,
Bilmirəm heç necə unudum səni?
Son sözü söylədin, asıldı dəstək,
Əlvida deyəndə tanıdım səni.

Qopdu ürəyimdən yanıqlı bir ah,
Gəlmişəm imana, dinə bu axşam.
O qızın qəlbinə insaf sal, Allah,
Bir də zəng eləsin mənə bu axşam…

31.01.2000

***

Haqqım yox kimsədən küsəm, inciyəm,
Neçə yetim sevda sızlar içimdə.
Dedin: – Düz söyləyin, mən neçənciyəm
Sizin sevdiyiniz qızlar içində?

Bilmirəm nə deyim, tükənib sözüm,
Gözümü bağlayan çən olacaqsan.
Birinci deyilsən, ancaq, əzizim,
Deyəsən sonuncu sən olacaqsan…

24.02.2000

***

–Məhəbbətlə dolu ürəyinizi
Qəlbimin simsarı bilmişəm, – dedin.
İçimdə kükrəyir sevgi dənizi,
Sizi görmək üçün gəlmişəm, – dedin.

Yarpağa döndərdi sözün xəzəli,
Etiraf etməsəm, xəyanət olar.
Məni görmək üçün gələn gözəlin
Gözündən öpməsəm qəbahət olar…

07.03.2000

DEDİN SADİQ OLUR DOSTLUĞA QIZLAR

Aynurə üçün

Dedim: –Tənhalıqdan ürəyim sızlar. –
Titrək əllərimə uzandı əlin.
Dedin: –Sadiq olur dostluğa qızlar,
Bu fani dünyada dost olaq gəlin.

–Rahatlıq tapmadım mən bu həyatda,
Sənin də dincliyin itə, qorxuram.
Gülüm, aramızda olan dostluğun,
Sonu "Vağzalı"yla bitə, qorxuram…

08.03.2000

MƏNİM QANADLI ÇİÇƏYİM

Mənim qanadlı çiçəyim,
Uçub gəldin otağıma.
Dodaqların kəpənək tək
Qondu mənim dodağıma.

Şeytan gözlərin könlümün
Sehrli açarı idi.
Dodaqların gül ləçəyi,
Ürəyim ac arı idi.

Uçum-uçum uçunurdu,
Qəlbim də qanadlı idi.
Sənin ləçək dodaqların
Bilirsən nə dadlı idi?

Taleyim üzümə güldü,
Daddım bu eşqin barından.
Beçə balı hazırladım
Öpüşünün nübarından…

2000

AĞ AT

Mənə ağ at düzəltmisən,
Hədiyyə almaq nə xoşdu?
Sevdalı gözü yol çəkir,
Ağ atın yəhəri boşdu.

Niyə rəngin avazıyıb,
Damarında qanın ollam.
Ağ atın belinə qalxıb,
Ağ atlı oğlanın ollam…

14.02.2000

İLXIÇI OĞLU

– Atam atı çox sevirdi…
–Atanız ilxıçı idi? –
Güldüm sənin sözlərinə,
Baxışların qayçı idi.

Dedim ki, ovçuya dönsəm,
Şikarım sən olmalısan.
Mən ilxıçı oğlu olsam,
Nigarım sən olmalısan…

****

Zamanın qara saçıma
Saldığı ağ vər çoxalır.
Qorxuram ki, arzularım
Nə vaxtsa, dönə xəzələ.

Gülüb dedin: –Gündən-günə
Sizi sevənlər çoxalır…
–Bir yazıq şair neyləsin
Axı bu qədr gözələ?

14.02.2000

ETİRAF

Könül üçün

Gözlərindəki həsrəti
Elə bilmə duymamışam.
Zərif qəlbə xal salmağa
Çəkinmişəm, qıymamışam.

Nə gizlədim, ürəyimi
Bir gizlicə həsrət yeyib.
İlham pərim həyatını
Bu gözələ həsr et, – deyib.

Xəyalən kəpənək olub,
Uçub qonsam da yaxana,
Qorxmuşam ki, sevgi gəmim
Sualtı daşa toxuna.

Bu vaxtadək bir kimsənin
Hisslərinə gülməmişəm.
Ancaq ki, məni bir belə
Sevməyini bilməmişəm.

Vüsalına can atsam da,
Nəsibimiz hicran olub.
Qəlbimin dərin qatında
Sənin də öz hücrən olub…

26.03.2000

PULLU YERDƏ İŞƏ GİRDİYİM ÜÇÜN MƏNİ QINAYAN GÖZƏLƏ

Kimsəyə atından düş deməmişəm,
Dözmüşəm həyatın soyuğuna da.
Bil ki, ömrüm boyu kiş deməmişəm
Hələ bir qonşunun toyuğuna da.

O boş eyhamları duyar fərsiz də,
Sataşma, ürəyim kövrəkdi, yavrum.
Pulsuz da yaşamaq olar, ərsiz də –
Mənə pul, sənə ər gərəkdi, yavrum.

Sevsəydin, qəlbində sökülərdi dan,
Məhəbbət ürəyi bəzəyir, gülüm.
Mənim "pul" sevdamla, sənin "ər" sevdan
Elə bir-birinə bənzəyir, gülüm…

1997

***

Qalmamışam bu dünyadan tamarzı,
Hər neməti şəkər olub, bal olub.
Taleyimdən necə qalım narazı? –
Neçə cığır qabağımda yol olub.

Dostum vardı, sanardım ki, qalamdı,
Ürəyimdə nisgil qalam-qalamdı.
Aylar keçdi, illər ötdü, dolandı, –
Məsləksizə könül verib, qul olub.

Xosunlaşdı mələk donlu ilanlar,
Sünbülləri alaf kimi yolanlar…
Aman Allah, ayaq tutdu yalanlar, –
Həqiqətin doğanağı pul olub…

8 avqust 1997

EŞQ ŞİMŞƏYİ VURAN AĞAC

Bir ılıq nəfəsə təşnəyəm, acam,
Göz dağı olmuşam bir şux gəlinə.
Mən eşq ildırımı vuran ağacam,
Quruyub dönmüşəm qəm heykəlinə.

Necə yola verdin mənsiz ayları?
Könlü qırılmışa könül bağlama.
Dibimə gözündən sevgi çayları
Axsa da bitmərəm, daha ağlama…

1997

DƏNİZDƏN UTANAN GÖZƏL

"Dənizə baxmaq istəyirəm, ancaq ondan utanıram. Ona görə ki, məni Sizinlə qoşa görüb, sirrimi bilir dəniz."

Taleyin payına deyiləm asi,
Ömrümdə qəribə bir oyun olub.
Qəlbimdə kükrəyən nifrət dalğası
Sevgi sevinciylə qolboyun olub.

Yanğımı söndürməz buz kimi su da,
Gizli bir sevdayla hey yanıram mən.
İçimdə dalğalar haray salsa da,
Dənizə baxmağa utanıram mən…

***

Ürəyim bu işdə çox naşı imiş,
Kədər sevənlərin sirdaşı imiş.
Mən elə bilirdim sevgi sevincdi,
Sən demə məhəbbət göz yaşı imiş…

1997

BU GÖZƏL MƏNDƏN PAY UMSA

Onu görcək həsrətimin
Çiçəkləri qönçələyib.
Bu gözəlin gözlərində
Qərib sevgi gecələyib

Nəfəsiylə məst eləyib
Yar dəlisov küləkləri.
Qəlbimin xəritəsidi
Bu gözəlin bəbəkləri.

Bu gözəldən gözünü çək,
Bu gözəl mənim payımsa.
Ürəyimi verməliyəm
Bu gözəl məndən pay umsa…

1997

TUFAN QORXUSU

Kənd yolları qəribsəyib yamanca,
Həsrət gözüm inci səpir yamaca.

Ayağımı tənha cığırlar öpür,
Yollarıma göylər göz yaşı səpir.

Körpə quşlar yuxusundan oyanır,
Hər yamacdan bir xatirə boylanır.

Gözlərimdə həsrət odu çağlayır,
Ürəyimdə xatirələr ağlayır.

Buludlardan gəlir tufan qoxusu,
İslanmışın yağışdan nə qorxusu?…

1997

***

Sən dəniz istəyirdin
Mən səni dağa apardım.
Qəlbimizdə dalğalar
haray qopardı.
Başını sinəmə söykəyib,
ağladın acı-acı.
Qəlbində sellər çağlayanın
Dənizə nə ehtiyacı?

***

Əyləşmişdik
bir cüt ağacın dibində.
Qəlbimizdə
sellər-sular çağlayırdı.
Başımızın üstündə
bir cüt ağac ağlayırdı.
Ovuda bilmirdi özünü,
ağac da sən gündə idi.
Üstümüzə ələnən yarpaqlar
həsrətimin rəngində idi…

1997

BÜLLUR GÜLDAN

Ürəyim –
Bir gözəlin əlindəki
büllur güldana bənzəyir.
İçini sevdalı çiçəklər
bəzəyir.
Məhəbbətlə baxanda
o çiçəklər ətir saçır.
Bir gözəl
ürəyimi sinəsinə sıxıb
qaçır, qaçır…

Ürəyim –
Bir sehrli gül qabı kimi
təzə-təzə çiçəklərlə
dolacaq.
Ancaq nə vaxtsa,
bir gözəlin əlindən düşüb,
çilik-çilik olacaq,
yerə səpiləcək
yaralı sevda çiçəkləri…

1997

SÖZ ÇƏMƏNİ

Yazılı vərəqlər
söz çəmənidi elə bil.
Ürək ləzzət çəkir
Sözlə göz öpüşəndə.
Söz çiçək kimi açılır,
ətir saçır
yerinə düşəndə…

1998

ADI NUR, ÖZÜ NUR OLAN GÖZƏLƏ

İçimdə qaynadı gənclik həvəsi,
Məni zirvələrə qaldırdın bu gün.
Axdı ürəyimə səsin, nəfəsin,
Qəlbimi nur ilə doldurdun bu gün.

Məni məftun etdi söhbətin, sözün,
Elə bil təzədən gördüm səni mən.
Bahar buludu tək dolmuşdu gözün,
Öpdüm saçlarına düşən dəni mən.

Sevdalı ürəyin gör nələr çəkib? –
Dadmısan nə qədər dərdi, zilləti.
Qara gözlərini gözümə dikib,
Əritdin qəlbimdən qara zülməti.

Axır ürəyinə odlu göz yaşı,
Gözümdə şimşəklər çaxır, əzizim.
Dedin: qara rəngdən gəlməyir xoşun,
Rəngin nə günahı, axı, əzizim?!

Qəlbinin başında dərd qoşun-qoşun,
Onu yumaq olmaz qarla, yağışla.
Əgər qara rəngdən gəlmirsə xoşun,
Qara xallarını mənə bağışla.

Sevgi yarpaqları dönməz xəzələ
Kimin ki qəlbində həyat eşqi var.
Adı nur, qəlbi nur olan gözələ
Neyləyə biləcək qara buludlar?

Hərdən bir bizi də salarsan yada,
Qoru, saf, müqəddəs hissləri qoru.
Heç nə istəməzdim qoca dünyadan
Düşsə taleyinə adımın nuru…

1998

PİS GÜL

Sarı gülü göstərib,
Dedin mənə: – Pis güldü.
Saralmış düzə baxdım,
Ürək güldü, göz güldü.

Bir xoş nəfəsə bənddi,
Kül altında köz durur.
Gözəlliyə baxanda
Həyəcandan göz dolur.

Saralmış ləçəklərdə
Həsrət dolu nisgil var.
Gülüm, insafın olsun,
Heç dünyada pis gül var?!

1998

PAYIZ OTU

Payız otu, yaşıllığın
Gözlərimə xoş gəlir ha!
Dəli könlümlə oynama,
Bahar eşqi daş dəlir ha!

Söndürərmi payız odu?
Ömrün üzü payızadı.
Payız otu, payız otu,
Xumar gözdən yaş gəlir ha!

Bahar libası geyinmə,
Soyuq düşəndə deyinmə,
Yaşıllığınla öyünmə,
Öndən qarlı qış gəlir ha!...

1998

RUHUM, BƏDƏNİM

"Heyif o ruha ki, bu bədəndədi" –
Sözlərin qəlbimə sancılan bir ox.
Etiraf elədin sən bunu bir gün:
Ruhumu sevirsən, bədənimi yox.

Mənim qələmimdən çıxan göz yaşı
Çevrilib kağızda dürrə, inciyə.
Ürəyim nə qədər zillət çəksə də,
Qoymayıb ruhumun ruhu inciyə.

Qəlbimdən boylanan işıq eşqinə
Pərvanə özünü odlara yaxıb.
Sevdalar ruhuma gəl-gəl deyəndə
Dəli bəbəyimdə şimşəklər çaxıb.

Nankor övladları üz döndərəndə
Heç nə söyləməyib, bu vətən dözüb.
O ruhun bu qələr şıltaqlığına
Kimsə dözəmməzdi, bu bədən dözüb.

Mənim məhəbbətlə vuran qəlbimin
İçindən nə qədər sevda keçibdir.
Bu bədən o ruha elçi düşməyib,
O ruh bu bədəni özü seçibdir…

1998

MƏNƏ GÜL GƏTİRƏN GÖZƏL

Olmamışam, otağıma
Sən üç gül qoyub getmisən.
Ürəyim riqqətə gəlib,
Məni bəxtəvər etmisən.

Güllər yaralı könlümə
Sığal çəkir mələk kimi.
Güllər güldandan boylanır
Sevdalı bir ürək kimi.

Sənin tək bir qız tapmışam,
Taleyim üzümə gülüb.
O gülləri hey öpürəm
Sevdalı gözlərin bilib.

Mənə gül gətirən gözəl,
Sevgi haqdı, yalan deyil.
O güllər gözümdə bitib,
Daha heç vaxt solan deyil…

1999

SƏN MƏNİ TANISAN

"Əvvələr Sizi bir o qədər də tanımırdım. Ona görə də sərbəst halda söhbət edirdim. Son vaxtlar isə Sizi daha yaxından tanımağa başlamışam. Onun üçün də söhbət edə bilmirəm. Yəni ürəyim sözlə dolu olduğu halda, nitqim tutulur. Yəqin ki, indən belə Sizinlə söhbət etmək mənim üçün daha çətin olacaq".

Bir məktubdan

Eh, mən də beləyəm, qınama məni,
Sən Allah, yaxından tanıma məni!

Sən məni tanısan, dincliyin itər,
Dənizi sevərsən, çayı sevərsən.
Gecələr sübhədək nağıl danışan
Ulduzu sevərsən, ayı sevərsən.

Sən məni tanısan, bəbəklərindən
Sevdalı qəlbimə inci səpərsən.
Sən məni tanısan, gedib çəmənə
Çiçəyin gözündə şehi öpərsən.

Sən məni tanısan, bədbəxt olarsan,
Başından tüstülər, dumanlar qalxar.
Sən məni tanısan, şəhla gözündən
Bərgüşad süzülər, Həkəri axar…

Sən məni tanısan, dincliyin itər,
Ruhlar ulu yurda çağırar səni.
Sən məni tanısan, ürəyimdəki
Şeytanlar yolundan çıxarar səni.

Gözləri oyulmuş mərd qardaş kimi
Gözünə sürtərsən qanadlarımı.
Səni tərk eləyib getməyim deyə
Eşqinlə ütərsən qanadlarımı.

Sən məni tanısan, gecələr gəlib,
Pəncərəm önündə bir ay olarsan.
Sən məni tanısan, dilə düşərsən,
El-aləm içində rüsvay olarsan.

Sən məni tanısan sevən qəlbimin
Nələr çəkdiyini bilərsən, gülüm.
Sən məni tanısan, səadətindən
Ürəyin partlayar, ölərsən, gülüm.

Eh, mən də beləyəm, qınama məni,
Sən Allah, yaxından tanıma məni!

1998

ƏLLİ BİRİNCİ ULDUZ

Qoşa gəzdik, sevindi bu birliyə göylər də,
Məhəbbətlə vuranda ürək göyərçin olur.
Söylədin ki, qəlbində niyyət tutub, göylərdə
Əlli ulduz sayanın arzuları çin olur.

Ciyərlərim məst oldu saçının qoxusundan,
Ulduzları saydıqca özümüz də nur saçdıq.
Biz ulduz düymələri gecənin yaxasından
Həsrətlə parıldayan gözlərimizlə açdıq.

Bilmədim ki, nə edim sənin üçün hədiyyə,
Qəlbimi ulduz edib başının üstdən asdım.
Mən əlli ulduz saydım arzum çin olsun deyə,
Əlli birinci ulduz dodaqlarımı qarsdı.

Ulduz kimi bərq vurub gözümün qarasında
Təbəssümün zülməti doğrayırdı, kəsirdi.
Əlli birinci ulduz qollarım arasında
Bir qızıl balıq kimi həyəcandan əsirdi…

1998

***

"Dünya mənə dedi ki, Gözəl, Rafiq müəllimi ki bu qədər sevirik, görəsən o bizim nəyimizdi: atamız, yoxsa sevgilimiz?"

Sevir təbiəti, sevir dənizi,
Odur başa salan sevgini bizə.
Bir az atamıza bənzəyir bizim,
Bir az da bənzəyir sevgilimizə.

Başımız üstündə ay kimi gəzir,
Ömrümüz, günümüz işıqlı olur.
Onu görən kimi qəlbimiz əsir,
Küskün ürəyimiz işıqla dolur.

Baxır adamlara məhəbbət ilə,
Elə bil üzündə haqqın nuru var.
Dünyanın ən alçaq adamı belə
Onun gözlərinə baxsa, durular.

Ürəyi genişdi, qəlbi təmizdi,
Ah, onu sevənlər nə bəxtiyardı!
Bizimçün nə qədər doğma, əzizdi,
Heyf, nə atadı, nə də ki yardı…

1998

MƏHƏBBƏT DÖYÜR QAPIMI

Məhəbbət döyür qapımı,
Bilmirəm açım, açmayım?
Sevgi mənə qanad verib,
Neyləyim, uçum, uçmayım?

Bu məhəbbət ürəyimə
Şirin əzab gətirəcək.
Bu sevginin ocağından
Kirpiyin od götürəcək.

Sakitliyim, rahatlığım
Cəhənnəmə itiləcək.
Pərvanə tək eşq oduna
Qanadlarım ütüləcək.

Mənim titrəyən əllərim
Sənin üçün gül dərəcək.
Bu gecikmiş məhəbbətim
Eli mənə güldürəcək.

1998

EH, SƏN BELƏSƏNSƏ…

Sevirsən, qəlbindən dincliyin itib,
Sanki darlıq edir göy ulduzlara.
Könlündə məhəbbət toxumu bitib,
Meydan oxuyursan bütün qızlara.

Gözündən qoymursan məni bir an da,
Qəlbinə qısqanclıq buludu çöküb.
Eh, sən beləsənsə, əzizim, onda
Ömür-gün yoldaşım gör nələr çəkib?…

1998

MƏNDƏN SEVGI UMAN GÖZƏLLƏRƏ

Bilirəm ki, dünyada çoxunuza gərəyəm.
Mən ümidlə baxsam da, gələcəyə, sabaha,
O qədər əkilib ki, şumlanıb ki, ürəyim,
Sevda toxumlarını cücərdə bilmir daha.

Sözə baxmasa əgər, yaxın gəlib ərk ilə,
Nadinc uşaqlar kimi siz məni küncə qoyun.
Hisslərimin arısı qona bilmir hər gülə,
Bir az səbriniz olsun, qəlbimi dincə qoyun…

1998

DƏLİ KÖNLÜM AĞILLANIB

Çəkdiyim arxlar dağılıb,
Əkdiyim ağac quruyub.
Dəli könlüm ağıllanıb,
Gözlərimdə yaş quruyub
Yaşamağa dəyərmi heç
Sevdalardan baş qoruyub?!

1998

QƏLBİ YARALI BÜLBÜLÜM

–Qəlbi yaralı bülbülüm,
Məhəbbətlə dinərsənmi?
Mənim sevdalı könlümün
Gülzarına enərsənmi?

Dadmasan da nübarımı,
Tuta bildin damarımı.
Əzizim, ilham arımın
Çiçəyinə dönərsənmi?

Qəlb uduzar yaşa baxsa,
Sevmək – xoşbəxt yaşamaqsa,
Köksünə göz yaşı axsa,
Öləziyib sönərsənmi?

–Dənizdən günəş boylanır, –
Mat qalmışam: eşq odumu?
Gözündən sellər axsa da,
Söndürəmməz eşq odumu…

1998

MƏN ŞEİR OXUYANDA

Qara gözlərini görüb,
Misralarım baş apardı.
Mən şeirimi oxuduqca
Gözlərini yaş apardı.

Sözüm sənə çatdı, gülüm?
Ürəyim çat-çatdı, gülüm.
Səni şeirim ağlatmadı,
Səni dərd ağlatdı, gülüm…

1998

***

Qəlbimizdən keçənləri
duya bilməz qəlbi buzlar,
Məhəbbət tale payıdı,
gərək qəlbə göydən düşə.
Hərəniz bir çiçəksiniz,
sizə minnətdaram, qızlar,
Mənim könül tellərimi
qoymursunuz kökdən düşə…

***

Damarımda axan qandı,
Gözlərimdə nurdu sevgi.
Sevda dolu ürəyimdə
Gəlib yuva qurdu sevgi.

Səni sevmirlər, neyləyim,
Ay bostanıma daş atan?
Ruhum sevdayla yoğrulub,
Sevgidir məni yaşadan…

1999

***

–Məni sevirsənmi, söylə, əzizim? –
Soruşdum bir qızdan zarafatla mən.
Dedi: –Çox sevirəm, hətta çox sözü
Kiçikdir bu eşqin böyüklüyündən…

1999

RƏQS

Həsrət gözlərində yaş çiçək-çiçək,
Mələk qanadına döndü əllərin.
Yuvası dağılan yaralı quş tək
Uçub əllərimə qondu əllərin.

Ürəyim titrədi, tutuldu dilim,
Daha nə təmənnam ulu varlıqdan?
Əllərin nə yaman titrəyir, gülüm,
Əllərim məst olub bəxtiyarlıqdan.

Bu dəli sevdadan demə ki, əl çək,
Onsuz da dünyanın axırı puçdu.
Qanadım qırıldı rəqs qurtaran tək,
Əllərin çırpınıb əlimdən uçdu…

1999

MƏNİMLƏ RƏQS EDƏN GÖZƏL

Əlimdən tutub apardın,
Əlin əsdi nədən, gözəl?
Sevdalı könlün qabardı,
Arzusuna yetən gözəl.

Halımı soruşdu dilin,
Üzümə toxundu telin,
Əllərimə incə belin
Dönüb oldu vətən, gözəl.

Alışarmı sönən ocaq?
Saçlarımın qarına bax.
Heyf, mənim olmayacaq
Bu qamət, bu bədən, gözəl.

Əllərin əlimə yetdi,
Qəlbin bülbül kimi ötdü,
Nişanlın bilsə, iş bitdi,
Mənimlə rəqs edən gözəl…

1999

MƏNDƏN ŞEİR UMAN QIZLAR

Qəlbimdə sevgi perikib,
Halım olub yaman, qızlar.
Necə eşq nəğməsi çalsın
Simi qırıq kaman, qızlar?

Qızınan yoxdu istimə,
Boğuluram öz tüstümə.
Yenə də çöküb üstümə
Bir dilbilməz duman, qızlar.

Üzə düşüb kölgə yenə,
Çəkin məni bərkə yenə,
Sevə bildim bəlkə yenə,
Məndən şeir uman qızlar.

1999

Üzümə sevgiylə baxın,
Şimşəyə çevrilib çaxın,
Qəlbimi odlara yaxın,
Sizə qalıb güman, qızlar.

1999

ÇİÇƏKLƏYİR

Sevəndə üz çiçəkləyir,
Ocaqda köz çiçəkləyir.
Qələm kağızla öpüşür,
Yerində söz çiçəkləyir.

1999

SƏNİN ALDIĞIN QƏLƏM

Kəmalə üçün

Mənə qələm alan qız,
Canımı da alsana!
Titrək baxışlarınla
Ruhuma od salsana.

Sən verdiyin qələmi
Qoymaram qələmdana.
Ürəyimin sözünü
Qorxuram qələm dana.

Xəyallara dalmışam,
Gözümdən yuxu qaçıb.
Sənin verdiyin qələm
Əlimdə çiçək açıb.

Tanrı xoşbəxt eləsin
Arzusuna çatanı.
Sənə gizli sözüm var,
Qələm yazmır, utanır.

Sehrdi, möcüzədi,
Bu adi qələm deyil.
Əllərimdə titrəyən
Barmağındı elə bil…

1999

DURNALAR İŞIĞA UÇUR

Gözəllər –
Canımı üzərlər,
Ömrümü, günümü
Bəzərlər…
Gözəllər – hərəsi bir çiçək,
Yüz ətir hopubdur canıma.
Qatara düzülüb durna tək
Sevinclə uçurlar yanıma.
Mənə də səadət yar olub,
Səni də sevənlər var axı?
Durnalar saldığı lələklə
Yazılıb qəlbimin varağı.
Deyəsən onlara çatıbdır
Şeirimin, sözümün sorağı. –
Durnalar işığa uçurlar,
Ürəyim – bir durna çırağı…

1999

***

Ağ paltarlı bir gözəlin
Başına noğul ələdim.
Gizli sevgi dastanımı
Hamıya nağıl elədim.
Sözü qələmdən keçirib,
Özümə oğul elədim…

1999

HƏR ŞEYİ SÖZLƏ DEMİRƏM

Kəpənək qanadlı gözəl,
Niyə ağır bir söz dedin?
Gözəllərə baxdığımı
Görüb, mənə şorgöz dedin.

Üz-gözünü bulud aldı,
Baxışın şimşək tək çaxdı.
Gileylərin, tənələrin
Qəlbimə yağış tək yağdı.

Daha uf da eləmərəm,
Başına çevirsən məni.
Bu qədər ki, qısqanırsan,
Deməli, sevirsən məni…

1999

ALBOM ÜÇÜN

Odlu baxışın qəlbimi
Döndərəcəkdir kömürə.
Ancaq səni sevdiyimi
Salma ha, səsə, səmirə,
Samirə.

Ahənrüba ağuşuna
Can atan titrək dəmirəm.
Özün başa düşən qızsan,
Hər şeyi sözlə demirəm,
Samirə…

1999

ETİRAF

Ürəyim hıçqıran qırıq kamança,
Bu dünya gözümdən düşüb yamanca.
Qəlbimdə qəm yükü daşıyıram mən,
Səni sevmək üçün yaşayıram mən…

HƏSRƏT YAĞIŞI

"Sizin şeirlərinizdən qopan həsrət mənim qəlbimə hopdu, ömründə ağlamağı bacarmayan bir qızın göz yaşlarına çevrildi. Sizin şeirləriniz mənim qəlbimə ülvi məhəbbət, sevgi bəxş elədi."

Aynur

Aynurum, bir aylı gündə
Birgə dönəydik Laçına.
Yamaclardan çiçək dərib
Çələng höröydim saçına.

Yurdumuzun başı üstdən
Qada-bala sovuşaydı.
Bir-birinə həsrət ellər
Gül dərəndə qovuşaydı.

Ulu dağın hüzurunda
Əhdi-peyman bağlayaydıq.
Qəlbimizə qopan həsrət
Gözümüzdən çağlayaydı.

O göz yaşı selə dönüb,
Məni məndən qoparacaq.
Qəlbimdəki sevdaları
Bir gün yuyub aparacaq…

1999

GÖZLƏRİ YAŞLI BƏNÖVŞƏM

Fatma üçün

Ciyərim sənə həsrətdi,
Xoş ətirli bir çiçəksən.
Gözləri yaşlı bənövşəm,
Kol dibində niyə təksən?

Qəlbimdə həsrət köçü var,
Sanma ki, səni duymuram.
Gözləri yaşlı bənövşəm,
Səni dərməyə qıymıram.

Məhəbbətdən məst olmusan,
Elə bil ki, mürgülüsən.
Mən o payızın xəzəli,
Sən bu baharın gülüsən.

Gözləri yaşlı bənövşəm,
Sarı yarpağa ərk elə.
Mənim xəzəl ürəyimi
Götür əyninə kürk elə…

1999

KƏPƏNƏK QANADLI GÖZƏL

Kəpənək qanadlı gözəl,
Sanki uçmağa hazırsan.
Sevdiyin gülün xətrinə
Qanad çalmağa hazırsan.

Kəpənək qanadlı gözəl,
Sevgim ömrünü bəzərmi?
Qanadların məhəbbətin
Ağırlığına dözərmi?

1999

SAÇLARI PAYIZ GÖZƏLİM

Titrəyən əllərin boşdu,
Qəlbin sevdayla doludu.
Saçların payız yarpağı,
Gözlərin bahar buludu.

Ötən sevdaların seli
Köksümdə çətin durula.
Göz yaşlarınla yu məni,
Yarpaq saçınla qurula…

1999

NƏZİR

Bu gözəlin qulağına
Bir səs gəlib İlahidən.
Tanrım, mənim nəzirimi
Qəbul eylə İlahədən.

1999

***

Məni yuxunda görmüsən,
Ayılanda qəm yemisən.
Sağ-salamat qalım deyə
Mənimçün nəzir demisən.

Bu qədər ki, narahatsan,
Kaş qəbul olsun nəzirin.
Sənə doğmayam, aç mənə
Olsa qəlbində nə sirrin.

Səndə ki belə ürək var,
Qoy şair yesirin olsun.
Mənə nəzir deyən gözəl,
Ürəyim nəzirin olsun…

1999

SƏNİN RƏSMİN

İlahə üçün

Bir rəsmimi çəkmisən;
Dənizdən boylanıram.
Məni sevən qəlbinlə,
Günəşlə bir yanıram.

Xoşbəxtsən bir sözümlə, –
Mum edər sevgi daşı.
Bacarmıram özümlə,
Qəlbimdən sevgi daşır.

Mən dənizin qoynundan
Günəş kimi doğuram.
Nə sənin ürəyinə,
Nə dənizə sığıram.

Başımın üstündə ay,
Dövrəsində ulduzlar.
Dayanıb bir tərəfdə
Oğlaq bürcüm yol gözlər.

Dünya necə gözəldi,
Ürəyimdən qopdu ah.
Tanrım, keç günahımdan,
La ilahə illəllah!

20.01.2000

SƏNİN ƏLLƏRİN

Qorxdum ki, xəbislər düşələr duyuq,
Əlini tutanda halım dəyişdi.
Hələ əllərimə bu qədər soyuq,
Bu qədər sevimli əl dəyməmişdi.

Həsrətli dünyama qar yağdı yenə,
Xəyalım yaxını, uzağı gəzdi.
Eşqimin yolları dümağdı yenə,
İçimdə illərin sazağı gəzdi.

Ömrümə bir təzə sevda gətirən
Bir sirli, sehrli ağ atdı bu qış.
Ötən sevdaların üstünə yağıb,
Bəlkə də qəlbimi ağartdı bu qış.

Gözümə dikilib xumar baxışın,
Qəlbimə eşqinmi dolur, əzizim?
Əzəldən belədi, şaxtalı qışın
Yazı gül-çiçəkli olur, əzizim.

Qorxdum ki, xəbislər düşələr duyuq,
Əlini tutanda halım dəyişdi.
Hələ əllərimə bu qədər soyuq,
Bu qədər sevimli əl dəyməmişdi.

1998

DAN ULDUZU

Gözlərimdən yuxu qaçdı,
Səni andım bütün gecə.
Başımda əziz xəyalın
Göylərə baxdım gizlicə.

Yel əsdi, elə bildim ki,
Nəfəsindir səhər mehi.
Şehli çəmənləri gəzdim
Gözlərimdə həsrət şehi.

Məni bəxtiyar elədi
Saçlarından gələn ətir.
Dan ulduzu, dan ulduzu,
Taleyimə səhər gətir.

Dan ulduzu, dan ulduzu,
Dərdindən olmuşam dəli.
De, ulduza yetişərmi
Heç bəni-insanın əli?…

1998

***

Yanağın kibrit qarası,
Dodaqlarım sanki çöpdü.
Dilim, dodağım alışdı
Elə ki, üzündən öpdüm…

***

Kamana çevrilsən yayın olaram,
Taleydən umduğum payın olaram.
Qoymaram göylərdə tək darıxasan,
Əgər ulduzsansa, ayın olaram.

Quzuya çevrilib şeirin aslanı,
Sevgisiz olanda ürək paslanır.
Sənin xiffətini çəkirəm, gülüm,
Qələmim ağlayır, kağız islanır…

1998

YAŞ O YAŞ DEYİL DAHA

Yaş o yaş deyil daha
Ömür su kimi axır.
Ardımca xatirələr
Baxır, həsrətlə baxır.

Boylanıram geriyə
Dodağımda təbəssüm.
Çağırıram, gəncliyə
Heyf ki, çatmır səsim.

Ömrümün karvanından
Düşüb, o günlər itib.
Keçdiyim yollar boyu
Çiçəklər, güllər bitib.

Sel tək axa bilmirəm,
Su tək yerə hopuram.
Çiçəklərə baxanda
Mən təsəlli tapıram.

1998

BUZ ALTINDA

–Bu nə işdi, sevdiyin qız
Sənə soyuq-soyuq baxır?
–Xəbərin yoxdu xəbərdən,
Buz altından sular axır…

1998

OLUM

Qəlbin ki, qəm aşiqidi,
Sənin dərdi-sərin olum.
Tellərinə sığal çəkən
Külək kimi sərin olum.

Qoxlanmamış çiçəyin var,
Sevdalı bir ürəyin var.
Qəvvas olmaq diləyin var, –
Dərya kimi dərin olum.

Qəlbini boğmasın qəhər,
Qaç yanıma səhər-səhər.
Özgələrə zəqqum, zəhər,
Sənə bal tək şirin olum.

Kaş sinəndən inci dərəm,
Heç mən səni incidərəm?
Küsürsən küs, incimərəm,
Təki uman yerin olum.

İçimdə çalxanır nehrə,
Arzularım pöhrə-pöhrə.
Qəlbimə od salan Zöhrə,
İzn ver Tahirin olum…

1999

***

Yenə havalandı könlümün quşu
Əlim əsə-əsə çiçək dərdim mən.
Sənin gözlərindən yağan yağışın
Buludu nəm çəkir mənim dərdimdən.

Yoluma dikilən həsrət baxışlar
Məni göyüm-göyüm yaxdı, göynətdi.
Sənin gözlərindən yağan yağışlar
Sevdalı qəlbimdə həsrət göyərtdi…

1998

SƏNİNLƏ SÖHBƏT

–Alışıb yanıram odlar içində,
Ürəyim istidi, əlim soyuqdu.
Bu boyda qohumlar, yadlar içində
Məndən qərib, tənha bir kimsə yoxdu.

–Gah elə əsirsən, gah da ki, belə,
Etibarım yoxdu, bilmirəm kimsən.
Döysəydin qapımı məhəbbət ilə
Bəlkə də olardım mən sənin kimsən?!

***

Bir ixtiyar kənarda dayanıb köks ötürür,
Yaralı ürəyindən xatirələr boylanır.
Sel gələndə özüylə əvvəl çör-çöp gətirir,
Ocaq alışan zaman birinci çırpı yanır…

***

Dənizlə işim yoxdu,
Mən nəğməni
ləpələrə oxuyuram.
Böyüklərlə işim yoxdu,
Mən nəğməmi
körpələrə oxuyuram…

***

Sevdalı qəlbimdə əyləşən kəsi
Gərək öz taxtından devirəm, gülüm.
Sən mənə nə qədər əzab verirsən,
Mən səni o qədər sevirəm, gülüm.

***

Sənin ayrılığında gözüm qanlı yaş tökər,
Ürəklərə od salar ürəyimin harayı.
Palçığı göz yaşıyla yoğrulmayıbsa əgər,
Tufana tab gətirməz bu məhəbbət sarayı…

ZİREH

Bəbəklərində bərq vuran
Bəlkə də həsrət şehidi.
Göz yaşların çevrilməsin
Şəfəq saçan ulduzlara.

Sənin məhəbbətin mənim
Ürəyimin zirehidi,
Qorxma həris baxışlardan,
Məni qısqanma qızlara…

1998

***

“Sizin nömrənizi yığmaqdan
barmağım qabar olub.”

Bir qızın sözlərindən

Ürəyim bəxtiyar oldu
Ürəyinin qübarından.
Dadmaq qismət olmasa da,
Dodağının nübarından,
Gəl gözümə təpim səni,
Qəlbinə nur səpim sənin.
Neynək, gətir öpüm sənin
Barmağının qabarından…

1998

ÜŞÜYƏN ÇİÇƏK

“Hər günəş çıxanda, yağış yağanda
Sizi xatırlayıram.”

Bir qızın sözlərindən

Gizli bir sevdayla alovlanıram,
Ötən xatirələr könül dağlayır.
Hər günəş çıxanda Sizi anıram,
Bir gözüm güləndə, biri ağlayır.

Tale qismətimdi bu çən, bu çisək,
Siz şəvə saçlarda zeh öpənsiniz.
Mən yağış altında üşüyən çiçək,
Siz çiçək gözündə şeh öpənsiniz.

Özümü bir anlıq xoşbəxt sanıram,
Üstümdən ayrılıq yelləri əsmir.
Hər yağış yağanda Sizi anıram,
Mənim gözlərimin yağışı kəsmir…

1998

***

–O gün yaman möhtac idi
ürəyim bir ılıq sözə,
Nəmli gözlərim yol çəkdi,
qəlbim həsrətlə döyündü.
Bağışlayın ki, bayramda
zəng edə bilmədim Sizə,
–Sən nə zaman zəng eləsən,
mənim bayramım o gündü…

***

Ocağın məni yandırıb,
Sönən közünə baxmaram.
Bu sevdalı ürəyimin
Daha sözünə baxmaram.

Vurdun qəlbimə yüz ilmə,
Üzülmə, yavrum, üzülmə.
Belə ki, durdun üzümə
Daha üzünə baxmaram…

İŞIQDI

Taleyim mənə yol açıb,
Lal məhəbbətim dil açıb,
Köksümdə eşqin gül açıb,
Qəlbimdə həvəs – işıqdı.

Göylərdən bir sevda enir,
Qəlbim gülüstana dönür.
Zülmətdi kəsilən hənir,
Alınan nəfəs – işıqdı.

Gecənin qoynundan çıxır,
Gözlərimə gələn cığır.
Təki adımı sən çağır,
Qaranlıqda səs – işıqdı…

1998

ŞEYTAN

"Sizin qəlbinizdə şeytan ola bilməz. Olsa da o şeytan fərqli olacaq. Yəni yaxşı."

Bir qızın məktubundan

Sevda dolu ürəyimdə
Əzizdi "şeytan"ın xətri.
Dizlərimə təpər verib
Sıldırım gülünün ətri.

Desə ki, bu gülü qoxla,
Necə sözündən çıxaram.
O gül mənim olsa belə,
Yenə köksümə sıxaram.

Sənə doğru gedən yoldu
Bu şeirimin hər sətri.
Gülüm, içimdəki şeytan
Ölür sən şeytandan ötrü.

1998

MƏHƏBBƏT DƏYİRMANI

Nə dedim xətrinə dəydi,
Gözündə şimşəklər çaxdı.
Birdən hönkürüb ağladın,
Yanağından sellər axdı.

Nəmli gözlərini görüb,
Göynədi qəlbimin başı.
Məhəbbət dəyirmanımı
İşlətdi gözünün yaşı…

***

İnsan ürəyini sevgi bəzəyir,
Bilirəm dadını şirin həsrətin.
Deyirlər məhəbbət hərbə bənzəyir,
Başlamaq asandı, qurtarmaq çətin.

Bilmirəm heç hardan yada düşmüsən,
Salıbdır üstümə kölgə bu sevda.
Ömrün bu çağında oda düşmüşəm,
Mənim xərçəngimdi bəlkə bu sevda?

***

Mənə yazdığın sözləri
Gözlərimə təpim gərək.
Ulduzları göydən dərib,
Ayağına səpim gərək.

Sən mənim bəxtimə düşən
Bir incisən, dürdanəsən.
Göylərdə ulduzlar çoxdu,
Dan ulduzum, bir dənəsən…

1998

ZARAFAT

Esmira üçün

Kim bilir nə keçir titrək qəlbimdən
Gizli bir sevdayla bəlkə yanmısan?
Səni təzə-təzə sevirdim ki, mən,
Vəfasız, eşitdim nişanlanmısan.

1998

***

"Hamıya şeir yazmısınız, mənə yox", – deyən Aliyə Xəlilovaya

Həzin, kövrək bir sevdayla
çırpınır, titrəyir könlüm,
İçimi göynədən sözlər
dildən, ağızdan utanır.
Sənə deyəcəyim sözü
yazmaq istəyəndə, gülüm,
Ürəyim yarpaq tək əsir,
qələm kağızdan utanır…

1998

***

Odlu gözlər ürəyimi
Tutubdur gülləyə, gülüm.
Ömrün ötən çağlarını
Vermişəm küləyə, gülüm.
Soruşdun ki, bir ürəkdə
Neçə sevgi ola bilər?
Ürəyimdə gülüb dedim:
– O baxır ürəyə, gülüm…

1998

AXIR Kİ
ÜZ-ÜZƏ QALDIQ

Cəlalə üçün

Təzə-təzə qaysaqlayan
Könül yaramı qanatdın.
Mənim sevgi bostanıma
Bu il ilk daşı sən atdın.

Dərib apara bilmədim,
Gül-çiçəklər düzə qaldı.
Vüsal özgəyə yar oldu,
Hicran yükü bizə qaldı.

Əlin quzey qarı kimi,
Sən gül, qəlbim arı kimi.
Dindi qəlbin sarı simi
Axır ki, üz-üzə qaldıq.

Gəl sırıma qəlpi bizə,
Məhəbbətlə qəlbi bəzə.
Ağrı çəkmək qəlbimizə,
Ləzzət çəkmək gözə qaldı…

1999

AY MƏNİM XALSIZ GÖZƏLİM

Vəfa üçün

Gördüm gileyli üzünü,
Dilim qurudu, lal qaldı.
Süzdüm gözəl qamətini,
Həsrət qəlbimə xal saldı.

Xallı gözəl sevdiyimi
Mən demədim, qəlbim dedi.
Ay mənim xalsız gözəlim,
Sənin xalın qəlbimdədi…

1999

QAR QIZ

Qar qız, Qar qız, nə qəşəngsən,
Pərvanə qəlbim ovdadı.
Qar qız, sən bir ağ ləçəksən,
Meyvən – bir dəli sevdadı.

Məhəbbətlə baxdım gendən,
Sevincdən köksün qabardı.
Qar qız, icazə ver səndən
Bircə əlçim qar qopardım.

Əlini çiynimə qoyub,
Qışımı bahar elədin.
Belində titrədi qolum,
Məni bəxtiyar elədin.

Ürəyin dilə gəlibsə,
Özün çətin kiriyəsən.
Həsrət dolu nəfəsimlə
Qorxuram ki, əriyəsən.

Məndən ayrılıb gedəndə,
Ürəyim fəğan qopardı.
Əlimdən üzüldü əlin,
Səni çovğunmu apardı?

Başqa rəng seçə bilmirəm,
Eşqimin yolu dümağdı.
Qar qız, gecə səhərəcən
Yuxularıma qar yağdı…

30-31 dekabr 1999

HANSINI SEÇİM

Qayaların zirvəsində
Bulud gördüm əlçim-əlçim.
Gözəlliyin arxasınca,
Tanrım, nə qədər yol ölçüm?

Bəxt məni salıb oyuna,
Çiçəklərlə qolboyunam.
Ay qız, sən də gəl, boyuna
Lalələrdən bir don biçim.

Ah çəkmisən, hava yanıb,
Yaramdakı hav oyanıb,
Dəli könlüm havalanıb,
Dalğalanır yenə içim.

Od aldım sevda qorundan,
Yandım gözlərin nurundan.
Bu dəli eşqin torundan
Çıxmağa çatarmı gücüm?

Poza bilən yox yazını,
Ocaq çatmısan qızınım.
Bu bir cüt xalaqızının,
Allahım, hansını seçim?

Ənbər saçılır telindən,
Şəkər süzülür dilindən,
Bu yanmışların əlindən
Bilmirəm heç hara köçüm?!

31.12.1999

İLHAM PƏRİM

Mənimlə rəqs eləyəndə
Əllər əsir, tel əsirdi
Heç bilirsən vüsalına
Qəlbim necə tələsirdi?!

Başını əydin sinəmə,
Təzə dərdi-sərim oldun.
Gözəl qızlar arasında
Mənim uman yerim oldun.

Həmişə sakit, lal idin,
Əlçatmaz bir xəyal idin,
Sən bir ürkək maral idin,
Qəlbim ovçu Pirim oldu.

Həsrət köksümdə at çapar,
Tut əlimdən, məni apar.
Üzündə mələk nuru var,
Müqəddəsim, pirim oldun.

Tənha idin, yalqız idin,
Sən bir qərib ulduz idin,
Qəlbi kövrək bir qız idin,
Dönüb ilham pərim oldun…

31.12.1999

BU İLİN SON GECƏSİNDƏ

Kəmalə üçün

Hər mənə küskün baxanda
Qəlbim olur çilik-çilik.
Əllərini qoy çiynimə,
Gözlərini gözümə dik.

Könlündən keçir sevdalı
Ömrümü sənə həsr edim.
Tələsmədən oxu, gülüm,
Bəbəyindəki həsrəti.

Özüm var ikən halımı
Niyə yaddan soruşursan?
Məndən tez-tez küsən gözəl,
Neyləyim ki, barışasan?!

Sənin kimi bir gözələ
Necə könül bağlamayım?
Qoy mən bu ilin şeirini
Gələn ilə saxlamayım.

İlin bu son gecəsində
Sən olaydın kaş yanımda!
Ulduz kimi bərq vuraydın
Məhəbbət kəhkəşanımda…

31.12.1999

***

Qara gün gələndə bəndə birləşir,
Dumanda birləşir, çəndə birləşir.
Ağlımla qəlbimin yolu ayrıdı,
Ancaq ikisi də səndə birləşir…

MƏN SƏNİ BELƏ BİLMƏZDİM

Səbinə üçün

Bircə ilıq kəlmə ilə
Qəlbimdə sevgi oyatdın.
Nəmli gözlərini gördüm,
İçimdə həsrət boy atdı.

Qəlbimdən boylanan eşqi
İkiyə bölə bilməzdim.
Nə duyumlu qız imişsən, –
Mən səni belə bilməzdim!

Sözündə intizar yatır,
Gözündə yaş muncuq-muncuq.
Bahar yelinə həsrətdi –
Eşqin bir körpə tumurcuq…

1998

MANANA

Qara gözlər dolmazmı?
Gül yağışsız solmazmı?
Tanrı qənim olmazmı
Məhəbbəti danana? –
Manana.

Qəlb sevmək həvəsində,
Möcüzə var səsində.
Həyat ver nəfəsinlə
Heyrətindən donana,
Manana.

Gör el nə söyləyəcək?
Ürəyim göynəyəcək…
Dənizlər neyləyəcək
Eşq oduna yanana? –
Manana.

Əsəcək qara yellər,
Coşub daşacaq sellər,
Nə söyləyəcək ellər
Yad budağa qonana? –
Manana.

Eşq yolu deyil hamar,
Eh, qəlbim nələr umar?
Əgər sən olsan Xumar,
Dönərdim Şeyx Sənana,
Manana…

1999

QAYTARA BİLMƏZSƏN

Közərir qəlbimin sönən közləri,
Arzular dönməsin barı xəzələ.
Üzümə dikilən çiçək gözlərin
Neyləyə biləcək quru xəzələ?

Dinərmi qəlbimin pas tutan simi?
Titrəyən mizrab da gəlməz eynimə.
Əllərin sevdalı göyərçin kimi
Hansı dilək ilə qonub çiynimə?

Gözlərin gizlicə sorur halımı,
Çiçəkdən sıyrılan ilk nar kimisən.
Sən qarla örtülən ömür yolumun
Üstündə bir yaşıl küknar kimisən.

Sevdayla yoğurub tale xəmrimi,
Dikilib qəlbimin gözü bahara.
Sən üzü payıza gedən ömrümü
Qaytara bilməzsən üzü bahara…

1999

BİR MƏKTUBDAN

Yarpağı xəzələ dönmüş
Qəlbimlə tənha qalmışdım.
Gözlərin gözümə dəydi,
Tale üzümə qımışdı.

Yollarıma nur çilədi
Uzaqda çaxan ildırım.
Üzünə baxa bilmirəm,
Başımı necə qaldırım?

Yolumun üstə gecikmiş
Sevgi yağışı ələndi.
Həsrət gözlərinə baxdım,
Ürəyim nura bələndi…

1999

KÜÇÜYÜM

Zarafat

Səsini unutmaram,
Sözünü unutmaram.
Məni əsir eləyən
Gözünü unutmaram.

Külək kimi əsirsən,
De, hara tələsirsən?
Səni sevən şairdən
Axı niyə küsürsən?

Gülüm, məhək daşı var,
Qara gözün yaşı var.
Ay küçüyüm, incimə,
Məndə it yaddaşı var…

1996

***

Yenə kövrək ürəyində
Hiddət təbili çalındı.
Niyə ondan inciyirsən,
Görmürsən gönü qalındı?

Gözündə nifrət sayrışır,
Qəlbində vulkan alışır.
Nadan elmdən danışır, –
Gəl yana-yana qal indi.

Yenə salıb dara-bara,
Yal üstə şivən qoparan.
İtdən çox çarıq aparan
Yoxdu, ayağı yalındı…

1996

YALQUZAQ

Məhəbbətin göylərindən
Bir eşqin ulduzu axdı.
Göz yaşıyla gözlərimdən
Həyatımın duzu axdı.

Hirsimizi çaxaq yerə,
Nə vaxtacan baxaq yerə?
Gileylənmə nahaq yerə,
Ürək yaxın, yol uzaqdı.

Varlığımı viran etdin,
Axır ki, murada yetdin.
Ay insafsız, çıxıb getdin,
Yusifoğlu yalquzaqdı…

1996

***

Yalquzaq tək görsə səni didəcək,
Dişindən qurtara bilməyəcəksən.
Qəlbimi bu hala salan fələyin
İşindən qurtara bilməyəcəksən.

Cənginə keçmişik duyumsuz şərin,
Vüsalın əlçatmaz, əzabın şirin.
Quzu yuxusunda uyuyan şirin
Döşündən qurtara bilməyəcəksən…

***

Həsrət baxışımla ötürdüm səni,
Niyə gen qaçırsan səni sevəndən?
Neçə ki, sevmirdim, öpürdüm səni,
Utancaq olmuşam səni sevəndən…

1996

NEYLƏYİM

Bir topa ulduz olub,
Önümdə sayrışasan.
Həyatıma, ömrümə
Qaynayıb qarışasan.

Yaşayam həvəsinlə,
İsinəm nəfəsinlə.
O mehriban səsinlə
Halımı soruşasan.

Arzum olmamış xəzəl,
Nə olar, insafa gəl.
Ay məndən küsən gözəl,
Neyləyim, barışasan?!

1995

OLUB

Qəlbimi saf görən xəbis,
Ürəyinə sancı dolub?
Mənim zərif misralarım
Kürəyində qamçı olub.

Çox döymə döşünə barı,
Olarmı xəbisin arı?
Yekə-yekə qayaları
Oyan zərif damcı olub.

Özünə kəfən hörmüsən,
Ötən karvana hürmüsən.
Üstümü unlu görmüsən,
Adım dəyirmançı olub?!

1995

***

Məhəbbət gülşənimə quraqlıq hücum çəkib,
Gözlərimin önündə saralır, solur gülüm.
Qəlbim yağış gözləyən bir səhraya dönübdür,
Nə vaxtdır yazdığıma cavab vermir sevgilim.

Sanki poçt qutusuna həsrət dolu məktub yox,
Suyu çoxdan quruyan quyuya daş atıram.
Həsrətindən soluxan sevgi çiçəklərimi
Gözlərimin yaşıyla bir təhər quruduram.

***

Məni xoşbəxt eləyər bircə kəlmə, bircə söz,
Heç bilmirəm nə qədər alovlara qalanım?
Halımı soyuq-soyuq xəbər alır:
–Necəsiz?
–Halı necə olar ki, yarı zalım olanın?

1995

***

Allahdan izn diləyib
Şeir yazdım mən o bütə.
Sözlərimi ürəklərə
Səpdim, harda bitə, bitə…

***

Ağsaqqal, saqqalın ağdı,
Ağbirçək, birçəyin ağdı.
Ancaq insafla söyləyin
Ömrün bu ixtiyar vaxtı:

Hər tükün ağarmağının
Qədrini bilmisinizmi?
Ömrün müdriklik çağına
Üzüağ gəlmisinizmi?

1995

***

Ay əzrayıl, xoş gəlmisən,
Səni Allah buyurdumu?
Ancaq bir azca möhlət ver,
Azad görüm bu yurdumu…

***

Könlüm vüsal təşnəsidir,
görmürsənmi gözlərimi?
Fikrim sənin yanındadır,
bilmirəm nə danışıram.
Nə gizləyim, sənə qarşı
olan kövrək hisslərimi
Kobud sözlər arasında
gizləməyə çalışıram…

***

Qanunlar olsa da qolumda qandal
Azadlıq istəyi çağlayır qanda…

***

Ay Sədaqət, hərdən məni salarsan yada,
Sevimlisən güləndə də, ağlayanda da.
Tale izn verməsəydi rastlaşardıqmı?
Əgər səni ağlatmasam, dostlaşardıqmı?

Üstümüzü bürüsə də hicran buludu,
Söylədiyin bayatını necə unudum?
Məhəbbətin göylərində parlaq ulduz ol,
Xoşbəxt yaşa, öz adına layiq bir qız ol.

1995

***

Titrədim, incə səslə adımı çağıranda,
Elə bil ki, təzədən dərk elədim həyatı.
Sən mənim kitabımı qoynundan çıxaranda,
Səsləndi qulağımda söylədiyin bayatı:

Bu gələn yar olaydı,
Əlində nar olaydı.
İkimiz bir köynəkdə,
Yaxası dar olaydı…

İsitdi ürəyimi təbəssümün, ey nigar,
Həsrət çəkən də oldu bu şirin əzabıma.
Dedin: – Avtoqraf yazın,
Sizdən qalsın yadigar, –
Vüsalın mənə deyil, qismətmiş kitabıma…

1995

***

Sənin sakit durmağına deyiləm əmin,
Rəqibinlə pələng kimi döyüşəcəksən.
Belə getsə, mənim sevgi şeirlərimin
Ünvanını əvvəl-axır dəyişəcəksən…

1995

TƏZƏ SEVDALARA DOĞRU

Qəlbimdəki dəli sevda
Yarı yalan, yarı doğru.
Vaxt hanı geri dönməyə,
Şığıyıram yara doğru.

Oduma yadlar qızınıb,
Şair könlüm nə qazanıb?
Həsrət əllərim uzanıb
Budaqda nübara doğru.

Çiçəkdi quşun bəzəyi,
Qanaddı quşun bəzəyi,
Saçımda qışın bəzəyi
Gedirəm bahara doğru.

Gözümdə həsrət çiçəyi,
Üzümdə həsrət küləyi.
Yenə can atır ürəyim
Təzə sevdalara doğru…

01.01.2000

BƏLKƏ QƏLBİMƏ YAZ GƏLDİ

Mən sənə nə verəcəyəm
Payız vaxtı bahar umsan?
Könlüm bir saralmış yarpaq,
Sən mənim son baharımsan.

Kül altında mürgüləyən
Sevgimin üzü bəridi.
Gözlərimə elə baxdın,
Qəlbimin buzu əridi.

Sən olmasan, qəlbimdəki
Kövrək hisslər qarıyardı.
Eşqin novruzgülü kimi
Sinəmdəki qarı yardı.

Elə baxsan, beş-on günə
Od götürərsən közümdən.
Bəlkə qəlbimə yaz gəldi,
Gözünü çəkmə gözümdən…

1999

SƏN BİR SEVDA AĞACISAN

Sən bir sevda ağacısan,
Dibin susuzdan çat-çatdı.
Həsrətlə boyunu süzdüm,
Göz yaşım dadına çatdı.

Sən bir sevda ağacısan,
Bəzəyin həya, ismətdi.
Təzəcə çiçəkləmisən,
Nübarın kimə qismətdi?

Mənim həsrət baxışımla
Budaqların əzizlənib.
Yarpaq köksünün altında
Bir qərib yuva gizlənib.

Sən bir sevda ağacısan,
Bir sehrli iş olacaq.
Belə getsə, o yuvada
Ürəyim bir quş olacaq…

1999

NƏĞMƏ

Nə zaman ki, təklənirsən,
Gözlərindən yuxu qaçır.
Nə zaman ki, təklənirsən,
Dərd sənə dərdini açır.

İçin-için ağlayırsan,
İçin-için inləyirsən.
Ürəyin nəğmə oxuyur,
Həyəcanla dinləyirsən.

Nəğmə həyat sevgisidi,
Nəğmə ilahi nəfəsdi.
Sənə həyan olmaq üçün
İçindən boylanan səsdi…

1999

VAR

Çiçəklər açıbdır,
Xoş ətir saçıbdır,
Arılar uçubdur, –
Bir balsız yeşik var.

Xoşbəxtdir bal çəkən,
Kim səndən əl çəkər?
Gözləri yol çəkən
Bir həsrət beşik var.

Tikanlar görübsən,
Qızılgül dəribsən,
Orda sən qəribsən,
Burda ev-eşik var.

Baxırsan göyə sən,
Əsirsən niyə sən?
Əzizim, deyəsən
Torbada pişik var…

1999

NƏ SƏN GÜNAHKARSAN, NƏ MƏN GÜNAHKAR

Yağışa dönübdür göz yaşlarımız,
Bu eşqin üstünə ildırım düşüb.
Gizlicə görüşüb baxışlarımız,
Araya keçilməz sıldırım düşüb.

Bütün sevənlərin çatıb dadına,
Eşqin əzabına olduq şərik biz.
Gizlicə yanırıq sevgi oduna,
Hicran günündə də bəxtəvərik biz.

Əsla ola bilməz, gülüm, bilirsən
Məhəbbət nurunda çimən günahkar.
İlahi sevgimiz yetim qalsa da,
Nə mən günahkaram, nə sən günahkar…

2000

QƏDƏMİN MÜBARƏK

İlham pərisinə

Bu gecə röyamda mən səni gördüm,
Qəvvasa çevrilib üzdüm dərinə.
Sevginin müqəddəs barını dərdim,
Döndüm bəxtəvərlər bəxtəvərinə.

Qəlbimin sirrini faş elədim mən,
Ölmədim, gördüm bu mübarək günü.
Səni məhəbbətlə qarşıladım mən,
Yuxuma qədəmin mübarək, gülüm…

2000

MƏNİ XOŞBƏXT ELƏMƏYƏ NƏ VAR Kİ…

–Heç bilmirəm sənin titrək əllərin
Əllərimə çatacaqmı, sevgilim?
Qəlbimizdə gecə-gündüz kükrəyən
Eşq tufanı yatacaqmı, sevgilim?

–Tanrı bizə kömək olsun, əzizim,
Gecə-gündüz dua elə sən göyə.
Dalğalanır yenə sevgi dənizi,
Eşq tufanı çox çətin ki, səngiyə.

–Ovundurur mənim həsrət qəlbimi,
Baxışların od-ocaqmı, sevgilim?
Bilmirəm ki, səni xoşbəxt etməyə
Mənim gücüm çatacaqmı, sevgilim?

–Ürəyimi əsir etdin, gülüm, sən,
Ömrümə nur ələməyə nə var ki?!
Bircə dəfə məhəbbətlə gülümsə,
Məni xoşbəxt eləməyə nə var ki?!

20.01.2000

YUXUN ÇİN OLSUN, GÖZƏLİM

İçində sevgi közərir,
Üfürürəm, alışmırsan.
Yuxunda məni görmüsən,
Yalvarıram, danışmırsan.

Qəlbi sevdalı şairlə
Buraxalar Aynuru tək.
Mənim təşnə ürəyimə
Süzüləsən ay nuru tək.

Titrək əllərin çiynimdə
Göyərçin ola, gözəlim.
Danışmırsan, heç danışma,
Yuxun çin olsun, gözəlim…

2000

***

Sevdasız bir ürək nəyimə gərək,
Dalğasız dənizdi sevgisiz ürək…

İLAHİ BİR EŞQİN İTAƏTİNDƏ

Çətin dilə gələ qəlbimin simi,
Sevdalı günlərim sona yetibdir.
Başımın üstündən durnalar kimi
Eh, bilsən nə qədər sevgi ötübdür?

Qəlbim üzülübdür həsrət köçündən,
Uyusun, bir qədər dincəlsin gərək.
Sevda qoşunları keçib içindən,
Dirçələ bilərmi viranə ürək?

Səni uğuruma tale çıxardıb,
Könül hisslərimin ithaitində.
Dura biləcəkmi viranə könlüm
İlahi bir eşqin itaətində?

1998

BU GÖZƏL GÜLÜ BƏYƏNMƏZ

Qələmi qoymuşam yerə, –
Sirrimi elə bildirər.
Vaxtsız gələn dəli sevda
Eli üstümə güldürər.

Qəlbim olub dilim-dilim,
Kilidlənib sanki dilim.
Bir vaxt qələm tutan əlim
İndi həsrətlə gül dərər.

Bənd çəkən seli bəyənməz,
Kösövlər külü bəyənməz.
Bu gözəl gülü bəyənməz,
Əl uzadıb könül dərər…

1999

ELƏMƏSİN

Eşqimizin yollarına
Buludlar qar ələməsin.
Üstümüzə ayrılığın
Göz yaşını çiləməsin.

Saçımda illərin qarı,
Qəlbimdə eşqin nübarı.
Ay sevgilim, Ulu Tanrı
Məni sənsiz eləməsin.

Sevdalı qəlb gülə dönər,
Gizli yanan külə dönər.
Məhəbbəti selə dönən
Özgədən pay diləməsin.

Qoşa gəzək dağı, düzü,
Bəxtimizin gülsün üzü.
Tale sevən qəlbimizi
Ağrılara bələməsin…

Saçımda illərin qarı,
Qəlbimdə eşqin nübarı.
Ay sevgilim, Ulu Tanrı
Məni sənsiz eləməsin…

2000

TƏZƏ GƏLİN

Bir ömrün tacısan indi,
Qaynına bacısan indi.
Sanki təzə çiçəkləyən
Badam ağacısan indi.

Özün qızların göyçəyi,
Paltarın zanbaq ləçəyi.
Gün o gün olsun olasan
Evimizin ağbirçəyi.

Yolun baharın yoludu,
Gözlərin nurla doludu.
Sən günəşsən, təzə donun
Səmaların ağ buludu.

Ömrümü, günümü bəzə,
Həyət-baca gülsün üzə.
Hər gülüşün bir ağ ləpə
Səpələnsin evimizə…

SƏNDƏN BAŞQA KİMİM VAR

Eşqimin göylərində
Ulduz tək nur saçırsan.
Bilmirəm neyləmişəm,
Niyə məndən qaçırsan?

Bir cüt sarı simim var,
Bir nazəndə qəmim var.
Kimə açım könlümü,
Səndən başqa kimim var?

Gözəllikdə çiçəklə,
Gül ilə yarışırsan.
Məndən qaçıb, halımı
Özgədən soruşursan.

Könlümün çiçəyini
Baxışların dəribdi.
Qəlbində yuva gəzən
Məhəbbətim qəribdi.

Bir cüt sarı simim var,
Bir nazəndə qəmim var.
Kimə açım könlümü,
Səndən başqa kimim var?

1999

QƏLBİMİ QURBAN DEMİŞƏM

Saçlarının qoxusundan
Könlüm çiçəkli yaz olub.
Ürəyimə sevgi sözü
Baxışlarınla yazılıb.

Eşq oduna yan demişəm,
Hər sözünə can demişəm.
Canımı qurban demişəm,
Bu da səninçün az olub?!

Gələ bilmirəm özümə,
Həsrətin çöküb gözümə,
Tellərin dəyib üzümə,
Ürəyim telli saz olub.

Pərvanə ol, yara şığı,
Əsirgəməz yar işığı.
Gözəllərin yaraşığı
Həmişə işvə, naz olub.

Daşlara çalma eşqimi,
Sevə bilmərəm heç kimi.
Qəlbim bir qətrə yaş kimi
Kirpiklərindən asılıb.

Eşq oduna yan demişəm,
Hər sözünə can demişəm.
Canımı qurban demişəm,
Bu da səninçün az olub?!

1999

EH, BU HƏLƏ HARASIDI

Qəlbinə ilk sevgi düşüb,
Göynəyirsən göyüm-göyüm.
Məndən kömək istəyirsən,
Bilmirəm sənə nə deyim?

Sevən qəlbin ilk dəfədir
Dil açır, sözə başlayır.
Eh, bu hələ harasıdı? –
Sevgilər təzə başlayır.

Məhəbbətin yollarında
Qəlbini həsrət yaxacaq.
Sənin sevgi göylərində
Nə qədər şimşək çaxacaq.

Gəzəcəksən gözlərindən
Yerə inci səpə-səpə.
Əriyib eşq atəşində
Dönəcək qamətin çöpə.

Yaralı bir kaman kimi
İnləyəcək, dinəcəksən.
Çimib həsrət yağışında
Bir mələyə dönəcəksən.

Sevən qəlbin ilk dəfədir
Dil açır, sözə başlayır.
Eh, bu hələ harasıdı? –
Sevgilər təzə başlayır.

1999

GÜLÜM MƏNİM

Musiqisi Nailə Mirməmmədlinindir

Ay insafsız, sevən qəlbim
Olub dilim-dilim mənim.
Sənin adını çəkəndə
Çiçək açır dilim mənim,
Gülüm mənim.

Quru çöllər bostan olub,
Məhəbbətim dastan olub.
Eşqinlə gülüstan olub,
Ayım mənim, ilim mənim,
Gülüm mənim.

Su gözünü qaya tutub,
Qəlb üzünü aya tutub.
Həsrətindən maya tutub
Bəmim mənim, zilim mənim,
Gülüm mənim.

Aylar-illər ötüşəcək,
Çox yaralar bitişəcək.
Söylə nə vaxt yetişəcək
Əllərinə əlim mənim,
Gülüm mənim?

Anıram incə səsini,
Varmı verən əvəzini?
Yaz ətirli nəfəsini
Arzulayır könlüm mənim,
Gülüm mənim.

1999

BU GECƏ

Musiqisi Nailə Mirməmmədlinindir

Yanar bir ocağam,
Ulduzlar közümdü.
Yoluna nur saçan
Həsrətli gözümdü
Bu gecə.

Alışan ocaqlar
Soyuyub, sönübdür.
Gözlərin gözümdə
Ulduza dönübdür
Bu gecə.

Ürəyim titrəyir,
Bulud tək dolmuşam.
Sənin xəyalınla
Bəxtəvər olmuşam
Bu gecə.

Daha mən heç nəyi
Almıram eynimə.
Əllərin quş kimi
Qonubdur çiynimə
Bu gecə.

Elə bil ulduzlar
Qəlbimdə sayrışır.
Sevdalı gözlərin
Eh, nələr danışır
Bu gecə…

1999

GÜLÜM, KEÇ GÜNAHIMDAN

Niyə halın pozulub,
Üzündə nur azalıb?
Ürəyim yaşa dönüb,
Kirpiyindən asılıb.

Gül mənim, çiçək sənin,
Bal mənim, pətək sənin.
Gülüm, keç günahımdan,
Əl mənim, ətək sənin.

Bulud örtüb üzünü,
Yaş göynədir gözünü.
Qəlbimi üzdün, yetər,
Yavrum, üzmə özünü.

Dağıtma incimi sən,
Dürrmüsən, incimisən?
Üzünü çən bürüyüb,
Nə dedim incimisən?

Gül mənim, çiçək sənin,
Bal mənim, pətək sənin.
Gülüm, keç günahımdan,
Əl mənim, ətək sənin.

1998

AĞAR, SAÇIM

Arzu sonsuz, ömür yarı,
Sınağa çək dostu, yarı.
İllərin əriməz qarı
Taleyinə yağar, saçım,
Ağar, saçım, ağar, saçım.

Sevgi dildə, dodaqdadı,
Çiçək ətri yanaqdadı,
Ağ günlərim qabaqdadı,
Bəxt ülkərim doğar, saçım,
Ağar, saçım, ağar, saçım.

Məhəbbətlə vurur ürək,
Arzularım çiçək-çiçək,
Gözəlləri pərvanə tək
İşığına yığar saçım.
Ağar, saçım, ağar, saçım.

Gülər nəvə gülüşündən,
Sonaların yerişindən.
Gözəllərin görüşündən
Məni evə yığar saçım.
Nə eybi var, ağar, saçım.

Sevgi dildə, dodaqdadı,
Çiçək ətri yanaqdadı.
Ağ günlərim qabaqdadı,
Bəxt ülkərim doğar, saçım,
Ağar, saçım, ağar, saçım…

1998

QAYTAR

Bu sevda məni azdırıb,
Sən məni izimə qaytar.
Qayğısız gülüşlərimi
Yenidən üzümə qaytar.

Gəldi xəzan, əsdi külək,
Yandı bağrım, döndü külə.
Eşqin yolunda tökülən
Yaşları gözümə qaytar.

Sənsiz dünyanı neylərəm?
Eşqin oduyla göynərəm.
Günəşi mavi göylərə,
Atəşi gözümə qaytar…

Doğma varkən, uyma yada,
Səni sevəni sal yada.
Ya mənə könül ver, ya da
Könlümü özümə qaytar…

1998

GÖRDÜM

Məndən ayrılıb getdin,
Özün de, nə qazandın?
Əllərimə hicranın
Soyuq əli uzandı.

Müqəddəs sevginin
Adını bildim.
Mən acı həsrətin
Dadını bildim.
Alnıma yazılan
Yazını gördüm,
Ömrün payızını,
Yazını gördüm…

Elə bilmə ki, getdin,
Ürəyim buza döndü.
Həsrət dolu gözlərim
Bir cüt ulduza döndə…

2000

****

"Siz heç kəsi sevmirsiniz" deyən bir qıza

Dünyanın sevgi yükünü
Ürəyimdə daşıyırdım.
Yalançı sevgi dünyası
Qurub, orda yaşayırdım.

Sevgi gülşənim üstündə
Bir kəpənək tək uçurdun.
Mənim bəxtiyar dünyamı
Nə üçün vurub uçurdun?!

GÖZMUNCUĞU

Düşünürsən: böyüyüb kişi olub bu çağa,
Qorxursan söndürələr kül altda qalan közü.
Başıma duz hərləyib sən atırsan ocağa,
Narahatsan, balana dəyər bədnəzər gözü.

Daha tab edə bilmir tumurcuğa qabıqlar,
Güman var ki, qəlbimdə təzə sevda oyana.
Elə gözmuncuğudu alnımdakı çapıqlar,
Kimsənin gözü dəyməz övladına, ay ana!…

1994

***

Qamətini görən kimi
Baxışlarım nəşələndi.
Pıçıldadım, xəbərçinin
Qulaqları şeşələndi.

Alışdı közərib sönən,
Sinəmə söykənib sinən,
Ürəyimin çiliklənən
Aynaları şüşələndi.

Vecə almayıb qınağı,
Bir axşam oldum qonağın.
Köz imiş sənin yanağın,
Dodaqlarım pörşələndi…

***

Öz xoşuma salmadım mən bu işlərə meyil,
Bircə duyanım olsa, dünya necə gözəldi!
Məni tərbiyə etmək, vallah, mümkün iş deyil,
Mənə təbəssümlə bax, bəlkə dünya düzəldi…

Bəlkə mənim üzümə acı taleyim güldü,
Dünyanın düzəlməsi nə vaxta qaldı, Allah?
Nə dünya bu şairi tərbiyə edə bildi,
Nə şair bu dünyanı sahmana saldı, Allah…

***

Əl götürmə sevdadan,
Gözəlləri sev, dadan…

***

Yalandan deyirlər ki,
Filan xanım evdardı.
O, evdarlıq edəndə
Görürsən ki, ev dardı…

***

Edib məni yarımcan,
İndi deyir: – Yarım, can!

***

Arzuların qönçəsi
Veribdir boy yaxandan.
Yamacsansa, hazıram,
Gül dərim qoy yaxandan…

***

Nə zirvəyik, nə yamac, adicə insanlarıq,
Ürəyimiz can atır bəxtiyar gün görməyə.
Sən mənə gəl-gəl deyən sıldırım çiçəyisən,
Dizin-dizin gedirəm, əlim çatmır dərməyə…

BƏHANƏ

Bir bəhanə axtarıb yanaşıram yarıma,
Sevdiyim o dilbərə, mənim ilk baharıma.
Bir bəhanə axtarıb o gözlərə baxıram,
Sevincdən şimşək kimi gurlayıram, çaxıram.

Deyirəm işə salsın o qız şirin dilini,
Bəhanə axtarıram tutum onun əlini.
El də, aləm də bilir düz iş deyil bəhanə,
Mənim bəhanəm isə qol-qanad verir mənə…

1966

VİDA

Onunla, onunla görüş üçün mən
Hazırdım ən uca dağlar aşmağa.
Necə söz açım ki, o ilk görüşdən,
Görüşdük, ömürlük vidalaşmağa.

Dolmuş gözlərimi dikdim yerə mən,
Gördüm gülümsəyir o için-için.
Ayrıldıq, ayrıldıq bir-birimizdən,
Gəlmişdik həmişə bir olmaq üçün…

Hansı söz qəlbimə ox tək dəyibdir,
Ayrılıq sözünün sədası kimi?
Heç nə ürəyimi göynətməyibdir
İlk eşqin ömürlük vidası kimi…

1968

ƏBƏDİ HİCRAN

Dikilib gözümə bir cüt göz yenə,
Nə yaman soyuqdur, soyuq – buz kimi.
Nədənsə o gözlər görünür mənə
Uzaqda parlayan cüt ulduz kimi.

O gözlər istiydi bir vaxt qor kimi,
Onlarla qəlbimə od ələnibdir.
Axı nə gizləyim, sənin hicranın

Torpağa səpilən təzə qar kimi
İndi ürəyimə səpələnibdir.

Gündə bir arzuyla gəlirdin dilə,
Mənim həsrətimi duyaydın barı.
İsti torpaq kimi əridir hələ
Ürək öz üstünə səpilən qarı…

1968

VÜQAR

Eşqini gizlədin bilmirəm nədən
Qürur xatirinə qışda, baharda.
Məhəbbət önündə baş əymədin sən,
Bir heçə bənzəyir yersiz vüqar da.

Bu yol yaxşı deyil, gülüm, dön geri,
Ulu Nizamiyə, Füzuliyə bax!
Məhəbbət önündə baş əyənləri
Uca zirvələrdə görmüşəm ancaq…

1969

HÜQUQÇU QIZ

Deyirəm: – Vaxt keçir, belə iş olmaz,
–Əzizim, tələsmə hələ, –deyirsən.
Nə üçün, nə üçün, ay hüquqçu qız,
Toyumuz haqqında düşünməyirsən?

Nurlu camalınla alovsan sən də,
Yanıb külmü olum sənin odundan?
Bütün qanunları əzbərləsən də,
Həyatın qanunu çıxıb yadından…

1968

YAZIRSAN

Sözlərin qəlbimə hər gün edir köç,
Fikirlər qəlbimdə düzülür səfə.
Yazırsan: –Yadına düşürəmmi heç
Həftədə bir dəfə, ayda bir dəfə?

Belə sual vermək elə asan ki…
De, nəyə lazımdı bu tənə oxu?
İnsafsız, yadımdan çıxırmısan ki,
Yenidən yadıma düşəsən axı?

1969

SƏNƏ OXŞAYIR

Düşünürəm baxdıqca üstü güllü donuna,
Sinəsi gül-çiçəkli çöllər sənə oxşayır.
Bilirəm necə safsan, desəm heç yalan olmaz,
Suyu dupduru, təmiz göllər sənə oxşayır.

Boylanıram qabağa öz arzumun səsiylə,
Ürəyim cuşa gəlir sevilmək həvəsiylə.
Desəm heç yalan olmaz, ətirli nəfəsiylə
Ürəyimi oxşayan yellər sənə oxşayır.

Gözəl gül seçim deyə gəzdim çəməni, dağı,
Güllər necə qəşəngdir, qızarıbdır yanağı.
Səni gülə, çiçəyə necə oxşadım axı,
Sən gülə bənzəmirsən, güllər sənə oxşayır…

1969

ÇİÇƏKLƏR

Güllərin arasında
Bir qız var, bir də oğlan.
Onların hər ikisi
Pıçıldayır astadan.
Şirin söhbət edirlər,
Ürəklər gəlib dilə.
Qız unudub özünü,
Titrəyən əlləriylə
Qırıb tökür güllərin
Nazik budaqlarını.
Bir qızartı tutubdur
Onun yanaqlarını.
Qırılıbdır çiçəklər,
Buna dözməyir ürək.
Məhəbbət sındırmasın,
Məhəbbət qursun gərək.
Nə şeydir bilmirəm ki,
İnsanlarda bu adət?
Düşündüm öz-özümə:
Ülvidirsə məhəbbət,
Bu güllər ona qurban,
Mən razıyam ürəkdən.
Əgər belə deyilsə,
Heyif o gül-çiçəkdən…

1969

QATARDA

Qatarda görüşdük biz təsadüfən,
Çaşdıq ikimiz də, bu necə işdi?
Məktəb illərini xatırladım mən,
O çağlar sənin də yadına düşdü.

Qatar nə tez gedir, nə qaldı vaxta?
O gözləri görən yuxumu yatar?!
Biz həsrət adlanan dayanacaqda
Sərgərdan qalmışıq, şütüyür qatar…

SƏN GETSƏN

Sən getsən, uyub bir yeni sevdaya,
Mənə dağ çəkərsən dağlar dalınca.
Sən getsən, sən getsən nələr söyləməz
Səninlə olduğum çağlar dalınca.

Görüş yerlərimiz danışar, dinər,
Ötən xatirələr alışar, sönər,
Sən getsən, bir ömür zülmətə dönər,
Bir şair ürəyi ağlar dalınca…

Bütün varlığımı bürüyər qəhər,
Axar ürəyimdən qəmli nəğmələr
Sən getsən, gözləri nəmli nəğmələr
Qayıt, qayıt deyə çağlar dalınca…

TOXUNMA SİRRİMİN DÜYMƏLƏRİNƏ

Bəsdir, ürəyini daha aç dedin,
Kövrəltdin qəlbimi yenə bu axşam.
Mənim bir sirrim var, ürəyimdədi,
Ağzına bir yekə "qıfıl" vurmuşam.

Bilirəm, ürəyin qana dönübdür,
Cavab gözləyirsən məndən, eləmi?!
Sirrim bir sehrli don geyinibdir
Kərəmin sevimli Əslisi kimi.

Gecələr qor dolur sənin yerinə,
Bir giley görürəm nəmli gözündə.
Toxunma sirrimin düymələrinə,
Yandırıb kül edər ikimizi də…

1975

LAZIMSIZ MƏHƏBBƏT

Sevsəm də sevmədin, məni sevmədin,
Gəzdin başqasının sorağında sən.
Nə çoxdur dünyada oğlanlar dedin,
Uğursuz eşqimə yas saxladım mən.

Məhəl də qoymadın heç məhəbbətə,
Başqa birisini tapaydın gərək.
Mən layiq olmadım əsas heyətə
Formada olmayan futbolçular tək.

Kim səni ayıltdı tutub yaxandan,
Salıb yazıq hala yoxsa qəm səni?!
Gizli niyyətlərin boşa çıxandan
Deyirsən: bağışla, sevirəm səni.

Görürəm, itirib gözəlliyini,
Payız çiçəyi tək indi solmusan.
Bir zaman odlara qaladın məni,
İndimi halıma yanan olmusan?!

Çəkil qabağımdan, di çəkil, yetər,
Bir vaxt saf eşqimə kəsildin qənim.
Başqa birisinə uyub, a dilbər,
Döndərdin zülmətə ömrümü mənim.

İndi məni sevir məsum bir çiçək,
Mən də o dilbərə könül vermişəm.
Elə ki, bu eşqə tutulub ürək
Qaranlıq ömrümü işıq görmüşəm.

Sənin camalına vurulsam da mən,
Məhəbbət haqq vermir bu adətinə.
Nə üçün yenidən göz dikmisən sən
Başqa birisinin məhəbbətinə?

Yox, yox, gərəksizdir sənin bu eşqin,
Həyata keçməyən maraq kimidir.
Sənin məhəbbətin, sənin istəyin
Gündüz yandırılan çıraq kimidir…

1968

****

Titrək dodağında sevirəm sözü,
Sevincdən neyləyim bəs indi, gülüm?
Sevgi dənizimi dalğalandıran
Sənin o mehriban səsindi, gülüm.

Bənövşə boynunu sinəmə əycək,
Özüm də titrədim bir bənövşə tək.
O soyuq əllərin əlimə dəycək,
Ürəyim isindi, isindi, gülüm.

ÖPÜŞLƏR

Öpüşlər ən şəffaf sudan təmizdir,
O, təmiz içindən təmiz aranıb.
Öpüş müqəddəsdir, öpüş əzizdir,
Öpüş məhəbbətlə ekiz yaranıb.

Şirin laylasını gül-çiçək kimi
Bizim üstümüzə səpib anamız.
Milyon nəvazişlə bizi neçə yol
Basaraq bağrına öpüb anamız.

Bizim dərdimizdir dostun dərdləri,
Onun kədərinə olluq şərik biz.
Ən yaxın adamla əzəldən bəri
Öpüşlə ayrılıb birləşərik biz.

Sevimli insandan de, ayrı qalcaq,
Öpüş həsrətində qalmamışıq biz?!
Çox şeyə tələfxərc olmuşuq, ancaq
Öpüşə tələfxərc olmamışıq biz.

Dildə də, gözdə də vardır qəzəb, kin,
Düşmənlə danışıb, barışmayıbdır.
Dodaqlar öpüşlə danışdığıyçün
Heç zaman düşmənlə danışmayıbdır.

Öpüş sirdaş olub əzəldən bizə,
Onun sevincini gec-tez duymuşuq.
Çox zaman ən böyük həsrətimizə
Kiçik bir öpüşlə nöqtə qoymuşuq.

Öpüşlər ən şəffaf sudan təmizdir,
O, təmiz içindən təmiz aranıb.
Öpüş müqəddəsdir, öpüş əzizdir,
Öpüş məhəbbətlə ekiz yaranıb.

1968

YAĞAN YAĞIŞ DEYİL

Məni düşündürən çiçəklər deyil,
Bu adla çıxsam da yaşıl çəmənə.
Saçlarımda gəzən küləklər deyil,
Sənin əllərindir, toxunur mənə.

Dənizin qoynuna girdim bu səhər,
Sandım ki, boynuma qollar sarındı.
Dəydi dodağıma duzlu ləpələr,
Mən elə bildim ki, dodaqlarındır.

Bu ani vüsaldan elə yandım ki,
Dondun gözlərimin qarasında sən.
Ürəyim döyündü, elə sandım ki,
Çırpındın qollarım arasında sən.

Qəmli gözlərini heç unutmaram,
Bu sənin gileyli baxışlarındır.
Göydən yağış yağsa, çətir tutmaram,
Yağan yağış deyil, göz yaşlarındır.

Leysanın altında gəzişərəm mən,
O əziz günlərim qayıdar geri.
Sənin göz yaşların mənim ömrümdən
Yuyar o kədərli xatirələri…

1971

***

İçin-için yanıram,
Səni xoşbəxt sanıram.
Gözlərini anıram
Söykənib bir palıda.

Yağış süzülür dən-dən,
Unuda bilmərəm mən
Üzünə bəzək verən
O xırdaca xalı da.

Seyr edirəm çəməni,
Sevirsənmi de, məni?
Gözləyəcəyəm səni
Döysə məni yağış da,
Döysə məni dolu da.

Xəzan yeli əsibdir,
Sona göldən küsübdür.
Yaş fərqimiz kəsibdir
Aradakı yolu da.

Getdi vüsallı günlər,
Ayrılığa sinə gər.
Sevməsəydin sən əgər,
Vida vaxtı gözlərin
Dönərdimi buluda?!

HƏR ÜRƏK BİR DÜNYA DEYİLMİ

Çırpına-çırpına yaşayar,
Hər ürək bir dünya deyilmi?
Bir ömrün yükünü daşıyar,
Hər ürək bir dünya deyilmi?

Onun da yası var, toyu var,
Onun da çeşməsi, çayı var,
Onun da qışı var, yayı var,
Hər ürək bir dünya deyilmi?

Neçə hiss qaldırar başını,
Çarpışar duyğular qoşunu,
Bilsək də biz onun yaşını, –
Hər ürək bir dünya deyilmi?

Orda da gedən var, gələn var,
Orda da ağlayan, gülən var,
Orda da doğulan, ölən var –
Hər ürək bir dünya deyilmi?

Çəməni, meşəsi, bağı var,
Düzəni, dərəsi, dağı var,
Dayansa, bir dünya dağılar –
Hər ürək bir dünya deyilmi?

QƏRİBƏM

Vətənimdə qəribəm,
Bir şirin dilə bəndəm.

Bayatıdan

Nəyimə gərəkmiş daş-qaşlı saraylar?!
Könlümün başında neçə min saray var!
Vətəni iki səs, iki sim haraylar:
Biri zil, biri bəm,
Qəribəm, qəribəm…

Sevincim kükrəyir qarşımdan ötəndə,
Bəxtiyar oluram əl ələ yetəndə.
İnan ki, olmasan bu geniş vətəndə,
Ey mənim əzizim, ey mənim qəribəm,
Qəribəm, qəribəm…

19.12.1971.Yerevan

ELƏ SUSURSAN Kİ…

“Unudulmaq böyük dərddir.”
N.Hikmət

Görəsən yadına düşürəmmi heç,
Məni düşünməyə vaxtın olurmu?!
Həsrətim qəlbinə eləyəndə köç
Vurğunu olduğum gözlər dolurmu?!

Dərddən yanırsanmı sən için-için,
Eşqimin gülşəni solub, solmayıb?
…Elə susursan ki, guya səninçün
Dünyada mən adlı adam olmayıb…

1972

31 DEKABR

Bayırda sazaqdır, şaxtadır bu gün,
Çöllərə, düzlərə dümağ qar gəlib.
Ən əziz bir gündür ancaq mənimçün,
Evimə ağ donda ilk bahar gəlib.

Xəyalım quş kimi millənir göyə,
Ardınca yelləyim qoy yaylığımı.
Xatirə dünyamı qorusun deyə,
Əsgər göndərirəm subaylığımı.

1972

QADIN BƏDƏNİ

"Doğrudan şeirdir qadın bədəni,
Şeirlər şeiridir, misli tapılmaz."
H.Hayne

Yandırdın ürəyimi,
Şair, atəş kimi sən.
Şeirlər şeiri haqda
Daha mən nə deyim ki,
Hamısını demisən.
Bu şeirlər şeirinin
Elə deyilmi, şair, –
Tək bircə misrasına,
Odlu gözlərə dair
Nə qədər şeirimiz var,
Nə qədər olacaqdır.
Of, bu odlu misralar
Neçəsinin qəlbini
Odlara salacaqdır.

Dünyada heç bir şeir
Bu qədər gəlməz xoşa.
O şeiri oxuyanda
Ürəklər gəlir coşa.
Həsrətli qəlbimizə
Biz də qulaq asırıq.
Allahın yaratdığı
Bu şeirlər şeirinə
Əsrlərdən bəridir
Nəzirələr yazırıq…

1969

KÜÇƏMİZDƏN KEÇƏN QIZ

Varlığa nə darlıq –
Gülüşlərini üstümüzə
əndərirsən.
Hamının səndən
umacağı var,
Hamıya təbəssüm payı
göndərirsən.
Hər təbəssümünlə
özünə bağlayırsan hamını.
Hər oğul çıxa bilməz
belə düyündən.
Keçirsən
gülümsəyə-gülümsəyə,
Elə bil xəbərin yoxdur
Hamını bəxtəvər
elədiyindən…

1977

SƏNİN TƏBƏSSÜMÜN, MƏNİM QƏLBİM VƏ BAXIŞLARIM

Gözlərim gözlərinə
həmişə həsrət olub.
Ona görə belə baxıram
bəbəklərinə.
Sən Allah, bəs demə!
Gözlərin qara
bulud kimi dolub,
Təbəssümün
bahar yağışı kimi
Yağır üstümə.
Yağış gözləyən səhra kimi
Çoxdan gözləyirdim bu günü.
Baxışlarım havada qapır
təbəssümünü…

1975

***

Eşqim bilirəm ki, qəlbinə dolub,
Sənin ürəyində yaşayıram mən.
Qorxuram axırda göz yaşı olub,
Süzüləm müqəddəs kirpiklərindən.

1975

TƏSƏLLİ

Ürək isinməyir hicran oduyla,
Neyləyim vüsala tuş olmaq üçün?
Bu şeiri yazmıram şeir adıyla,
Yazıram ürəyim boşalmaq üçün.

Həsrətin qəlbimi elə didir ki,
İnsanıq, hər dərdi götürürük biz.
Üz-üzə gələndə səbəb nədir ki,
Yerişimizi də itiririk biz?

Ürəklərdə həsrət, gözdə qəm izi,
Məhəbbət gizlənir dumanda, çəndə.
Guya ki, görmürük bir-birimizi,
Mənim fikrim səndə, səninki məndə.

Axı kim deyir ki, darda, çətində
Sən məndən, mən səndən soyuyasıyıq?
Yoxsa xatirələr səltənətində
Keçmişə çevrilib uyuyasıyıq?!

Bəzən düşünürəm, bəlkə sınaqdı
Bunların hamısı? – Şirin bir xəyal…
Gülüm, bəlkə hicran bizə qonaqdı,
Yenə öz evinə dönəcək vüsal?

Çox da ürəyimdə hələ ümid var,
Dəyib qayalara eşqimin ilki.
Bizim bu ayrılıq, nə etmək olar
Dünyada birinci hicran deyil ki?

KƏND CIĞIRINDA

Qonaq gəldim doğma kəndə,
Könlüm, gözüm təzələndi.
Coşdu ürək, daşdı ilham,
Varaqlara söz ələndi.

Bu o yoldur, bu o cığır,
Çeşmə üstdən dağa çıxır.
Yeridikcə fağır-fağır
Xatirələr çözələndi.

Sanki məni vurdu şimşək,
Qabağımda bir şux çiçək.
Nazı dedi, məndən əl çək,
Gözü dedi, düzələndi.

Könlümü o baxış tutdu,
Xatirələr naxış tutdu,
Birdən bizi yağış tutdu,
Nur damcılar süzələndi.

Həyadan od tutub yandı,
Gülümsədim, xumarlandı,
Baxışımla tumarlandı,
Baxışımla busələndi.

Nə olsun ki, yağış yağır,
Yeriyirik ağır-ağır,
Bir vaxt məni yoran cığır
Eh, nə yaman kəsələndi?!

Mənə baxdı o gizlicə,
Ayrılanda əsdik necə?!
Göz yummadım həmin gecə
Yatağıma köz ələndi…

1975

SƏNİN SÜKUTUN

Sən mənim ömrümə silinməz bir iz
Qoyandan gözümə getmir yuxu da.
Dünyada bircə yol görüşmüşük biz
O da ki yuxuda, şirin yuxuda.

…Mehriban dost kimi gəzdik o gecə,
Sonra bir qayığa mindik səninlə.
Baxıb köks ötürdü çoxu gizlicə,
Qibtə hədəfinə döndük səninlə.

Sən susdun, danışdım mən kəsik-kəsik,
Qara gözlərinə dikildi gözüm.
Sənin sükutunu tələm-tələsik
Xatirə lentinə köçürdüm özüm.

Nə vaxt ki, yetəcək vüsalın sonu,
Nə vaxt ki, hicrandan inləyəcəyəm,
Dinəcək xatirə maqnitafonu,
Sənin sükutunu dinləyəcəyəm…

DİNDİ O ŞİRİN SÖZLÜM

Dindi o şirin sözlüm
Dillərmi xəbər tutdu?
Güldü o ala gözlüm,
Güllərmi xəbər tutdu?

Günləri aya qatdım,
Axır murada çatdım.
Layla selinə batdım,
Yellərmi xəbər tutdu?!

Toppuş yanağı aldı,
Ölmüş elə bil baldı.
Birdən o çapan çaldı,
Əllərmi xəbər tutdu?!

Bir gün qız ayaq açdı,
Evdən həyətə qaçdı.
Mən bir quş olub uçdum,
Çöllərmi xəbər tutdu?!

Gur saçlar olub dən-dən,
Yoxsa qoca oldum mən?!
Ah, dalğalı ömrümdən
İllərmi xəbər tutdu?!

Xoşbəxt yaranıb insan,
Ağ gün diləyir hər an,
Ümman qədər arzumdan
Sellərmi xəbər tutdu?!

1976

***

Daşda kəklik çolpaları fərə-fərə,
Ov gəzirəm tala-tala, bərə-bərə.

Başqa ceyran ləpirinə düşərəmmi,
Ala gözlüm, gözlərini görə-görə?!

Sənin üçün təzə nəğmə oxuyaram,
Bulaqların səsinə səs verə-verə.

Səssiz-küysüz bir talada görüşərik,
Sevincimiz sığışarmı göyə, yerə?!

Ucalarıq, unudulmaz görüşləri
Ömrümüzün binasına hörə-hörə.

Dolanarıq meşələri qarış-qarış,
Xoş ətirli çiçəkləri dərə-dərə.

Bu vüsalın tükənməyən şərbətini
Paylayarıq sevənlərə dərə-dərə…

1971

***

–Yenə buludların tutqundur üzü,
Yəqin ki, səmanın sözü var, – dedin.
Daha bu qayğılar bezdirib bizi,
Ölsəydik, canımız qurtarar, – dedin.

Mənim ürəyimi budur ağrıdan,
Azalır, sozalır, quruyur ömrüm.
Qurtula bilmərəm dərddən, ağrıdan,
Qayğılar içində əriyir ömrüm.

Elə bulanığıq, durulmuruq ki…
Hey söhbət edirik ürəyimizlə.
Biz öz arzumuzla doğulmuruq ki,
Ölə də bilmərik diləyimizlə…

1991

SƏN DEMƏ

Köksümün altında çırpınır ürək,
Qorxuram bir azdan ömür qurtara.
Qatardan ayrılan qərib durna tək
Uyuşa bilmirəm özgə qatara.

Əzabla gəlmişəm bu qədər yolu,
Arabir köksümdən qopub qərib ah.
Gedirəm, avtobus adamla dolu,
Uyuşa bilmirəm kimsəyə, Allah?

Ürəyim alışır gizli ocaqda,
Hissləri ovutmaq nə adət imiş?
Sən demə, bir qərib dayanacaqda
Yolumu gözləyən Səadət imiş…

1991

HƏSRƏT ÇİÇƏKLƏRİ

Təşnəyəm, gəl paralanmış
Köksümə yağış kimi yağ.
Bircə yol bulud gözünlə
Qan çəkən gözlərimə bax.

İllər boyu sənin əksin
Ürəyimdə gecələyib
Bəbəyimdə həsrətinin
Çiçəkləri qönçələyib…

CƏZA

Körpədi, quzuya bənzər,
Gözləri güzgüyə bənzər.
Beli elə incədi ki,
Kəməri üzüyə bənzər.

Qarşısında nəfəs dərdim,
Təzələndi köhnə dərdim.
O gözlərin aynasında
Saçlarımı dümağ gördüm.

Təravəti yaza verib,
Saflığı bu qıza verib.
Gözüm görür, əlim çatmır,
Tanrı mənə cəza verib…

***

Payız gedir, başı qarlı
Dağlardan xoşumuz gəlir.
Qış bizi elə bezdirir,
Bahardan xoşumuz gəlir.
İllər ona qanad verib,
Hər insan yaşa borcludu.
Qış bahara borclu deyil,
Baharsa qışa borcludu…

GÖZƏLLİK DƏ ƏMANƏTDİ

Elə arxayın gəzirlər
Bu dünyanın gözəlləri,
Görmürlərmi xiyabanda
Xışıldayan xəzəlləri?

Bilmirlərmi gün gələcək,
Çiçək kimi solacaqlar.
Yada salıb ötən günü
Bulud kimi dolacaqlar.

Payız sarı yarpaqları
Budaqlardan qoparacaq.
Ömrün yeli xəzəl kimi
Onları da aparacaq.

Elə arxayın gəzirlər,
Unudurlar bunu ancaq:
Gözəllik də əmanətdi,
Borc verilib, alınacaq…

1991

***

Sinəmə söykədin titrək sinəni,
Od saçan gözünə həsrətlə baxdım.
Öpmək istəyirdim təzəcə səni,
Telefon zəng çaldı, yuxudan qalxdım.

Gülüm, sən imişsən zəng edən elə,
Titrəyir əllərim, nə deyim sənə?
Ay insafsız gözəl, yuxuda belə
Üzündən öpməyi çox gördün mənə…

***

Səni ellər qınayar,
Qılıncı sal qına, yar…

***

Vaxtında deyilmədi,
Sözlər sinədə qaldı.
Bu günün dərdini çək,
Dünən dünəndə qaldı.

Arif səssiz iş görər,
Hərif döşünə döyər.
Ömrün bir xoş gecəsi
Min uzun günə dəyər…

1986

ƏLİM YUXU GÖRƏR

Qəlbimi doldurub nurla hər səhər
Önümdən keçirsən vüqarlı, məğrur.
Süzülüb axanda ilahi gözlər
Doğrayır içimi bir şirin ağrı.

Baxışın közərdir yanıb-sönəni,
Verirsən hamıya dadlı işgəncə.
Qabarda-qabarda meydan sinəni
Meydan oxuyursan qocaya, gəncə.

Mələk qarşısında neyləsin bəndə? –
Yanında gödəkdi dilim, bilirəm.
Gözlərim gözündə düşsə də bəndə,
Çatmaz əllərinə əlim, bilirəm.

Sinənə tökmüsən xoşbəxt telləri,
Hər biri qəlbimdə dərdi-sər olar.
Gecə yuxu görər həsrət əllərim,
Sənin əllərində bəxtəvər olar…

BU GÜN HEÇ KİM İLƏ GÖRÜŞMƏYƏCƏM

Həsrətin buz dağı çevrildi selə,
Əlinə toxuncaq od tutdu əlim.
Sən mənə əl verib görüşmək ilə,
Bir dünya səadət bəxş etdin, gülüm.

Mən səndən razıyam yerdən göyəcən,
Sən mənə bəxş etdin göyü, dənizi.
Bu gün heç kim ilə görüşməyəcəm,
Əlimdən pozular əlinin izi…

1986

DÖRDLÜKLƏR

***

Ud bu dağın havasından,
Əl çək qarın davasından.
İşə sal şirin dilini,
İlan çıxsın yuvasından.

***

Qənd umdum, soğan çəkdilər,
Arzuma sığal çəkdilər.
Ürəyimi solda görüb,
Yolumu sağa çəkdilər.

***

Qismətin qarşına gələr,
Çirkin də xoşuna gələr.
Darıxma, dünya belədi,
İş adam başına gələr.

***

Zər axtarır zərgər əli,
Gözü gülür zər görəli.
Elə bir inci tapıb ki,
Toxunmayıb zərgər əli.

***

Səni görüb odlanmışam,
Alovlardan atlanmışam.
Yel nə bilir gül qədrini,
Dadmışam ki, dadanmışam.

***

Ocaq yanır, köz doğulur,
Ürək yanır, söz doğulur.
Qələmlə kağız öpüşür,
İncə-incə söz doğulur.

***

Adam var ölüb, yaşayır,
Odun köz olub yaşayır.
Xanəndə səsə çevrilir,
Şair söz olub yaşayır.

***

Güllü biçənək biçilib,
Gözəl çiçəklər seçilib.
Dörd misralıq bayatının
Boyuna həsrət biçilib…

***

Makinam xarab olanda,
Barmaqlarım gizildəyir.
Maşınım xarab olanda
Ayaqlarım gizildəyir.

***

Zırlamalar ucbatından
Yenə qaldı iş başına.
Əlindən iş gəlməyənlər
Niyə gəldi iş başına?

***

El-obadan ayrı düşən
Dağların gözü yol çəkir.
Külün altında uyuyan
Ocağın közü yol çəkir…

***

Bu sevgiyə, bu ülfətə
Hamı heyran qaldı, qaldı.
Çiçək ana, arı ata,
Balalarsa baldı, baldı…

***

Tarı ustaya çaldır,
Yad əldə sim inciyər.
"Dız"ı olmasa, baldı,
Baldızdan kim inciyər?

***

Qolunda belim yandı,
Əlində əlim yandı.
Sənin adını çəkdim,
Ağzımda dilim yandı.

***

Hərə bir söz deyəcək,
Uyma yada, düşmənə.
Göz üstündə yerin var,
Gəlib qonaq düş mənə.

***

Zarafata, mazağa
Özünün də xoşun var.
Yoxsa kim deyə bilər
Gözün üstə qaşın var?

***

Bu qız necə cavandı,
Bu qız necə sütüldü.
Bir həsrətli baxışla
Ütüm-ütüm ütüldü…

***

Yaxalayıb mərdi azar,
Tələ qurub mərdiməzar.
Dönməz,
Ölər kişi kimi,
Namərd etməz mərdi məzar.

***

Ət alırsan, yağ qurtarır,
Ərəsən oldum, ərəsən.
Xırda qayğılar qoyur ki,
Böyük dünyanı görəsən?

***

Avtobusda tünlükdü,
"Volqa"lar bomboş gedər.
Sən kef çək, mən dərd çəkim,
Heç Allaha xoş gedər?

***

Sənin yerin "bron"du,
Mənim yerim yox yatam.
Qardaşlıq, bərabərlik
Belə olurmuş, atam?

1985

***

Torpaq səxavətlidi,
Alqış belə ustada.
Bir qəbirlik yer verir
Düşmənə də, dosta da…

1986

***

İndi kəndimizdə işıqlar sönüb,
Ürəyim köksümdə yanar bir ocaq.
Əgər biz olmasaq, geriyə dönüb,
Sönən tonqalları kim yandıracaq?

***

Çiçəklər içində ürəyim itib,
Mən necə onlara könül verməyim?
Yolumun üstündə bir lalə bitib,
Bilmirəm neyləyim: dərim, dərməyim?

***

O ağacda bir çiçəkli budaq olaydım,
Bu çəməndə sərin sulu bulaq olaydım.
Uşaq vaxtı böyüməyi arzulayırdım,
İndi isə deyirəm: – Kaş uşaq olaydım!

***

Yalvarmışıq, xahişimiz yerə düşüb,
Özümüzə özümüz yol açmalıyıq.
İki dağıq, aramıza dərə düşüb,
Qovuşmaqçın bircə yol var: uçmalıyıq…

***

Çox əsəbi olmuşam, məndə qalmayıb səbir,
Düşmənin yalan sözü qorxuram ola gerçək.
İşvələrin şumlayır, təbəssümün dən səpir,
Deyəsən ürəyimdə məhəbbət göyərəcək…

***

Hər adam tapa bilmir məclisdə öz yerini,
Qara ağa çevrilir, ağ dönüb olur qara.
Yüz yaxşı söz deyəsən, eşitməzlər birini,
Bir pis sözündən ötrü səni çəkərlər dara…

1987

ADİLƏRİN ORBİTİNDƏ

Ay böyüklər, danlamayın siz bizi hər an,
Üzə durar, istedadın bir üzü sərtdi.
Böyüklərin sözü ilə oturub-duran
Böyük adam ola bilməz, bu həqiqətdi.

Yeri gəlsə, şimşək kimi çaxmağı yoxsa,
Bircə anın içindəcə gözdən düşər o.
İstedadın cızığından çıxmağı yoxsa,
Adilərin orbitində adiləşər o.

MƏDƏNİYYƏT ARXASINDA GİZLƏNƏN KİŞİ

İncik salmaq istəmirsən, dostum, heç kimi,
Fərq qoymursan, düşmən durub,
ya dost qarşında.
Əzilirsən, büzülürsən xanımlar kimi,
Sığallıdı söhbətin də, davranışın da.

Sitatlarla danışanda atlanır döşün,
Baxan deyir: bu zalımda yaxşı bilik var.
Mədəniyyət arxasında gizlənən kişi,
Kobudluqda heç olmasa, təbiilik var…

1985

BİZİM ARAMIZDA ON İLLİK YOL VAR

Dənizə qaçırdım mən səhər-səhər,
Yolun yarısında sən məni keçdin.
Ha qaçdım, çatmadım sənə, ey Ülkər,
Qəlbimdən bir həzin gizilti keçdi…

Dənizin üstündən uzanır qollar,
Ala gözlərində cilvələnir naz.
Bizim aramızda on illik yol var,
Sənin yerişinlə bizimki tutmaz…

1985

BU DA BİR DƏRD

Ayım, ulduzum, danış, din,
Sonu yox gileylərimin.
Mənim sevgi göylərimin
Ayı batmaya, batmaya.

Səni gördüm mən bu səhər,
Niyə oldum bəs bir təhər?
Mən ki uyan deyildim hər
Qaşı çatmaya, çatmaya?

Elə baxdın, çaşdım özüm,
Ah çəkdin, közərdi közüm.
Yoxsa yuxu görür gözüm,
Gülüm, yatmaya-yatmaya?

Gözmü dözər bu tüstüyə?
Həsrət qalmışıq istiyə.
Göz görə, könül istəyə,
Əlin çatmaya, çatmaya…

1980

***

–Nə xoşdu bir yerdə olmaq
O ay üz ilə, üz ilə.
Nə ağırdır, sevgilindən
Əlin üzülə, üzülə.

–Ay gözündən bəlli igid,
Var hər işin həlli, igid.
Bacarmazmı əlli igid
Qorxaq yüz ilə, yüz ilə?

–Fürsət varkən arzuna çat,
Qoy üzünə gülsün həyat,
Dostla keçən bircə saat
Dəyər yüz ilə, yüz ilə.

–Sənsiz işim müşkül olub,
Çox arzum yanıb, kül olub.
Sən gələn yola gül olub
Qəlbim düzülə, düzülə…

1978

QİBTƏ

Sellər, sular bir anda durulaydı,
Bu arzunu necə deyim sənə mən?
Deyirəm kaş gəzdiyin yer olaydım,
Ayaqların dağ basaydı sinəmə.

Qızıl üzük barmağını boğubdur,
Mənə baxdın, qarsdı üzümü atəş.
Dedim: kimin taleyinə doğubdur
Bu gözəllik, bu zəriflik, bu günəş?

1977

HƏR SƏHƏR QARŞIMDAN BİR GÖZƏL KEÇƏR

Onu görən kimi ürəyim dinər,
Baxışım gəzdiyi yolları ölçər.
Dönüb oğrun-oğrun baxanda mənə,
Gözlərim gözündən təbəssüm içər,
Hər səhər qarşımdan bir gözəl keçər…

Yanından biganə necə keçim mən?
Gözlərim deyir ki, olum elçin mən.
Baxışlar içindən, gözlər içindən
Gözləri gözümü arayar, seçər,
Hər səhər qarşımdan bir gözəl keçər…

Unuda bilmirəm onu bircə an,
Könlüm nurla dolur sökülәndə dan,
Sıyrılıb gecənin qaranlığından
Ömrümə, günümə bir səhər köçər,
Hər səhər qarşımdan bir gözəl keçər…

1980

QIZ OLARMI BU QIZ KİMİ

Gör gözlərin nələr deyir? –
Qız olarmı bu qız kimi?
–Səninkiyəm, ürəyini
Saxla buz kimi, buz kimi.

Gəlişi dönər bayrama,
Bir az zülmkardır amma…
“Yox” sözünü o, yarama
Səpər duz kimi, duz kimi.

Oğrun-oğrun məni süzdü,
Saçlarında əlim gəzdi,
Dodaqlar elə bil közdü,
Əllər buz kimi, buz kimi.

Ayağımdan asılıb daş,
Ayrılıq olmayaydı kaş.
Hər gözündən bir damla yaş
Axdı bir cüt ulduz kimi…

1977

EŞQİMİN DAN ULDUZU

Ayağım qopmayır yerdən,
Sanma ki, çıxıb getmişəm.
Pəncərənin qarşısında
Sanki ağacam, bitmişəm.

Nura həsrət bəbəyimə
Yuxusuzluq güc eləyib.
Ulduzlar sabaha qədər
Gözlərimdə gecələyib.

Birdən açıldı pəncərən
Səni sevənin üzünə.
Xoş sabahdan xəbər verdi,
Vuruldum ülkər gözünə…

1980

BU TORPAĞIN ÖVLADI

Qurban olum o yetirən gözələ,
Mənim üçün müqəddəsdir el adı.
Evdarlıqda, sədaqətdə öz yarım,
Gözəllikdə, zəriflikdə Eladı…

Üstümüzə nur yağırdı gözündən,
Od götürdüm yanağının közündən.
Məsumluğu sevgilimin üzündən
Xəbisliyi, qısqanclığı qovladı.

Belə çiçək görməmişdim çəməndə,
Gözəlliyi saldı bizi kəməndə.
Ala gözlər canmı qoydu de, məndə? –
Bir baxışla ürəyimi ovladı.

Can sadağa şəkərinə, şəhdinə,
O gözlərin istəyi nə, əhdi nə?
Bilirəm ki, peymanına, əhdinə
Dönük çıxmaz bu torpağın övladı…

1981

ELƏ BAXMA

Bir himə bənd imiş ürəyim, bağışla,
Bilməzdim qarşında bükülə bilərəm.
Mən dağam, sən dərə, bir oğrun baxışla,
Uçulub qoynuna tökülə bilərəm…

1977

GÖZLƏYƏ-GÖZLƏYƏ

Döyər dolu, qar ömrünü,
Unutma bahar ömrünü.
Bağban uzadar ömrünü
Barı gözləyə-gözləyə.

Dolandım düzü-dünyanı,
Ömür keçdi, o yar hanı?
Ac toyuğun çıxar canı
Darı gözləyə-gözləyə.

Dilə gəldi könül tarı,
Gözlərimin kökü sarı.
Ömür keçib oldu yarı,
Yarı gözləyə-gözləyə…

1980

BARLI BUDAQLAR

Bir ağac var, arzuları köküdü,
Gündən-günə artır eşqi, həvəsi.
Bir ağac var, budaqları ikidi,
Bir dünyaya bəs eləyər meyvəsi.

O budaqlar ürəyimin yarıdı,
O budaqlar qol götürüb toyumda.
O ağacın budağının barıdı
Paltarım da, çörəyim də, suyum da.

O budaqlar nur gətirib gözümə,
Gözəl günlər görəsiyəm, görəsi.
Bax o ağac elə mənim özüməm,
Bir əlimdi budağının hərəsi…

1980

XALLI QIZ

Sinəni süfrə tək
açmışdın qabağıma,
Boynuma dolamışdın
qollarını.
Yuxuda bir ac xoruza dönüb,
dənləyirdim xallarını…

1979

GÖZLƏR

Bəbəklərin –
ağ dənizdə
qonur ada.
Kirpiklərin –
qara çəpər.
Göz yaşları
dalğasıdır bu dənizin,
kükrəyəndə
sahillərə inci səpər…

1981

ARXA

Xor – səs dənizidi,
hər səs bir dalğa.
Solist ürəklənib,
keçib qabağa.
Nəğmələr düzülüb hey qatar-qatar,
uçar eldən-elə əsən küləklə…
Arxada səsinə səs verənlər var,
Onunçün oxuyur solist ürəklə…

KƏHƏR

Birincilik arzusuyla
Dincliyinə qəsd elədi.

Sicim kimi uzun yolu
Kəhər atım dəstələdi.

Yolda qoydu yolçuları,
Köhlənləri üstələdi.

Ayaqları dəyən yerdə
Torpaq yandı, tüstülədi.

Keçilməmiş yoxuşlarda
Təzə cığır bəstələdi…

1977

KAŞ BİR DAĞ ÇAYI OLAM

Kaş bir dağ çayı olam,
Sularım təşnələrin
Hər an dadına yetə.
Ömrüm dağda başlayıb,
Ömrüm dənizdə bitə…

1977

***

Hünərin var atını çap,
Hünərin var, çat, al narı.
Sənin üçün saxlamışam
Sinəmdəki çatal narı….

LƏÇƏYƏ YAZILAN ŞEİR

Vurulmuşam bu dağların
Gözəlinə, göyçəyinə.
Ürəyimi tapşırmışam
Hər otuna, çiçəyinə.

Düzənlərdə izim qalıb,
Ocağımda közüm qalıb,
Bu güllərdə gözüm qalıb,
Könül açdım bircəyinə.

Quşlar ötdü, qulaq asdım,
Mən gələndə güllü yazdı…
Göz yaşımla şeir yazdım
Qızıl gülün ləçəyinə…

Qəlbinə toxundum bəlkə?
Bu nədi, yuxudu bəlkə?
Ləçəyə yazdığım şeiri
Arılar oxudu bəlkə?

1983

MƏNİM ÇİÇƏKLƏRİM AÇILDI YENƏ

Bu doğma yerlərin gülləri üstdə
Kəpənək ürəyim uçurdu yenə.
Yamacdan düzənə endim ahəstə,
Mənim çiçəklərim açıldı yenə.

Qaranlıq düşdümü, nur saçır güllər,
Gözlərim elə bil bir ac arıdı.
Günəş batan kimi göz açan güllər
Elə bil çəmənin ulduzlarıdır.

Sanki əl uzadıb isinir dağlar,
Hər çiçək bənzəyir sehrli közə.
Günəş işığında açmağa nə var,
İş odu gecələr dəyəsən gözə…

1984

ÇƏTİR

Qaralan buludlar hönkürdü bərkdən,
Sel oldu göylərin gözünün nuru.
Bir gözəl boylanır bir aynabənddən,
Pəncərə önündə bir oğlan durub.

Hiss etmir üstünə yağan yağışı,
Onun gözü yolda, ürəyi səsdə.
Elə bil çətirdi qızın baxışı
O xoşbəxt cavanın başının üstdə…

BİR ANIN SEVİNCİ

Onun ala gözlərindən
Çay axır, üzümə baxmır.
Istəyirəm çıxıb gedim,
Ayağım sözümə baxmır.

Az qalıram dərəm onu,
Bu çiçək qorxudur məni.
Gözlərinin içindəki
O istək qorxudur məni.

Gülümsəyir: – Sevməyənin
Kədəri nə, sevinci nə?
Bir ömrü qurban verirəm
Bircə anın sevincinə…

SEVGİ GÖYDƏN GƏLƏN İLAHİ PAYDI

Gizli bir sevdayla göynəyir için,
Qanadsız bir quşdu sevgisiz ürək.
Sağ ol bu ilahi məhəbbət üçün,
Bu eşqin önündə baş əyim gərək.

Günahsız könlünü az did-parçala,
Özünü danlamaq nə gərək, gülüm?
Sevgi göylərində qoşa açılan
Kövrək qanadların mübarək, gülüm!

Sevənin sirdaşı ulduzdu, aydı,
Sevmisən, ürəyin qərq olub zərə.
Sevgi göydən gələn ilahi paydı,
Niyə utanırsan bu paya görə?!

2000

İKİ BAŞ

Zarafat

Gedib o dünyanı görüb gəlmişik,
Qəlbimiz sevginin odunu görüb.
Ay quzum, sənin də, mənim də başım
Cərrah bıçağının dadını görüb.

Məhəbbət nə başa baxır, nə yaşa,
Qəlbdə sevgi varsa, dünya gözəldi.
Gəl, başı xarab yar, verək baş-başa,
Bəlkə iki başdan bir baş düzəldi…

2000

AYRILIĞI İLLƏR SALIB

Can atsam da günəşə mən,
Elə bilmə möhtəşəməm.
Sən qönçəsən, mən həşəməm,
Qəlbimdəki güllər solub.

Ah çəkmək gəlir arıma,
Əzizim, məni arama!
Səninlə mənim arama
Ayrılığı illər salıb.

Qorxma fələyin işindən,
Gül dər dağların döşündən.
Məcnun tək eşqə düşəndən
Pənahımız çöllər olub.

Baş açmıram sözlərindən,
Sanki gəlir söz dərindən.
Müjdəm – həsrət gözlərindən
Axan dəli sellər olub…

2000

"ÖMÜR AĞACINDAN DÜŞƏN YARPAQLAR" KİTABINDAN

ÖN SÖZ ƏVƏZİ

Övladı şikəst doğulduğuna görə atmaq böyük günah olduğu kimi, zəif şeirlərdən də imtina etmək mənə qəbahət göründü ovqatımın bu məqamında, yaşımın bu çağında… Bu şeirlər nə qədər zəif olsa belə, onu yazanın daxili dünyasında gedən prosesi izləmək baxımından maraq doğurur…

Bu şeirlərin heç biri o vaxt çap olunmayıb… Neçə-neçə kitabım işıq üzü görsə də, zəif sandığım üçün onların heç birini bu vaxta qədər nəşr edilən toplularıma daxil eləməmişəm. Tərəddüd içində qalmışam. Onları nə cırıb atmağa əlim gəlib, nə də oxucu mühakiməsinə verməyə… Eləcə ayrı-ayrı dəftərlərimdə illər boyu uyuyub qalıblar… Ancaq ömrün bu çağında həmin yazıları oxuyanda mənə aydın oldu ki, yelə verdiyim ömürdən mənə qalan yalnız və yalnız bunlar və onların doğurduğu yaşantılardı… Bu misralar özünü təsdiqə çalışan, lakin arzusuna çatmayan bir yeniyetmənin daxili dünyasını, arzu və düşüncələrini, yaşantılarını, sevinc və kədərini xəyalımda canlandırmaq üçün mənim yeganə yardımçımdı… İndi o günlərin xiffətini elə çəkirəm ki…

…Bu mənim öz yaşantılarımdı, onun kimsəyə aidiyyəti yoxdu… Bir də elə bil ki, bu yazılar mənim ədəbiyyat diyarına uçan söz qatarımdan ayrılıb qalan yaralı, uçmağa taqəti olmayan durnalardı...

İndi bu şeirləri ona görə çap elətdirmirəm ki, oxucuların mühakiməsinə verim, ona görə çap etdirirəm ki, ömrümün ötən günlərinin yaşantılarına bu gün bir insan kimi ehtiyacım var… Onların oxucusu yalnız özüm olsam belə…

Müəllif

İLK ADDIMLAR

(1966-1971)

ÜRƏK TELLƏRİ

Gözə görünməsən də, sən ey ürək telləri,
Bağlayıbsan qəlbimə çiçəkləri, gülləri.

Bir qanadlı quş kimi seyr edəndə aləmi,
Xəyallara cumaraq götürəndə qələmi,

Unuduram özümü, düzü, unuduram mən,
Ürəyimi titrədən söylə, sən deyilmisən?

Ürək aramla vurur, qələm istəyir yaza,
Sən də qulaq as barı könlümdəki avaza.

Unutmaram haqqını, unutmaram heç zaman,
Ürəyimi həyata axı sən bağlayırsan!

Bu görünməz tellərin çox böyükmüş qüdrəti,
Onunla bağlamışam insanlarla ülfəti.

O uca zirvələrdən ürəyimə yol salıb,
Bu tellərlə qəlbimə neçə arzu yol alıb…

02.02.1966
Qubadlı

YUXUSUZ GECƏLƏR

Gəl-gəl, sənin qarşına çiçəkli çəmən sərim,
Sən mənim boğazımda kilidlənən qəhərsən.
Ey yuxusuz gecələr, ey sevimli günlərim,
Gecəyə bənzəmirsən, parlayan al səhərsən.

Gecənin xeyirindən sabahın şəri olsun, –
Deyib yatmışam da mən sabahın sorağında.
Ömür qazanmışammı? – Yox, ömrümdən gedibdir,
Bir səhifə ağ qalıb ömrümün varağında.

Ey yuxusuz gecələr, deyin sizi bu qədər
Sevməyimə dəyərmi? –Niyə sevirəm, niyə?
Yatağımdan qalxaraq geyinəndə hər səhər
Sizi xatırlamışam bir şey qazandım deyə.

Hər zülmətli gecəyə sizi bənzətmək olmaz,
Siz qəlbimdə çırpınan şirin arzularsınız.
Kim deyir ki, yuxusuz döyünən ürək olmaz,
Siz dağları çiçəkli, əsən sərin küləkli
Əbədi baharsınız, əbədi baharsınız…

02.01.1966
Qubadlı

ÇAĞIRIR MƏNİ

Mavi göl qoynunda üzən bir sona
Elə bil üzməyə çağırır məni.
Qartalsa qıy vurub baxır dörd yana,
Havada süzməyə çağırır məni.

Yenə də qızarır üfüqlərdə dan,
Gəzirəm çölləri qalxıb obaşdan,
Boylana-boylana bir ürkək ceyran
Çəməndə gəzməyə çağırır məni.

Ürəyim sinəmdə bəzən açıb dil,
Yüz ilin sözünü deyir elə bil.
Gülün həsrətiylə oxuyan bülbül
Hicrana dözməyə çağırır məni.

Odur bax, görürəm bayaqdan bəri,
Yolumu gözləyir o gözəl pəri,
Çəməndən üzərək tər çiçəkləri
Telinə düzməyə çağırır məni.

17.05.1966
Qubadlı

İKİ QƏLƏM

Biri dedi: – Mən gərək
Elə şair olum ki,
Tanısın məni aləm.
Bu niyyətlə o şair
Bir qədər də xərc çəkib,
Düzəltdi qızıl qələm.
Yazdı şeir, hekayət,
Əsərləri heç kəsə
Gərək olmadı fəqət.
Dahi Nizamininsə
Qələmi lələk oldu.
Ancaq yazdığı əsər
Qızıldan daha artıq
Ellərə gərək oldu…

1966

OYANMIŞAM MƏN

İtir təbiətdən qışın izləri,
Baharın seyrinə dayanmışam mən.
Gülür təbiətin çiçək gözləri,
Təbiət söyləyir: –Oyanmışam mən…

1967

ÇƏKİ

Bir qız naz sata-sata
Dedi: – Ata, ay ata,
Elə məni danlayıb,
Çox yüngülsən deyirsən.
Dünən çəkdilər bizi,
Hamıdan ağıram mən.
Ata güldü: – Ay qızım,
Nədir bu çığır-bağır?
Çəkin ağır olunca,
Qoy ağlın olsun ağır…

1966

SƏNİN NƏĞMƏLƏRİN

Səid Rüstəmova

Qaynayır ürəyin bir bulaq kimi,
Nəğmən ürəklərə axır, Səidim.
Sənin musiqinin qanadlarında
Xəyalım səfərə çıxır, Səidim.

Gəlir gözlərimə axar bulaqlar,
Elə bil onlar da sənə əl çalır.
Gör sənin nə qədər dinləyicin var,
Ürəklər nəğmədən axı güc alır!

Hamımız nəğməylə yoğrulmuşuq biz,
Nəğmələr döyünən ürəyimizdir.
Azəri yurdunda doğulmuşuq biz,
Musiqi ən zərif diləyimizdir…

1967

QIŞ

Sular buza dönür, buza gecələr,
Özün görürsən ki, necədir bu qış!
Qar yağır, sürüşkən olur küçələr,
Yaman zarafatcıl qocadır bu qış!

Adamlar sürüşür, yıxılır, durur,
Qocalar gileyli qardan, sazaqdan.
Cavanlar sevinir, qəhqəhə vurur,
Cavanlar qar topu atır uzaqdan.

Bu qayğısız gənclər verir səs-səsə,
Dəcəllik etməyi onlar unutmur.
Qış da bir qocadır, ancaq nədənsə,
Onun qocalarla söhbəti tutmur…

1969

TEZ GƏL, AY BAHAR

Yerin sinəsinə novruzgülü tax,
Göz açıb sevinsin qoy ana torpaq,
Bəzəsin evləri yenə çil-çıraq,
Oxusun müğənni, dinsin kaman, tar,
Sənsiz darıxmışıq, tez gəl, ay bahar!

Yaşıl libasını geyinsin meşə,
Çıxsın kol dibindən yenə bənövşə,
Çoban quzuları ötürsün döşə,
Bürüsün çəməni xalı tək otlar,
Sənsiz darıxmışıq, tez gəl, ay bahar!

Sevgilim güllərdən dəstə bağlasın,
Gəlirəm, onları mənə saxlasın,
Yenə qar ərisin, sellər çağlasın,
Bəmbəyaz kürkünü soyunsun dağlar,
Sənsiz darıxmışıq, tez gəl, ay bahar!

Qol-qola verərək gəzək hər yanı,
Yağsın üstümüzə bahar leysanı.
Azad könlümüzün qoy coşsun qanı,
Ötüşsün səmada dümağ buludlar,
Sənsiz darıxmışıq, tez gəl, ay bahar!

Açılsın hər yanda güllər, çiçəklər,
Yenə qanadlansın şən kəpənəklər,
Min ətir gətirsin əsən küləklər,
Gətir, gözləyirik, hər nəyin ki var! –
Sənsiz darıxmışıq, tez gəl, ay bahar!

1969

İŞƏ BAX

Nə vaxdır qalmışam mən yana-yana,
Bu yanğı nə vaxtsa heç elər məni.
Yuxuma girirsən, gündüz bir yana,
Rahat buraxmırsan gecələr məni.

Sevda gülşəninə girib gizlicə
Dərirəm səni.
İşə bax, gözlərim yumulanda da
Görürəm səni…

11.09.1969

DOSTBAZLIQ

Çalış ki, özünə vəfalı dost seç,
Səmimi insanlar məgər azdımı?
Deyirəm dostbazlıq olmasaydı heç,
Hamı bir-birinə dost olmazdımı?

1969

NÜMAYİŞDƏ

Hamı nümayişə çıxıb,
Yenə bayram libasında
görürəm doğma yurdu.
Əruzda yazılan şeir kimi
nizamla keçir bizim ordu.
Bilirəm, bu gün dostlar sevinibsə,
Düşmənin ümidi üzülüb.
Elə bil idmançılar heca,
Kütlə sərbst vəzndə yazılan
şeir kimi düzülüb…

08.11.1969

***

Nə vaxtdır əsirsən
Üstündən meh kimi
Ağsaçlı dağların.
Qayğısız ömrümə
Tökülür şeh kimi
Qayğısız çağların…

1969

SƏLİMƏ

Çox adlar yad düşüb dilimə,
Elə bil od düşüb dilimə,
Gözəl bir ad düşüb dilimə:
Səlimə!

Gözlərim qalıbdır üzündə,
Özümü görürəm gözündə,
Adın da gözləldir, özün də,
Məhəbbət hakimdir könlümə,
Səlimə!

Xəyalın getməyir gözümdən,
Üstümü alsa da duman, çən,
Bilsəm ki, sən məni sevirsən,
Ölümə gedərdim yolunda, ölümə,
Səlimə!

Qaşın yay, kirpiyin ox olsa,
Ay üzün buluda soxulsa,
Əzizim, cavabın yox olsa,
Tab etmək çətindir zülümə,
Səlimə!

1969

***

Sevən bir ürəyin səsini boğma,
Günlər necə gəlib gedir, bilmirəm.
Gözlərin də doğma, özün də doğma,
Səndə bu doğmalıq nədir, bilmirəm…

1969

ZARAFAT

X. üçün

Sənsiz ümidimin yarpağı solar,
Könlünə dəyməyə barı zarafat!
Dedin: –Məndən də yaz, axı nə olar?! –
Gülüm, yarı ciddi, yarı zarafat.

Baxışın sevgini edibdir əyan,
Belə olmasaydı gülərdimmi heç?
Həyat çeşməsi tək coşan, qaynayan
Gözlərdən yazmaya bilərdimmi heç?

Qəlbimə mən qulaq asası idim
Özüm olsam belə dumanda, çəndə.
Səndən beş-on misra yazası idim
Bunu sən desən də, sən deməsən də…

15.12.1969

***

Çiçəklər xəzanın girinə düşür,
Ayrı görkəm alır hər tərəf, hər yan.
Qopub şairlərin şeirinə düşür
Yarpaqlar ağacın budaqlarından…

06.11.1970

ARAZ HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR

Yenə Araz sahilində
düşünürəm nələr, nələr…
Sıxır məni ağuşuna
acı, şirin xatirələr.

Mən öpürəm xəyalımda
gah o tayı, gah bu tayı,
Sən çaya bax, bir-birindən
dostu, yarı ayırarmış.
Elə bil ki, bu torpağın
damarıdır Araz çayı,
Bir ürəyi iki yerə
qan damarı ayırarmış.
O tay azər, bu tay azər,
Ortasından Araz boyda
bir çay axır,
Nədir səbəb? –
Keç, bilmirəm.
İki odun arasında
Su nə gəzir heç bilmirəm?!

1970

BAŞ MƏQALƏNİN MONOLOQU

Kimə xoş gəlir ki, de, söz yığımı?
Qəlbim intizarda, ruhum təlaşda.
Çəkir məqalələr paxıllığımı
Yerim olduğuyçün yuxarı başda.

Xəcalət qəlbimi salsa da oda
Bir xeyli səbrlə durub gözlədim.
Gündə qulağıma gəlir bir səda,
Rəsmiyəm, quruyam, niyə gizlədim?

Axı giley-güzar olar nə qədər?
Mən ki, bir kimsəyə toxunmamışam?!
Narahat olmayın, ay məqalələr,
Yerim baş olsa da, oxunmamışam…

20.09.1970

DƏLİL

Deyirsən dəlil göstər
Məni necə sevdiyini bilim.
–Səni görəndə tutulur dilim,
Ürəyim gəlsə də dilə.
Dəlil göstərə bilməməyim,
dəlildir elə…

01.08.1970

BƏLKƏ DƏ

De, sənli günlərim çəkilib haraya?
Ömürlük hicranmı giribdir araya?
Gözlərin qaradır, vurğunam qaraya,
Kim bilir, görüşdük bir hicra kölgədə,
Bəlkə də?!

Nə vaxtdır salmışam könlümü düzlərə,
Getmisən, izlərin qarışıb izlərə.
Ruhumu isidən o qara gözlərə
Yenidən rast gəldim hansısa ölkədə,
Bəlkə də?!

02.05.1970

QƏZƏL

Əkmişik, birgə dərək gəl bu həyat güllərini,
Bəzəyim lalə, qərənfillə sənin tellərini.

İlk bahar sellərini bənzədirəm göz yaşına,
Qoymaram bir də axa mən o bahar sellərini.

Mən vüsal istəyirəm, hicrin ilə yoxdur aram,
Gəl yada salmayaq heç ayrılığın illərini…

Şairəm, əllərimə güclə keçib ağ əllər,
Buraxan kimdi əlindən sənin o əllərini?!

13.03.1970

***

Yenə təsadüfən üz-üzə gəldik,
Sorduq halımızı bir-birimizin.
Baxaraq göz-gözə danışdıq, güldük,
Dindi qulağımda lap həzin-həzin
Ötən xatirələr. Unudulanlar
Gözümüz önündən keçdilər yenə.
İndi yadımıza düşən hər nə var
Sən mənə danışdın, mən də ki sənə.
Buraxdıq bir yana əsas mətləbi,
Tutduq ikimiz də başımızı dik.
Bitirdiyim üçün ali məktəbi
Nəzakət xətrinə söylədin: –Təbrik!
Bilmirəm söhbəti uzaqdan salıb
Özgədən danışmaq nəyə gərəkdir?
Filankəs sevişir filankəs ilə,
Bəhmənkəs bu işə əngəl törədir.
Bir vaxt həyəcanı qova bilmirdik,
İndi nə titrədik, nə də ki əsdik.
“Özümüzə umac ova bilmirdik,
Özgələri üçün əriştə kəsdik”.
Bir söz söyləyəcək bilirəm hərə –
Eh, söz gəzdirənlər yox olmadı ki…
Bilmirəm o soyuq hal-xoşa görə
Bu qədər danışmaq çox olmadı ki…

12.08.1970

PAYIZDA GÖRÜŞ

Zaman əlimizdən baharı aldı,
Ancaq soyumadı isti qəlbimiz.
Bir payız axşamı, ağacın altı…
Yenə də üz-üzə dayanmışıq biz.

Açıb danışmalı o qədər söz var,
Köksümə əyilir o qızın başı.
Qopur budaqlardan sarı damlalar,
Yağır üstümüzə hicran yağışı…

Qərib görkəm alıb yenə yol, cığır,
Suların üstüylə xəzəllər gedir.
Payızın gözündən yarpaqlar yağır,
Aləm nə gözəldir, şairanədir!

Nə qədər əzizdir mənə bu gecə,
Neynirəm hicranla keçən gündüzü?
Həmişə bir olaq, gülüm, beləcə,
Xəzan yağışları "islatsın" bizi…

01.11.1970

GİTARA

Dostum Nizami Abdullayevə

Əlində gitara yollandı yanıma,
Dedi ki, əziz dost, gəl məni qınama…
O çaldı, musiqi yayıldı canıma,
Yenidən vuruldum "Qatar" a,
Dindikcə gitara.

Çal, səni dinləyim mən bir də,
Bir yeni aləmdir hər pərdə,
Bir ürək çırpınır simlərdə,
Musiqi durna tək düzüldü qatara,
Dindikcə gitara.

Gözləri yumulu xəyala daldı o,
Titrəyən qəlbimi odlara saldı o,
Gör nədə muğamat çaldı o,
Qorxdum ki, musiqi qurtara,
Lal ola gitara…

14.11.1970

***

Sözün varsa, astaca de, əzizim, yetər
Şək gətirmə indən belə bu həqiqətə:
Bağırtı var kəsəri yox zərrəcə qədər,
Pıçıltı var ürəkləri salır riqqətə…

13.09.1970

QIZIL HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR

Adam var yaxından tanıyıram mən,
Səksəkə içində keçir hər günü.
Qızıl toplamağa həvəs göstərən
Açıqca zay edir qızıl ömrünü.

Azmı qızıl qanla dolub qızıl taxt?
İstəsən onları sayaram bir-bir.
İşində düz olan insana çox vaxt
Nədənsə deyirik qızıl kimidir!

Bilirəm bu gizli həqiqəti mən
Kimdə qızıl varsa, ruhu pas atır.
Düzlük rəmzi olan qızıl bəs nədən
Əyri adamların ağzında yatır?

İnsan azğınlaşır göz görə-görə,
Qızılla örtülür bəzən eyiblər.
Deyirəm bəlkə də qızıla görə
Sarıya ayrılıq rəngi deyiblər?!

Qulağım şəkləndi həzin bir səsə,
Oxucu gileyi yerinə düşdü.
Qızıl kimi vaxtım bu gün nədənsə
Bu "Qızıl" şeirimin girinə düşdü…

13.11.1970

HEYKƏLLƏR

Nə qədər heykəl var yer kürəsində,
Heykəllər əbədi bir salnamədir.
Bir əsrin nəfəsi var hərəsində,
Dünəndən bu günə onlar namədir.

Gəlin tarixini yazaq keçmişin,
Verək gələcəyə soraq hər yerdən.
Seyrinə çıxıram uzaq keçmişin,
Heyrətlə gəzirəm Ermitajı mən.

Sənət dilləndirib cansız daşları,
Heykəl də canlıya oxşayır indi.
Ayrı əsrlərin vətəndaşları
Hamısı bir yerdə yaşayır indi.

Qədim misirli də, qədim yunan da
Gəlsəydi özünü tapardı burda.
Heykəllər insana dönsəydi, onda
Görün nə həngamə qopardı burda.

Bu qoca dünyada görmüşük nələr? –
Tarixin yadından çıxmaz biri də…
Qanlı vuruşmalar, müharibələr
İnsan tək öldürüb heykəlləri də…

Bir əsər görüblər bir vaxt can üstə,
Tufanlar var imiş onun başında.
Böyük bir heykəli yıxıb yan üstə
"Yekələr" getdilər xırda maşında…

Bir zaman xalq üçün çalışan kəsin
Başına ip salıb çəkərdilərmi?
Tutaq ki, qatildir, qoy tarix desin
Sənət əsərini sökərdilərmi?

Elə qanlı gündə, qadalı gündə
İnsan qaçıbsa da, heykəl qalıbdır.
Hətta əsir düşən əsər önündə
Düşmənin özü də əsir olubdur.

Ellərə əzizdir sənət əsəri,
Qoruyaq onları verib əl-ələ.
Yaşayır dünyada nə vaxtdan bəri,
İstəklər, arzular dönüb heykələ…

29.07.1970
Çardaxlı

***

Atılar meydana hərdən şir kimi,
Yazmasam, qəlbimi didər ilhamım.
Bəzən dəymədüşər gəlinlər kimi
İnciyib küsülü gedər ilhamım…

16.12.1970

MƏN DƏ AKTYORAM

Bir aktyor dostuma

Yeni tale çıxır yoluna hər gün,
Sən dilə gəlirsən özgə səsiylə.
Girirsən özgənin roluna hər gün,
Baxırsan dünyaya özgə gözüylə…
Əziz dost, mən elə bəxtiyaram ki,
Görməkçün öz doğma gözümdən ayrı
Karıma gələn yox…
Mən elə, mən elə aktyoram ki,
Öz doğma rolumu özümdən ayrı
Oynaya bilən yox…

1970

ARILAR

Hər vaxt dağa-daşa salar özünü,
Çiçəkçün uzağa gələr arılar.
Çalışar, vuruşar ömrü uzunu,
Zəhməti səadət bilər arılar.

Onlara oylaqdır hər bağça, hər bağ,
Onlara tanışdır hər gül, hər yarpaq.
Ancaq arılarda taleyə bir bax,
Çalanda özü də ölər arılar…

07.08.1970

CİRƏ

Elə vaxt olub ki, insan qalıb ac,
Dözübdür səbrini o uda-uda.
Çəkib qılıncını nə vaxt ehtiyac,
Cirəylə verilib çörək də, su da.

Bolluq içindədir indi ölkəmiz,
Çıxmışıq həyatın sərt cirəsindən.
O ağır günləri yad edəndə biz
Baxırıq xatirə pəncərəsindən…

İnsan gülər üzə möhtacdır hər dəm,
Heç kəs bu arzumu yerə salmasın.
Çörəyi cirəylə versələr, nə qəm,
Təki təbəssümlər cirə olmasın!

1970

QAYIDAM GƏRƏK

Əzizim, mən sənə vida desəm də,
Hələ soyumayıb sinəmdə ürək.
Başqa gözəllərə meyl eləsəm də,
Yazdığım əsərin ana xətti tək,
Yenidən mən sənə qayıdam gərək…

1970

YENƏ

İki həsrət insan durub yan-yana,
Ürəklər astadan dillənir yenə.
Təbiət bir yana, sular bir yana,
Duyğular kükrəyib sellənir yenə.

Baxıram uzağa göz işlədikcə,
Ağaclar yarpaqdan geyib "gödəkcə",
Göydən yağış yağır bax təkcə-təkcə,
Küçələrin üzü çillənir yenə.

Eşqindən lalə tək dağlı günlərim,
Qaralı günlərim, ağlı günlərim,
Gedirsən, səninlə bağlı günlərim
Arxanca əl edir, yellənir yenə.

Dumana bürünür ayaq izlərim,
Qırılır sim kimi qəmli sözlərim,
Hicrana dözməyən nəmli gözlərim
Sən gedən yollara zillənir yenə…

20.11.1970

***

Demə bu hicrana şeir yazmadım,
Elə düşünmə ki, hissiz daşam mən.
Hicran ağrısını azaltmaq üçün
Gərək "vidalar"la vidalaşam mən.

26.06.1970
Bilgəh

***

Ürək isinməyir hicran oduyla,
Neyləyim vüsala tuş olmaq üçün?
Bu şeiri yazmıram şeir adıyla,
Yazıram ürəyim boşalmaq üçün…

Həsrətin qəlbimi elə didir ki,
İnsanıq, hər dərdi götürürük biz.
Üz-üzə gələndə səbəb nədir ki,
Yerişimizi də itiririk biz?!

Ürəklərdə həsrət, gözdə qəm izi,
Məhəbbət üşüyür dumanda, çəndə.
Guya görməyirik bir-birimizi,
Mənim fikrim səndə, səninki məndə…

Axı kim deyir ki, darda, çətində
Sən məndən, mən səndən soyuyasıyıq?
Yoxsa xatirələr səltənətində
Keçmişə çevrilib uyuyasıyıq?

Bəzən düşünürəm, bəlkə sınaqdı
Bunların hamısı? – Şirin bir xəyal.
Gülüm, bəlkə hicran bizə qonaqdı,
Yenə öz evinə dönəcək vüsal?!

Çox da ürəyimdə hələ ümid var,
Dəyib qayalara eşqimin ilki.
Bizim bu ayrılıq, nə etmək olar
Dünyada birinci hicran deyil ki…

1970
Bilgəh

KÜLƏKLƏR

Bəzən sakit olar, bəzən əsəbi,
Neçə təzə mahnı çalar küləklər.
Elə bil Müşfiqin "Küləklər"ini
Oxuyub xəyala dalar küləklər.

Qəzəbdən insan tək əsər dizləri,
Heç kəsi tanımaz qızsa gözləri,
Yüyrük tək yelləyib mavi Xəzəri
Bir ana laylası çalar küləklər.

Əsəndə elə bil inləyər kaman,
Tənha qalanları üşüdər yaman,
Biz də titrəyərik o əsən zaman,
Soyuğu soyuğa calar küləklər…

O, bəzən səslənər bir cəngi kimi,
Əsər qalibiyyət çələngi kimi,
Füzuli şeirinin ahəngi kimi
Ürəyi riqqətə salar küləklər.

Yayda sərin olar quzey qarı tək,
Dillənər Əhsənin simli tarı tək,
Həmişə Bakının insanları tək
Coşar, dəliqanlı olar küləklər…

31.03.1970

***

20 vərəq oxunmuşam, keçib gedib 20 ilim,
Zaman ömür kitabımı vərəqləyir aram-aram.
Bəlkə elə son vərəqdir? –Söyləməyə gəlmir dilim,
Yaşanmamış ömrüm üçün inamıma minnətdaram…

1970

***

Hicran acısını bal tək yeyirik,
Sonra inləyirik biz için-için.
İşə bax, birinə vida deyirik
Başqa birisiylə görüşmək üçün…

26.06.1970
Bilgəh

***

Axtardığım mehriban göz tuş olub mənə,
İlk eşqimin küləyimi üstümdən əsən?
Məhəbbətin əzəl gündən faş olub mənə,
"Gecikmisən" söyləməkdə gecikmisən sən…

06.04.1970

***

Söndün, göydən axan bir ulduz kimi,
De, hayana getdin sən bu axışla?
Şeirim də məhəbbət yolumuz kimi
Bir az qısa oldu, məni bağışla…

01.04.1970

***

O gün sən ağladın, o görüş günü,
Bu çağın hamını coşdura bilər.
Mən əmin oldum ki, sevinc yaşları
Sısqa bir çayı da daşdıra bilər…

24.03.1970

***

Düşmən ki deyiləm sənə, dayan bir,
Dərdimə gəl əlac eylə, qızılgül.
Adın ki, məhəbbət, vüsal rəmzidir,
Bəs bu hicran nədir, söylə, qızılgül?!

03.09.1970

***

Elə bil bir mizrab toxunar simə,
Elə ki, gözlərin mənə tuş gələr.
Bahar sevdasına düşən qəlbimə
Qışın ortasında qaranquş gələr…

17.09.1970

***

Məhəbbət oduna bir pərvanə tək
Yanırıq, bağrımız olur şan kimi.
Nə qəm, bu atəşdən saflaşar ürək
Sular qaynayanda saflaşan kimi.

27.08.1970

DİŞ HƏKİMİ İLƏ SÖHBƏT

–Darda qoymamışıq hələ heç kimi,
Dişin ağrıyırsa, qorxma, gəl çəkim!
–Deyirəm qəmi də çürük diş kimi
Çəkib atmaq ola kökündən, həkim!

25.08.1970

DİL VƏ ÜRƏK

Edil Eyvazova

Təzə bir mövzu var, qulaq as dedin,
Mənim xatirimə onu nəzmə çək!
"Dil və ürək" adlı şeir yaz dedin,
Bəzən dil deyəni istəmir ürək.

Sən öz sözlərini deyib qurtarcaq,
Zarafat şeytan tək ruhuma girdi.
Dilimdə söylədim yazaram, ancaq
Ürək bu mövzunu istəməyirdi…

04.04.1970

SOYUQ ƏLLƏRİN

Dilində titrəyir sevirəm sözü,
Sevincdən neyləyim bəs indi, gülüm?!
Mənim qulağımda hər an səslənən
Sənin o mehriban səsindi, gülüm.

Bənövşə boynunu sinəmə əycək,
Özüm də titrədim bir bənövşə tək.
O soyuq əllərin əlimə dəycək,
Ürəyim isindi, isindi, gülüm…

13.03.1970

ƏGƏR

Yarımçıq sevirdi məni, onunçün
Məhəbbət yolumuz qaldı yarımçıq.
Bunları sən mənə söyləyib bir gün,
Getdin, arzuların soldu yarımçıq.

Mənim sevgi dünyam bələndi yasa,
Bəxtiyar-bəxtiyar bir vaxt gülərdim.
Əgər məhəbbətim yarımçıq olsa,
Başqa birisini sevə bilərdim…

27.07.1970
Bilgəh

İSTƏYİRƏM

Çayam, coşqun dənizə
Qarışmaq istəyirəm.
Səni güldən, çiçəkdən
Soruşmaq istəyirəm.

"Sevirəm" desən, gözəl,
Əzizlərəm bu səsi.
A məndən küsən gözəl,
Uzun sözün kəsəsi
Barışmaq istəyirəm.
Öz sakit həyatımla
Vuruşmaq istəyirəm…

20.01.1970

***

Qara gözlər gözlərimə
Soyuq-soyuq baxan kimi,
İnləyirəm için-için.
Qışın qarı əriyərək
gur çaylara axan kimi
Əriyərəm vüsal üçün…

20.01.1970

BARIŞACAĞAM

Ürəklərimizin hərəsi
bir planet təki,
Mənim ürəyimdə
Sənin həsrətin, məhəbbətin,
bir də sevənlərə məxsus od.
Bilmək istəyirəm
nədir sənin ürəyindəki? –
"Lunaxod" göndərəcəyəm ürəyinə,
"Lunaxod" -
(Yer Aya "Lunaxod" göndərib
onu öyrənmək istəyən təki).
Gəzəcək ürəyini qarış-qarış,
Şad xəbər göndərəcək:

–Nahaq küsmüsən, barış!
–Həyat varmı o ürəkdə? –
Həyəcanla soruşacağam.
Deyəcək: –Var! –
Tək sənin məhəbbətin yaşayır!
Barışacağam!
Barışacağam!

***

Sevdiyim qız hanı?
Yetişdi məhəbbətli
ömrümün xəzanı.
Payız…
Bəlkə də ayrı bir qız
Ötənləri unutdura biləcək,
Daha üzməyəcəyəm
hayana gəldi
yelkənsiz gəmi kimi.
Bəlkə də məhəbbətim
yenidən göyərəcək
güzlük zəmi kimi…

1970

DONMUŞ UŞAQLIĞIM

Uşaqlıq şəklimə baxıram,
Ömrümün bir anı
donubdur kağızda.
Qayğısız çağlarım
şirin bir nağıla
dönübdür kağızda.
Bu hissi keçirər
keçmişi ananlar,

qoy mən də anım!
Buz kimi olsa da donanlar,
Qəlbimi isidir
Don vurmuş bir anım…

10.07.1970

***

Günlər uçdu quş kimi,
ömür yarı.
–Hələ gözlə! –
Yordu məni sözlərinin
bu "hələ"si…
Məhəbbətimin qarşısında yandı
Ürəyinin qırmızı işıqları,
söndü ümidimin şöləsi…

1970
Bilgəh

SARI

Günəş batanda saralır,
Yarpaq töküləndə.
Bu, təbiətin öz ahəngidir.
Hicran gələndə
rəngimiz sarıya boyanıb,
Deyirlər sarı ayrılıq rəngidir,
Vüsalın keşiyində dayanıb…

14.04.1970

NƏ YAXŞI Kİ…

Külək haray qoparır,
Odmu düşüb dənizə?
Eşitmirik heç nəyi,
Dayanmışıq üz-üzə,
Elə bil ki, karıq biz.

Qaranlıqlar içində
Dodaq tapır dodağı.
Tufan qopur ürəkdə
O görüşü, o çağı
Çətin unudarıq biz…

Bir məhəbbət
azalardı dünyadan
biz olmasaydıq.
Bir sədaqət
azalardı dünyadan
biz olmasaydıq. –
Nə yaxşı ki, varıq biz!

09.06.1970

ELEGİYA

Nə olsun ki, ölməmisən,
Nə olsun ki, hələ sağsan,
Yer üzündə yaşasan da,
Mənim üçün daha yoxsan!

Deyirlər ki, nə vaxtdandır
Sirdaşındı xatirələr.
Ürəyimdə dəfn etmişəm indi səni,
Başdaşındı xatirələr.

Məzarında məskən salan çiçəkləri
Göz yaşımla sulayıram.
Nə gizlədim,
O xatirə başdaşını
Mən duz kimi yalayırıam…

14.09.1970

***

Məhəbbət dünyasında
Qızıl tacım olasan.
Elə dərdə düşəm ki,
Sən əlacım olasan.
Deyirsən nişanlıyam . –
Anam-bacım olasan…

***

Sən məni sevirsən, bilirəm bunu,
Nə gecən gecədir, nə də gündüzün.
Necə olacaqdır bu işin sonu,
Cavab verməyə də acizsən özün.

O gözlər deyir ki, məni danışdır,
Duyğusuz deyiləm, hiss edir ürək.
Çəkdiyin əzablar mənə tanışdır,
Bir zaman sevmişəm mən də sənin tək.

O vaxtlar sevsə də heç sevilməyən
Özümə yamanca yazığım gəlir.
İndi sevilsəm də, sevə bilmirəm,
İndiki özümə acığım gəlir.

10.05.1970

QƏRİBƏ HUŞSUZLUQ

Doğrusu özümə mat qalmışam mən,
Qorxuram yaddaşın şöləsi sönə.
Dostlar yarı ciddi, yarı zarafat
Huşsuzlar huşsuzu deyirlər mənə.

Görmüşəm hicranın sərt qışını da,
Ancaq elə bilmə soyuğam, buzam.
Bəs niyə ən ani baxışını da
Unuda bilmirəm? – Əcəb huşsuzam!

28.08.1970

***

Əgər ürəyimin əziz yerində
Sənin adın yoxsa, tez onu yandır!
Məhəbbət dünyamın üfüqlərində
Günəş ol, şəfəq saç, ancaq əzizim,
Özgə üfüqlərdə doğma, amandır!

Bu şirin xəyalı məhəbbətimin
Özgə ürəklərə axıb dolmasın.
Mənim nur mayalı məhəbbətimin
Üstündən heç zaman, üstündən heç vaxt
Şəfəqli əllərin əskik olmasın!

02.12.1970

NECƏ UNUDUM

Bürüyüb üzünü qara bir bulud,
Gözlərin yaşarıb, qəhərini ud.
Titrəyə-titrəyə deyirsən: –Unut!
O nəmli gözünü necə unudum?

Gecəyə çevrildi gözümdə səhər,
Mənim də qəlbimi çulğadı qəhər,
Hər şeyi unutmaq olar birtəhər,
Bəs unut sözünü necə unudum?!

04.09.1970

OLMAZ

Bilirəm bu kiçik qoşmaya görə
Məni bir divanə sanasız, olmaz.
Şairlər hamısı belədir, nə qəm,
Sonası, heyrətdən donasız, olmaz!

Çıxdım od içindən səməndər kimi,
Gülüşün əritdi bütün qəmimi,
Ürək ki, bu qədər oldu səmimi
Onun istəyini danasız, olmaz.

Gecələr yuxu da getmir gözümə,
Təəccüb qalmışam özüm-özümə.
Mehriban gözlərin baxır gözümə,
Sevdalı baxışlar mənasız olmaz.

Hicranın hər anı ilə bənzəyir,
Məhəbbət kükrəyən selə bənzəyir,
Şairin ürəyi gölə bənzəyir,
Göl də ki, heç zaman sonasız olmaz…

22.08.1970

YURDUMUN QIZLARI

Milli geyimdəsiz bu bayram günü,
Ağ don şəfəq saçır bəyaz qar kimi.
Meydan gölə bənzər, sizsə üzürsüz
Vaqif söyləmişkən, sonalar kimi…

Kaş kəpənək olub qonum yaxana,
Fərəhim, sevincim kükrəyib daşır.
O gözə, o qaşa, o boy-buxuna
Bilirsiz bu geyim necə yaraşır?!

Alışıb yanıram xeyli zamandır,
Mənim istəyimi duyun, duyun siz!
Nümayişdən sonra, qızlar, amandır,
O milli geyimi çıxarmayın siz!

03.10.1970

NAĞIL BULAĞI

Tutar nəvəsinin əlindən hər gün,
Onun istəklisi dünyada mənəm.
Şirin nağıl axar dilindən hər gün,
Nağıl bulağıdır elə bil nənəm.

Gözündən görünər qəlbi sızlasa,
Bir elin hikməti hopub qanına.
Hər kimin ürəyi nağılsızlasa,
Durmasın, nənəmin gəlsin yanına…

NƏNƏM

Sevinər, hər nəvə doğulan zaman
Nənəmin təkliyi yetişər sona.
Bir yandan tay-tuşu köçər dünyadan,
Təzə tay-tuş gələr bir yandan ona…

***

İmtahandan kəsilmisən,
Əlaçıydın bir vaxt sən ki…
Heç özünü sındırmayıb,
Toxdaq-toxdaq deyirsən ki,
Verəcəyəm bu gün-sabah,
Bir göndəriş alıb yenə.–
Bəs kim verir göndərişi
Məhəbbətdən kəsilənə?!

1970

METRODA

Metroda qarşılaşdıq,
Dilə gəldi baxışlar,
Özümüz susduq fəqət.
Gözlərindən qəlbimə
Yola düşdü bir qatar,
Sərnişini məhəbbət…

09.09.1970

ÜZMƏ MƏNİ

Yaraladın qəlbimi
Tikanlı sözlərinlə.
Bir vaxt mənə kəc baxan
O qara gözlərinlə
Süzmə məni, əzizim.

Bu eşqin yollarında
Piyadayam, çaparsan.
Gecikmisən, əbəsdir,
Elə bilmə taparsan,
Gəzmə məni, əzizim.

Tənəli sözlərindən
Çox uzağa getmişəm.
Çiçək kimi bir özgə
Çəmənzarda bitmişəm,
Üzmə məni, əzizim…

22.05.1970

***

Ürəyimi ayrılığın qəmi, sitəmi
Alıbsa da dövrəsinə üzük qaşı tək.
Elə bil ki, bu ayrılıq məhəbbətimi
Gündən-günə ovxarlayır
bülöv daşı tək…

24.01.1971

DÜNYAMIZ ŞEİRDİR

Dünyamız şeirdir gecə-gündüzlü,
Dünyamız şeirdir qaralı, ağlı.
Dünyamız şeirdir çaylı, dənizli,
Dünyamız şeirdir dərəli, dağlı.

Dünyamız şeirdir qışlı, baharlı,
Dünyamız şeirdir milyon təzadlı.
Dünyamız şeirdir çovğunlu, qarlı,
Dünyamız şeirdir toylu, büsatlı.

Şadlığa bələnib hər tərəf, hər yan,
Sevinc qəm içindən aranmayıbmı?
İki gənc toy edib birləşən zaman
Dünyanın şah beyti yaranmayıbmı?!

Elə ki, tər tökür, çalışır insan,
Şəhərlər yaranır, kəndlər yaranır.
Ürəyi birlərin qovuşmasından
Dostluğa rəmz olan bəndlər yaranır.

Rahat buraxırmı məni bu fikir? –
Özünə tələbkar şairlər təki
Şeirinin üstündə zaman işləyir,
İşləyir, özü də yaman işləyir…

Neçə təzə misra gəlir dünyaya,
Üstündən xətt çəkir neçə misranın.
Deyirəm zaman da insan tək duya,
Saf-çürüklüyünü seçə misranın.

Vaxtsız solanların halına yanın,
Bir igidin yası elin yasıdır.
Dünyamız şeirdir, hər insan onun
Təkrar olunmayan bir misrasıdır.

1971

TƏNQİDÇİ DOSTUMA

Haqlı tənqidindən incimərəm mən,
İçərəm onları bir şərbət kimi.
Əgər sözlərimi görmək istəsən
Yağışdan sonrakı təbiət kimi,
Daha ürəklə gül mənə güləndə,
Gizlətmə o acı sözlərini sən.
Tənqid yağışıyla məqam gələndə
Yatırt düşüncəmin tozlarını sən…

17.04.1971

ƏLİ ƏMİ

Sənə həqiqətin rəmzimi deyək? –
Belə tanıtmısan bizə özünü.
Elə yazıçı var, niyə gizləyək,
Oxu əsərini, görmə üzünü.

Yurdumun hər oğlu əhdi düz olub,
Tanıyaq düşməni, görək dostları.
Əzəldən ən yaxın dostumuz olub
Sənin yaratdığın "Ürək dostları".

Qəlblərə saldığın silinməz izdə
Hər şey qıt olsa da, ümid bol olub.
Sənət dünyasına bələdçimiz də
Bəlkə "Turaclıya gedən yol" olub?

Yazıb yaradanın eldədir canı,
Eli oymaq-oymaq gəzən sən oldun.
Bizim mərd qızları – neçə durnanı
İlk dəfə qatara düzən sən oldun.

Elin sevincini, qəmini duyan
İgid oğul hanı, igid ər hanı?
Sənət meydanında qartal olmayan
Uçura bilməzdi "Bir cüt tərlan"ı.

Səni qorxutmayıb nə duman, nə çən,
Neçə yol düşsən də dara, çətinə.
Açığı, pərəstiş eləyirəm mən
Sənin dilə düşən məhəbbətinə.

Qulaq asmayanda sözə, öyüdə
Elə bilməyin ki, ürək dəlidir.
Məncə, sənətkarın böyüklüyü də
Onun eşqi ilə ölçülməlidir.

Doğma parçasısan doğma yurdumun,
Müdrik sözlərinlə vətəni bəzə.
Elə bu günlərdə sənət ordunun
"İnqilab əsgəri" gəlmişdi bizə.

Ürəyin deyəni qələmin yazdı,
Kimsədən ummadın pay, Əli əmi.
Səndən danışmağa qüdrəti azdı,
Bağışla Rafiqi, ay Əli əmi…

1971

GÖZ YAŞI

Aramızdan gedən dostun, sirdaşın
İllərlə yasını saxlamışıq biz.
Ömrümüz uzunu, bu gizli deyil
Sevincdən, kədərdən ağlamışıq biz.

İnsanlar, siz deyin: hansı kəsdi ki,
Heç vaxt ağlamayıb o için-için?
Göz yaşı onunçün müqəddəsdi ki,
Tökülər həmişə əzizlər üçün…

03.01.1971

SƏNLİ XATİRƏLƏR

Sənli xatirələr düşəndə yada
Ürək həzinləşər, ürək kövrələr.
Eşitsəm qəlbini vermisən yada,
Yaram təzələnər, yaram qövr elər.

Sənsizlik qəlbimə olar göz dağı,
Çox da ki vüsala heç güman olmaz –
Yanar için-için, çıxar cızdağı,
Ürəyim yenə də peşiman olmaz…

1971

KƏND CIĞIRINDA

Əlində bir dəstə şehli bənövşə
Gördüm bir qız gəlir düz mənə doğru.
Tutdu baxışları məni atəşə,
Qopdu ürəyimdən bir şirin ağrı.

Bağrımın başına saldı odu o,
Coşdurdu, daşdırdı olan hissimi.
Sonra təbəssümlə ovsunladı o
İlan düşüncəmi, ilan hissimi.

Onun qarşısında oldum bir müti,
Bu gün ürəyim bir həsrət qazandı.
Susduq, qəlbimizdə söhbət həsrəti,
Cığırlar qısaldı, sükut uzandı.

Niyə danışmağa söz tapmadım mən? –
Ürək için-için yandı, qovruldu.
Heç yadımdan çıxmaz, elə o gündən
Dincliyimin külü göyə sovruldu.

Dindirdi könlümün sarı simini,
Düşdü baxışları mənim sehrimə.
Onun gülüşünü, təbəssümünü
Yavanlıq elədim təzə şeirimə…

25.11.1971

BİR GÖZƏLƏ

Şeir gecəsiydi, ulduzlar kimi
Sözlər sayrışırdı bu gün kürsüdən.
Yetişdim oxucaq "Hicran" şeirimi
Bir qız alqışının vüsalına mən.

Əlimi sıxan əl sanki piləydi,
Məni təbrik etdi o, gülə-gülə.
Ancaq bilmədi ki…
Hardan biləydi? –
Bu şeiri onunçün yazmışdım elə…

27.04.1971

KAŞ

Yağır ürəyimə qəm narın-narın,
Dinləyin səsimi, qırıq neyəm mən.
Onunçün bir para ağıllıların
Gözündə dəliyəm, divanəyəm mən.

Laqeydlik hara, insanlıq hara? –
Onu öz taxtından devirə biləm!
Dərd verib biganə ağıllılara,
Onları dəliyə çevirə biləm…

08.04.1971

***

Hələ o, körpədir, çəmənzarında
Duyğular qönçədir, gül açmayıbdır.
Heç nə çalınmayıb könül tarında,
Hələ məhəbbəti dil açmayıbdır.

Ancaq duyğuları bir simə bənddir,
Toxunsan, dil açıb danışasıdır.
Onun həssas qəlbi bir himə bənddir,
Hansı baxışlasa alışasıdır…

14.04.1971

BÜLBÜL

Naləsi qəlbləri al qan eləyir
Kim ki, sehrli eşq ocağındadır.
Bülbül əsrlərlə fəğan eyləyir,
Gül isə tikanın qucağındadır.

Yazıq zara gəlib hicran əlindən,
Sevənə ah çəkmək məgər ardımı?
Ayrı düşməsəydi bülbül gülündən
Naləsi bu qədər yandırardımı?

16.04.1971

ZƏRİFLİK

Eşqinlə yanıram mən için-için,
Heç zaman sönməyən köz axtarıram.
Həmişə səninlə danışmaq üçün
Ən zərif, ən incə söz axtarıram.

Bəs niyə, bəs niyə vüsal anında
Mənim arzularım qəmə bürünür?
Zəriflik özü də sənin yanında
Nədənsə bir qədər kobud görünür…

14.11.1971

BƏNNA QARDAŞ

Sənin tikdiyin bina nə zaman ki, yüksəlir,
Qayğılı ürəklərə axır sevinc yaşları.
Unutma ki, nə qədər qəlbə yüngüllük gəlir
Sən divara hördükcə iri, ağır daşları.

Baxışlardan silinir kədər izi, qəm izi.
Bizə fərəh gətirir sənin qoyduğun hər daş.
Əllərinə dikilib neçə evsizin gözü,
Tələs, a bənna qardaş, tələs, a bənna qardaş!

1971

***

Bir anda yumşalıb olar mum kimi,
Eh, onu aldatmaq asandan asan.
Sözlərin əlində barəmum kimi
Düşər hər sifətə sadəlövh insan.

14.04.1971

***

Elə uca bir budağa qonam ki,
Məhəbbətim dönə şirin nağıla.
Eşq oduna gərək elə yanam ki,
İşığıma sevgililər yığıla…

Mart 1971

GÖZLƏRİM

Gözlərim – səadətimdir,
Onlarsız nə bilərdim
dünya necədir?
Gözlərimlə bağlıdır
həyatda ən şirin
sandığım anlar da…
gözlərim – qaranlıq gecədir,
arzularım – ulduzlar kimi
sayrışır onlarda…

1971

QƏRİBƏ QISQANCLIQ

Bulaq kimi qaynayır,
Bir gözə bax, gözə bax!
Ovsunlayır adamı,
Sən qıza bax, qıza bax!

Odlu baxışlarında
Sönməz gənclik həvəsi.
Boynundan bir "əl" asıb,
O, medalyon əvəzi.

Süzür məni gözaltı,
Alışıram, yanıram.
Əl dəyməmiş yerləri
O ələ qısqanıram…

1971

SEVGİLİM

Söz gizləsən bərk inciyər,
Küsmək onun əlindədi.
Məndən heç nəyi gizləməz,
Ürəyi lap dilindədi.

Bir qəbahət etsə əgər
Gözlərində yaş görünər.
Şəffaf sulu bulağın da
Dibindəki daş görünər…

23.11.1971

İRƏVANDA KEÇƏN GÜNLƏR

***

Əsgərlik – iradə, dözüm boğçası,
Əsgərlik – kişiliyin uşaq bağçası.

01.12.1971
Yerevan

***

Quşbaşı qar yağır, hər tərəf dümağ,
Yəqin sərt olacaq builki qış da.
Addım atan kimi sürüşür ayaq,
Gərək məşq edəsən qarda, yağışda.

Baxma bu çovğuna, gücünü göstər,
İgid öz adını dəyişə bilər?
Heç qardan, çovğundan çəkinən əsgər
Qəddar düşmənlərlə döyüşə bilər?

09.12.1971
Yerevan

YOLDAŞ KOMANDİR

Deyirsən, yoldaş əsgər,
fikrini cəm et,
Hara göndərirəmsə,
dayanmadan get!
Yarım yadıma düşüb,
neyləyim axı?!
Varlığıyla sevənin
nədir günahı?

İnsan mətin olmalı
məhəbbətində,
Yoldaş komandir!
Öz hərbi qanunu var
məhəbbətin də,
Yoldaş komandir!

13.12.1971

***

Əlimdə avtomat qələm,
Çiynimdə avtomat tüfəng.
Kənardan baxanda
qəşəng görünür, qəşəng…
Qabaqdadır hələ
işlərin çətini, mürəkkəbi.
Avtomatımın patronu yoxdu,
qələmimin mürəkkəbi…

15.12.1971

NƏ GEYİNİM

Əllərim üşüyəndə
əlcək geyinərəm,
Ayaqlarım üşüyəndə
yun corab.
Bədənim üşüsə,
palto geyərəm,
son dəbli – drap. –
Almaram çovğunu,
boranı eynimə.
Hicrandan ürəyim üşüyür,
Bilmirəm nə geyinim əynimə?

15.12.1971

GÜNLƏRİM

Yola salıb ötən günlərimi,
Gedirəm üzü sabaha.
Günlərim patrona bənzəyir,
Zaman silaha.
Ürəyimdə dünyanın
qoyduğu izlər…
Ötən günlərim –
boş qalan gilizlər…

27.12.1971

***

Çöllərin soyuğu səni andırdı,
Dolandım bir qaynar köz sorağında.
Üzümü, gözümü şaxta yandırdı
Misra sorağında, söz sorağında.

Qorudum çovğundan bu məhəbbəti,
Həzin duyğularım kükrədi, daşdı.
Sənsizlik, o boyda vüsal həsrəti
Elə bil mənimlə bağrı-badaşdı.

Neynim, bu sevginin küçələrindən
Hicranın ayağı yığışmır hələ.
Acizəm, hələlik bacarmıram mən,
Əksin bir nəğməyə sığışmır hələ…

24.12.1971

ƏBƏDİ ÜNVAN

Deyirsən çətin ki, görüşərik biz
Dolmuş gözlərini dikərək yerə.
Ünvanım dəyişir, bil, ailəmiz
Köçür bu şəhərdən başqa şəhərə.

Çağırsam, sevənlər hayıma gələr,
Yoxmudur vüsala gümanın sənin?
Eh, ev ünvanınız dəyişə bilər,
Qəlbimdir əbədi ünvanın sənin…

31.12.1971

MƏNİM KOMANDİRİM

– Ay gözləri qara, deyimmi kimsən?
Elə bil sən mənim komandirimsən.

Məhəbbət ürəyə hökm edən zaman
Aslan da çevrilib bir quzu olur.
–Yox-yox, yanılırsan, axı, ay oğlan,
Zabitin çiynində ulduzu olur…

–İnkar edə bilməz bunları heç kim,
Sevdasız bir ürək bumbuz deyilmi?
Mənim sənə olan ilahi eşqim
Sənin paqonunda ulduz deyilmi?!

–Sənin şit sözlərin abrımı tökər,
Dinclik verməyirsən mənə heç zaman.
Komandirinəmsə mən sənin əgər,
Sən mənim qarşımda farağat dayan!

–Nə olsün yolumuz yoxuşdur, dikdir,
Mən ayrı bir yola vara bilmərəm.
Eşqimiz rütbəcə səndən böyükdür,
O əmr eləyəndə, incimə, gülüm,
Qarşında farağat dura bilmərəm…

21.12.1971

SƏNSİZ

Sənsiz bir yerdə
qərar tuta bilmərəm,
Öz-özümə deyinərəm.
Hicran qışı gələndə
ümid dolu kəlmələrini
geyinərəm…

16.12.1971

ÇƏTİNDİR

Ovumun dalınca qaçıram birbaş,
Bu yolda dayanmaq, durmaq çətindir.
Yaxşı bilirsən ki, ay ovçu qardaş,
Ürəklə atmasan, vurmaq çətindir.

Elə düşünmə ki, susandır indi,
Ürəyim bir dəli ozandır indi,
Sevirəm söyləmək asandır indi,
Eşqin keşiyində durmaq çətindir.

İnsan cəsur ola gərək həmişə,
Zəhməti özümə etmişəm peşə,
Ürəklə girməsən əgər bir işə,
Ən adi səddi də yarmaq çətindir.

İnsan gedəmməyən çətin yol hanı?
Yoxdur sözlərimin zərrə yalanı,
Gülüm, məhəbbətlə nəfəs alanı
Sevda yollarında yormaq çətindir.

18.12.1971

ZÖVQLƏR

Ağacın dibinə dəmir basdırıb,
Ona bağladılar düz bitsin deyə.
Sonra su tökdülər, dəmir paslandı,
O körpə ağacsa ucaldı göyə…

Dünya qəribədir, görürəm ki, mən
Biri fərəhlənir, biri yas tutur.
Deyirəm işə bax, eyni nemətdən
Biri qida alır, biri pas tutur…

01.01.1972
Yerevan

DƏMİR KİMİ

Ölümün düz gözünə bax,
Ağrıları saya salma!
Dəmir kimi bərk ol, ancaq
Dəmir kimi soyuq olma!

01.01.1972
Yerevan

SAĞLIQLAR SÖYLƏYƏNDƏ

İstəyirəm alışsın ürəyim məşəl kimi,
Təzə il, təzə arzu, yazılmamış vərəqlər…
Bu yel qanadlı illər görünməz bir əl kimi
Ömrümün kitabını yavaş-yavaş vərəqlər…

Ürəyim inləsə də hicranın pəncəsində,
Ağlayıb darılmasın qoy mənim sevdiyim qız.
Bilirəm, köhnə ilin sonuncu gecəsində
Təzə ilin eşqinə badə qaldırırsınız.

Sizin xəyalınızdır qəlbimə olan həyan,
İçib xumarlanırsız boran məni döyəndə.
Mümkünsə təzə ili keşikdə qarşılayan
Əsgəri unutmayın, dostlar, sağlıq deyəndə…

01.01.1972

CAN SAĞLIĞI

Enməyi, qalxmağı bacarmalısan,
İstər dərə olsun, istər dağ olsun.
Nəsə itirəndə dünyada insan
Deyirlər: qəm yemə, canın sağ olsun!

Söylə kimin gözü dünyadan doyub,
Kim sevmir ömrünün gənclik çağını?
Dünyanın ən gözəl neməti sayıb,
Atalar, babalar can sağlığını.

Bəlkə dərd əlindən üstələnməsəm,
Üzünə gülməzdim can sağlığının.
Kim bilir, bəlkə də xəstələnməsəm,
Qədrini bilməzdim can sağlığının…

15.01.1972
Yerevan

GEDİR

Sonalar azalır, nə olsun demə,
Nə gedir öz doğma gölündən gedir.
Ceyranlar azalır, batmışam qəmə,
Yurdunun düzündən, çölündən gedir.

Sənin bu görkəmin heç gəlməz xoşa,
Qızıl dəqiqələr gedibdir boşa,
Vurdun bu günü də birtəhər başa,
Nə olar, ayından, illindən gedir.

Təngə gətiribdir səni boran, qar,
Eh, nə vaxt gələcək görəsən bahar?
Ay qardaş, hər şeyin bir əlacı var,
Heyf ki, sağlığın əlindən gedir…

16.01.1972
Yerevan

ƏSGƏRLİYƏ NƏ VAR…

Mənalı olmazdı yəqin ki, həyat
Həmişə insanın canı sağ olsa.
Heç sənin yanına gəlməzdim, həkim,
Sürünə-sürünə yaşamaq olsa.

Ucalmaq həvəsi vursa beynimə,
Duraram, şineli geyib əynimə,
Dərin uçurumlar gəlməz eynimə
Qalxaram, nə qədər uca dağ olsa.

Xalqın nəzərində daş-tərəzi var,
Gözəl iş görəni alqışlayarlar,
Başqa günahını bağışlayarlar,
Vətənin yanında üzün ağ olsa.

Bu ülvi gözəllik təbiətindir,
Ayaq sözə baxmır, ruhum mətindir,
Dostlar, qınamayın, mənə çətindir –
Əsgərliyə nə var canın sağ olsa!

19.01.1972
Yerevan

***

Küçənin qarını təmizləyirdik,
Bir oğlan kürəyi aldı əlimdən.
Dedi ki, kənara çəkil, eloğlu,
Sənin əvəzinə işləyərəm mən.

Hər vaxt iş görmüsən sən qələm ilə,
Yazmısan yaradan əllərə dair.
Zəhmət adamının bu gündən belə
Qədrini daha çox bilərsən, şair…

1972, yanvar.

ÖZÜNÜTƏNQİD

Nədənsə bir ağrı qopur sinəmdən,
Astaca silirəm alın tərimi.
Fikirlər içində qovruluram mən,
Nə vaxt yazacağam şah əsərimi?!

Xalqın qarşısında, xalqın önündə
Niyə ilhamımın üzü qaradır?
Kağız korlayırsan nə qədər gündə,
Hələ yazdıqların cızmaqaradır…

Qəlbindən boylanan kiçik nəğmələr
Şimşəyə çevrilib çaxası deyil.
Eh, nə yazmışamsa indiyə qədər
Açığı, heç üzə çıxası deyil.

Nəyimə gərəkmiş boş əyləncələr? –
Onları biryolluq atmalıyam mən.
Özümü zəhmətə salıb bir qədər
Gecəni gündüzə qatmalıyam mən.

Zamanın hər şeyə tələbi yeni,
Tapım deyilməmiş nə var dünyada.
Hamı şair deyə çağırır məni,
Gərək layiq olam bu ülvi ada.

20.01.1972
Yerevan

İRƏVANDA

Bakıda ayrı cür gün keçirmisən,
İndi xəyallara dal İrəvanda.
Yarın söylədiyi tikanlı sözlər
Çevrilib olubdur bal İrəvanda.

Bilmirdin hicranın hələ dadını,
Deyirdin çəkmərəm onun adını! –
Boynuna yük düşüb, gəl inadını
Qara qayalara çal İrəvanda.

Ürəyin yenə də qəmə batıbdır,
Sən niyə yatmırsan, hamı yatıbdır?
Bir gavur gözəli işvə satıbdır,
Düşüb ürəyinə xal İrəvanda.

Görüş vəd eləyir qız dönə-dönə,
Onun məhəbbəti çətin ki, sönə.
Biri də Bakıdan əl edir sənə,
Hünərin çatırsa, qal İrəvanda…

5 fevral 1972
Yerevan

LERMONTOV KİMİ

And içdim, dönmərəm sevda yolundan,
Heç zaman pozulmaz mənim bu andım.
Döysə də yollarda məni qar, boran,
Yenə də o qara gözləri andım.

Ayrılıq şimşəyi çaxdı üstümə,
Sənsizlik yağışı yağdı üstümə,
Xatirə çayları axdı üstümə,
Onları qəlbimin həmdəmi sandım.

Çox gözəl tuş oldu sonralar mənə,
Ancaq hamısını bənzətdim sənə.
“Neçə məhəbbətə düşdümsə, yenə
Sabiq məhəbbətin oduna yandım”…

1972, fevral

BABAM

Heç zaman babamı unutmaram mən,
İstər bahar olsun, istər qarlı qış.
Hələ saqqalına dən düşməmişdən,
Babam bir obanın ağsaqqalıymış…

Məni görən kimi atardı işi,
Deyərdi, ay bala, bəri gəl görək!
Bir eldə ağsaqqal sayılan kişi
Mənimlə oynardı körpə uşaq tək.

Açdı xəyalımın ilk qanadını,
Sözləri mənimçün oldu bir yelkən.
Böyük Füzulinin ölməz adını
İlk dəfə babamdan eşitmişəm mən.

Gəzməyə çıxardıq tutub əl-ələ,
Bərk-bərk yapışardım isti əlindən.
Babamın nəfəsi tıncıxsa belə,
Şeir tükənməzdi əsla dilindən.

Sözünə bərabər çətin söz tapam,
Sözü də şeir tək qalıb yadımda.
Mənə çoxlu şeir söyləyən babam,
Özü də şeir tək qalıb yadımda…

1972

ANA

Qışda rast gəlirik qışın qarına,
Soyuq olmayanda yer ağardımı?
Sən soyuq olsaydın övladlarına,
Qara saçlarına qar yağardımı?!

Sevincim qəlbimdə ilk bahar, ana,
Kədərim gözümdə duman, çən oldu.
Sənin saçlarına düşən qar, ana,
Soyuqdan olmadı, istidən oldu…

16.02.1972

ZAMAN

Bu hicran qışında batmışdım qəmə,
Səni düşündükcə qəlbim isindi.
Yüz fikir bir borcu ödəməz demə,
Bir fikir yüz borcu ödəyir indi…

29.02.1972

***

Desələr ki, bu dünyada
Yüz il ömür sürəcəksən,
Çəkinmədən mən ömrümün yüz ilini,
Öyrənməyə həsr edərdim Füzulini…

1972

DÜNYAM

Nələrin şahidi olmamısan sən,
Mənim ağlı dünyam, qaralı dünyam?!
Bu qədər möhnətə dözürsən nədən,
Sinəsi yüz yerdən yaralı dünyam?!

Qoyma gözümüzdə şirin diləyi,
Bizdən uzaq olsun hicran küləyi.
İki həsrət gənci, həsrət ürəyi
Salma bir-birindən aralı, dünyam.

Bilirəm, olacaq yenə xeyir, şər,
Amandır, bu dəfə iltifat göstər,
Miskin görünərsən yar getsə əgər,
Buraxma o gözəl maralı, dünyam!

1972

***

Demə ki, qəfəsə salıblar şiri,
Borclu çıxacaqsan, danışma, kiri!
Sənə əmr verir tülkünün biri,
Əlacın nədir ki, dözəsən gərək.

Ayrılıq qəlbimi qurd kimi didər,
Ancaq lazım deyil bu qəm, bu kədər,
İnamın azalsa zərrəcə qədər
Əlini dünyadan üzəsən gərək…

1972

MƏKTUBLAR

Məktub var isinmək olar közünə,
Məktub var içində sanki buz gəlir.
Biri təxəllüs də yazır özünə,
Birinin məktubu imzasız gəlir.

Gərəksiz kağızlar poçtalyona yük,
Çoxu qəm gətirir sevinc yerinə.
Bəzisi atəşli, bəzisi sönük,
Məktublar bənzəyir sahiblərinə.

Az qalır özünü adam itirə,
Cavab yazmalısan hərəyə bir-bir.
Çoxu da yazdığı beş-on sətirə
Beş-altı vərəqlik cavab istəyir.

Quraqlıq durmayıb hələ qəsdimə,
Elə bil dənizəm, hey axşam-səhər,
Məktublar çay kimi axır üstümə,
Biri lil gətirir, o biri gövhər…

03.03.1972

***

Şənlik bir aləmdir sənin üçün də,
Məşəqqət görmüsən nə qədər azı!
Adam var yaşayar şənlik içində,
Yenə həyatından qalar narazı.

İçər, dumanlanar gərəksiz başı,
Araq gözlərində məbud görünər.
Onun əlləriylə qoysan yanaşı
İncə qız əli də kobud görünər…

Bəzən öz-özünə söylənər ki o
Nə etsəm hamının qəlbincə olar.
O qədər əylənər, əylənər ki, o,
Özü də çevrilib əyləncə olar.

O yazıq dünyada nə görüb axı
Baxma ki özünü kişi sayır o.
Acanda özünə çörək almağı
Dünyanın ən çətin işi sayır o.

Gözəl bir xilqətə könül verməyən,
Gəlməz, gözəlliyin hayına gəlməz.
Qara gün görməyən, məhbəs görməyən
Bilməz azadlığın qədrini bilməz.

1972
Yerevan

QABARLI ƏLLƏR VƏ…

Görüşdük, gözünü gözümə dikdin,
Yel vurdu, oynadı məcnun tellərin.
Mən sənə əl verdim, əlini çəkdin, –
Nə yaman kobuddur, – dedin əllərin…

Zəhmətkeş adamam, bunu danmıram,
Mənim əllərim də qabar-qabardır.
Sənin aləmində heç nə qanmıram,
Hisslərim cılızdır, düşüncəm dardır.

İnsan da olarmı şöhrətin qulu?
Niyə çevirmisən üz xəzinəyə?
Halal zəhmətimlə aldığım pulu
Bil ki, dəyişmərəm yüz xəzinəyə.

Kölgənə çevrildim sənin neçə il,
Təmənnan, istəyin bilmirəm nədir.
Nə dövlət, nə şöhrət gərəyim deyil,
Ən böyük adım da elə fəhlədir.

Yaradıb qururam nə vaxtdan bəri,
Zəhmətin mənası dərindən dərin.
Ovcuna tökülsə alnımın təri,
Yəqin ki, əriyər incə əllərin…

O puçur tərin də öz aləmi var,
Onu dəyişmərəm güllə, çiçəklə.
Kobud əllər ilə öyünmək olar,
Necə öyünəsən kobud ürəklə?!

1972

SƏNİ GÖRÜRƏM

Təkcə mən deyiləm yanan, odlanan,
Anamın saçında dəni görürəm.
Bizim aramızda hicran adlanan
Dumanı görürəm, çəni görürəm.

Qorxuram qəlbimin şöləsi sönə,
Qıyma ki, bir ürək zülmətə dönə!
Bir az oxşarı var hər şeyin sənə,
Nəyə baxıramsa, səni görürəm…

***

Sona yetən kimi mənim bir ilim,
Alışıb yanacaq vüsal günəşi.
Hicran buludunun ardından, gülüm,
Gec-tez boylanacaq vüsal günəşi.

Hicranın buzları əriyəcəkdir,
Onu öz əlimlə böləcəyəm mən.
Vüsal ayaq tutub yeriyəcəkdir,
Sənin görüşünə gələcəyəm mən…

1972

ƏN BÖYÜK SEVİNCİM

Novruz bayramıdır, ürəyim dindi,
Yəqin kəndimizdə yanır ocaqlar.
Qulağım səsdədir, deyirəm indi
Bizim eşqimizdən danışacaqlar.

Sən sussan, gözlərim od-alov səpər,
Ürəyim həmişə nadincdir, gülüm.
Səndən eşitdiyim ən kiçik xəbər
Mənimçün ən böyük sevincdir, gülüm…

1972

OLARMI

Deyirsən gözünü yum tut birini,
Hər gəldi-gedərə uymaq olarmı?
Bir söylə, kim verər onun yerini,
Səni duymayanı duymaq olarmı?

Dərdi yox, sevinci səninlə bölən,
Yerində danışan, yerində gülən,
Sevgi dünyasına təzəcə gələn
Bir ürkək marala qıymaq olarmı?

Yolu tapa bilməz yar ünləşməsə,
Eşqinin mənası dərinləşməsə,
Məhəbbət oduyla şirinləşməsə,
O incə dodaqlar qaymaq olarmı?

Əgər səndə varsa eşq adlı cövhər,
Gözəl bir aləmə edirsən səfər,
Sirrini açıbsa sənə bir nəfər,
Onu harda gəldi yaymaq olarmı?

Hər kəsə şirindir öz turş ayranı,
O qara gözlərin oldum heyranı.
Rafiq, varlığıyla sevən ceyranı
İntizar içində qoymaq olarmı?

1972

DÖRDLÜKLƏR

Ruhumda qəribə duyğular gəzər,
Yad edər yaxınlar, uzaqlar məni.
Küləklər anamın qoluna bənzər,
Qucaqlar, qucaqlar, qucaqlar məni.

***

O qara gözlərə əsir olmuşam,
Bu işdən xəbərin varmı, bilmirəm.
Səni xatırlayıb yenə dolmuşam,
Yağışmı yağacaq, qarmı, bilmirəm!

***

Demə ki, bu giley əbəsdir, əbəs,
Deyirsən ki, qışdan çox gəlir xoşun.
Sobanın yanından ayrılmayan kəs
Necə keçdiyini bilərmi qışın?

***

Ürəyim kimisə gəzər, soraqlar,
Küçəylə gedirəm, vüsal tindədir.
Qarşımda tığlanan bəyaz vərəqlər
Gözəl kəlmələrin həsrətindədir.

***

Bilirəm, dünyada hamı mərd deyil,
Ən ağır kədərin bir sevinci var.
Ağır yaran olsa, yenə dərd deyil,
Dərd odur dərdinə inanmayalar.

***

Unuda bilmirəm, mələyim, səni,
Kəsib aramızı hicran çən kimi.
Elə istəyir ki, ürəyim səni,
Gözlərim işığı istəyən kimi.

***

Neyləyim, göz görüb, qəlb tutub səni,
Dinclik yox vüsala çatana kimi.
Qəflət yuxusundan qaldırar məni
Pıçıltın həyəcan siqnalı kimi…

***

Ay dost, nahaq yerə batmısan qəmə,
Yağan ağ çiçəkdir, soyuq qar deyil.
Bahardan nə qədər yazarlar demə,
Axı bu bahar da o bahar deyil!

***

Adam görmüşəm ki, aləm danışır! –
Heyf, kəsərsizdir sözümüz hələ.
Bizim eşqimizdən aləm danışır,
Bir şey anlamırıq özümüz hələ…

***

Mən sənin dərdindən alışmışam ki,
Eləyim dərdimə tən öz eşqimi,
Özgədən o qədər danışmışam ki,
Tamam unutmuşam mən öz eşqimi…

1972

DURNA QATARI

Görünməz saplara düzülüb
muncuq kimi durnalar,
uçurlar qatar-qatar.
Bir durnanın yeri
boş qaldı qatarda,
Doldu ürəyimə
bir dünyanın dərdi.
Təsbehə nahaq bənzədiblər
durna qatarını,
Təsbeh olsaydı,
bir muncuq düşəndə,
o birilər də tökülərdi…

1972

8 MART

Əsgər dostum Rəhim Əhmədova

Dünyaya göz açmısan
Sən martın səkkizində.
Utancaq bir sevinc var
Bu gün sənin üzündə.

Sənin ki, ad günündür,
Ay dost, utanmaq neçün?
Analar bayram edər
Oğullar doğulan gün…

1972

***

Bəzən ürək həqiqəti
Buraxmayır yaxınına.
Nə qədər yol getmək olar
Düşüb fikir axınına?

Dalğaların qucağında
Dirigözlü insan axır…
Fəqət nə qəm,
Həqiqətin sahilinə
Çıxacağam əvvəl-axır…

1972

ƏSGƏRLƏR

Ayaqlarını bir atar,
Ürəkləri bir vurar.
Yatanda bir yatar,
Duranda bir durar əsgərlər…

Nə özünü öyər,
Nə özündən deyər,
Səhərdən axşamacan
Təpik döyər əsgərlər…

Uzaq-uzaq yerləri gəzər,
Hərəsi bir qərib
durnaya bənzər əsgərlər…

İşləyəndə dinclik tapar,
Xəyal köhlənini çapar,
Məktubu ac adam kimi
əldən qapar əsgərlər…

1972

KOR CƏVİZ

Sınmaz, döyməsən şappaşap,
Ləpəsini çıxarmaq daha əzab.
Adamı yandırır kor cəviz,
Xəsisi-simici andırır kor cəviz…

DƏVƏLƏR

Kimsəsiz səhraları
Ayaq iziylə bəzər.
Aclığa, susuzluğa
Dözər, mərdliklə dözər.
Ağılsız sarbanları
Çox çətin ki, sevələr,
Dəvələr…

Çatar mənzil başına,
Səni qoymaz yarıda.
Təbiətin işidir,
Ən uzaq yolları da
Tikanlı qanqal kimi
Şirin-şirin gəvələr,
Dəvələr…

1972

İLLƏR GƏLİB KEÇDİ ÖMÜRDƏN, İLLƏR…

MİRAĞA ƏMİMİN ƏZİZ XATİRƏSİNƏ

Adam var ömrü də bir ömür deyil,
Adam var yanmamış bənzəyir külə.
Zarıya-zarıya yaşayır yüz il,
Zarıya-zarıya can verir elə…

Ağladın ürəkdən, güldün ürəkdən,
Heç nəyə biganə olmadı könlün.
Eh, neçə gözlərdə yaş oldu dən-dən
Tutub ürəyini sən yıxılan gün…

Ağladıq gah səslə, gah için-için,
Gözlərdən su içdi bu çöl, biyaban.
Fəxri vətəndaşlar yatdığı üçün
Bu torpaq olubdur Fəxri Xiyaban.

Qəmli səsi gəldi kamanın, tarın,
Danışa bilmirəm, gözlərim dolur.
Dünyada ürəklə yaşayanların
Elə ölümü də ürəkdən olur…

11.03.1973

NƏNƏM VƏ KƏNDİMİZ

Doğma kəndimizə güzarım düşüb,
Yollar min xatirə danışır mənə.
Elə bil bu yerdə hər şey dəyişib,
Təkcə dəyişməyən sənsən, ay nənə.

Yenə ürəyində bir nisgilin var,
Yenə həmin söhbət, yenə həmin söz.
Yenə də üzündə həmin qırışlar,
İşığı azalmış o mehriban göz…

Səninlə zarafat edirəm ki, mən
Ürəyin açılsın, gözlərin gülsün.
Elə öz-özünə gileylənirsən,
Sənə nə bişirim, ay nənən ölsün?!

Nə kabab, nə plov bil ki, heç zaman
Sənin dürməyinin vermir yerini.
Ay nənə, ay nənə, təzə yağınan
Köhnə dürməklərdən elə birini…

Doğma kəndimizə güzarım düşüb,
Yollar min xatirə danışır mənə.
Elə bil bu yerdə hər şey dəyişib,
Təkcə dəyişməyən sənsən, ay nənə…

***

Ögey olmayaydı heç kimə heç kim,
Ellərin dərdinə ney ağlayaydı.
Biryolluq öləydi biganəliyim,
Üstündə yas tutub hey ağlayaydım…

14.03.1973

MART ÇIXDI…

Mirağa əmimin xatirəsinə

Mart girdi, dərd girdi…
Məgər dərd birdi?
Hansını çəkəsən,
Hansı ağrıya dözəsən?
Bu itki yaman ağrıtdı məni.
Bənövşələr torpaqdan
baş qaldıranda,
Çiynimizə qaldırdıq cənazəni…
Ən ağır işə çiyin vermişdin,
Heç kəsə yük olmamışdın
indiyə qədər.
Yox, yenə elədir,
Bağışla, çaşdım bir qədər…
Dağdan ağır idin,
Bəs niyə yüngüldür tabutun?
Dilim gəlmir ölü deyim sənə.
Elə bil özün də
çiyin vermisən
Öz cənazənə…
Məzarın gözümə
yaman dərin görünür,
Hər yerdə yerin görünür…
…Şeirlərim çap olundu,
Daha təbrik üçün
əllərin əlimi sıxmadı.
Mart çıxdı,
Dərd çıxmadı ki,
çıxmadı…

23.03.1973

GƏRƏKDİR

Sən məni görəndə tökmə qaş-qabaq,
Məhəbbət çeşməsi duru gərəkdir.
Yanğımı söndürməz hər sısqa bulaq,
Mənə çeşmələrin guru gərəkdir.

Bir səf durna keçər başımın üstdən,
Ürəyim atlanar hər ani səsdən.
Vaxtında seçməkçin yaxşını pisdən
Gözümə dünyanın nuru gərəkdir.

Üşüsən, muğamın oduna isin,
Hər incə mahnının çaları min-min.
Qanad vermək üçün mənə elimin
"Şahnaz"ı gərəkdir, "Şur"u gərəkdir.

Heç zaman yad mahnı çalmasın sazım,
Onu balam kimi bağrıma basım.
Özgənin "can" sözü nəyimə lazım,
Mənə öz anamın "çor"u gərəkdi…

Gəl dostu, düşməni yaxından tanı,
Vətəndə, eldədir hər kəsin canı.
Səni varlığıyla sevən insanı
Öz ürəyin kimi qoru, gərəkdir…

28.03.1973

ƏN AĞIR İTKİ

Boş keçən günlərim ağrıdar məni,
O boşluq çiynimdə ağır yük olar.
Bir özgəsi tapsa mən itirəni,
Yenə ürək üçün təskinlik olar.

Yaşa öz ömrünü bir insan kimi,
Ətirli düzləri gəl doyunca gəz!
Ona yanıram ki, itirdiyimi
Tapa bilməyəcək dünyada heç kəs…

04.04.1973

BƏNNA

Qabar əllərinlə, tunc sifətinlə
Gözümün önündə gəlib durursan.
Sənə quşmu deyim, öz zəhmətinlə
Axı özgə üçün yuva qurursan?!

Hər daşın üstünə daş qoyanda sən
Özünü hamıdan uca sanırsan.
Qoyaraq son daşı son mərtəbədən
Təzə arzu ilə pərvazlanırsan.

Qalxır boz səhrada axdıqca tərin
İşıqlı binalar göbələk kimi.
Arabir buludlar göydələnlərin
Sarınır başına ağ örpək kimi.

Yaradan əllərə qoy alqış deyim,
Divara hörülər öz gəncliyin də.
Mənim rahatlığım, mənim dincliyim
Sənin əllərinin nadincliyində…

15.04.1973

ƏBƏDİ HƏSRƏT

Deyirdim yad olar ürəyimə qəm
Evimdən eşitcək o incə səsi.
Elə bilirdim ki, vüsala yetsəm,
Mənə qərib olar həsrət kəlməsi.

De, necə şadlanıb öyünməyim mən,
Arzu etmirdimmi tez yetim sənə?!
Məndən ki heç nəyi əsirgəmirsən,
Bəs niyə yenə də həsrətəm sənə?!

15.04.1973

QOŞA QANAD

Toya qoşa çağırırlar,
Yasa qoşa gedirik biz.
Teatra, kinoya da
İki bilet gərəyimiz.
Ayrı gəzib dolanmarıq,
İnadların inadıyıq.
Eşqimiz bir sehrkar quş,
Bizsə onun qanadıyıq.
Hər bir şeydən qiymətlidir
Quşa qanad. –
Qoşa qanad…

02.05.1973

HƏDİYYƏ

Biri danışırdı səkkizi martda
Qızlara aldığı hədiyyələrdən.
(Ən gözəl hədiyyə güldür həyatda,
Bundan layiqli şey tanımıram mən.)

Dedi: –Üzük aldıq qızlarımıza,
Necə sevindilər onlar bu zaman.
İçində yazdırdıq biz – filan qıza
Filan qruppanın oğlanlarından.
Hansı qiymətlidir söyləyin görək
Biz alan hədiyyə, yoxsa siz alan?
Sinəmdə qəzəblə çırpınıdı ürək,
Elə bil kükrədi damarımda qan.
Beynimə az qaldı qızıl qan sıza,
Fikrimin aynası çilik-çilikdir.
Mənə elə gəlir nişanlı qıza
Söz atmaq ən böyük nakişilikdir.
Barmağa üstündə özgə ad olan
Üzük taxmaqdansa, ölmək yaxşıdır.
Adəti tapdama, ay cavan oğlan,
Üzük sədaqətin məhək daşıdır.
Demək istəyirəm sözümü kəsə,
Qanı qaynar olan azəri bizik.
Sevgidə yer yoxdur ikinci kəsə,
Qoy heç kəs taxmasın ikinci üzük.
Demə ki, qızışdı, baş apardı çox,
Belə hədiyyəni ağıllı almaz.
Geridə qalmış de mənə, eybi yox,
Ancaq ki, üzükdən hədiyyə olmaz…

19.06.1973. Qubadlı

DOSTUMUN GİLEYİ

Yazı-pozun ilə qazandın ad-san,
Məndən də yazsana! – Dedi bir nəfər.
Qatıra, cöngəyə şeir yazmısan, –
Yanında hörmətim yox onlar qədər?

20.06.1973. Qubadlı

SƏN HEÇ UŞAQ OLMAMISAN

Qardaşım Sabirə və onun yaşıdlarına

O, 41-də çıxıb getdi,
Sən doğuldun 42-də.
Hələ də yol gözləyirsən,
Qayıdacaq bəs nə vədə?
Hamı vurhay işləyirdi,
Başlamışdı kənddə biçin.
İkinci bir şələ oldun
Şələ dartan anan üçün.
Bəs əmilər harda qalıb? –
Xala idi sağın, solun.
Hələ ayaq açmamışdan
Tarlalara düşdü yolun.
Anan zəmi biçə-biçə
Çaldı sənin laylayını.
Döşək etdi sənin üçün
Ot layını.
Yağış yağdı,
Üstün-başın palçıq oldu.
Külək əsdi,
Bələyinə qılçıq doldu.
İllər keçdi,
Ayaq açdın yavaş-yavaş.
Yaşıdların nələr çəkdi,
Nələr, qardaş?
Qarğı atı minməyə də
Düzü macal tapammadın.
Belində az yol getmədin
Dərz yüklənmiş kəhər atın.
O illərin acısını
Çox tez duydun.

Üç yaşında
Artıq "kişi qırığıydın".
O günlərin əzabını, acısını
Danaq necə?
Sən heç uşaq olmamısan,
Uşaqlığı anaq necə?

1973

ALTI KİŞİ

Kəndimizdə papaqlılar çox olsa da
Deyərdilər var bu kənddə altı kişi.
İllər keçdi, neçə igid doğulsa da,
Onlar öz tunc əlləriylə
Görərdilər bütün işi.
Altı kişi, altı sütun,
Altısı da igid, mətin.
Kənddə bircə onlar idi
Od içindən geri dönən.
Onlar üçün müharibə
Qurtarmışdı sanki dünən.
Vaxtı ilə kənddə kişi çox olmuşdu,
Heyf, onlar dirigözlü yox olmuşdu…
Altı ümid qayıtmışdı bizim kəndə,
Altısı da eh, nə gündə!
Sən tamaşa eləyəydin,
Onlar da ot çala idi.
Kəndimizin çöllərində
Onlar altı zədə almış qala idi…
Ölənlərin igid ruhu sağ olsa da,
O günlərin dəhşəti də yada düşür.
Kəndimizdə papaqlılar çox olsa da,
Deyərdilər: –Bu kənddə var altı kişi…

18.06.1973. Qubadlı

SUÇU

"Ağır illər" silsiləsindən

Dünən toy etdilər, gəlin köçdü qız,
Səhər cəbhələrə getdi o cavan.
Kiçik bir daxmada qalaraq yalqız
Gəzdi əyni yalın, çörəyi yavan.

O vaxtdan keçsə də neçə qış, bahar,
Nə ümid qırılar, nə inam sönər.
Düşsə də üzünə dərin qırışlar,
Deyirsən təzəcə gəlindir elə.

Üfüq qızarmamış yollanır işə,
O illər ona da çəkib neçə dağ.
Gözümün önünə gəlir həmişə
Belində şələsi, ağzında yaşmaq.

O yenə suçudur, əzabkeş suçu,
O verdiyi sudan sərin su hanı?
O vaxtdan bu vaxta daşıdığı su
Yığışsa, işlədər bir dəyirmanı.

Bu kənddə hamıya ötsə də ərki,
Yenə həyalıdır əvvəlki qədər.
Oğullu, uşaqlı kişilər var ki,
Bu bədbəxt gəlinə xala deyirlər…

24.06.1973

DUL ARVADLAR MƏHLƏSİNDƏ

“Ağır illər” silsiləsindən

Zərbə bu məhləyə yaman dəyibdir,
Hamı bir dərddədir: cavan, qoca da.
Kişi nəfəsiyçin qəribsəyibdir
Təkcə ürəklər yox, həyət-baca da.

Ay gedən kişilər, qaldınız harda?
Sizi xatırlayıb neçə göz dolur.
Bu dərdi heç üzə vurmasalar da,
Gözlərdən asanca oxumaq olur.

Həqiqət olmadı şirin diləklər,
Həmişə yol çəkən gözə bənzəyir.
Bir zaman eşq ilə yanan ürəklər
Üstünü kül örtmüş közə bənzəyir.

Kişilər geriyə çətin dönələr,
Qadınlar inanmaq istəmir niyə?
Elə bil dərilmiş güldür ümidlər,
Suda saxlanılır solmasın deyə…

28.06.1973

AY BƏRİ BAX

“Ağır illər” silsiləsindən

Belə deyirlər ki, davadan qabaq
O, şən bir oğlanmış, həm də qoçaqmış.
Zurnaçı çalsaymış bir “Ay bəri bax”,
Dəvətsiz, filansız oynayacaqmış…

İndi o cavanın seyrinə dur gəl,
Cəbhədə ağlını itirib gəlib.
Doğma kəndimizə özüylə birgə
"Kantujnı" ləqəbi götürüb gəlib.

Elə bil gen dünya ona olub dar,
Yazığın bir deyil, beş deyil dərdi.
Onun nə arvadı, nə uşağı var,
Axı beləsinə kim qız verərdi?

Od parçası imiş, eşitmişəm mən,
Su içmək kimiymiş ona çətin iş.
Ürəklər göynədən o son döyüşdən
Deyirlər sağ çıxan bircə o imiş.

Onun nə qəribə bir görkəmi var,
Əvvəlki igidi oğulsan tanı.
Nəvəsi yerində olan uşaqlar
Ələ salır onu, dolayır onu.

Heç zaman o, üzü gülər danışmır,
Onu qəmli gördüm göz açanda mən.
Bu görkəm adama nələr danışmır?
Nələr oxuyuram o gözlərindən?

Dava mənə çəkdi dağ,
Ay bəri bax, bəri bax!
Bir dostum qalmadı sağ,
Ay bəri bax, bəri bax!
Saqqalım ağ, saçım ağ,
Ay bəri bax, bəri bax!
Görmədim oğul-uşaq,
Ay bəri bax, bəri bax!

28.06.1973

LAL

"Ağır illər" silsiləsindən

Adı Haqverdidir, Haxı deyirlər,
Onun görkəminə hərdən nəzər sal.
Ehtiyac müəllimdir axı, deyirlər,
Həyat məktəbində bərkiyib bu lal.

Zaman saçlarına salıb çoxlu dən,
Elə bil xiffətdən arıqlayıb o.
Qardaşı cəbhəyə getdiyi gündən
Ta bu vaxta kimi tək yaşayıb o.

Məhzun baxışları danışmır nələr?
Nə demir havada gəzən əlləri?
Elə bilirəm ki, bu lal kəlmələr
Tutub silkələyir qanlı illəri….

Kərəm çoxdan ölüb, bilməyir hələ,
Karlığı onunçün olub bir xeyir.
O, kimi görürsə, öz dili ilə
Məktub yaz, qardaşım qayıtsın! – deyir…

Mən də söz verirəm:
– Yazaram, yaxşı!
O gülən gözlərə bir nəzər salın.
Mənə elə gəlir gəlsə qardaşı,
Dili açılardı sevincdən lalın…

30.06.1973

OLMUŞDU

"Ağır illər" silsiləsindən

Sakit, həlim görünənlər
Dava vaxtı od olmuşdu.
Göstərərək əsl hünər
Cəbhələrdə ad almışdı.

İnsandakı gücə alqış,
Yorulmadı nə yay, nə qış,
Sakit həyat, dinc yaşayış
Hamı üçün yad olmuşdu.

Qızıl bayraq əllərində,
Zəfər sözü dillərində,
Müharibə illərində
Ən dadlı şey cad olmuşdu.

Yorulmurdu insan neçin?
Hər şey, hər şey cəbhə üçün,
Hitler bunu anlayan gün
Dodağı çat-çat olmuşdu.

Xəbər çatdı kəndimizə,
Sanki hər yan güldü üzə,
Gecələr döndü gündüzə,
Qarı düşmən mat olmuşdu…

1973

QAÇAQ NƏBİ,
QAÇAQ HƏCƏR

Qubadlıda mehmanxananın bir tərəfində Nəbinin, o biri tərəfində isə Həcərin büstü var.

Qəlbim nura boyanıbdır,
Mənə çatdı xəbər bu gün.
Mehmanxana qapısında
dayanıbdır
Nəbi ilə Həcər bu gün.
Neçə-neçə zülmkarın
Ürəyini dəlib onlar.
İndi azad Qubadlıya
Sanki qonaq gəlib onlar.
Yox-yox, burda qonaq deyil,
Qaçaq Həcər, Qaçaq Nəbi.
Öz evində qonaq olmaz
Ev sahibi.
Elə bil ki, tərpənəcək
Onların tunc dodaqları.
Gülərüzlə qarşılayır
Nəbi gələn qonaqları,
Həcər gələn qonaqları.
Gecə-gündüz
Mehmanxana qapısında
dayanarlar,
Üzlərində sevinc, vüqar.
Yuxu hara, onlar hara?
Gələn əziz qonaqlara
Keşik çəkər,
Qaçaq Nəbi,
Qaçaq Həcər…

03.07.1973

XƏTRİNƏ

Heç nədən çəkinməz kamil bir insan,
Ürəyin əmrinə tabedir insan.
Qaynar istiyə də tab edir insan,
Yolunu gözləyən sərin xətrinə.

Dünyanın işinə könlüm mat olub,
Köksümdə ürəyim kainat olub.
Yağış yağmayanda yer çat-çat olub,
Göylər də ağlayıb yerin xətrinə.

Səpilib torpağa damcılar bir-bir,
Yayılan xoş ətir bənövşədəndir.
Axı ikisi də bir meşədəndir? –
Çaqqala toxunma şirin xətrinə.

Məhəbbət qəlbində dərin iz qoyub,
Ağrımaz başına Xosrov buz qoyub,
Fərhad Bisütunu sütunsuz qoyub,
Dözüb min cəfaya Şirin xətrinə.

Dilənçi ehtiyac açıb ovcunu,
Ahu yoldan qoyub qərib ovçunu.
Bilənlər bilir ki, neçə acını
Udmuşuq bir damcı şirin xətrinə…

25.07.1973

POLADƏRİDƏN

Daim işləyirsən alov içində,
Deyirəm olmazdı bir belə möhkəm;
Sən öz dözümünü marten peçində
Əridib qatmısan polada bəlkə!

Həyatın alovda bişib, bərkiyib,
Bu vətənə layiq övlad olmusan.
Bəlkə də bu qədər mətin olmazdın,
Polada qarışıb polad olmusan.

15.10.1973

İŞIQ

Evimdə işıq yoxsa,
Ev deyil, xarabadır.
Könlümdə işıq yoxsa,
Eli köçmüş obadır.

Misramda işıq yoxsa,
Ölü doğulubdur o.
Həyat işıq deməkdir,
Nurla yoğrulubdur o.

Əlvan rəngli şəfəqlər
Dünyamıza yaraşıq.
Təkcə qəbirdə yoxdu
İşıq, sevimli işıq…

17.10.1973

***

Səni düşünürəm, titrəyir könlüm,
İlk görüş gününü salıram yada.
Şeir qız deyil ki, ay ömrüm-günüm,
Qələm götürəndə acığın tuta!

Səndəki bu qəzəb bilmirəm nədir,
Gözlərin heyrətlə izləyir məni.
Özün qısqanırsan, çox qəribədir,
Xəyalın yazmağa səsləyir məni.

15.11.1973

***

Ata evimizə getmisən qonaq,
Axı nigaranam, bir xəbər göndər.
Yaman darıxmışam, sənsiz yaşamaq
Çətinmiş səninlə yaşamaq qədər…

16.11.1973

***

Yad döyüş aldadıb məni neçə yol,
Qapı açmağa da qalmayıb təpər.
Kömək də eləmir bu gün validol,
Şad xəbər istəyir, ürək şad xəbər.

Qasırğa qopacaq bu gün elə bil,
Qəzəbli dalğalar olacaq nənnim.
Gələnlər, gedənlər qapımı deyil,
Sanki ürəyimi döyürlər mənim…

19.11.1973

SEVİNC ŞƏLALƏSİ

Övlad arzusuyla getdim xəyala,
Kövrək duyğularım nə həzin oldu?
Dünyaya gələndə ağladın, bala,
Ağlamaq cahana ilk sözün oldu.

Necə xoşbəxt idik ananla o gün,
Qoy bizə insanlar bəxtəvər desin.
Sevinc şəlaləsi oldun bizimçün,
Axdı evimizə ağlartı səsin...

Atayam, sevincim coşub çağlasa,
Elə bilirəm ki, azdı mənimçün.
Bir vaxt cinlənərdim uşaq ağlasa,
İndi körpə səsi sazdı mənimçün…

1973

QIZIMA

Hələ görməmişəm üzünü, qızım,
Gəl vüsal toy etsin, hicran ağlasın.
Gəl səni saz kimi bağrıma basım,
Sehrkar bir nəğmə coşub-çağlasın…

02.12.1973

TƏZƏ İL

Təzə il, ürəkdə təzə arzu var,
Gedəndə, sevincin bizə qalaydı.
Kaş sənin adınla bağlı olanlar,
Özün köhnələndə təzə qalaydı…

10.12.1973

***

Dünyaya göz açdı balaca Ülkər,
Anası dünyadan nə tez getdi bəs?
Mənim sevincimi tutmaz dərələr,
Mənim kədərimi dağlar götürməz…

13.12.1973

***

Qonur gözlərinlə könlümü dindir,
Sənin həsrətinlə nəğmələr yazım.
Mən yaddan çıxmışam, dostlarım indi
Sənin sağlığına içirlər, qızım…

19.12.1973

"UŞAQ ALƏMİ"

Təzə bir şey sorağıyla gəlirəm hər gün,
Dünən ona raket aldım, bu gün bir gəmi.
Ən istəkli mağazadır indi mənimçün
Bir vaxt məhəl qoymadığım "Uşaq aləmi".

Qələmim də müntəzirdir indi özüm tək,
Körpələrdən söz düşəndə yaman coşuram.
Gülünc sual yağdırıram hərdən qızım tək,
Uşaqlardan yaza-yaza uşaqlaşıram…

Bircə onu düşünürük, o şeytan qızı,
Elə bil ki, özümüzü unutmuşuq biz.
Nə istəsə, bircə anda olacaq hazır,
İndi "Uşaq aləmi"nə dönüb evimiz…

20.12.1973

NƏCƏF BƏY VƏZİROVA

Əyyam dönüb, öz haqqını qanır hər insan,
İndi daşın, torpağın da qəlbi döyünür.
Çəkindilər "ağacların inqilabından",
Vəzifədən çıxartdılar meşəbəyini…

22.12.1973

TƏZƏDƏN

Övlad doğulanda onunla birgə
Ana da doğulur sanki təzədən.
Evimiz alıbdır bir ayrı görkəm,
Balamla birlikdə böyüyürəm mən.

Təzədən ömrümün körpə çağıyla
Həmsöhbət olmağım sayılmaz günah.
Bu gün oynayıram oyuncağıyla,
Dərsə gedəcəyəm onunla sabah.

Qayğılar çoxalır, arzular min-min,
Elə bilməyin ki, susacağam mən.
Əlim əsə-əsə balamla bir gün
İlk sevgi məktubu yazacağam mən…

23.12.1973

ÖMÜR YOLDAŞIMA

İsmətin – ömrümə yaraşıq,
Mən gözəm, sən işıq…

27.12.1973

ATA

Bilirəm, sevirsən bizi ürəkdən,
Bəs niyə dilində xoş söz qəhətdir?
Sonsuz məhəbbəti kiçik ürəkdə
Gizləmək özü də bir məharətdir.

Yanına gəlmişəm, bir üzümə bax,
Elə bil mən sənə ögeyəm, yadam.
Bəs sənin borcunu necə qaytaraq,
Ömrü altı yerə bölünən atam?!

Övladlara bağlı neçə arzunu
Anama söylədin sən oğrun-oğrun.
Bizə sərt olmusan ömrün uzunu,
Olub başımızda danlaq yumruğun…

Kişi kişi olsun gərək dünyada,
Həyatda bu yolu düzgün seçmisən.
Eh, mən də atayam, ata, ay ata,
Sən mənə atalıq dərsi keçmisən.

Səndən gileylənir anam arabir,
Deyir: –Soyuq olmaz daş sənin kimi.
Düşük atalardan acığım gəlir,
Mən ata olaydım kaş sənin kimi…

06.01.1974

İSTEDAD

Səkkiz əsr əvvəl öldü Nizami,
Onu dəfn etdilər – belədir insan.
Təzədən cücərdi saf toxum kimi,
Heykələ çevrilib qalxdı torpaqdan…

13.02.1974

ÇİÇƏKLƏR ÇİMƏNDƏ

Yağışın altında
Çiçəklər çiməndə,
İkimiz gəzirdik
Çəməndə.

Yuyulmuş güllər tək
Gözlərin gülümsər.
İslanmış saçını,
Gülüm, sər.

Qoy səni nəfəsim
Soyuqdan qorusun.
Ətirli tellərin
Çiynimdə qurusun…

24.04.1974

****

Görüşəndə dedim heç nə gərəyim deyil,
Ayrılanda özü məni saldı həvəsə.
Elə bildim sinəmdəki ürəyim deyil,
O gözəldir, bir quş kimi düşüb qəfəsə…

07.06.1974

NƏ QƏDƏR ÇƏTİNMİŞ

Qızıma

Anan xəstələndi, yandım gizlicə
Sən əmzik gəzəndə körpə ağzınla.
Onu əvəz edib tək bircə gecə
Oynamaq istədim sənin nazınla.

Dedim ki, anasız körpəm üşüyər,
Beşikdən götürdüm səni ahəstə.
Qucağım çevrildi isti beşiyə,
Səni yırğaladım qollarım üstə.

Yamanca yoruldum, durdum azacıq,
Aramsız ağlayıb kövrəltdin məni.
Səni oxşasam da anandan artıq,
Ovuda bilmədim, ay qızım, səni.

Bir özüm bilirəm çəkmişəm nələr? –
Cəmi bircə gecə qalmışam oyaq.
Ananın qədrini analar bilər,
Nə qədər çətinmiş eh, ana olmaq!

26.06.1974

UŞAQLARDAN YAZMA DEYƏN DOSTUMA

Körpələr dünyasından bir az kənar gəz dedin,
Uşaqlardan danışmaq uşaq işi deyilmi?
Yüz körpə bir kişinin yerini verməz dedin…
Bu gün uşaq saydığın sabah kişi deyilmi?!

30.06.1974

XƏZƏRİN SAHİLİNDƏ

Binaları düzüm-düzüm,
Baxmaq ilə doymur gözüm.
Küçələri geniş-geniş,
Küçələri yaşıl-yaşıl.
Sahilinə baş qoyaraq
Xəzər yatıb mışıl-mışıl.
Sərin-sərin külək əsir,
Yuxusundan durub Xəzər.
Dalğaların hər birisi
Nəhəng qağayıya bənzər.
Bax sulardan çıxanlara,
Kimdir çimən səhər-səhər?
Dalğaların qoynundadır
Elə bil ki, bütün şəhər.
Axı zəfər qazanmamış
Mübarizə meydanından
kim qayıdar?
Hər insan bir dalğa kimi
Xəzərimin qucağından
Çıxıb gəlir Sumqayıta.
Küçələri gecə-gündüz
İşıqlıdır səhər kimi.
Səhər olcaq, Sumqayıt da
Dalğalanır Xəzər kimi.
Dəniz coşur, dəniz daşır,
Yenə güclü külək əsir.
Elə bil ki, bir dalğadır
Donub qalıb
Sahildəki binaların hər birisi.
Deməyin ki, hələ gəncdir,
Uzaqlara səsi çatır.
Xəzərdə su azaldıqca,

Sumqayıtda insan artır…
Bu yüksəliş nəyə bənzər?
Bu yüksəliş eli bəzər.
Sinəsində Sumqayıta
Yermi verir
Sahillərdən uzaqlaşan
Mavi Xəzər?!

06.07.1974

YADDAN ÇIXMAZ QARABAĞ

Ağabəyim ağaya

Qəlbə daş atanın insafına bax, –
Bu yerin ən parlaq ulduzu söndü.
Getdi, yasa batdı bütün Qarabağ,
Tehran gəlişiylə cənnətə döndü…

Ey igid cavanlar, alışın, yanın,
Çıxdı əlinizdən elin göyçəyi.
Çiçəyi çırtladı Fətəli xanın
Görəndə bu zərif, incə çiçəyi.

Dəyişdi əhvalı ancaq nədənsə,
Vəhşi ehtiraslar söndü bir anda.
Xanın hüzurunda yarpaq tək əsən
Müqəddəs varlığa döndü bir anda.

Qafil, nə edirsən, bir özünə gəl,
Gör kimdir kökləyən könül tarını?
Əyninə geymişdi bu məsum gözəl
Onun anasının toy paltarını.

Xanın istəkləri gedibdir hədər
Sona olmasa da bu Sona kimi.
Deyirlər Fətəli son günə qədər
Ona səcdə edib bir ana kimi…

…Qürbətdə vətəni düşünüb hər gün,
Yaşarmı budaqdan ayrılan yarpaq?
Tehran cənnətə də dönsə onunçün,
Yadından çıxmayıb doğma Qarabağ…

07.07.1974

***

İnsan gülmək üçün gəlib dünyaya,
Gərək şən yaşasın həyatı sevən.
Fəqət arzuları viranə qoyar
Bir vədəsiz ölüm, bir vaxtsız şivən.

Niyə bu işlərdə acizik hələ? –
Kədər buzlarını əritmək olmur.
Elə ağladır ki, həyat insanı
Bir dünya yığılsa kiritmək olmur.

Qoy qismət olmasın heç kəsə şivən,
Ancaq ağlamaq da bizə ar deyil.
Uşaq ağlartısı gəlmirsə evdən
O evdə yaşayan bəxtiyar deyil…

12.07.1974
Qubadlı

KÖHNƏ YURD YERİNDƏ

Köhnə yurd yerində tapdım özümü,
Çoban papaq etdi mənə uzaqdan.
Yenə nəm torpağa qoyub dizimi
Əyilib su içdim "Soyuq bulaq"dan.

Doğmalar, əzizlər dəydi gözümə,
Öz tanış ətrini səpdi qantəpər.
Baldırğan başını sürtdü dizimə,
Yalın ayağımı öpdü qantəpər.

Kövrəldim, sən ömrün insafına bax,
Mehriban adamlar yadıma düşür.
Sürü həmin sürü, yaylaq o yaylaq,
Bəs hanı baş çoban Mütəllim kişi?!

O dinsə, dağlar da gələrdi dilə,
Nərdivan olardı neçə arzuya.
Dağlara səs salan tütəyi ilə
Laylamı çalardı qoyun-quzuya?

Gecə ulduzları yığıb başına
Nağıl danışanda solğun üzlü Ay,
Babam uşaqları yığıb başına
Nağıl söyləməsə, qopardı haray.

Getdikcə qanrılıb baxıram geri,
Ocaq yerlərində çayır göyərmiş.
Hardan bilərdim ki, köhnə yurd yeri
Boyat fikirləri təzələyərmiş?!

13.07.1974
Qubadlı

SÖZÜM VAR HƏLƏ

Qış gəlib, qapını çovğun alsa da,
Bizim bağçamızda üzüm var hələ.
Sellər çağlasa da, sular daşsa da,
Mənim bu torpaqda izim var hələ.

Gəl biz də qartala qoşulub uçaq,
Doğmadır bu yerdə mənə hər bucaq,
Dinir bulaq üstə çatdığım ocaq,
Şişlərə ət çəkin, közüm var hələ.

Dedim əmlik alaq, dedi çox oldu,
Guya illər acı gözü tox oldu.
Çobanın verdiyi toğlu yox oldu,
Yenə istəməyə üzüm var hələ.

Dedim: – Var dövlətin sellənir, çoban.
Gördüm bir yamacda şellənir çoban.
Eyhamı anlayıb dillənir çoban:
– Sürüdə çox əmlik quzum var hələ!

Meşələri gəzmək oldu canımdan,
Hər tərəf görünür mənim yanımdan.
Dağdayam, axsa da tər dabanımdan
Zirvəyə qalxmağa dözüm var hələ.

Özümü birtəhər dağa yetirdim,
Güllərin içində sanki itirdim.
Bir gözəl çiçəyi dərib gətirdim,
Yenə də dağlarda gözüm var hələ.

Göydə şəfəqlənir, xumarlanır ay,
Bizə layla çalır aşıb-daşan çay.
Gəlin gətirməyə tələsir Oqtay,
Qabaqda Qorxmaz var, Razim var hələ…

Dəyişmir könlümün coşqun ahəngi,
Sanki şəlalələr çalırdı cəngi.
Heyf ki, qurtardı qələmin rəngi,
Mənim söyləməyə sözüm var hələ…

14.07.1974
Qubadlı

BİZİM KƏNDİMİZDƏ

Qapımız, bacamız qalıb başına,
Könlüm sızıldayır yaralı kimi.
Üzümü sürtürəm qəbir daşına
Dağların bir hürkək maralı kimi.

Sinəmdə illərin həyəcanı var,
Ürək doğmaları yada salıbdır.
Bizim kəndimizdə bizdən yadigar
Təkcə babamızın qəbri qalıbdır…

14.07.1974
Çardaxlı

QONAQLIQDA

Məclis qurub yenə dostlar,
Nə istəsən süfrədə var.
Sağlıqlardan sağolmuşlar
xumar olub.

Dilə gəldim elə bu vaxt:
Tələsməyin, ay uşaqlar,
Bulud dolub, boşqablara
aş yağacaq…

14.07.1974
Qubadlı

TUFAN GÖZLƏYİRƏM

Bilmirəm nə üçün sıxılıram mən,
Adicə sevincdən, adi kədərdən?
Gileyli-gileyli ürək deyinir,
İgid hara çıxsın meydan olmasa?
Dəniz göstərəmməz dənizliyini
Qasırğa olmasa, tufan olmasa.
Mənim qulağıma hərdən çatır ki,
Könlüm bir ilahi insan gözləyir.
Bilmirəm, bildiyim bircə odur ki,
Varlığım qasırğa, tufan gözləyir…

16.07.1974
Qubadlı

ZARAFATYANA

Dost məclisi dost qəlbini şad elər,
Bir şey gətir, toqqamızı bərkidək.
Çıxış etsin qoy öpüşən badələr,
İclas qurub söz açmağı tərgidək.

Bu rəsmiyyət qəlbimizi hey əzir,
Süfrəmizdə bir nahamar əl gəzir.
Dayanıbdır şampanımız müntəzir,
Ağzındakı "probka"nı hürküdək.
Tərgitmişəm söyləməyi tərgidək.

Qızıl şərab sanki qızıl qanımız,
Tut arağı şöhrətimiz, şanımız,
Araq bizim ciyərimiz, canımız,
Qızışanda konyaka da ərk edək.

Nərd oynayaq, könül açsın bu taslar,
Səhərəcən qurtararmı bu tostlar?
Yolumuzu gözləyən var, a dostlar,
Daha bəsdir, bu məclisi tərk edək…

QIZLAR GƏLİN KÖÇƏR…

Toy olsa, daha da şənlənər Bakı,
Qızlar gəlin köçər, dinər "Vağzalı"…
Qızlıqla gəlinlik arasındakı
Müqəddəs körpüyə dönər "Vağzalı"…

Kaş tərgidəydilər bu pis adəti,
Qəlbi ara sözü dələr biz kimi…
Gəlin gələn gündən sözü, söhbəti
Özüylə gətirər bir cehiz kimi…

19.07.1974
Qubadlı

TERMOS

Əmanətə xəyanət yoxdu. –
Bunun nəyi pisdi?
Termos ən gözəl əmanətçidi,
Soyuq versən soyuq saxlayar,
İsti versən isti.

30.07.1974
Qubadlı

ATAM XƏSTƏLƏNDİ

Özü möhkəm idi, ürəyi kövrək,
Ona qaynayardı hamının qanı.
Atam sağlam idi buz baltası tək,
Yaxına qoymazdı dava-dərmanı.

Eyninə almazdı dumanı, çəni,
Gəzərdi çölləri köhlən atıyla.
Atam sağaldardı neçə xəstəni
Çox zaman öz duzlu zarafatıyla.

İşləri düyünə düşəndə hərdən
Qəlbən ağlasa da, toxtaq olardı.
Kənarda qalmazdı xeyirdən, şərdən,
Hamının dərdinə ortaq olardı.

Xətrinə dəyməzdi bircə adamın,
Heç zaman həkimə düşməzdi işi.
Yaman yaxaladı azar atamı,
Şam kimi əriyir dağ boyda kişi.

Onu yoluxmağa gəlir el-oba,
Bizim qapımıza sanki çay axır.
Gücüm yox bu dərdə bir əlac tapam,
Çəkilmir qapıdan həkim ayağı.

Pozulub o təmkin bilmirəm nədən,
Bütün kənd onunçün olub narahat.
Bir vaxt adamlarla zarafat edən
İndi də azarla edir zarafat…

05.08.1974

ATAMIN XATİRƏSİNƏ

Mənzilin yaxınmış, əzabın uzun,
Getdin, doğmaların beli qırıldı.
Gözlərin qapandı, radiomuzun
Nəğməli dilinə qıfıl vuruldu…

Sən susdun ağaclar yarpaq tökəndə,
Nə yaman tez gəldi ölüm, ay ata?
Sənin gözlərinə torpaq tökəndə
Niyə qurumadı əlim, ay ata?

Gözlərdə parladı yaş ulduz-ulduz,
Hörmət qazanmaq da hünərdi, ata.
Bir yerə yığışsa göz yaşlarımız,
Tabutun qayığa dönərdi, ata.

Nə parlaq çıraqlar sönür dünyada,
Bu işdə acizmiş elm də, ağıl da.
Saxlaya bilmədi səni dünyada
Həyat bəxş etdiyin altı oğul da…

19.09.1974

ABBAS SƏHHƏTƏ

Millət üçün qulağı səsdə olan,
Adı Səhhətkən özü xəstə olan
Görərək xalqımızın zillətini,
Çalışıbdır oyada millətini.
Yaza bilmirsə, – deyib, at qələmi.
Görmək istərdi o, azad qələmi.
Arayıb seçdi həyat lövhələri,
Şeirinə köçdü həyat lövhələri.

Sınığa çarə "Sınıq saz"ı olub,
Hər sözü millət üçün lazım olub.
Səmərə verdi onun gərgin işi,
Doğdu Məşriqdə də "Məğrib günəşi".
Millətin ağ günü amalı olub,
Məsləki tərcümeyi-halı olub.
Öyünüb öz bağının barı ilə,
Səhhət atəşli ürəkdən qopan əşarı ilə
İldırımlar saçaraq fırtına "icad eləyib",
Bu fəlakətdə qalan millətə imdad eləyib.
Gələcək arzulara sərf eləyib boş gününü,
O xəyalında görüb yurdumuzun xoş gününü…

14.08.1974

GÖZƏLLƏRƏ

Bir quş kimi qanad açar,
Gülüşüylə şəfəq saçar.
Mənə baxsa, rəngim qaçar,
Çırtma vursan, qanım çıxar.

Bu həyəcan yetməz sona,
Qabağımda bir cüt sona,
Bilmirəm baxım hansına,
Hansı mənə qənim çıxar?

Götürübdür məni fikir,
Möcüzədir, gülüm, bu ki!
Elə canlar görürəm ki,
Azca qalır canım çıxa.

Bir donu var, ləpə-ləpə,
Gözlərindən sevinc səpər.
O qız məni elə öpə,
Dodağımdan qanım çıxa.

Qısılanda sinəmə sən,
Neyləyərəm bəs onda mən,
Üzdən iraq, təsadüfən
Yandan bizim xanım çıxa!

16.08.1974

NƏĞMƏ

Bir yaşıl yarpaq gördüm
Xəzəllərin içində.
Gözüm tək onu tutdu
Gözəllərin içində.

Ala gözlər can alır,
Qara qaşlar çatmadı.
Əllərimi uzatdım,
Əllərinə çatmadı.

Uçdu göyərçin kimi,
Düşdüm onun dalınca.
Aylar ilə qovuşdu
Ondan cavab alınca.

Onu görən gözlərim
Sübhə qədər yatmadı.
Ondan qeyri gözəllər
Ürəyimə yatmadı.

Gəlib çıxdıq sahilə,
Bizi tufan qovurdu.
Külək ağsaç dalğanı
Başımıza sovurdu.

Niyə bizi küləklər
Dalğalara qatmadı?
Dənizdə tufan yatdı,
Qəlbimizdə yatmadı…

18.12.1974

TƏZƏ MƏNZİL ALDIM

Gündüzə bənzəyir burda gecə də,
Çoxalıb şəhərin yaraşığı da.
Təzə mənzil aldım təzə küçədə,
Artdı dünyamızın bir işığı da.

Könlümdən nə arzu, nə istək sönər,
Aramız dəyibdir yalqızlarınan.
İşığım bir təzə ulduza dönər,
Qarışar dünyanın ulduzlarına…

1975, yanvar

İŞDƏN EVƏ GƏLƏNDƏ

Gözlərimin içinə
Baxdın, kefim duruldu.
Şəfəqləndi gözlərin,
Təbəssümün nur oldu.

Varlığıma yayıldı
O işıq, o nur, balam.
Ay saçları xurmayı,
Gözləri qonur balam…

22.01.1977

YUXUMDA BİR ATA YAŞAR

Yatdığın torpaq da danışar, dinər,
Dönüb şəlaləyə çağladım yenə.
Üzümü söykəyib soyuq qəbrinə,
Gecə səhərəcən ağladım yenə.

Dedin ki, a bala, özünü üzmə,
Dost-düşmən var axı, batmayın qəmə.
Mehriban gözlərin baxdı üzümə,
Ayıldım, gördüyüm yuxuymuş demə…

Ömür köhlənini çapıb getmisən,
Bir qəmli nəğmə var könül tarımda.
Ömrümdən, günümdən
qopub getmisən,
İndi yaşayırsan yuxularımda…

07.02.1975

***

Qapının zəngini basdılar
Gecənin yarısı.
Şiddət elədi
ürəyimin ağrısı.
Bir iynə kimi sancıldı
qəlbimə bu səs.

Geyinib paltarımı,
Yüyürdüm tənginəfəs.
Bu vaxtsız qonaq kim ola?
Fikirlər məni çəkdi
sağa, sola.
Bir şey olmasa
gecənin bu vaxtı…
Elə bil başımda
ildırım çaxdı…
Olmasın bəd xəbər.
Qapını açdım birtəhər.
Utana-utana
gülümsədi qonşumuz,
Dedi: – Zəng eləyin
təcili yardıma! –
Hər şey düşdü yadıma.
Yığdım nömrələri
sevinə-sevinə.
Qonşunun arvadını
apardılar
doğum evinə…

12.02.1975

ACI HƏQİQƏT

Neyləyim, belədir işin qaydası,
Otursan ruhunu tənbəllik basar.
Heç kəsə, heç nəyə dəyməz faydası
Mıxın kəlləsində çəkic olmasa…

13.02.1975

SAAT

Əlimdən yerə düşdü,
Saatsaza apardım.
Əlimdə əlac olsa,
Axtarardım, tapardım
Saatmın dərdini.
Xəyala getdi bir az,
Təəssüflə başını
Yırğaladı saatsaz.
Sonra qaytardı geri,
Çarəsi yoxmuş kimi.
Elə bil xərçəng tapdı
Qoca saat həkimi
Mənim bu saatımda.
Toxtaqlıq verdi bir az,
Canın sağ olsun, oğul,
Elə yeri sınıb ki,
O hissəsi tapılmaz.
Saatımın ürəyi
Dayanıbdır deməli
Bir insan ürəyi tək.
Yerinə qoymaq olmur
Daha başqa bir ürək…

15.02.1975

İSTİRAHƏT GÜNÜ

İstəmirəm istirahət gününü mən,
Bazar günü evimizdə
bazar olur,
Yorur bizi gəlib-gedən…

16.02.1975

ATAMIN XATİRƏSİNƏ

Ölüm aldı əlindən bir əvəzsiz qardaşı,
Əridin bir şam kimi, axdı gözünün yaşı.
Dözmədin bu itkiyə, bu matəmə, atacan,
Sənə də qismət oldu axırda məzar daşı.

Ağlamaqdan savayı de, əlimdən nə gələr?
Kaş ki, bütün həsrətim göz yaşına çevrilə.
İstəməzdim sözlərim
həkk olunan bu mərmər
Bir ata məzarının başdaşına çevrilə…

19.02.1975

***

Adam əlindən
tərpənmək olmur avtobusda.
Gözlərim gözlərində
tora düşüb elə bil.
Bircə qarış məsafə var aramızda,
Barmağında yanan üzük –
tikanlı məftil…
Ürəyindəki arzunu, istəyi boğma,
Bəlkə axırına daş ata bildik
hicranlı günlərin.
Sən Arazın o tayındakı
insanlar kimi dogma,
Aramızdakı məsafə
Arazın özü kimi dərin…

24.02.1975

QONŞUNUN BİR QIZI VAR

Qonşumun bir qızı var,
Dərdi qəlbimə düşdü.
Gözlərindən qəm yağır,
Ancaq adı Gülüşdü.

Anasının yolunu
Gözləyir neçə aydı.
O gedəndə qış idi,
Gəlməyib, indi yaydı.

Balaca ürəyində
Silinməz bir xatirə.
Anası getmişdi ki,
Ona qaqaş gətirə.

Nə uzun oldu bu yol,
Qəm çəkir qəmli gözü.
Qardaş bir yana qalsın,
Bəs niyə gəlmir özü?!

Bir ananın balası
Gülüş yetim qalıbdır.
Dodağında təbəssüm,
Gülüş yetim qalıbdır.

28.02.1975

***

Eşqindir qurtaran məni çətindən,
Sevən ürəyimi oda az qala.
Əllərim əlinin hərarətindən
Alışır az qala, yanır az qala.

05.03.1975

SƏN BAHAR YAĞIŞI, MƏN ÇİÇƏK

Gözlərin gözümdə alışar ulduz tək,
Qəlbimdə məhəbbət dəryalar qədərdi.
Sən bahar yağışı, mən çiçək,
Bu istək hədərdi, bu arzu hədərdi.

Yanımmı gizlicə mən ömrüm uzunu?
Alınmaz qalaya can atır hey ürək.
Ya gərək öldürüm bu dəli arzunu,
Ya məni öldürər bu istək…

16.05.1975

ARASINDA

Ceyran balasıdır, qayğısız, ürkək,
Dərsəm, əllərimdə solar bu çiçək.
Dəli bir sevdaya tutulub ürək,
Mənə nə deyərlər el arasında?

Gözləri şimşəkmi çaxır üstümə,
Həsrət yağışları yağır üstümə,
Odlu bir sel olub axır üstümə,
Bir ada olmuşam sel arasında.

Yanan ürəkləri çapandı gözlər,
Dəryada dürr, inci tapandı gözlər,
Düymələr açıldı, qapandı gözlər,
Su keçməz qol ilə bel arasından.

Çılğın duyğularım gəzər meydanı,
Pozar neçə səddi, neçə qaydanı,
Sözünü dinləyib dəli şeytanın
Həsrətli qolların öl arasında.

O öz istəyinə çatıbdır bu gün,
Halaldır qanı da axsa bülbülün,
Bu səhər şehidir, yoxsa bülbülün
Qanlı göz yaşıdır gül arasında?

19.05.1975

***

Yenə meydan oxudular
Qızılgülün butasına.
Düşdü yenə dəli könül
Həsrət gözün xatasına.

17.06.1975

QIZILGÜLÜM

Hər ləçəyin bir qığılcım,
Kərəm kimi külə dönüm.
Səninlə keçən hər günüm,
Qızıl günüm,
Qızılgülüm…

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrinlə sağalt məni.

O qayğısız günlərimə
Öz əlimlə daş ataram.
Mən öz bahar nəfəsimlə
Səni qışda yaşadaram.
Çovğun olsa, gəl sinəmə
Qısıl, gülüm,
Qızılgülüm…

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrinlə sağalt məni.

Nəfəsimiz gülüstanda
Bir ətirli mehə dönsün.
Gəl görüşək, göz yaşlarım
Ləçəyində şehə dönsün.
Şəfəq olub varlığıma
Süzül, gülüm,
Qızılgülüm.

Yar ürəyin yar alar,
Gəl ocağa çat məni.
Tikanınla yarala,
Ətrinlə sağalt məni.

17.06.1975

KÖNLÜMÜ

Yarın firqətində, fərağında gəz
Hicran günlərini sayan könlümü.
Bir dünya yığılsa susdura bilməz,
Bir qızın telinə uyan könlümü.

Məhəbbət yolları kəsəkdi, daşdı,
Gördüm gözlərini, kükrədim, daşdım.
Soyuq bir baxışla, a qara qaşlı,
Daşlara çırparsan dayan, könlümü.

Bağ saldım, özgəyə qismətmiş barı,
Uçdu dövrəsinə çəkdiyim barı.
Duyğusuz əlinə verməyin barı
Anlayan könlümü, duyan könlümü.

Sevdalı başımı duman, çən aldı,
Həsrətli qollarım asıla qaldı.
Doğmalar, əzizlər nə günə saldı
Doğmaya, əzizə həyan könlümü?!

09.07.1975
Qubadlı

MUSA QUBADLININ XATİRƏSİNƏ

Göstərməmiş bir hünər,
Öldü bir cavan əsgər.
Nəymiş bu qara xəbər? –
Dost-tanış batdı yasa.

Bir səməndər quşu tək
Oda girəydin gərək…
El üçün vuran ürək
İnanmıram heç susa.

Hərdən görünür yerin,
Yazardın şirin-şirin…
Alovlu bir şairin
Ürəyi döndü buza.

Bağrı dönübdür qana,
Qalıbdır yana-yana.
Qayıda, ağsaç ana
Onu bağrına basa.

Qıymadılar yaşına,
Nələr gəldi başına?!
Dönüb Musa quşuna
Kəndə qayıtdı Musa…

24.07.1975
Qubadlı

30 İYUL

Yetdi sona söylədiyim bir nağıl,
Dünyaya göz açdı kiçik bir oğul.

Əl-qolunu hey ataraq ağladı,
Bir qürur hissi sel olub çağladı…

Zülmət içində alışan nurdumu?
Bir kişisi artdı mənim yurdumun…

30.07.1975
Qubadlı

AY MƏNİM GÜNDÜZ BALAM

Necə bəxtiyarıq biz,
Çay idik, olduq dəniz.
Gəlişinlə gecəmiz
Olubdur gündüz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

Götür-qoy et dərindən,
Hər işi gör yerində,
Yurdumun göylərində
Qanad açıb süz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

Sev muğamı, cəngini,
Tarın xoş ahəngini,
Güllərin qəşəngini
Öz əlinlə üz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

Vətən eşqi sənin də
Çağlasın bədənində.
Düşmənlərin önündə
Heç vaxt çökmə diz, balam,
Ay mənim Gündüz balam!

Qorxma qardan, borandan,
Dağda ol, ya aranda.
Öyünüm ki, hər yanda
Olub əhdi düz balam,
Ay mənim Gündüz balam!

***

Arzu o arzu deyil,
Ürək o ürək deyil.
Noğul olub tökülür
Ulduzlar da elə bil
Sənə oğul deyəndə…

31.07.1975
Qubadlı

***

Qoy şeirsiz olmasın ömrüm-günüm bir an da,
Qeyzə gəlib salmasın haray-həşir gözəllər.
Gül üzləri düşünüb hərdən şeir yazanda
Gözlərimdə daha da gözəlləşir gözəllər…

04.08.1975

İŞIQÇI QIZ

Sönmüşdü işığımız, gəldi bir montyor qız,
İşi salıb qaydaya baxdı mənə qürurla.
Əlləri otağımı, məhəbbəti qəlbimi
Nurla doldurdu, nurla…

04.08.1975

ZARAFAT

Heyvərə bir qız idin,
Məhəl qomazdım sənə,
Kitab kimi düz idi
İndi qabaran sinən.
Ağlım çıxdı başımdan,
Gördüm səni bu axşam.
Ya sən gözəlləşmisən,
Ya mən dəli olmuşam…

04.08.1975

"LALƏ" QIZLAR

Yurdumun düzlərində
Nə qədər gül açıbdır.
Dostlar, gözünüz aydın,
Lalələr dil açıbdır.

Üzlərə bax, təzə-tər,
Baxdım, bağrım söküldü.
Ləçək üstdəki şehlər
Nəğmə olub töküldü…

04.08.1975

SARI SIRĞA

Taxdı qulağına Ay sarı sırğa,
Vuruldum hüsnünə, ay sarı sırğa!

Özümdə deyiləm, ay qız, dünəndən,
Mən dinməz olmuşam könlüm dinəndən.
Şəkər dodağından, meydan sinəndən
Ürəyim istəyir pay, sarı sırğa.

Həsrət qollarımı boynuna salam,
Qara bulud kimi boşalam, dolam,
Bircə gecəliyə mehmanın olam,
Mənə dəmləyəsən çay, sarı sırğa.

Kükrəyib sel oldu yağışlarımız,
Düzənə çevrildi yoxuşlarımız,
Körpüyə dönübsə baxışlarımız
Bizə neyləyəcək çay, sarı sırğa?

Zirvəyə çıxanda yel xəbər tutar,
Dərədə gizlənsək, sel xəbər tutar,
Oba xəbər tutar, el xəbər tutar,
Taxma qulağına “tay” sarı sırğa!

05.08.1975

MƏNİMDİ

Boğub sinəmdəki qara-qorxunu,
Titrək əllərinə necə toxunum?
Baxışın, duruşun, o boy-buxunun,
Üstündə xal olan çənən mənimdi.

Elə bil toxundum bir sarı simə,
Köklənib, mizraba həsrətmiş demə,
Sirrimi faş edib yayma aləmə,
Köksümü göynədən sinən mənimdi…

Gözəldən nə ürək, nə də göz doyar,
Şairin sözündən küsmə, ey nigar.
Bütün dünyadakı gözəllər ki var,
Cismən özgənindi, mənən mənimdi…

05.08.1975

QIZIM

Mənim tükənməz eşqimi
İsidir bir atəş kimi.
Yeriyəndə günəş kimi
Üstümə nur salar qızım.

Öpüm vətən güllərini
Üzən toppuş əllərini.
Ürəyimin tellərini
Baxışıyla çalar qızım.

Uzaq olsun qəmdən, dərddən,
Şirin olar dili qənddən.
Yaranıbsa məhəbbətdən,
Məhəbbətsiz solar qızım.

06.08.1975

GÜLDÜ…

Evdə elə bil solub çiçəklər,
Dərd-qəm yuvası olub ürəklər.

Güldü, sevinib çiçəklər açdı,
Güldü, hamının dodağı qaçdı.

Ey qüssə-kədər, yaxamdan əl çək!
Güldü, gülüşü bir odlu şimşək…

Körpəm elə bil qanadlı quşdu,
Qaçdı, ürəyim sevincdən uçdu…

11.08.1975

***

Gözəllik aşiqinə
Gözəllər göz dağımı?
O alovlu baxışlar
Çıxardır cızdağımı…

13.08.1975

UZUN DON

Uzun don geyinmisən,
Ayağınla sürünür.
Sənin uca qamətin
Necə qəşəng görünür…

Çıxarma bu donunu
Qorxub sözdən-həkətdən.
Gen paltar içindədi
Xeyir də, bərəkət də…

15.08.1975

BİLMƏZDİM Kİ…

Necə oldu gözlərim
Bir gözələ sataşdı?
Elə bil günəş idi,
Baxdım, gözüm qamaşdı.
Yapışsaydım əlindən,
Ürək sevinc tapardı.
Baxışların selindən
Onu güclə qopardım.
Gülümsədi, qəlbimdə
Çiçək açdı məhəbbət.
Taleyimə, ömrümə
Ətir saçdı məhəbbət.
Bilməzdim ki, ürəklər
Bir səmimi baxışla
Qanadlanıb uçarmış.
Bilməzdim ki, səhrada
Əlvan güllər açarmış…

15.08.1975

***

Eşqim bilirəm ki, qəlbinə dolub,
Sənin ürəyində yaşayıram mən.
Qorxuram axırda göz yaşı olub,
Süzüləm müqəddəs kirpiklərindən.

15.08.1975

***

Gözlərim gözünə həsrət qalmışdı,
Eşqin dağlarını duman almışdı,
Birdən gözlərimə baxıb qımışdın,
Gözüm şəfəqləndi, qəlbim duruldu.

Ürək sevinəndə gözlər gülümsər,
Görüşdük, vaxtımız getmədi hədər,
Dayandıq üz-üzə axşama qədər,
Nə ürək yoruldu, nə göz yoruldu.

Getdin, söhbətimiz qaldı yarıda,
Mənim ürəyimi bu dərd ağrıdar.
Kədərdən yaranan göz yaşları da
Sevimli gözlərdə gəlib nur oldu.

15.08.1975

***

Mənim baxışlarım bir quşa dönər,
Uçub gözəllərin gözünə qonar.
Dünyada gözəllər olmasa əgər,
İlhamım üşüyər, ilhamım donar…

15.08.1975

YOX, MƏN QOCALMIRAM

Şəfqətli gözlərdə həyat qaynayır,
Daha büllurdan da təmiz olmuşam.
Körpə balalarım qaçır, oynayır,
Sevincdən kükrəyən dəniz olmuşam.

Sinəmdə çağlayan sonsuz məhəbbət
Mənim dövlətimdi, mənim varımdı.
Coşqun, fırtınalı dənizəm, fəqət
Mənim dalğalarım balalarımdı…

Zaman üz-gözümə salır naxışlar,
Qaynar cavanlığım demə ki, itir.
Dənizin üzünə düşən qırışlar,
Əzizim, cavanlıq əlamətidir…

15.08.1975

GETDİN

Mənimlə görüşəndə
Qəlbin sevinc tapardı.
Qısılaraq sinəmə
Gözlərini qapardın.

Məhəbbətdən yaranan
Müqəddəs nur da söndü.
Çıxıb getdin, ürəyim
El köçən yurda döndü.

Getdin, arzularımı
Talan etdin, apardın.
Gəldin, köhnə yaramın
Qaysağını qopardın…

16.08.1975

SƏMƏNDƏR KİMİ

Qurban olum Tanrıya,
Məni odlara atdı.
Səni gözəl yaradıb,
Məni şair yaratdı…

Ümidimi üzmədim,
Taleyimdən küsmədim.
Hicran imiş qismətim –
Eh, bu da bir həyatdı?!

Qara buludlar kimi
Boşalıram, doluram.
Nə oddan qurtarıram,
Nə yanıb kül oluram…

16.08.1975

QIZIMA

Boynumu qucaqlayan
Toppuş qolların hanı?
Yəqin şıltaqlığınla
İncidirsən ananı.

Baxışlarım yoldadı,
Könlüm yenə dolubdur.
Öpüşünün bal dadı
Dodağımda qalıbdır.

Darıxıram, ay qızım,
De, necə rahat yatar
Öz doğma övladından
Ayrı düşən bir ata?

16.08.1975

QIZIMA

Qışda şaxtaya dönüb
Üzündən öpərəm mən.
Qəşəng çiçəklər açar
Hər öpüşün yerindən…

17.08.1975

ÜRƏYİM AĞRIYIRSA

Qəlbimdəki yaralar
Elə bilmə köhnədir.
Onlar məni ağrıdır,
Onlar məni göynədir.

Həyatdan bezdiyimi
Söyləsəm, doğru olmaz.
Əzizim, ölülərin
Qəlbində ağrı olmaz.

Bəxtiyaram, kimsədən
Ummayıram kömək mən.
Ürəyim ağrıyırsa,
Yaşayıram demək mən..

17.08.1975

***

Deyirsən qovuşmarıq –
Yanağında göz yaşı:
Dəmir yol xətləri tək
Gediriksə yanaşı.

Neyləyək, qismətimiz
Belə yazılıb bizim.
Üstümüzdən keçəndə
Məhəbbət qatarları
Birləşərik, əzizim…

17.08.1975

***

Qayğısız çağlarımı
Baxışınla doğra, kəs.
Hər şeyə biganəyəm,
Kövrəldə bilmir heç kəs –
Ürəyim daşdır mənim.

Səhra ol, çovğun olum,
Od ol, alovun olum,
Ovçu ol, ovun olum,
Bərədə çaşdır məni.

Çəmən olum, ol külək,
Saçlarıma sığal çək.
Bahar yağışları tək
Coşdurub daşdır məni.

Sinəmdən ağrı qopa,
Qəlbim həzinlik tapa,
Görə bütün el-oba
Gözlərim yaşdır mənim…

17.08.1975

***

Əbədi sakin oldun
Mənim ürəyimdə sən.
Ölümümdən qorxmuram,
Qorxuram mən öləndə,
Gülüm, sən də öləsən…

24.08.1975

İKİ QƏPİKLİK SÖHBƏT

Ciblərimi axtarıb
Tapdım iki qəpiklik.
Avtomat telefona
Saldım onu tələsik.
Yığdım tanış nömrəni,
Heyrət bürüdü məni.

Sözləri quru, rəsmi,
Görəsən bu o səsmi?
Dilxor olub dəstəyi
Yerə qoydum nəhayət.
Görən iki qəpiyə
Dəyərdimi bu söhbət?

20.08.1975

VAĞZALDA DÜŞÜNCƏ

Düşünürəm, vağzalın
Qəribə görkəmi var.
Dolu gəlir qatarlar,
Dolu gedir qatarlar.

Burda hamı kövrəkdi,
Sən də kövrək ol barı!
Vağzal sanki ürəkdir,
Qatarlar qan damarı…

Vaqonların içində
Gör nə qədər insan var.
Bu polad damarlarda
Sanki qandır insanlar.

28.08.1975

***

Əllərimdə əllərinin istisi,
Gözlərimdə gözlərinin qarası.
Kor elədi məni hicran tüstüsü
Harda qaldın, ciyərimin parası?

Yollarına divanə tək baxmışam,
Ayaq üstdə üzülürəm, əzizim.
Misra-misra əriyərək hər axşam
Varaqlara süzülürəm, əzizim.

Şəhər yatıb, kəsilibdir səs-səmir,
Elə bilmə, mən də rahat yatmışam.
Pəncərədən baxışımı tor kimi
Sən gəzdiyin küçələrə atmışam…

27.09.1975

***

Göy çəməndə gül daşır,
Qalxıb örtüb gül daşı.
Sən də gəl, qucaq-qucaq
Evinizə gül daşı…

07.10.1975

ATA ARZUSU

Biz quluq övladın
hər şıltaq əmrinə,
Açılan çiçəklər
vədəsiz solmasın.
Bir ata gözləri
bir övlad ömrünə
Son nöqtə olmasın…

ÖMÜR YOLDAŞIMA

Günahım nədir ki,
Günahsız bir gözəl
Sevir məni.
Günahım var isə,
Balanın başına
Çevir məni…

11.10.1975

LOLİTA HAQQINDA NƏĞMƏ

İçin-için yanıram,
Səni xoşbəxt sanıram,
Gözlərini anıram
Söykənib bir palıda,
Lolita.

Yağış süzülür dən-dən,
Unuda bilmirəm mən
Üzünə bəzək verən
O xırdaca xalı da,
Lolita.

Seyr edirəm çəməni,
Sevirsənmi de, məni?
Gözləyəcəyəm səni
Döysə məni yağış da,
Döysə məni dolu da,
Lolita.

Xəzan yeli əsibdir,
Sona göldən küsübdür,
Yaş fərqimiz kəsibdir
Aradakı yolu da,
Lolita.

Keçdi vüsallı günlər,
Hicrana da sinə gər.
Sevməsydin sən əgər
Ayrılanda gözlərin
Dolardımı buluda –
Lolita?

18.10.1975

ƏNTİQƏDİR

Kösövlər də alışır,
Elə ki, o danışır,
Ürək kükrəyir, daşır –
Səsi də əntiqədir,
Sözü də əntiqədir.

Gülüşündən nur yağır,
Gözündən qürur yağır,
Dönüb maral tək baxır –
Qaşı da əntiqədir,
Gözü də əntiqədir.

Boğub qara-qorxunu,
Ona necə toxunum?
Duruşu, boy-buxunu,
Adı də Əntiqədir,
Özü də əntiqədir…

30.10.1975

TƏMƏNNASIZ MƏHƏBBƏT

Görüşdük
Oktyabrın sonuncu
dayanacağında.
Ürəyin od tutub yanırdı
yanağında.
Danışırdın, ancaq
Eşidə bilmirdim sözlərini.
Baxışlarımla açırdım
Ürəyinin düymələri
olan gözlərini…
Adımı gizlicə
əzizləyirmişsən ürəyində.
Məni özümdən də
gizləyirmişsən ürəyində…

31.10.1975

İKİ MAŞIN

Yaşıl işıq yanır yolda,
Sür, qardaşım, yol açıqdı!
İkisi də eyni gündə yaranmışdı,
İkisi də eyni gündə yola çıxdı.
İnsan kimi ömr eləyir maşın da.
Eyni gündəxarab oldu ikisi də,
Biri yolun yarısında,
Biri mənzil başında.
İndi biz bu maşınlara,
Söylə, qardaş,
Nə haqq ilə
deyək həmyaş?!

02.11.1975

***

Mənim şəvə saçlarım
dönüb oldu qar kimi,
Dəyişmədim arzumu,
dəyişmədim yolumu.
O qara saçlarımı,
bükülməz qamətimi,
O nəmli gözlərimi,
o qüvvətli qolumu
Bilmədim ki, mən haçan,
Dəyişib ağıl ilə
Oldum müdrik bir qoca.

04.11.1975

DEYİRSƏN Kİ…

Həkim İzzət Sadıqova

Zarafatın bir anda yuyur kədəri, qəmi,
Ona görə çoxları sənin ilə dost olub.
Həkim, ovda atdığın sərrast güllələr kimi
Xəstəliyə atdığın güllə də sərrast olub.

Həyata qayıdıbdır əlinlə neçə insan,
Sənin arzuların da ruh gətirib insana.
Deyirsən ki, həkimlə dost ol,
ancaq heç zaman
işin düşməsin ona…

06.11.1975

***

Tuş gəlsən bir gözələ
Gözünün içinə bax.
Mümkünmü gözəlliyə,
Gülüm, əsir olmamaq?

Gözümə işıq gəlir
Səni görcək elə bil.
Bilirəm ki, bu sevda
Baş tutan sevda deyil.

Yanıram için-için
Görəndə hərdən səni.
Sevmirəm özüm üçün
Sənin üçün sevirəm
mən səni…

08.11.1975

SUBAYLIQ SOLTANLIQDIR

"Subaylıq sultanlıqdır" –
Deyirsən nahaq yerə.
Ata oldum, sevincim
Sığmadı, göyə, yerə.
O sərsəri günlərə
Bir də yaxın düşmərəm.
Qızımın qaça-qaça
Yanıma gəlməsini,
Dodaqlarından qopan
Bir ata kəlməsini
Subaylığın ən əziz
Gününə dəyişmərəm.

Sən öz sərbəstliyinlə
Mənə yandıq verməgəl.
O subay sultanlıqdan
Evli qul olmaq gözəl…

11.11.1975

TƏLƏSİRƏM MƏN

Bir yerdə duranda darıxıram mən,
Həyat adamına dinclik qəhətdir.
Deyirsən: –Ay qardaş, nə tələsirsən,
Gecikən hər an da bir qənimətdir.

Eh, nələr olmayır axı bir anda,
Zaman elə bil ki, köçəri quşdur.
Sürət övladıyam, saatımın da
Özü yel qanadlı, adı "Uçuş"dur…

Arzular ürəkdə quş kimi səkir,
Sözlərin üstündə hey əsirəm mən.
Dünyadan getməyə tələsmirəm ki,
Görüb-götürməyə tələsirəm mən…

22.11.1975

SƏNİN İKİ YAŞIN

Sən doğulan günü unutmaq olmaz,
O gün sevincimə qanad vermisən.
Ay qızım, iki qış, iki güllü yaz,
İki yay, iki də payız görmüsən…

İlk dəfə dil açıb danışanda sən
Bizim qəlbimizə sevinc dolubdur.
Axı nə gizləyək, səninlə keçən
İki qışımız da bahar olubdur.

Atan bir tərəfdə köks ötürübdür,
Elə bil soyuyub bu ev, bu eşik.
Anan kirpiyiylə od götürübdür, –
Sən xəstə olanda nələr çəkmişik?!

Sənə göz qoyuram mən oğrun-oğrun,
Demə ata qəlbi daşa dönübdür.
Sənin hər sızıltın, sənin hər ağrın
Ananın gözündə yaşa dönübdür.

Nə yaman tez gəldi, qızım, iki il?!
Arzumu görürəm qara gözündə.
Axı təkcə sənin ad günün deyil,
Bu gün ad günüdür eşqimizin də?!

Doğulduğun günü unutmaq olmaz,
O gün sevincimə qanad vermisən.
Ay qızım, iki qış, iki güllü yaz,
İki yay, iki də payız görmüsən…

28.11. 1975

AVTOBUSDA

Oturmuşduq çiyin-çiyinə,
yan-yana.
Baxırdıq bir-birimizə
oğrun-oğrun, yana-yana…
Saçların yandırırdı üzümü,

Sirli bir aləmdə
hiss edirdim özümü…
Bizi doğma bilirdilər,
Tanış da deyildik hələ.
Cavanlar baxırdılar
mənə qibtə ilə.
Süzürdü bizi
bir qoca qarı da.
Nə deyim bu sürücüyə,
Nə deyim bu maşina:
Nə tez çatdıq mənzil başına?
Sən düşüb o yana getdin,
Mən düşüb bu yana…
Baxışlardan aydınca oxuyurdum:
Bunlar ki, tanış deyil?!
Küçə ilə fikirli-fikirli gedirdim,
Bir tərəfim yox idi elə bil…

29.11.1975

***

Su içində bitən adi bir qarğı
Sənətkar əlində tütəyə dönür.
Toyuğa, cücəyə şığıyan qırğı
Qartalı görəndə cücəyə dönür…

01.12.1975

ZARAFAT

Dedin ki, oxumağa
Bir şeir var, dur gedək.
Sevincdən az qaldı ki,
Sinəmdən qopsun ürək.

Dedim bəs bir gözəl qız
Göstərəcək o, mənə.
Bir zəif şeir oxudu,
Ay dost, nə deyim sənə!

01.12.1975

DAŞBULAQLI GÖZƏLƏ

Sularına bir əks düşdü,
Kükrə bulaq, daş, bulaq.
Gözəlliklər məskənidir
Sən doğulan Daşbulaq.

O insan heç insan deyil
Gözlərindən yaş axmır.
Nə yaxşı ki, Daşbulaqdan
Gözəl axır, daş axmır…

03.12.1975

XALQIN TƏBRİKİ

Xalq yazıçısı Süleyman Rəhimovun Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adı alması münasibətilə

Səngərin qoynunda dünyaya gəldin,
Özün də ucaldın bir səngər kimi.
Özgənin dərdini öz dərdin bildin,
Çarpışdın, vuruşdun bir əsgər kimi.

Sevinci sığmayır yerə yurdumun,
Onunku deyilmi bu şərəf, bu şan?
Mənim söz ordumun, sənət ordumun
Sən axı ilk əmək qəhrəmanısan!

Buludlar düzülüb bax, cərgə-cərgə,
Uç, uç, qoca qartal, yoruldum demə!
Səngər dağını da özünlə birgə
Qaldırıb tanıtdın bütün aləmə.

Xalqımın nuru var iti gözündə,
Elin hikmətləri qəlbinə dolub.
Sənin "Medalyon"un nəsrimizin də
Boynunda qiymətli medalyon olub.

Kəpəzin qoynuna uçub xəyalım,
Ürəyim səni də Kəpəz sanıbdır.
Bir sənət dağısan, "Qafqaz qartalı"
Sənin ürəyindən pərvazlanıbdır.

Qarşımda kitablar çıxıram yola
Ömrümün bu qaynar çağlarında mən.
Bacım Rüxsarəylə girib qol-qola
Gəzirəm "Ağbulaq dağlarında" mən.

Sənət gülşənindən gül üzə-üzə
Getdikcə gördüm ki, dəyişir halım.
Şair Ərəstunla gəldim üz-üzə,
Dindi şeirimizin ağsaç qartalı.

Hər sözü toxundu sarı bir simə,
Dedi: – Sənətkarı yaxşı tanı sən!
Mütləq, cavan oğlan, mənim yerimə
Gedib təbrik elə Süleymanı sən!

Layiqdir alqışa yaradan insan,
Gəldi qaçaq Nəbi, gəldi qoç Həcər.
Gəldi Qoşqar qızı, gəldi Məhtaban,
Gəldi Fərzəli də belində xəncər…

Yoxdur bu sevincin əvvəli, sonu,
Sənətkar ürəyi nurlu məşəldi.
Doğma balasını, doğma oğlunu
Bütün Azərbaycan təbrikə gəldi…

05.12.1975

BIĞ

Dədə Qorqud, Koroğlu
Deyir: – Mənim babamdı.
Sifətinə baxırsan,
Elə bil ki, qabandı.
İstəyir ki, danışsın
Babaların diliylə.
Kimi bığla oxşadır
Özünü Koroğluya,
Kimi də əməliylə…

10.12.1975

İKİ ÇAY KİMİ

Keçib neçə əsr, neçə qərinə,
Kür ürək sözünü çöllərə yazdı.
İki çay qovuşub biri-birinə,
Seç görüm hansı Kür, hansı Arazdı?

Oğlum bir günəşdir, qızım ay kimi,
Onlarsız ömrümüz çil-çıraq olmaz.
Biz ki qovuşmuşuq iki çay kimi,
Daha suyumuzu ayırmaq olmaz…

10.12.1975

TƏYYARƏÇİ

Vətən göylərində süzmək nə xoşdu,
Bir də görürsən ki, göylər gurlayır.
Məndən aşağıda leysan yağışdı,
Məndən yuxarıda günəş parlayır…

Sanki rəqs eləyir şən-şən buludlar,
Mənə nəğmə deyir Vətən yelləri.
Döşəyim – səmanı örtən buludlar,
Yorğanım – günəşin ılıq telləri.

Demə ki, göylərdə var ayrı qanun,
Yerin səmalara axan sözüyəm.
Təyyarə qartaldı, mən isə onun
Vuran ürəyiyəm, görən gözüyəm.

Yoxdur yüksələndə yolumu kəsən,
Əngin üfüqlərə can atır ürək.
Yeri bütövlükdə görmək istəsən,
Bu sonsuz göylərə qalxasan gərək…

Səmada ürəyim olur bir dəniz,
Vəsf et yer oğlunun sədaqətini.
Qoynunda o qədər hiss etmirik biz
Vətən torpağının əzəmətini…

14.12.1975

***

Sən necə uzaqsan, necə yaxınsan,
Ürəyim qopacaq sanki yerindən.
Sanırdım əlinə əlim toxunsa,
Dünya çevriləcək öz mehvərindən.

Ürəyim çırpındı, əllərim əsdi,
Köksün az qaldı ki, deşə köynəyi.
Ömrün sonunacan mənimçün bəsdi,
Titrək barmaqların şirin göynəyi…

BİR LƏÇƏK

Hələ qoxlanmamış təzə çiçəksən,
Nə qədər əzizdir tər çiçək mənə!
Yenəmi görüşə gəlməyəcəksən,
Rəqiblər yenəmi güləcək mənə?

Ayrılsaq, gözlərin dolmayacaqmı?
Açılan nə vaxtsa solmayacaqmı?
Qismət olacaqmı, olmayacaqmı
O gül dodaqlardan bir ləçək mənə?

17.12.1975

***

Sənsizliyin dəhşəti yadıma düşür hərdən,
Yenə gəldi ayrılıq, bilmirəm heç neyləyim!
Adam var ayrılan tək unuduram onu mən,
Adam var ayrılanda gizildəyir ürəyim…

Sədaqəti, ilqarı saf-çürük edib insan,
Ayrılıq günlərində bir də sınasın gərək.
Məhəbbət ölçüsüdür bu ağrı, bu həyəcan,
Nə qədər göynəyirsə, o qədər sevir ürək…

19.12.1975

ÇİMƏRLİKDƏ

Hər gözəl bir od oldu,
Gizli alışdıq, yandıq
Duyğuların əlində.
Əvvəl çimdik dənizdə,
Bir azdan qurulandıq
Şəfəqlərin selində…

***

Gəlmişdi çimərliyə
Yansın bir zərif çiçək.
Günəş onu yandırmadı,
O məni yandıran tək…

***

Sahildədir, bir divanə
Gözləriylə yeyir onu.
Suya girir, şən ləpələr
O gözəlin olur donu.

1975

***

Axar çimərliyə gəlinlər, qızlar,
Sahili al-əlvan çiçəklər bəzər.
Gecə də deyil ki, deyəm ulduzlar
Soyunub hamısı girib dənizə…

O kimdir qıy vurdu bir qağayı tək?
O kimdir qumların üstündə qaçan?
Bir su sonasıdır sanki o çiçək,
Çimir gün çıxandan gün batanacan…

Dənizə məhəbbət tükənən deyil,
Nazlı gözəllərin sevən çağıdır.
Bunlar qız deyillər, vallah, elə bil
Hərəsi günəşin bir saçağıdır…

1975

POÇTALYONA MƏKTUB

Ümidim şüşədir, qorxuram sına,
Səni gözləyirəm, çırpınır ürək.
Bir məktub atmışam poçt qutusuna,
Durub gözləyirəm Novruzəli tək…

Sizin idarəyə baxmışam hərdən,
Neyləyim, qəlbimə qulaq asmışam.
A poçtalyon xanım, bu məktubu mən
Əlim əsə-əsə sənə yazmışam.

Alışan bir könül çətin ki, susa,
Hər sözüm salacaq köz ürəyinə.
Mənim məktubumu, zəhmət olmasa,
Açıb oxuyarsan öz ürəyinə…

Deyəsən oxudun, üzün qızardı,
Dedin: – Bu məktubu kim yazıb axı?
Hələ yarımçıqdır, bəs hanı ardı?
–Ardını intizar gözümdən oxu…

05.01.1976

BİR GÜNLÜK BAHAR

–Görürsənmi çöllər, düzlər batıb zərə,
Şaxta yoxdur, çovğün yoxdur bu gün niyə?
–Eşqimizin ad günüdür, ona görə
Qış özü də bahar olub bir günlüyə…

11.01.1976

UŞAQLIQ XATİRƏLƏRİNDƏN

Kəndimizin qışı düşür yadıma
Ən şirin, ən əziz bir xatirə tək.
Hansı at çatardı "kəhər atıma"? –
Yel kimi gedərdi altımda xizək.

Şəfəqlər altında bərq vurardı qar
Gecələr ulduzlar parlayan kimi.
Dovşan ləpirinə düşüb o vaxtlar
Özüm də qaçardım bir dovşan kimi…

Özgə bir aləmi var idi qışın,
Ağ libas geyərdi dağlar, dərələr.
Quyruğundan tutub təpəl camışın
Azmı sürüşmüşdüm bulağa qədər?

Doğma kənd… Quş kimi çırpınır ürək,
Qohumlar, tanışlar bürüyür məni.
Ötən xatirələr təpəl camış tək
Qısraq bulağına sürüyür məni…

Səsini suların səsinə qatıb,
Burda özgə uşaq oynayır indi.
Bu nədir, bulağın bir gözü batıb,
Suyu təzə gözdən qaynayır indi…

Elə bil dağların gözü yol çəkir,
Gedən də, gələn də bu dağlarındı.
Bulağın quruyan gözü bizimki,
Qaynayan indiki uşaqlarındı…

Qışın sazağımı canıma hopmuş?
Yenə axtarıram öz gəncliyimi. –
Suvağı tökülmüş, çəpəri qopmuş
Pərişan görkəmli evimiz kimi.

Dinir uşaqlığım, ağlama, kiri,
Sənin kədərinə ortaq olaram…
Əlimdən alsalar xatirələri
Yarpağı tökülmüş budaq olaram…

16.01.1976

***

Ürəyimi məst edir saçlarının qoxusu,
Qaçaq düşüb yenə də gözlərimin yuxusu.
Gəzdir baxışlarını intizar gözlərimdə,
Sevincdən dilsiz ürək dilə gəlsin, oxusun…

23.01.1976

SƏMƏD VURĞUNA

Sanki dil açacaq vüqarlı dağlar,
Xəzanım bahara dönəcək indi.
Mənə elə gəlir çaylar, bulaqlar
Daşlar da şeirlə dinəcək indi.

Elə bil ürək də quş olub bu gün,
Çırpınır, istəyir uça dağlara.
Vurğun nəğməsinə qoşulub bu gün
Çıxmaq istəyirəm uca dağlara…

Hər kəlmən, hər sözün dillər əzbəri,
Sözlərin oduna ürək isinsin.
Yanında kimsənin varmı hünəri
Şeirlə danışsın, şeirlə dinsin?

Alışan bir ürək çətin ki, sönə,
Sönmüşlər bu oddan hey od götürdü.
Bahar təravətli nəğmələr yenə
Bizim qəlbimizə bahar gətirdi.

Sevən ürəyimiz nəğməylə doldu,
Su içdik bulağın qaynar gözündən.
Sənin şeirlərin bələdçi oldu
Keçdik Mil düzündən,
Muğan düzündən.

Şimşəkli gözündən nur yağa-yağa
Söz qoşdun həyata, sevgiyə dair.
Qalxdı nəfəsindən dağlar ayağa,
Dindirdi könlümü rübabın, şair!

Oldun sevimlisi bütün aləmin,
Əkdiyin çiçəklər solmayacaqdır.
Sən and içmişdin ki, bir də qələmin
Gözəllərdən ilham almayacaqdır.

Məhəbbət can verər torpağa, daşa,
Pozdurdu andını o ala gözlər.
“Bir cüt ulduz kimi verib baş-başa
Yanıb şölə salcaq cəmala gözlər”…

Sənin sevən qəlbin duyuram ki, mən
Həmişə alışıb odlar içində.
Yadlar məclisinə getdim xəyalən,
Necə vüqarlıydın yadlar içində!

Gördüm söz köhlənin gəlib cövlana,
Gümüş tellərini dağıdır külək.
Düşmən kəc baxanda Azərbaycana
Mərmiyə çevrildi sinəndə ürək…

Bu ölməz sənətə alqış, Vurğunum,
Vətən torpağını sən tək gəzmirik.
Nə olar, dil açıb danış, Vurğunum,
Heç yana, heç yerə biz tələsmirik!

Saçların darıxıb buludlar üçün,
Heykələ çevrilib sən ucalmısan.
Əlli yaş nədi ki, sənətkar üçün,
Ay şair, nə yaman tez qocalmısan?

Alqış qəhrəmana, qəhrəmanlığa,
Nələr yaranmadı sənin əlinlə!
Qalxaydın torpaqdan bircə anlığa,
Üz-üzə gələydin öz heykəlinlə!

Yox, sən qocalmırsan, cavanlaşırsan,
Hələ cavanlığın gələcəkdədir.
Coşqun dəniz kimi aşıb-daşırsan,
Hər sözün, hər dalğan bir ürəkdədir.

Əgər soruşsalar sənin yerini,
Deyərəm eldədir Vurğunun canı.
Oxuya-oxuya əsərlərini
Gəzdim qarış-qarış Azərbaycanı…

1976, fevral

SƏN AĞLAYIRSAN

Yanaqların dağ laləsimi? –
Lalə də belə gözəl deyil.
Sən ağlayırsan,
Gözlərin bir cüt
bulaqdır elə bil.
Göz yaşların
yanağına süzülür
gilə-gilə, dən-dən…
Elə bil bulaq suyu axır
Çiçəkli bir çəməndən…
Sən ağlayırsan,
Gözlərim gözlərindən
doya bilmir.
Sən ağlayırsan,
Üzündəki gözəlliyi
Göz yaşların da yuya bilmir…

03.02.1976

***

Mən qaratikan koluyam,
Sən bənövşə.
Qısqanclığım tikanlarımdır,
Qoruyur səni həmişə…

04.02.1976

MƏNİM DAN ULDUZUM

Gecənin qoynundan
Bir ağ gəmi tək,
Doğma sahillərə
Üz, gözəl mələk!

Gözlərim oyaqdır,
Sübhə qədər.
Gözlərim mayakdır
Sübhə qədər.

Gəl, təşnə ürəklər
Coşub çağlasın.
Qəlbimiz sevincdən
Gülsün, ağlasın.

Gözlərim oyaqdır,
Sübhə qədər.
Gözlərim mayakdır
Sübhə qədər.

Niyə soruşmursan
Halım necədir?
Sənsiz gündüzlər də
Mənə gecədir.

Gəl ərit qəlbimdən
Qarı-buzu.
Gözlərin qəlbimin
Dan ulduzu…

SƏNDƏ DƏ İNSAF OLSUN

Yenə də küçələrə
Ələndi qışın qarı.
Sənə olan eşqimi
Döndərib qar topuna
Tulladım sənə sarı.

Qoymur ki, bir söz deyim,
Ürəyimə bələdəm.
Qar əridi, sel oldu,
Mənim utancaqlığım
Əriməyib hələ də…

Bahar gəldi, sevinclə
Yenə qabardı sinə.
Mən öz məhəbbətimi
Bir dəstə gül eləyib
Sənə gətirdim, sənə!

Ürəyimdə qövr edən
Yaralar köhnə, əski.
Səndə də insaf olsun,
Hər sözü dil deməz ki!

12.02.1976

***

İnanmaram, heç zaman
Könül verməz o, yada.
Susan dəniz kimiyəm,
Eşqi məni oyada!

İşvələri can alır,
O, nazlı bir gəlindi.
Oğulsansa, nəfsinin
Öhdəsindən gəl indi!

1976, fevral

***

Musiqidir sözləri,
Segahı var, şuru var.
Zil qaradır gözləri,
Zülməti yox, nuru var.

Şux sinəsi az qalır
Parçalasın köynəyi.
Bəs niyə barmaqlarım
Sübhə qədər göynəyir?

Boy-buxunu can alır,
İncə beli pakizə.
Odlu dodaq təşnədir
Gül dodağa, pak üzə.

Gözlərini, qaşını
Böylə gözəl xəlq edən
Gözlərimin yaşını
Çoxmu sevir? Ah nədən

Qəlbim olub birtəhər
İnləyirəm gizlicə.
Odlanıram hər səhər,
Göynəyirəm hər gecə…

Dərdlərimin çarəsi
Həssas ola, dərd bilə!
Dərmanı görcək niyə
Şiddət edir dərd belə?!

22.03.1976

***

Ürək atəşlə yanır, kimdi baxan sırsıraya?
Düzülübdür yenə də yolda maşınlar sıraya.

Axı toydur, qovuşur bir-birinə bəylə gəlin,
Durmayın gendə, a dostlar, bu toya siz də gəlin!

Ürək açsın yenə zəngulənsi xanəndəmizin,
Sən özün ki, həzin oldun, dinəcək tar da həzin.

Qoşulub bir-birinə rəqs eləyir bir bax hamı,
Rəsmilikdən qutara bəlkə bu konyak yaxamı.

Öpüşür göydə qədəhlər yenə meyxoş oluruq,
Öpüşən badə olur, biz niyə sərxoş oluruq?

1976, aprel

***

Özgələr mənim kimi çətin sevər,
Gözümə gözün baxıb, nur olmuşam.
Eşqə ki düşüb könül, a bəxtəvər,
Sısqa bir bulaq idim, gur olmuşam.

O ala gözündədir səadətim,
Bir şirin sözündədir səadətim,
Hicranın özündədir səadətim, –
Günahım budur, gülüm, vurulmuşam…

Sızlayan ürəkmi, ya qırıq kaman?
Dad əlindən hicranın, aman, aman…
Həsrətin üzür məni, yar, heç zaman
Demirəm bu sevdadan yorulmuşam.

Gözlərin bulud kimi dolub yenə,
Məndə ki, bu yanğı var, çətin sönə.
Qovuşub sənə, çıxınca ağ günə
Mən yazıq kösöv kimi qaralmışam…

07.05.1976

***

Söylədim dərman elə, yar,
sinəmin yarəsinə,
Dedi ki, qəm yemə heç,
meydan olar yarə sinə.
Söylədim bəs nə zaman? –
Gözlə dedi nazlı mələk,
Gözləyim, gözləməyim? –
Bəs sevənin çarəsi nə?!

13.05.1976

***

–Xəbər ver gəlişimi,
Ləngitmə gəl işimi!
Bağban, insafın olsun,
Məni ötür gülgilə!

–Ağlayır için-için,
Gözündən şehi için.
Məgər mən istəmirəm
Ağlamaya, gül gülə?!

–Sevgi odu, eşq odu, –
Sönməz ola eşq odu,
Güldən betər olarsan,
Az lağ edib gül gülə…

Eh neyləyim bəs indi?
Öpdüm, dedi bəsindi!
Təşnəyə bircə qurtum
Nədir? – Dedi gül gülə…

24.05.1976

SUMQAYITIN BORULARI

Bir fəhlə dostuma

Sözünü inamla deyər əllərin
Əgər yoğrulubsa poladdan, oddan.
Polad əriməzdi, əgər əllərin
Möhkəm olmasaydı, qardaş, poladdan.

Ekiz yaranıbdır ömrün baharla,
Zəhmətin güc verib obaya, elə.
Sənin düzəltdiyin o borularla
Həyat aparırıq səhraya, çölə.

Dostluq yaxın etdi uzaq yolları,
Dostun töhfəsiylə öyündü insan.
Mənim şəhərimin polad qolları
Axır ki, uzandı Hindistanacan.

Ürəkdə arzular dönər bir selə,
Aşar bərələri, açar bəndləri.
Yurdum Sumqayıtın qolları ilə
Qucar şəhərləri, qucar kəndləri.

21.06.1976

KOSMONAVT V.M.JOLOBOVA

Dedilər: – Kosmosdan birinci dəfə
De, hansı şəhəri görmək dilərdin? –
Şirin xatirələr düzüldü səfə,
Elə bil ürəkdə azaldı dərdin.

Qaynar gəncliyinin ucaldı səsi,
Parklar, xiyabanlar güldü elə bil.
Qopdu dodağından “Bakı” kəlməsi,
Xəzər təlatümə gəldi elə bil.

Elmin qüdrətiylə ucalır insan,
Çox sağ ol, baş əydin bu doğma yurda.
Sən özün Bakıda doğulmamısan,
Ucalmaq istəyin doğulub burda.

Əl etdi göylərin səyyarələri,
Vətən yüksəlişə hazır ol dedi.
Sən qalxdın, Bakının fəvvarələri
Ardınca su səpib yaxşı yol dedi…

07.07.1976. Qubadlı

ODLA OYNAMAYIN

Cavanlar "qoca"ya hey işvə satır,
Oğrun baxışları demirəm hələ.
Yanıb isitməyə gümanım çatır,
Qızlar, kül deyiləm, kömürəm hələ…

21.07.1976

***

Həsrətindən qovruluram,
Duymayıbdır hələ məni.
Məhəbbəti Məcnun kimi
Salıb dağa, çölə məni.

Onu gördüm səhər tezdən,
Heykəl kimi dayandım mən.
Dedi: – Niyə birtəhərsən?
Dedim: –Çəkmə zilə məni.

Məhzun-məhzun dönüb baxdı,
Oyandımı qara baxtım?
Gözlərimdə şimşək çaxdı,
Qərq elədi selə məni…

26.07.1976

GEOLOQ

Dolanırsan səhər-axşam,
O dağ mənim, bu daş sənin.
Deyirəm uğurlu olsun
Axtarışın, qardaş, sənin!

Bu dağların ürəyini
Ələ almaq deyil asan.
Oyadırsan süxurları
Əsrlərin yuxusundan…

Torpaq sanki asimandır,
Ulduzları inci, gövhər.
Kamalınla kəşf edirsən
Sən onları axşam, səhər.

Təzə-təzə mədənləri
Xəritənə nəqş edirsən.
Neçə-neçə xəzinəni
İnsanlara bəxş edirsən.

02.08.1976

***

Ürək həsrət yaşadı
o vədəyə, o çağa,
Gecə tək yatanların
qor ələndi yerinə.
Yana-yana qovuşsa
nə vaxt ocaq ocağa,
Bil ki, həsrət ürəklər
qovuşdu bir-birinə…

14.08.1976

GÖZƏLLİK BULAĞI

Günah sənin özündədir
Niyə məni qınayırsan?
Bir gözəllik bulağısan,
Qayır-qayır qaynayırsan.

O şəffaflıq, o büllurluq
Tanımırmı təşnəsini?
Gözü ala gözlərindir
Bu gözəllik çeşməsinin.

Hey içirəm, sönmür odum,
Arzulayır yenə ürək.
Qoyub yerə dizlərimi
İçəydim son qətrəyədək…

Dinc qoymayır ürəyimi
Bu ümidsiz istək, arzu.
Ömrüm-günüm, tükənərmi
İçmək ilə bulaqdan su?!

27.09.1976

BİR AHUYA TUŞ OLDUM

Bir ahuya tuş oldum,
Dayandım əfsunlu tək,
Nə dindi, nə danışdı,
Boylandı ürkək-ürkək.

Sükutu ürəyimi
Saldı əcəb riqqətə.
Axı nə ehtiyacı
Gözəlin, gözəlliyin
Artıq sözə, söhbətə!

10.09.1976

***

Titrədib əndamını odlara yaxmış canımı,
Yaradan şux yaradıbdır bu Məlahət xanımı.

O, dünən qönçə idi, güldür, açılmış təzəcə,
Mən isə hey soluram, sürmüşəm öz dövranımı.

Çıxarıb xəncərimi sübhə qədər cəng elədim,
Qalxanı ram elədi cuşə gəlib qalxanımı.

Yandırıb qəlbimi atəşlərə süzgün baxışı,
Verməərəm bir ilimə onlu keçən bir anımı.

Oyanıb mən yuxudan gördüm əcəb uyğu imiş,
Büzüşüb yatmış idim mən qucaraq yorğanımı…

10.09.1976

***

Xalların sol yanağında düzülüb yan-yana, qız,
Yaxınıq biz o qədər ki, toxunur yan yana, qız.

Titrəyir gör necə quyruq kimi şümşad bədənin,
Qorxuram ki, alışıb öz oduna yan yana, qız.

Uçunub hey can atır sevgili yar ağuşuna,
Həsrətimdən əriyər, insaf elə, yan, yana, qız.

Sinən ahənrüba tək cəzb eləyir əllərimi,
Səni candan sevənə baxma belə yan-yan, a qız…

24.09.1976

SƏN AĞLAYIRSAN

Kirpiyindən süzülən
Bənzəmir göz yaşına.
Bilirsən ki, indicə
Çıxacağam qarışına.

Oğrun-oğrun baxırsan
Yol çəkən gözlərimə.
Yanaqların çiçəkdir,
Şeh düşüb üzərinə…

27.09.1976

OĞLUMA

Sənin qulluğunda hər an hazıram,
Eşqinlə gəzirəm aləmi, oğul.
Mən sənə kövrəlib şeir yazıram,
Əlimdən alırsan qələmi, oğul.

Şirin şey yox imiş heç övlad kimi,
Məndən inciyəcək anan bəlkə də.
Axı ona olan məhəbbətimi
Sənə məhəbbətim qoyub kölgədə!

Sevincim kükrəyir güləndə üzün,
Sən addım atırsan tutub əlimdən.
Təzə dil açırsan, hər qırıq sözün
Nəğməyə çevrilir mənim dilimdə.

Qəlbimin arzusu qəlbinə hopub,
Təzə bir qönçəsən güllər içində.
Ay oğul, sən mənim qəlbimdən qopub
Gəzən ürəyimsən ellər içində…

30.09.1976

SƏNSİZ

Sənsiz ürək qovrulub,
Əriyir gilə-gilə.
Həsrətin qırov olub,
Düşüb çəmənə, çölə…

GƏL

İnsaf elə, bizə gəl,
Oturaq diz-dizə gəl.
Yaram köz-köz olubdur,
Su çiləmə közə gəl.

Çiçək bitib, düzə gəl,
Saçlarını bəzə gəl.
Dodaqlarım çatlayıb,
Əllərində kuzə gəl.

Quş tək süzə-süzə gəl,
Çiçək üzə-üzə gəl.
Gözlərim yolundadır,
İnanma hər sözə, gəl.

Dolan, gəzə-gəzə gəl,
Qəlbin əsə-əsə gəl.
Daha dözə bilmirəm,
Ağrın alım, kəsə gəl…

03.10.1976

MAKİNAÇI QIZ

Titrək barmaqları naxışlar salır,
Gizlicə baxıram o barmaqlara.
Elə bil oturub piano çalır,
Nəğmələr süzülür ağ varaqlara…

03.10.1976

QIZ GÜNDƏLİK YAZAR

Xəyalən dolanar dərəni, dağı
Eşqi sudan duru, aydan arıdı.
Ona elə gəlir indi yazdığı
Dünyanın ən kövrək misralarıdır…

Çəkilib bir küncə yazar, hey yazar,
Fikirlər, xəyallar yetişməz sona.
Bir az narahatlıq, bir az intizar,
Bir az da göz yaşı qarışıb ona…

Nə qədər qısqanclıq, nə qədər ümid,
Bir yanda gün çıxıb, bir tərəfdə çən.
Hər ani baxışı, hər təbəssümü
Yozar neçə yerə, yazar yenidən…

Sevgisiz soyuyar, dönər buza o,
Oxu daşa dəysə, gülməz dünyada.
Düşünür, vüsala qovuşmasa o,
Yəqin ki, yaşaya bilməz dünyada.

Gizli alışır o, gizli yanır o,
İşığı kağızın üstünə axır.
Dünyanın ən böyük dərdi sanır o
Arzuya, istəyə qovuşmamağı…

Nə üçün qələmi alıbdır ələ?
Eşqi dilləndirir könül tarını.
Dərdindən öldüyü cavana belə
Qısqanar, oxumaz yazdıqlarını.

Xəyalən dolanar dərəni, dağı
Eşqi sudan duru, aydan arıdı.
Ona elə gəlir indi yazdığı
Dünyanın ən kövrək misralarıdır…

06.10.1976

BALAMIN GÜLÜŞLƏRİ

Körpə balam, gülüşlərin çaydır elə bil,
Varlığıma dalğa-dalğa sevinc gətirir.
Mənim ata ürəyimdə, bu gizli deyil,
Gülüşünün hər dalğası bir gül bitirir…

16.10.1976

UTANCAQ MƏHƏBBƏT

Həsrət üzür məni, yenə yalqızam,
Uzaqdan başına fırlanıram mən.
Elə bil günəşsən, mənsə ulduzam,
Səndən işıq alıb nurlanıram mən.

Dinir ürəyimin kövrəlmiş simi,
Vüsal istəsə də könlüm hər zaman –
Sən göyün üzündə görünən kimi
Mən gözdən itirəm utandığımdan…

14.11.1976

***

Vərdiş etməmisən dil-dil ötməyə,
Elə bil dilinə vurulub kilid.
Nə var saman altdan su yeritməyə,
Oğulsan samanın üstündən yerit…

26.11.1976

HƏYAT

Oğlum Gündüzə

Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
Bir az kəndimizdəki yamaclara,
Bir az budaqları yerə dəyən ağaclara.
Bir az çeşmə başına,
Bir az kəndimizin baharına,
Bir az qışına.
Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
Bir az bürküyə,
Bir az borana.
Bir az yaylağa,
Bir az arana.
Bir az parta arxasına
Bir az dostlarımın arasına.
Bir az kitabxanaya,
Bir az kababxanaya.
Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
Bir az tələbə yataqxanasına,
Bir az auditoriyalara.
Bir az qatara,
Bir az təyyarəyə,
Bir az maşına.
Bir az gündüzlərin
Bir az gecələrin ağuşuna.

Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
Bir az o tinə,
Bir az bu tinə.
Bir az sevdiyim qızın evlərinin
həndəvərinə,
Bir az oxuduğu məktəbin orbitinə.
Bir az çörək növbəsinə,
Bir az toya,
Bir az yasa.
Bir az kino-teatra,
Bir az iclasa.
Səpə-səpə gəlmişəm ömrümü;
Bir az məktəbə,
Bir az şagirdlərin ürəyinə,
Bir az gözlərinə.
Bir az yoxladığım dəftərlərin üzərinə.
Bir az miz arxasına,
Bir az redaksiya qapılarına.
Özümə heç nə qalmayacaq,
Səpəcəyəm ömrümün qalanını –
Kasıbın olanını…
Sonra şirəsi sorulmuş cəcik kimi
Torpağa atacaqlar cəsədimi.
Ömrüm-günüm, ciyərparam,
Görə bilmədiyimi sən görərsən,
Dada bilmədiyimi sən dadarsan,
Deyə bilmədiyimi sən deyərsən…
Bəsimdir yerimdə
Bir çiçək boy atsa,
Bir yarpaq göyərsə…

22.12.1976

NİYƏ KƏNDDƏN YAZIRAM

Qardaşım Oqtaya

Bəyənmədi şeirimin
mövzusunu qardaşım.
Dedi ki, çıxmasa da
belə işlərdən başım,
Bir az seçə bilirəm
mən də yaxşını pisdən.
Hamı kosmosdan yazır,
sən isə kəndimizdən.
Şeirinin qəhrəmanı
Fərzalıdı, Əhəddi,
Elə bil əsrimizdə
sənə mövzu qəhətdi?!
Əyri kənd cığırında
bəsdir düşdün bəndə sən,
İrəliyə uçmaqdan,
xəyalın qanadında
Qayıdırsan kəndə sən…
…O əyri cığırlara
tökülüb ömrüm-günüm,
Kahaların üstündə
süzmək istəyirəm mən.
Muncuq dənələri tək
o kəndə səpələnən
Günləri bircə-bircə
yığıb dağdan, dərədən
Şeirimin misrasına
düzmək istəyirəm mən.
İstəyirəm yenə də
çıxam Mistan yalına,

Odun yığam obaşdan.
Keçmək istəyir könlüm
Pəyhandan, Qarağacdan…
İçmək istəyirəm mən
yenə Quş bulağından.
Səpmək istəyirəm mən
o müqəddəs torpağa
Ömrümün bu çağından.
Öpmək istəyirəm mən
Qısrağın dodağından.
Görmək istəyirəm mən
Çardaxlını Əyindən,
Dərmək istəyirəm mən
dağların çiçəyindən...
Dolanmaq istəyirəm
bu düzlərin başına,
Bulanmaq istəyirəm
o yerlərin müqəddəs
Torpağına, daşına.
Cevizə tolamazda
atmaq istəyirəm mən,
Qapımızdakı tutun
kölgəsində uzanıb,
Yatmaq istəyirəm mən.
Soxulmaq istəyirəm
yenə kolxoz bağına
Qorxmayıb qoruqçunun
tük ürpədən səsindən.
Yıxılmaq istəyirəm
lap elə sənin kimi
Gilasın təpəsindən…
Atam acıqlananda
canımın qorxusundan

Yal aşmaq istəyirəm.
Çilingağac üstündə
uşaqlıq dostlarımla
Dalaşmaq istəyirəm.
Nə qəribə istəkdi,
nə qəribə arzudu,
Ürəyim o çağlara
elə bil tamarzıdı…
Kəndimizə gedirəm
qapayaraq gözümü,
Əvəz edə bilmirəm
heç özüm də özümü…
İndiki tək deyildim,
ayrı idim keçən il,
Geri qaytarmaq olmur
ömrümüzdən keçəni…
O çağları mən yığıb-
yığışdıra bilmirəm,
Qayğısız günlərimi
beş-on vərəq kağıza
Sığışdıra bilmirəm.
Ömrün ötən çağları
yadıma düşür hərdən.
Təkcə kənddən yazmıram,
yazıram ona bağlı
Şirin xatirələrdən…

28.12.1976

YENI İL QABAĞI

Ardıc gəlib mağazaya,
ardıc gəlib bazara,
İstəyirəm ardıc alıb
yolka qurum Gülzara.

Hansından alsam sevinər,
qızım açar qol-qanad.
Təbiisi üç manatdır,
sünisi səkkiz manat…

31.12.1976

QİYMƏTLƏR ARTIR

Dünən on beş misra üçün
on bir manat,
Bu gün on beş misra üçün
on beş manat…
Hə, deyirsən sevincimdən
Bir quş kimi açım qanad?
Dünən meyvə verməyən bağ
Meyvəlidir, bəhərlidir.
Bu gün mənim yaratdığım
Dünənkindən zəifsə də,
Dünənkindən dəyərlidir.
Artır insan övladının
Hünəri də, qeyrəti də,
Zəhmətimin qiyməti də –
Vay alanın halına!

04.01.1977

İLK MƏHƏBBƏT

Əlacı yoxdur,
dərdimə çarə axtarmayın
yenidən.
Mənim uğursuz məhəbbətim
mənim xərçəngimdi,

Kəsib atmaq istəsən,
Onu da öldürəcəksən,
Məni də…

11.01.1977

***

Hayanda gərəklisən,
Orda qal, orda otur.
Çayır çöldə çəməndir,
Bostanda alaq otu…

11.01.1977

***

Gül qabında qurumayıb gülab hələ,
Utanmadan, qızarmadan gəlib dilə
Danışanda o, namusdan, o, qeyrətdən,
Donacaqsan öz yerində sən heyrətdən…

14.01.1977

***

Bu dağların çiçəyini
Bu dağlardan qaçırmayın.
Dərələri doldurmaqçün
Zirvələri uçurmayın…

16.01.1977

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

"Qəm karvanı"ndan

Səni bircə duyan varsa

Sən məmi qınama....3
Bəxtimin ülkəri deyərdim sənə....3
Bir qadının sözlərindən....4
Ay uzaq dağlardan gələn çiçəyim....4
Sevgi qanadında....5
Dilimdə bitən çiçək....6
Ürəyin sehrli qapıları var....7
Bir həzin xatirə....8
Gözaltı etdiyim qızlar....8
Səni bircə duyan varsa....9
Türk gözəli....9
Sevgi olacaq....10
Füzuli kimi....10
Bizim pəncərəmiz üzbəüz düşüb....11
Sıldırım çiçəyi....12
Nə vaxtdandır sevgi şeri yaza bilmirəm....12
Mən səni sevirdim....13
Görüş....14
Kor deyil nədir....15
Əlinə avtoqraf yazdığım gözəl....15
Əmanət....16
Hər bahar gələndə....16
Sevgi payım....17
Lalə....18
Xal....19
"Çiçəklər içində ürəyim itib"....19
"Təşnəyəm, gəl paralanmış"....19
Yaraşır....20
Cəza....21
Əgər məhəbbət olmasa....21

Gələsən.....22
O zaman mən sənə könül verəndə.....23
Söz verməmişdim.....24
Sənin ürəyinin başına dönüm.....25
Neyləyə bilər.....25
Qorxuram gözümün yaşı quruya.....26
Nə yaxşı üstümdə ağlayanım var.....27
Mənim göz yaşlarım qurumaz daha.....27
Gümüşü gecə.....28
İki gözəl.....29
"Bir nadan qəlbimi qan eləmişdi".....29
Bir gözələ.....30
Sevgi qanadında.....30
Dənizə baxan gözəl.....31
İstəyirəm.....32
Şairi sevən gözəl.....33
Məni duyardınmı.....34
Səni duymasaydım.....35
Xallı qız.....35
Nə xeyri.....36
Çəkəcək.....36
Nə yaxşı ki, Siz çıxdınız qarışma.....37
Şairi öldürən gözəl.....38
Naz.....38
Məhəbbət yaşayacaq.....38
Bir ovuc duz.....39
Həsrət ilə gözləyirəm yolunuzu.....40
"Baxışlar atəşli, üzlər təzə-tər".....40
"Əlimdə titrəyən əlinə qurban".....40
"Qıymaram adına düşsün bir ıəkə".....40
"Sevda yollarında, gülüm, mətin ol".....41
"Sevdalı ürəyim daş olsa bir gün".....41
"Elə bil başımdan çıxıbdır huşum".....41
Neyləyim.....41
Ay üst mərtəbədən boylanan gözəl.....42

Ay gözümə baxan gözəl.....42
"Qaşın əyri xəncərimdi".....43
"Talada güllə açıldı".....43
O qız paltar sərirdi.....44
Oldu.....45
Üstə.....45
Mərmər qapım döyülür.....46
Gözəlliyin birinci şərti.....47
"Payız kəsibdir qapımı".....47
Çiçəyə döndü.....48
Sevgi kədəri.....48
Ölüm mələyi.....49
Hərdən səni görürəmsə.....49
Çətin ki gələrik üz-üzə bir də.....50
Təbəssüm işığında.....51
Əgər sən görsəydin özün özünü.....51
Çiçək körpüsü.....52
Ay mənim təzəcə otuxan quzum.....52
Sevməyirsə.....53
"Kim sevmirsə, kövrək deyil".....53
Mənə elə gəldi ki.....53
Ürəyimdə yatan sevgi.....54
"Niyə zülm edirsən özün özünə".....55
Bir də ayıldıq ki.....55
Bir gözələ.....56
"Çiçəklər dəriləndə solsa da".....56
"Zirvədən o yana".....57
Təbiətin qoynunda.....57
Böyürtkən kolu olum.....58
Quşum qondu bir gözələ yamanca.....59
Qollarımın arasında.....59
Gözlərinin həsrətində.....60
"Mən sevda dənizində".....60
Biz gəldik üz-üzə.....61
Nəğmə müəllimi.....61

Tale qonşu saldı yenidən bizi...62
Bahar gələr..62
Kitabxanaçı...63
Ay bu düzlərin turacı..63
Sənin eşqinlə...64
Hayana baxırmış mənim gözlərim...65
Bu sevdanın yolu..66
Küləkli havada..67
Bir anın sevinci...67
"Üzümə elə baxma"..68
Mənim taleyimə gözlərin düşüb..68
Sən baxsan...69
Bir havaya qol götürdük ikimiz...69
Ay cüt gəzən bəxtəvər..70

Ömürdən düşən yarpaqlar

Salam, iyirmi birinci əsr..71
Əlli yaşım...73
Yaşamalı dünyadı...74
Ey vətən...75
Ulduzlar...76
Qusar lövhələri..76
Qayabulaq...77
Gözləri yollarda qalan yarpaqlar..78
Qarlı nağıl və ya Qusarda ilk qar...79
"Xoşbəxtəm ki, bu meşəyə"...80
Danışan ocaq...81
"Demə ki, bu ocaq sönüb"..81
Meşəyə açılan qapı..82
Yağış yağır Qusara...83
Son bahar...84
Qorxudan bar verən ağac..85
Ötən günlər..86
Yağış..87
20 Yanvar..87

“Siyasət yarışında”..87
Qara yaylıq..88
Qırmızı işıqlar...89
“Boş vaxtımda şeir yazıram” deyənlərə..................................89
“Şair Sabir” gəmisi...90
Atama məktub...90
“Yekəxana” ləqəbim...92
Dəli Vaqif...92
Özümə məktub...93
Sözümüzün, kəlməmizin çoxdu çaları......................................94
Sənətin yolu..95
Dağların şairə cavab sözü..96
Sənət dağı..97
Bu sözün altında..98
Akademiya...99
Bir şama bənzəyir şair ömrü də...100
Rekviyem...101
Qələbə bayrağı...101
Vəhşi quşlar...102
Bir dəfə..102
Palıd qozası...103
“Düşmən havalanıb”...103
“Yaşaya bilərmi”..104
Oldu..104
“Sona bülbüllər”...105
Nəğmə dənizi...106
Sənin göz yaşların...107
Baxır döyən əlin kəramətinə...108
Akademiyanın qarşısındakı bağ...109
Top kimi...110
Yazı masam...110
Yazı masama uzanan gül...111
“İnsan ürəyi”..111
Qəbir...111
“Ölüm – əbədiyyətdi”...112

Ötəri sevgi..112
Nəsillərin yarpaq tökümü..112
Sən...113
Sükutun dili...113
Astarada keçən gecəm..114
“Qaş-qabağı yer süpürür”..115
Bənzəyiş..115
Cərrah...115
Meşədə...116
Durna...117
Vida nəğməsi..117
Ötən günlər düşən sarı yarpaqdı..118
Sim...118
Ağacın sözü..118
“Bu nə isti nəfəsdi”...119
“Zirvədən dərəyə boylanıram mən”......................................119
Hacıkəndin çiçəkləri...119
İki zəlzələ..120
Qoca düşünür...120
“Dostlarının hörməti”...121
“Yağışın altında ağaclar çimir”..121
Gecə düşüncələri...121
Nənəmin sözlərindən...121
Oğlum...122
Eşqimizdən işıq alan üç ulduz...123
Dağ çayının sahilləri...124
Bar ağacı...124
Dost...124
Ucaldıqca...125
Arzu...125
“Bu taleyin oyununa nə deyim”...125
“Nə yaxşı ki soyuq olur üzü torpağın”...................................126
“Yarpaqlar yamyaşıl idi”..126
“Şimşəklər göylərdə xalı toxuyur”.......................................126
“Ana” kəlməsindən başlayacaqdır...127

Lövhə qabağında..........128
Beş..........129
Məktəbdə..........129
"Bu sərasər şeiriyyətin"..........129
"Kirsin zirvəsinə qalxmışam"..........130
"Qızıl tapmaq arzusuyla yeri eşmisən"..........130
Su..........130
Yarpaqlar..........131
"Payızda qocalır"..........131
22 sentyabr..........131
Bahar duyğuları..........132
Baharın ad günündə..........135
Mehdi əmimin xatirəsinə..........137
"Bu vurhavur təsir etmir"..........137
"Yastığım quş tükündəndi"..........137
Nə xeyri..........137
Hələ..........138
Mənim bir günüm..........139
Nənələr köçünü çəkdi..........140
Torpağın yorğanı..........141
Şeh..........141
"Gör necə bərq vurur çəmənin şehi"..........141
Payız..........142
Payızın səxavəti..........143
Payızda..........143
"Yellər əsir, payız gəlib"..........144
"Gah bu, gah o salır özünü gücə"..........144
Skripka..........145
"Sözün, səsin özününsə..."..........145
Saxlayıb..........145
Nakam bir gözəlin qəbri üstündə düşüncələr..........146
Əhəng..........146
Haqq..........147
"Gülməz fağırın üzünə"..........147
Sudan qorxursansa..........147

Çaxandan çaxana..148
Qar yağır...148
Qış...149
"Pozmaq mümkün deyil yazılan əmri"..................................149
Üzdədi..150
Bazar..150
"Bir şey yaza bilmirəm"...151
"Dərddən mənə elə çələng hörmüsən ki"..............................151
"Desələr də bir əlacsız xəstəsən"..151
Bir ağac var idi...151
Sel kimi...152
Lövhə...152
Bənövşə...153
Kəkliyin..153
Bağda düşüncə...154
Çilingağac..154
Əbil əmi...156
Fərzalı dayı...157
Əhəd haqqında nəğmə...160
Ata məhəbbəti...161
Yurdumun sərvəti...163
Bakıdan ayrılarkən..163
İki çay...164
Ukrayna torpağında...164
"Düzü, darıxırdım bu görüş üçün"..165
Pisqaryovda...165
Pisqaryovda bir heykəl var..166
"Avrora"..167
Volqa..167
Göyərçinlər...167
Zarafat...168
Bir bina görmüşəm...168
Qatarda...169
Tələbəlik xatirələrindən...169

Dəniz nəğmələri

Ləpədöyən........172
Dənizim........173
Bu dəniz........174
"Həmişə dənizin sahilindəyəm"........174
Dəniz........175
Gülüm, sən də dəniz kimi mənə doğmasan........178
"Sahildə yanaşı dayansaq da biz"........178
"Mən belə bilirdim, belə deyilmiş"........179
Dalğalara baş vuran qız........180
Dəniz mənim içimdədi........180
"Ürəyim çevrilib dəniz daşına"........180
Bu dəniz........181
"Dənizi seyr edirdik ikimiz"........181
"Bu qum necə narındı"........182
Ayaq izləri........182
Dənizdə səhər........183
Yox, mən qocalmıram........183
Bu səhər........184
Çimərlik nəğmələri........185
Mən sahiləm, sən dəniz........186
"Yel əsir, dalğalar olur ağ çiçək"........186
Dəniz və sahil........186
Xəzərin sahilində........187
Payızın sonuydu........187
Yenidən qoynunda görüşənədək........188
Gəl........189
Pəncərəm dənizə baxır........189
Gəlirəm, dəniz, gəlirəm........189
Əyləşib ləpədöyəndə........190
Dənizin nəbzi........190
Gündən günə........190
"Qızıl şəfəqlər altında"........191
Dalğa qovur dalğanı........191
Sahildə düşüncələr........191

"Elə bil ki, bu gün gəlib dənizin təbi"....................................192
"Əsəblərim gərilmişdi, endim sahilə"...................................193
Mən bir balıq idim...193
"Nəğmələrin hər çaları"..194
Sən çıxdın dənizdən...194
Su pərisi...194

Yaxşı ki, dünyanın sevənləri var

Mənim sevdiyim və məni sevən bütün qızlara.........................196
"Sizə rast gələndən dincliyim itib".......................................197
Bəlkə...198
Məni layiq elə bu eşqə, Tanrım..199
Sənə kim dedi ki, sevgi günahdı...200
Mən belə deyiləm, məni bağışla...201
Gülüm, məhəbbətlə zarafat olmaz...203
Küskün bənövşəm..204
"Haqqım yox kimsədən küsəm, inciyəm"...............................205
"Məhəbbətlə dolu ürəyimizi"..205
Dedin sadiq olur dostluğa qızlar...205
Mənim qanadlı çiçəyim..206
Ağ at..207
İlxıçı oğlu..207
"Zamanın qara saçıma"..207
Etiraf...208
Məni qınayan gözələ...209
"Qalmamışam bu dünyadan tamarzı"......................................209
Eşq şimşəyi vuran ağac..210
Dənizdən utanan gözəl...210
"Ürəyim bu işdə çox naşı imiş"..210
Bu gözəl məndən pay umsa...211
Tufan qoxusu...211
"Sən dəniz istəyirdin"..212
"Əyləşmişdik"..212
Billur güldan..212
Söz çəməni..213
Adı nur, özü nur olan gözələ..213

Pis gül....214
Payız otu....215
Ruhum, bədənim....216
Mənə gül gətirən gözəl....216
Sən məni tanısan....217
Əlli birinci ulduz....219
“Sevir təbiəti, sevir dənizi”....219
Məhəbbət döyür qapımı....220
Eh, sən beləsənsə....221
Məndən sevgi uman gözəllərə....221
Dəli könlüm ağıllanıb....222
Qəlbi yaralı bülbülüm....222
Mən şeir oxuyanda....223
“Qəlbinizdən keçənləri”....223
“Damarımda axan qandı”....223
“Məni sevirsənmi, söylə, əzizim”....224
Rəqs....224
Mənimlə rəqs edən gözəl....224
Məndən şeir uman qızlar....225
Çiçəkləyir....226
Sənin aldığın qələm....226
Durnalar işığa uçurlar....227
“Ağ paltarlı bir gözəlin”....228
Hər şeyi sözlə demirəm....228
Albom üçün....228
Etiraf....229
Həsrət yağışı....229
Gözləri yaşlı bənövşəm....230
Kəpənək qanadlı gözəl....231
Saçları payız gözəlim....231
Nəzir....231
Sənin rəsmin....232
Sənin əllərin....233
Dan ulduzu....234
“Yanağın kibrit qarası”....235

"Kamana çevrilsən yayın olaram"....................................235
Yaş o yaş deyil daha...235
Buz altında...236
Olum...236
"Yenə havalandı könlümün quşu"....................................237
Səninlə söhbət...237
"Bir ixtiyar kənarda dayanıb köks ötürür"........................237
"Dənizlərlə işim yoxdu"..238
"Sevdalı qəlbində əyləşən kəsin"......................................238
"Sənin ayrılığında gözüm qanlı yaş tökər"........................238
Zireh...238
"Ürəyim bəxtiyar oldu"...239
Üşüyən çiçək...239
"O gün yaman möhtac idi"...240
"Ocağın məni yandırıb"...240
İşıqdı...240
Şeytan...241
Məhəbbət dəyirmanı...242
"İnsan ürəyini sevgi bəzəyir"...242
"Mənə yazdığın sözləri"..242
Zarafat..243
"Həzin, kövrək bir sevdayla"...243
"Odlu gözlər ürəyimi"..243
Axır ki, üz-üzə qaldıq..244
Ay mənim xalsız gözəlim...245
Qar qız..245
Hansını seçim..246
İlham pərim...247
Bu ilin son gecəsində...248
"Qara gün gələndə bəndə birləşir"....................................249
Mən səni belə bilməzdim..249
Manana...250
Qaytara bilməzsən..251
Bir məktubdan..251
Küçüyüm...252

"Yenə kövrək ürəyində"..........253
Yalquzaq..........253
"Yalquzaq tək görsə səni, didəcək"..........254
"Həsrət baxışımla ötürdüm səni"..........254
Neyləyim..........254
Olub..........255
"Məhəbbət gülşənimə quraqlıq hücum çəkib"..........255
"Məni xoşbəxt eləyər bircə kəlmə, bircə söz"..........255
"Allahdan izn diləyib"..........256
"Ağsaqqal, saqqalın ağdı"..........256
"Ay əzrayıl, xoş gəlmisən"..........256
"Könlüm vüsal təşnəsidir"..........256
"Qanunlar olsa da qolumda qandal"..........257
"Əziz dostum, hərdən məni salarsan yada"..........257
"Titrədim, incə səslə adımı çağıranda"..........257
"Sənin sakit durmağına deyiləm əmin"..........258
"Təzə sevdalara doğru"..........258
Bəlkə qəlbimə yaz gəldi..........259
Sən bir sevda ağacısan..........259
Nəğmə..........260
Var..........261
Nə sən günahkarsan, nə mən günahkar..........261
Qədəmin mübarək..........262
Yuxun çin olsun, gözəlim..........263
"Sevdasız bir ömür nəyimə gərək"..........263
İlahi bir eşqin itaətində..........264
Bu gözəl gülü bəyənməz..........264
Eləməsin..........265
Təzə gəlin..........266
Səndən başqa kimim var..........266
Qəlbimi qurban demişəm..........267
Eh, bu hələ harasıdı..........268
Gülüm mənim..........269
Bu gecə..........270
Gülüm, keç günahımdan..........271

Ağar, saçım..272
Qaytar...273
Gördüm..274
"Dünyanın sevgi yükünü"...274
Gözmuncuğu...275
Qamətini görən kimi...275
"Öz xoşuma salmadım mən bu işlərə meyil"........................275
"Əl götürmə sevdadan"..276
"Yalandan deyirlər ki"...276
"Edib məni yarımcan"..276
"Arzuların qönçəsi"...276
"Nə zirvəyik, nə yamac..."..276
Bəhanə..276
Vida..277
Əbədi hicran...277
Vüqar..278
Hüquqçu qız...278
Yazırsan..279
Sənə oxşayır...279
Çiçəklər...280
Qatarda..281
Sən getsən..281
Toxunma sirrimin düymələrinə...282
Lazımsız məhəbbət...282
"Titrək dodağında sevirəm sözü".....................................283
Öpüşlər..284
Yağan yağış deyil..285
"İçin-için yanıram"..286
Hər ürək bir dünya deyilmi..287
Qəribəm...288
Elə susursan ki..288
31 dekabr..289
Qadın bədəni..289
Küçəmizdən keçən qız..290
Sənin təbəssümün, mənim qəlbim və baxışlarım...................291

"Eşqim bilirəm ki, qəlbinə dolub"..291
Təsəlli..291
Kənd cığırında..292
Dindi o şirin sözlüm...292
"Daşda kəklik çolpaları fərə-fərə"..295
"Yenə buludların tutqundur üzü"...296
Sən demə..296
Həsrət çiçəkləri..297
Cəza...297
"Payız gedir, başı qarlı"...298
Gözəllik əmanətdi..298
"Sinəmə söykədin titrək sinəni"..299
"Səni ellər qınayar"...299
"Vaxtında deyilmədi"..299
Əlim yuxu görər...300
Bu gün heç kim ilə görüşməyəcəm..301
Dördlüklər..301
Adilərin orbitində...306
Mədəniyyət arxasında gizlənən kişi..306
Bizim aramızda on illik yol var..307
Bu da bir dərd...307
"Nə xoşdur bir yerdə olmaq"...308
Qibtə..308
Hər səhər qarşımdan bir gözəl keçər.......................................309
Qız olarmı bu qız kimi..309
Eşqimin dan ulduzu...310
Bu torpağın övladı...311
Elə baxma...311
Gözləyə-gözləyə..312
Barlı budaqlar...312
Xallı qız..313
Gözlər...313
Arxa...313
Kəhər..314
Kaş bir dağ çayı olam...314

"Hünərin var atını çap"..314
Ləçəyə yazılan şeir..315
Mənim çiçəklərim açıldı yenə...315
Çətir..316
Bir anın sevinci..316
Sevgi göydən gələn ilahi paydı..317
İki baş...317
Ayrılığı illər salıb...318

"Ömür ağacından düşən yarpaqlar"

Ön söz əvəzi...319

İlk addımlar

Ürək telləri..320
Yuxusuz gecələr..321
Çağırır məni...321
İki qələm...323
Oyanmışam mən..323
Çəki..323
Sənin nəğmələrin...323
Qış..324
Tez gəl, ay bahar...324
İşə bax..325
Dostbazlıq...326
Nümayişdə...326
"Nə vaxtdır əsirsən"...326
Səlimə...327
"Sevən bir ürəyin səsini boğma"..327
Zarafat..328
"Çiçəklər xəzanın girinə düşür"...328
Araz haqqında düşüncələr...328
Baş məqalənin monoloqu..329
Dəlil..330
Bəlkə də..330
Qəzəl..330
"Yenə təsadüfən üz-üzə gəldik"..331
Payızda görüş..332
Gitara...332

"Sözün varsa, astaca de, əzizim, yetər"....................................333
Qızıl haqqında düşüncələr..333
Heykəllər..334
"Atılar meydana birdən şir kimi"...336
Mən də aktyoram..336
Arılar..336
Cirə...337
Qayıdam gərək..337
Yenə..337
"Demə bu hicrana şeir yazmadım"..338
"Ürək isinməyir hicran oduyla"..338
Küləklər..339
"20 vərəq oxynmuşam..."...340
"Hicran acısını..."...340
"Axtardığım mehriban göz..."..340
"Söndün, göydən axan bir ulduz kimi"......................................341
"O gün sən ağladın..."..341
"Düşmən ki deyiləm sənə..."...341
"Elə bil bir mizrab toxundu simə"..341
"Məhəbbət oduna bir pərvanə tək"...342
Diş həkimi ilə söhbət...342
Dil və ürək..342
Soyuq əllərin..343
Əgər..343
İstəyirəm..343
"Qara gözlər gözlərimə"..344
Barışacağam...344
"Sevdiyim qız hanı"...345
Donmuş uşaqlığım..345
"Günlər uçdu quş kimi"..346
Sarı..346
Nə yaxşı ki..347
Elegiya..347
"Məhəbbət dünyasında"...348
"Sən məni sevirsən..."..348
Qəribə huşsuzluq..349
"Əgər ürəyimin əziz yerində"...349
Necə unudum..349

Olmaz...350
Yurdumun qızları..351
Nağıl bulağı...351
Nənəm...352
“İmtahandan kəsilmisən”..352
Metroda...352
Üzmə məni...353
“Ürəyimi ayrılığın qəmi, sitəmi”..353
Dünyamız şeirdir...354
Tənqidçi dostuma..355
Əli əmi...355
Göz yaşı...357
Sənli xatirələr..357
Kənd cığırında...357
Bir gözələ...358
Kaş...359
“Hələ o körpədir, çəmənzarında”...359
Bülbül...359
Zəriflik...360
Bənna qardaş...360
“Bir anda yumşalıb olar mum kimi”..361
“Elə uca bir budağa qonam ki”..361
Gözlərim...361
Qəribə qısqanclıq...362
Sevgilim..362

İrəvanda keçən günlər

“Əsgərlik...”...363
“Quşbaşı qar yağır...”...363
Yoldaş komandir..363
“Əlimdə avtomat qələm”..364
Nə geyinim...364
Günlərim..365
“Çöllərin soyuğu səni andırdı”..365
Əbədi ünvan...366
Mənim komandirim...366
Sənsiz...367
Çətindir..367

Zövqlər..368
Dəmir kimi...368
Sağlıqlar söyləyəndə...369
Can sağlığı..369
Gedir...370
Əsgərliyə nə var...370
"Küçənin qarını təmizləyirdik"...371
Özünütənqid...372
İrəvanda..373
Lermontov kimi..373
Babam..374
Ana...375
Zaman..375
"Desələr ki, bu dünyada"...375
Dünyam..376
"Demə ki, qəfəsə salıblar şiri"...376
Məktublar...377
"Şənlik bir aləmdir sənin üçün də"..377
Qabarlı əllər və...378
Səni görürəm..379
"Sona yetən kimi..."..379
Ən böyük sevincim...380
Olarmı..380
Dördlüklər...381
Durna qatarı...383
8 Mart...383
"Bəzən ürək həqiqəti"...384
Əsgərlər...384
Kor cəviz..385
Dəvələr..385

İllər gəlib keçdi ömürdən illər

Mirağa əmimin xatirəsinə...386
Nənəm və kəndimiz...387
"Ögey olmayaydı..."...387
Mart çıxdı...388
Gərəkdir...389
Ən ağır itki...389

Bənna..390
Əbədi həsrət..391
Qoşa qanad..391
Hədiyyə...391
Dostumun gileyi...392
Sən heç uşaq olmamısan..393
Altı kişi..394
Suçu...395
Dul arvadlar məhləsində...396
Ay bəri bax..396
Lal...398
Olmuşdu...399
Qaçaq Nəbi, Qaçaq Həcər...400
Xətrinə...401
Poladəridən..402
İşıq...402
"Səni düşünürəm..."..403
"Ata evimizə..."..403
"Yad döyüş..."..403
Sevinc şəlaləsi..404
Qızıma...404
Təzə il..404
"Dünyaya göz açdı..." 405
"Qonur gözlərinlə..." 405
"Uşaq aləmi" 405
Nəcəf bəy Vəzirova..406
Təzədən..406
Ömür yoldaşıma...406
Ata...407
İstedad...408
Çiçəklər çiməndə..408
"Görüşəndə dedim..." 408
Nə qədər çətinmiş...409
Uşaqlardan yazma deyən dostuma..409
Xəzərin cahilində..410
Yaddan çıxmaz Qarabağ" 411
"İnsan gülmək üçün..." 412
Köhnə yurd yerində..413

Sözüm var hələ..414
Bizim kəndimizdə..415
Qonaqlıqda. 415
Tufan gözləyirəm..416
Zarafatyana...416
Qızlar gəlin köçər..417
Termos..417
Atam xəstələndi 418
Atamın xatirəsinə...419
Abbas Səhhətə...419
Gözəllərə...420
Nəğmə...421
Təzə mənzil aldım...422
İşdən evə gələndə..422
Yuxumda bir ata yaşar..423
"Qapının zəngini..." 423
Acı həqiqət..424
Saat...425
İstirahət günü..425
Atamın xatirəsinə...426
"Adam əlindən..." 426
Qonşunun bir qızı var...427
"Eşqindir qurtaran..." 427
Sən bahar yağışı, mən çiçək..428
Arasında..428
"Yenə meydan oxudular" 429
Qızılgülüm...429
"Yar ürəyin yar alar" 430
Könlümü...430
Musa Qubadlının xatirəsinə...431
30 iyul..432
Ay mənim Gündüz balam..433
"Arzu o arzu deyil" 434
"Qoy şeirsiz olmasın..." 434
İşıqçı qız..434
Zarafat...434
"Lalə" qızlar..434
Sarı sırğa...435

Mənimdi....436
Qızım....437
Güldu....437
"Gözəllik aşiqinə" 437
Uzun don....437
Bilməzdim ki....438
"Eşqin bilirəm ki..." 438
"Gözlərim gözünə..." 438
"Mənim baxışlarım..." 439
Yox, mən qocalmıram....439
Getdin....440
Səməndər kimi....440
Qızıma....441
Qızıma....441
Ürəyim ağrıyırsa....441
"Deyirsən qovuşmarıq..." 442
"Qayğısız çağlarımı" 442
"Əbədi sakin oldun" 443
İki qəpiklik söhbət....443
Vağzalda düşüncə....444
"Əllərimdə əllərinin istisi" 444
"Göy çəməndə gül daşır" 445
Ata arzusu....445
Ömür yoldaşıma....446
Lolita haqqında nəğmə....446
Əntiqədir....447
Təmənnasız məhəbbət....448
İki maşın....448
"Mənim şəvə saçlarım" 449
Deyirsən ki....449
"Tuş gəlsən bir gözələ" 450
Subaylıq soltanlıqdır....450
Tələsirəm mən....451
Sənin iki yaşın....451
Avtobusda....452
"Su içində bitən..." 453
Zarafat....453
Daşbulaqlı gözələ....454

Xalqın təbriki.....454
Bığ.....456
İki çay kimi.....457
Təyyarəçi.....457
"Sən necə uzaqsan..." 458
Bir ləçək.....458
"Sənsizliyin dəhşəti" 459
Çimərlikdə.....459
"Gəlmişdi çimərliyə" 459
"Sahildədir bir divanə" 459
"Axır çimərliyə..." 460
Poçtalyona məktub.....460
Bir günlük bahar.....461
Uşaqlıq xatirələrindən.....461
"Ürəyimi məst eldir..." 462
Səməd Vurğuna.....463
Sən ağlayırsan.....465
"Mən qaratikan koluyam" 465
Mənim dan ulduzum.....466
Səndə də insaf olsun.....467
"İnanmaram, heç zaman" 468
"Musiqidir sözləri" 468
"Ürək atəşlə yanır".....469
"Özgələr mənim kimi..." 470
"Söylədim, dərman elə..." 470
"Xəbər ver gəlişimi" 471
Sumqayıtın boruları.....471
Kosmonavt V.M.Jolobova.....472
Odla oynamayın.....473
"Həsrətindən qovruluram" 473
Geoloq.....473
"Ürək həsrət yaşadı..." 474
Gözəllik bulağı.....474
Bir ahuya tuş oldum.....475
"Titrədib əndamını...".....476
"Xalların sol yanağında...".....476
Sən ağlayırsan.....476
Oğluma.....477

Sənsiz.....478
Gəl.....478
Makinaçı qız.....479
Qız gündəlik yazar.....479
Balamın gülüşləri.....480
Utancaq məhəbbət.....480
"Vərdiş etməmisən..." 481
Həyat.....481
Niyə kənddən yazıram.....483
Yeni il qabağı.....485
Qiymətlər artır.....486
İlk məhəbbət.....486
"Hayanda gərəklisən..." 487
"Gül qabında..." 487
"Bu dağların çiçəyini" 487

Rafiq Yusifoğlu

(Əliyev Rafiq Yusif oğlu)

Seçilmiş əsərləri, II cild

(Şeirlər)

Bakı, ADPU nəşriyyatı, 2022

Rəssamlar: İ.Tofiqoğlu
K.Əkbərova

Korrektor: F.Əliyeva

Arzu və təkliflərinizi bu ünvana göndərməyi xahiş edirik:
rafig_yusifoglu@mail.ru

Nəşriyyatın direktoru: Hüseyn Hacıyev
Dizayn: Müşfiq Hacıyev
Cildçi: Elmar Mikayılov

Çapa imzalanmış 18.10.2022-ci il
Kağız formatı 70x100 $^{1/16}$, çap vərəqi 32
Sifariş 297, sayı 200

ADPU-nun nəşriyyatı
Bakı, Ü.Hacıbəyli küçəsi, 68
Tel: (+912) 493-74-10
E-mail: poliqrafiya@mail.ru